

Jaarverslag 2024

DAS Holding N.V.
Amsterdam

Meesters in juridische hulp

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

Welkom	4
DAS in vogelvlucht	5
Bericht van de CEO	6
Trends en ontwikkelingen	8
De strategie van DAS	11
Business review	14
Risicomanagement	17
Solvency II	28
Corporate governance en regelgeving	34
De Statutaire Directie	40
De Raad van Commissarissen	41
Bericht van de Raad van Commissarissen	43
Meerjarenoverzicht	50

Duurzaamheidsverslag

1. Inleiding	54
2. Algemene toelichtingen – ESRS 2	55
3. Klimaatverandering – ESRS E1	78
4. Sociaal	100
5. Zakelijk gedrag – ESRS G1	115
6. Appendix met referentietabel rapportage-eisen	121

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening 2024	125
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2024	127
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2024	130
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2024	131
Enkelvoudige jaarrekening 2024	172
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2024	174

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	184
---	-----

Colofon

192

Bestuursverslag

Welkom

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van DAS Holding N.V.

Dit jaar is bijzonder, omdat we voor het eerst rapporteren volgens de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Dit betekent dat we naast onze financiële prestaties ook uitgebreider inzicht geven in onze impact op milieu, maatschappij en governance (ESG).

Met dit jaarverslag willen we u een helder en transparant beeld geven van waar DAS vandaag staat, welke stappen we zetten richting de toekomst en hoe we blijven werken aan onze missie: juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen.

Opbouw van dit verslag

Het jaarverslag is opgebouwd uit drie hoofdonderdelen.

- Bestuursverslag: hierin vindt u onze strategische koers, de belangrijkste ontwikkelingen en prestaties van 2024.
- Duurzaamheidsverslag: voor het eerst volgens de nieuwe European Sustainability Reporting Standards (ESRS), met een diepgaandere rapportage over onze maatschappelijke en ecologische impact.
- Jaarrekening: een overzicht van onze financiële resultaten en positie.

Over DAS Holding N.V.

Als in dit jaarverslag naar DAS wordt verwezen, wordt de DAS-groep bedoeld. De DAS-groep bestaat uit DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V. Alle drie zijn statutair gevestigd op De Entree 203-225, 1101 HG te Amsterdam. DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. vormt het grootste onderdeel van de groep en is als verzekeraar gericht op het juridisch bijstaan van verzekerde klanten. DAS Legal Services B.V. richt zich op niet-verzekerde juridische dienstverlening.

DAS in vogelvlucht

DAS is een verzekeraar en juridisch dienstverlener met een missie: juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen. Hiermee leveren we een bijdrage aan een meer rechtvaardige en eerlijke samenleving.

Kerncijfers 2024

€ 316 miljoen

Bruto premie-inkomsten en opbrengst beleggingen

€ 4 miljoen

Andere baten

€ 210 miljoen

Totale baten na herverzekering

€ -7 miljoen

EBITDA

Onze klanten

- Consumenten
- Zzp'ers
- MKB-bedrijven

Onze partners

- Verzekeraars
- Volmachten
- Adviseurs

Meldingen

133.000

Behandelde meldingen

Onze medewerkers

circa 1.300 medewerkers
(Totaal DAS Holding)

- circa 800 juridisch specialisten
- onder wie circa 120 advocaten
- circa 500 medewerkers ondersteunende diensten

Onze locaties

Vrouw / Man / X

795 Vrouwen

468 Mannen

0 X

Vakgebieden

40
verschillende
juridische
vakgebieden

Klantwaardering

Bij DAS stellen we alles in het werk om onze klanten optimaal te helpen. We meten klantwaardering en NPS (Net Promotor Score).

8,5

Algemene
klantwaardering*

30

NPS Juridisch
Servicecenter**

45

NPS Interne
Rechtshulp**

*Gemiddelde score op basis van circa 4.000 reviews via Feedback Company

**Klantvragen worden eerst behandeld door het Juridisch Servicecenter. Als specialistische hulp nodig is, wordt een juridisch specialist van Interne Rechtshulp toegewezen.

Bericht van de CEO

We leven in ongeken­de tijden. De snelheid waarmee kunstmatige intelligentie (AI) alle aspecten van ons leven raakt is ongelo­felijk. Hoe gaat deze technologie de toekomst vormgeven? De ontwikkelingen volgen elkaar zo snel op dat het moeilijk te zeggen is, maar veel zal er veranderen en is er al veranderd. Het doet mij denken aan de industriële revolutie. Toen kregen mensen beschikking over bovenmenselijke krachten door de stoommachine. Nu brengt AI ongeken­de denk- en redeneerkracht binnen handbereik.

DAS heeft in 2024 het fundament gelegd onder de toekomst. Dat was hard werken. We hebben de strategie herijkt om beter aan te sluiten bij de marktomstandigheden, de behoeften van onze distributiepartners en onze klanten én de mogelijkheden die de AI-revolutie ons voorschotelt. En we zijn onder de noemer 'DAT maakt DAS' versneld gaan implementeren. DAS Digitaliseert, past zich Aan en heeft daarbij een scherp oog voor het Totaalrendement. Als we straks terugkijken zal 2024 een sleuteljaar blijken te zijn geweest.

Die snelle aanpassing is ook nodig

Want 2024 sloten we helaas af met een negatief resultaat. De markt is uitdagend en de kostenbasis van de huidige manier waarop we juridische hulp toegankelijk maken is structureel te hoog. We hebben onze governance-structuur aangepast op de versnelde implementatie van onze nieuwe strategie. De statutaire directie is teruggebracht tot twee personen in de functies van CFRO en CEO. De voltallige directie bestaat sinds dit jaar naast deze twee statutair directeuren uit vijf directeuren. Met deze nieuwe directiestructuur kunnen we én 'in control' blijven én vaart maken bij de vele strategische aanpassingen. Het zwaartepunt van de implementatie zal vallen in 2025 en 2026.

Voortvarende start

Maar dat wil niet zeggen dat we in 2024 niet al begonnen zijn. We investeerden opnieuw stevig in onze IT. Steeds meer werkprocessen worden ondersteund door digitalisering en (toekomstige) AI-toepassingen, waarmee we onze efficiëntie verhogen. De eerste positieve effecten werden in de laatste maanden van 2024 zichtbaar. Dit zal zich versterkt doorzetten in 2025.

We hebben daarnaast de rationalisatie van onze dienstverlening ingezet. Dit gebeurt zowel op product- als portfolioniveau. De harmonisatie van voorwaarden is inmiddels ingezet en we verwachten dat dit de komende jaren significant zal bijdragen aan het verlagen van de operationele kosten. Onze distributiepartners dragen hierin bij. Ik bedank hen voor de intensieve en prettige samenwerking afgelopen jaar.

Ook in onze werkprocessen en organisatie zijn in 2024 belangrijke voorbereidingen gestart. Binnen onze interne rechtshulporganisatie heeft een succesvolle pilot overtuigend aangetoond dat we aanzienlijke efficiencywinst behalen door onze advocaten vooral te vragen te procederen naast al het andere werk dat ze doen. Daarmee ronden we aanzienlijk meer complexe zaken binnenshuis af en behouden en vergroten we onze expertise op complexe juridische zaken. Ook dit draagt straks bij aan het beheersen van de kosten van onze juridische dienstverlening.

Vooruitblik

De jaren 2025 en 2026 zullen in het teken staan van verdere implementatie en versnelling. We gaan door met het stroomlijnen van onze dienstverlening, het versterken van onze digitale capaciteiten en het optimaliseren van onze kostenstructuur.

Het is gebruikelijk om in een voorwoord van een jaarverslag iedereen te bedanken voor zijn inzet. Maar dit jaar voelt dat anders. Ik ben onder de indruk van de inzet en betrokkenheid én veranderingsbereidheid van al mijn collega's die samen DAS zijn. Hun inzet in deze uitdagende periode is indrukwekkend. En ook met de partners, klanten, commissarissen en aandeelhouders zijn de relaties verdiept en versterkt. Dat opgeteld geeft groot vertrouwen in een stevig DAS, klaar voor de toekomst.

Namens de directie,

Hanneke Jukema
CEO

Trends en ontwikkelingen

Veranderend consumentengedrag heeft grote impact op de manier waarop juridische diensten worden ervaren en verleend.

Daarnaast zien we dat onder onze partners een stevige consolidatie plaatsvindt. Uiteraard zijn ook wij niet immuun voor de geopolitieke en macro-economische ontwikkelingen. Deze trends en ontwikkelingen volgt DAS nauwgezet. Waar nodig passen we onszelf en onze dienstverlening aan om de rechtshulp toegankelijk te houden.

Marktentwikkelingen

De markt voor verzekeringen en juridische dienstverlening verandert door consolidatie en digitalisering. Eén van de bepalende ontwikkelingen is de verdere consolidatie onder onze distributiepartners. We hebben extra inzet geleverd om de relaties met deze partners te versterken. Hierbij identificeren en realiseren we de nauwere aansluiting van de sales- en businessprocessen en bevorderen we de kennisdeling binnen deze keten. Ook zien we nieuwe distributiemodellen en netwerkproposities ontstaan, waarbij verzekeringen onderdeel worden van een dienst ('embedded insurance'). Onze juridische diensten maken dan deel uit van de klantreis die een partner biedt.

Digitalisering

Mensen regelen steeds meer zaken online en verwachten een snelle, intuïtieve en digitale klantreis. Deze trend zet zich onverminderd door.

In 2024 hebben we onze website DAS.nl en de Mijn DAS-omgeving volledig vernieuwd, zodat klanten eenvoudiger en sneller toegang hebben tot juridische hulp. Verder zijn we in 2024 gestart met de implementatie van een nieuw platform voor dossierbehandeling. Dat stelt ons in staat efficiënter te werken, waardoor onze juristen meer tijd kunnen besteden aan de kern van hun vak: inhoudelijke juridische ondersteuning. Klanten verwachten steeds vaker digitaal contact. Mede daarom werken we aan een geavanceerd Document Management Systeem, waarmee we samen met hen in documenten kunnen werken.

De technologische ontwikkelingen werken schaalvergroting in de hand. Via partnerplatforms vergroten we onze zichtbaarheid en brengen we rechtsbijstand specifiek onder de aandacht bij mkb'ers en zzp'ers. Daarnaast werken we samen met onze partners aan de modernisering en vereenvoudiging van onze producten, zodat we ook in de toekomst betaalbare en toegankelijke juridische hulp kunnen bieden.

Kunstmatige intelligentie (AI)

Kunstmatige intelligentie (AI) speelt een steeds belangrijkere rol in het verwerken van grote hoeveelheden informatie, het opdoen van inzichten en het doen van voorspellingen.

Bij DAS benutten we AI als hulpmiddel om onze werkwijze te verbeteren. Zo ontwikkelen we AI-functionaliteiten die helpen bij het classificeren van e-mails, het analyseren van juridische documenten en het genereren van samenvattingen. Dit stelt onze juridisch specialisten in staat om zich te concentreren op de inhoud van hun vakgebied en klanten nog beter te bedienen. Deze AI-functionaliteiten worden volledig geïntegreerd in onze klantcontact- en dossierbehandelingsplatformen.

Om optimaal gebruik te maken van data hebben we in het najaar van 2024 onze datacatalogus geïntroduceerd. Deze catalogus biedt een gestructureerd overzicht van alle beschikbare data binnen DAS en vormt de basis voor datagedreven werken. Met deze uniforme aanpak spreken we binnen DAS dezelfde taal als het gaat om data, en gebruiken we dezelfde begrippen in de juiste context.

Voorkomen in plaats van procederen

De betaalbaarheid en toegankelijkheid van juridische hulp staan onder druk. Traditionele juridische procedures zijn vaak kostbaar en tijdrovend. Alternatieve vormen van geschiloplossing kunnen verzekeren in voorkomende gevallen sneller en efficiënter helpen.

Mediation is daarom een belangrijk speerpunt binnen DAS. Mediation voorkomt in veel gevallen een lange strijd of gang naar de rechter. Onze 22 mediators behandelen arbeidsconflicten, burenruzies, zakelijke geschillen, familiezaken en echtscheidingen. Naast onze Mfn-geregistreerde mediators hebben we ook een aantal mediationtrainingen gedaan voor alle juristen van DAS. Hierdoor kunnen zij in een vroeg stadium beoordelen of een dispuut zich leent voor mediation. Dit voorkomt onnodige juridische escalatie. In 2024 hebben we mediation gepromoot op onze socialemediakanalen en gesprekken gevoerd met het ministerie van Justitie en Veiligheid over het stimuleren van mediation in de rechtsketen.

Ook zetten we in op preventie. We bieden ondernemers toegang tot de DAS Documenten Selfservice, onze online juridische documentenshop. Ondernemers richten zich met onze juridische selfservice-documenten steeds meer op het voorkomen van juridische conflicten. Daar is duidelijk behoefte aan. Sinds 2019 is het gebruik van de DAS Documenten Selfservice maar liefst verzesvoudigd.

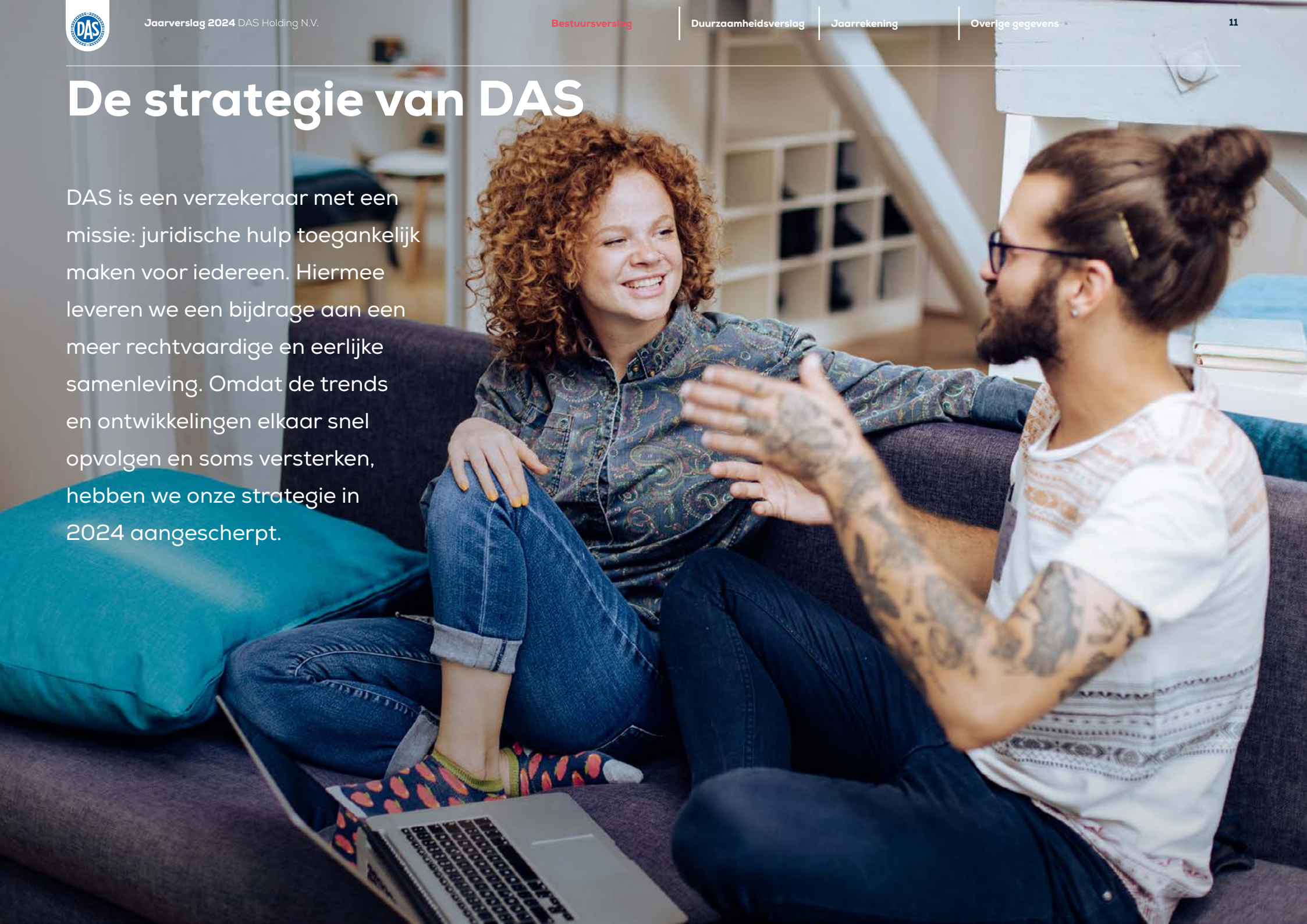
Veranderingen in de wetgeving

Nieuwe wet- en regelgeving heeft impact op zowel onze dienstverlening als onze bedrijfsvoering. Zo is DORA (Digital Operational Resilience Act) een belangrijke impuls geweest voor de verdere professionalisering van onze processen en risicobeheersing. Dat we met dit jaarverslag voldoen aan de eisen vanuit de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) heeft in belangrijke mate bijgedragen aan het besef binnen de organisatie van onze impact op milieu en samenleving en de rapportage daarover.

Veranderende regelgeving kan daarnaast directe gevolgen hebben voor onze verzekerden en de juridische kwesties waarmee zij te maken krijgen. In sommige gevallen kiezen we ervoor om bepaalde nieuwe risico's niet mee te verzekeren, zodat we rechtshulp toegankelijk en betaalbaar kunnen houden. Een voorbeeld hiervan is de Wet toekomst pensioenen (Wtp), die op 1 juli 2023 is ingegaan. DAS verzekert de zogenoemde invaarzaken niet mee. Het overhevelen van pensioenaanspraken naar een nieuw stelsel is een nieuw risico waar geen premieafdracht tegenover staat. Achter het besluit deze 'invaarzaken' niet mee te verzekeren gaan zorgvuldige overwegingen schuil. We hebben deze keuze gemaakt met het oog op het behoud van de hoge kwaliteit van onze dienstverlening en het betaalbaar houden van juridische hulp. Net als de Raad voor de Rechtspraak maakt DAS zich namelijk zorgen over de mogelijkheid dat veel juridische geschillen ontstaan rond het invaren.

De strategie van DAS

DAS is een verzekeraar met een missie: juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen. Hiermee leveren we een bijdrage aan een meer rechtvaardige en eerlijke samenleving. Omdat de trends en ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en soms versterken, hebben we onze strategie in 2024 aangescherpt.

Onze kernwaarden

Hoewel we onze strategie hebben aangepast aan een veranderende wereld, blijven onze kernwaarden ongewijzigd. DAS biedt al ruim zestig jaar rechtsbijstand, onze blik gericht op klanttevredenheid en innovatie. Onze kernwaarden geven richting aan onze dagelijkse dienstverlening: menselijk, open, betrokken, optimistisch en slim. Op basis hiervan bieden wij iedere dag de best mogelijke juridische hulp.

Menselijk

Optimistisch

Open

Slim

Betrokken

Aangescherpte strategie

Aan het begin van 2024 hadden we nog drie strategische pijlers; Klantgerichte Innovatie, Ondernemende Organisatie en Financieel Fit. De dragende gedachten onder de strategie zijn gebleven, maar zijn gedurende 2024 deels anders geformuleerd, aangevuld en/of aangescherpt. Onze strategie sluit hiermee beter aan op de belangrijkste trends en ontwikkelingen in de markt. De veranderende verwachtingen, de veranderende technologie en de veranderingen in de wereld van onze distributiepartners komen nu explicieter terug. De strategie kent nu vijf strategiepijlers en vier basispijlers.

Klantgerichte Innovatie

In 2024 was de eerste pijler van de strategie 'Klantgerichte Innovatie'. In de aangescherpte strategie zit deze verweven in alles wat we doen. Want DAS is nog steeds vernieuwend en innovatief. En klantgericht. Bij DAS staat de klant centraal. Wij zijn er om de vragen van onze klanten te beantwoorden en hun problemen op te lossen. Maar klantgericht is ook kostenefficiënte dienstverlening. Klantgerichte selfservice speelt hierbij een sleutelrol. Daarom investeren we continu in onze portalen en DAS.nl, zodat klanten hun zaak zelf kunnen aanmelden, documenten kunnen uploaden en de voortgang kunnen volgen. Deze digitalisering van de informatie-uitwisseling verhoogt de klanttevredenheid en verhoogt de efficiëntie in onze dienstverlening. We blijven geavanceerde technologieën zoals kunstmatige intelligentie (AI) inzetten om onze dienstverlening efficiënter te maken. Dit is één van de pijlers in de aangescherpte strategie.

Onze partners spelen een cruciale rol in het versterken van ons distributienetwerk en het verder digitaliseren van onze processen. Het versterken van de samenwerkingen met hen is in de aangescherpte strategie expliciet opgenomen. Door digitale kanalen effectief in te zetten, sluiten we beter aan op de processen bij onze partners. Hiermee brengen we juridisch advies en hulp dichterbij de klant. Essentieel in een tijd waarin juridische ondersteuning vaak snel nodig is.

Ondernemende Organisatie

DAS heeft deskundige medewerkers in huis die hoogwaardige dienstverlening bieden. De strategische pijler ‘Ondernemende Organisatie’, zoals die gold in 2024, heeft als doel dat onze medewerkers veelzijdig en flexibel inzetbaar zijn. Zij worden gestimuleerd in hun voortdurende persoonlijke ontwikkeling en groei. Dat geldt voor alle medewerkers in de gehele organisatie. Het leiderschap van onze managers speelt hierbij een grote rol. Zij stimuleren hun medewerkers om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Dat doel is niet veranderd en ondergebracht in de strategische basispijler ‘Mensen en Leiderschap’.

‘Ondernemende Organisatie’ komt ook terug in de nieuwe strategische pijler ‘Optimaliseren van de Operatie’. Door werkwijzen en processen meer te standaardiseren, worden we wendbaarder en kunnen we sneller inspelen op de trends en de ontwikkelingen om DAS heen. Dezelfde optimaliseringsgedachte ligt ten grondslag aan de nieuwe strategische pijler ‘Rationaliseren van het Portfolio’. Door minder variaties aan te bieden, kunnen we sneller en efficiënter reageren op ontwikkelingen in de markt.

Financieel Fit

Financiële fitheid is cruciaal voor de veerkracht, groei en duurzaamheid van DAS. ‘Financieel Fit’ was de derde strategische pijler gedurende 2024. Als financieel fitte organisatie kan DAS operationeel blijven in uitdagende economische omstandigheden en hebben we de ruimte om te investeren in nieuwe kansen en technologieën en in de ontwikkeling van onze medewerkers. Ook dit doel verandert niet in de nieuwe strategie, maar is randvoorwaardelijk verweven in alles wat we doen. Zonder winstgevend te zijn, kan DAS

niet duurzaam haar missie nastreven. In 2024 heeft DAS diverse maatregelen genomen om de financiële gezondheid op peil te houden. We kijken kritisch naar externe uitbestedingen en handelen complexe zaken vaker intern af. We hebben tenslotte 120 uitstekende advocaten in dienst. Zij zullen zich nu voornamelijk richten op procedures. Daarnaast is hard gewerkt aan het verbeteren van de interne processen en overdrachtsmomenten.

Vooruitblik: versnellen met ‘DAT maakt DAS’

Als gezegd: onze missie blijft juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen. Maar de wereld om ons heen verandert snel. Door ons aan te passen blijven we relevant.

In 2024 hebben we met ‘DAT maakt DAS’ een scherpere strategische richting bepaald ter realisatie de komende twee jaar. Digitaliseren, Aanpassen en Totaalrendement vormen de leidende principes om juridische hulp efficiënt te maken en toegankelijk te houden. Deze strategie is niet alleen een visie op de toekomst, maar een concrete roadmap.

DAT maakt DAS

De focus in 2025 en 2026 ligt op de uitvoering en versnelling van deze strategie. Dat betekent dat we onze dienstverlening verder stroomlijnen, waardoor klanten eenvoudiger en sneller juridische hulp kunnen krijgen. We investeren in digitale oplossingen en AI, zodat we efficiënter werken zonder in te leveren op kwaliteit. Tegelijkertijd optimaliseren we onze kostenstructuur, onder andere door effectiever te sturen op externe uitgaven en onze processen verder te standaardiseren.

Business review

DAS Holding

De voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit het aanbieden van rechtsbijstandverzekeringen en juridische dienstverlening. Het overgrote deel van de juridische dienstverlening van DAS is gericht op verzekerde klanten, een klein deel bestaat uit juridische dienstverlening voor niet-verzekerde klanten (On Demand). In 2024 heeft DAS Rechtsbijstand circa 133.000 zaken in veertig verschillende rechtsgebieden behandeld en circa 2.400 niet-verzekerde klanten geholpen. DAS heeft zeven vestigingen, verspreid over heel Nederland. Het gemiddeld aantal fulltime-equivalents (fte's) in 2024 bedraagt 1.138.

De activiteiten van DAS worden uitsluitend op de Nederlandse markt aangeboden. DAS maakt voornamelijk gebruik van leveranciers binnen Nederland. Belangrijke uitzonderingen zijn ICT en herverzekering. Door te werken met een ondergrens voor beschikbare liquide middelen op ieder moment en door grotendeels te beleggen in liquide obligaties en beleggingsfondsen is de liquiditeit van de onderneming gewaarborgd. DAS maakt geen gebruik van financiering door middel van leningen of obligaties en is ook niet voornemens dat te gaan doen tenzij dat voor het handhaven van een voldoende solvabiliteit nodig is.

De werkzaamheden op gebied van onderzoek en ontwikkeling beperkten zich tot de ontwikkeling van het documentbehandelingssysteem. De uitgaven daaraan zijn als immateriële vaste activa opgenomen op de balans. De werkzaamheden aan dit systeem worden in de eerste helft van 2025 afgerond.

Groepsstructuur

DAS Holding is 100% aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. (DAS Rechtsbijstand) en DAS Legal Services B.V. (DLS), beide gevestigd in Amsterdam. Wanneer 'DAS' in dit jaarverslag wordt genoemd, wordt de groep van DAS Holding N.V. bedoeld. De cijfers in dit jaarverslag zijn gebaseerd op geconsolideerde cijfers, tenzij anders aangegeven.

Kerncijfers DAS Holding

(in miljoen euro)

	2024	2023
Baten ¹	319,2	300,2
Lasten ¹	328,6	313,0
EBITDA ²	-6,6	-11,2
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	-10,2	-13,9
Resultaat na belastingen	-7,7	-10,2

1. Exclusief herverzekeringresultaat en na fouterstel.
2. EBITDA betekent: Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization. In het Nederlands betekent dit: resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente en afschrijvingen.

Financieel was 2024 een uitdagend jaar. Geplande premieaanpassingen, procesoptimalisaties (zoals de uitrol van het platform voor dossierbehandeling) en kostenbesparingsinitiatieven zijn grotendeels gerealiseerd. Gedurende 2024 is DAS geconfronteerd met hoger dan verwachte uitbestedingskosten,

waardoor de voorzieningen voor te betalen schade versterkt moesten worden. Dat heeft geresulteerd in een negatief resultaat.

De totale baten in 2024 zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit is grotendeels te verklaren door de hogere baten in DAS Rechtsbijstand als gevolg van hogere premie-inkomsten door premieaanpassingen. De lasten zijn ook hard gestegen, onder andere door de cao-verhoging, de krappe arbeidsmarkt en hogere dan verwachte uitbestedingskosten, waardoor schadevoorzieningen versterkt moesten worden.

DAS Rechtsbijstand

Kerncijfers DAS Rechtsbijstand

(in miljoen euro)

	2024	2023
Premie-inkomsten	312,7	283,7
Resultaat uit beleggingen	3,2	13,8
Operationele kosten ¹	321,3	307,6
Resultaat na belastingen	-5,2	-9,0
EBITDA ²	-3,1	-8,7
Combined ratio % ³	103,0%	108,6%
Fte (gemiddeld)	1.112	1.113

1. Operationele kosten (voor herverzekeringen) bruto en na fouterstel.
2. EBITDA betekent: Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization. In het Nederlands betekent dit: resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente en afschrijvingen.
3. De combined ratio wordt berekend door de som van de schade en bedrijfskosten te delen door de verdiende premie. Er wordt geen rekening gehouden met de baten en lasten uit hoofde van uitgaande herverzekering.

De stijging van de premie-inkomsten in 2024 is te verklaren door premieaanpassingen om de effecten van inflatie op te vangen. Bij slechter presterende portefeuilles zijn additionele premieaanpassingen doorgevoerd ter verbetering van het resultaat. Het premie-inkomen uit herverzekering is mede gestegen door acquisitie van een portefeuille van één van de verzekeraars waar we mee samenwerken.

De aandelenportefeuille en de obligaties hebben in 2024 een solide beleggingsopbrengst gerealiseerd. De operationele kosten zijn gestegen ten opzichte van 2023. Omdat distributiepartners van DAS een vast percentage van de premie ontvangen, resulteerden hogere premie-inkomsten in stijgende provisiekosten. Daarnaast is de stijging van de operationele kosten te verklaren door de cao-verhoging in 2024 (8%), een krappe arbeidsmarkt en hogere kosten voor uitbestedingen aan externe partners. In 2024 heeft DAS geïnvesteerd in digitalisering en procesoptimalisaties, zoals de verdere uitrol van het platform voor dossierbehandeling. Deze ontwikkelingen zorgen nu al voor merkbare verbeteringen voor onze klanten en in onze operatie. We behandelen meer zaken intern, maar ondanks deze vooruitgang moest de schadevoorziening fors worden verhoogd door de stijging van uitbestedingskosten.

De combined ratio is verbeterd van 108,6% naar 103%. De Solvency II-ratio is 146% en daarmee boven het triggerpoint van 140%. De ontwikkeling van de Solvency II-ratio en een toelichting daarop staat in het Solvency II-hoofdstuk.

Ondanks aanhoudend tegenvallende resultaten is DAS blijven investeren in digitalisering en procesoptimalisaties, zoals het verder uitrollen van het platform voor dossierbehandeling. Deze initiatieven maken al zichtbaar verschil in onze operatie en voor onze klanten.

DAS Legal Services

DAS Legal Services B.V. (DLS) biedt Letselschadehulp en juridische dienstverlening aan voor een vast bedrag (On Demand) aan niet-verzekerden. Via Letselschadehulp hebben we in 2024 weer veel klanten met letsel kunnen ondersteunen en helpen om hun leven weer op de rit te krijgen.

Via On Demand hebben we zowel zakelijke als particuliere klanten voorzien van juridische dienstverlening tegen een vast bedrag. Vanaf 2025 dragen we deze dienstverlening over aan Omnius. Hiermee brengt DAS meer focus aan in haar activiteiten én krijgen onze verzekerden buiten hun dekking om toch toegang tot de juridische ondersteuning die ze nodig hebben. We doen dit omdat de vraag naar deze manier van ondersteuning achter bleef bij onze verwachtingen.

Daarnaast hebben aanvullende diensten zoals de documentenshop een bijdrage geleverd aan de omzet.

Kerncijfers DAS Legal Services

(in miljoen euro)

	2024	2023
Omzet Letselschadehulp	2,2	2,0
Omzet On Demand	1,3	1,3
Operationele kosten	6,3	4,6
Resultaat na belastingen	-2,1	-1,0
EBITDA	-2,7	-1,4
Fte (gemiddeld)	26	25

De totale omzet van DLS is gestegen ten opzichte van 2023. Dit is volledig te verklaren door een hogere omzet van Letselschadehulp. Binnen On Demand was de omzet nagenoeg gelijk aan 2023.

De operationele kosten zijn gestegen ten opzichte van 2023. Dit wordt bijna volledig verklaard door de reorganisatievoorziening die is getroffen als gevolg van het besluit om de On Demand-dienstverlening af te bouwen.

Risicomanagement

Voor het waarborgen van onze betrouwbaarheid en continuïteit stellen we grenzen aan de risico's die we accepteren en houden we ons aan de wet- en regelgeving.

Risicomanagement, interne controle en governance

Ons risicobeheersingssysteem en interne controlesysteem omvat onze strategieën, beleidskaders, processen en rapportageprocedures. Die zijn nodig om de risico's waaraan we worden blootgesteld te identificeren, analyseren, beheersen, monitoren en rapporteren. De risicobeheersingscyclus maakt deel uit van het Integrated Control Framework (ICF). Dit ziet er schematisch als volgt uit.

Strategie in balans met risico's en kansen

Organisatie inrichting

Beleid en standaard

Data, rapportage en risicotecnologie

De verbindende factor in ons ICF is onze risicocultuur. Centraal staan daarin bewustwording en eigenaarschap.

Ons risicobeheersingssysteem en interne controlesysteem is ingericht volgens het 'three lines model', waarbij sleutelfuncties van elkaar zijn gescheiden en er een scheiding is tussen de eerste, tweede en derde lijn. Naast deze drie lijnen is er ook een vierde en vijfde lijn.

Eerste lijn

De eerste lijn omvat directie, management en medewerkers. Zij hebben het contact met onze verzekerden en niet-verzekerde klanten, tegenpartijen, (distributie)partners en onze leveranciers. Dit maakt dat zij ook als eerste risico's kunnen signaleren en beheersen. De eerste lijn is verantwoordelijk voor het dagelijks managen van de risico's, waaruit volgt dat zij risico-eigenaar zijn.

De eerste lijn voert periodiek risicoanalyses uit en inventariseert operationele, financiële en strategische risico's. Bij deze analyses worden risico's beoordeeld en wordt vastgelegd op welke wijze die worden beheerst. Deze beheersmaatregelen worden uitgevoerd en gemonitord en maken deel uit van het ICF. Risicoanalyses worden periodiek herijkt. Hierdoor wordt gewaarborgd dat risico's en de daarbij behorende beheersmaatregelen tegen het licht worden gehouden om juistheid, volledigheid en tijdigheid ervan te waarborgen.

Tweede lijn

De tweede lijn bestaat uit de sleutelfuncties Actuariaal, Compliance en Risk Management. De functies zijn onafhankelijk van elkaar gepositioneerd, werken onafhankelijk van elkaar en hebben elk een eigen sleutelfunctiehouder. Sinds september 2023 vallen de sleutelfuncties Compliance en Risk Management onder dezelfde sleutelfunctiehouder. Om de onafhankelijkheid van deze sleutelfuncties te waarborgen zijn aanvullende maatregelen genomen die zijn vastgelegd in de charters van beide sleutelfuncties.

De sleutelfuncties ondersteunen de organisatie bij het effectief uitvoeren van risicomanagement en monitoren de risicobeheersingsactiviteiten van de eerste lijn. Dit doen zij door kaders te stellen voor de beheersing van risico's, door hierover te adviseren, te rapporteren en door de risicobeheersing te monitoren via het ICF. De uitgangspunten van dit raamwerk zijn vastgelegd in het risicomanagementbeleid en het interne controlebeleid.

De sleutelfuncties rapporteren aan de CFRO, de CEO en de directie, en hebben ook directe toegang tot de eerste lijn, de directie, de Audit- en Risk Commissie en de Raad van Commissarissen. De drie sleutelfuncties in de tweede lijn rapporteren elk kwartaal aan de directie en de Audit- en Risk Commissie. Deze functies hebben ook een formele ‘escalatielijnen’ naar de directie en de Raad van Commissarissen.

Om de risicobeheersing verder te verbeteren en te monitoren is in 2024 gebruikgemaakt van diverse methodieken zoals Risk en Control Self Assessments (RCSA) en Change Risk Assessments (CRA). Ook is er uitvoering gegeven aan het ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) en is de SIRA (Systematische Integriteit Risico Analyse) opgestart dit jaar. Tot slot wordt jaarlijks een assessment uitgevoerd op frauderisico's.

Vanuit deze integrale aanpak is het ICF opgezet. De uitvoering van ons ICF wordt ondersteund door nieuwe GRC-tooling die in 2024 is geïmplementeerd. Met deze nieuwe GRC-tooling en ons ICF wordt geborgd dat we een eenduidig, actueel systeem en proces hebben dat de directie de gelegenheid biedt om integraal onze risico's te beheersen en aantoonbaar in control te zijn over onze bedrijfsvoering, dat risico's weloverwogen worden genomen en dat wij in staat zijn hierover volledig, tijdig en juist te rapporteren.

De risicoanalyses op diverse niveaus hebben als doel het onafhankelijk inventariseren en meten van risico's die (strategische) doelstellingen bedreigen. De analyses stellen het management en de directie in staat te beslissen welke (aanvullende) beheersmaatregelen genomen moeten worden.

Naast het uitvoeren van risicoanalyses en de daaruit voortvloeiende beheersmaatregelen zijn er ook trainingen en awareness-activiteiten uitgevoerd om de risicocultuur te bevorderen. Het netwerk van risk- en privacy-ambassadeurs helpt ons daarbij. Ook hebben collega's diverse e-learnings gedaan en zijn de trainingen over 'soft controls' en het hanteren ervan voortgezet dit jaar.

Bij DAS worden risico's onderverdeeld in drie categorieën: strategisch, financieel en operationeel. Strategische risico's zijn risico's die samenhangen met de strategische keuzes van organisaties. Bij financiële risico's staat centraal het risico van financieel verlies als gevolg van een financiële en/of een economische transactie met financiële impact. Operationele risico's zijn risico's die ontstaan door het falen of tekortschieten van interne processen, menselijke en technische tekortkomingen, en onverwachte externe gebeurtenissen. Interne en externe frauderisico's en integriteitsrisico's vallen onder operationele risico's. In 2024 is er een frauderisicoanalyse opgesteld en is het proces opgestart om een volledige SIRA uit te voeren. In 2024 is voor een aantal SIRA-onderwerpen een risicoanalyse uitgevoerd. In 2025 volgen de overige SIRA-onderwerpen en de SIRA-eindrapportage. Onder operationele risico's vallen ook de ICT-risico's. De

ICT-omgeving wordt periodiek door DAS zelf maar ook extern beoordeeld om na te gaan of alle risico's in beeld zijn en of de genomen maatregelen toereikend zijn. Gesignaleerde risico's worden waar mogelijk continu gemonitord, onder andere via tooling.

De doelstelling van het risicomanagementbeleid en interne controlebeleid is om een optimale balans te realiseren tussen groei, resultaat en gerelateerde risico's. Daardoor kunnen middelen op effectieve en efficiënte wijze worden ingezet en kansen worden gesignaleerd om onze bedrijfsdoelstellingen te realiseren.

Derde lijn

Internal Audit, de interne auditfunctie, is de derde lijn bij DAS. Het primaire doel van deze functie is het geven van aanvullende zekerheid aan directie en Raad van Commissarissen over de mate waarin de risico's die onze bedrijfsdoelstellingen bedreigen en effectief worden beheerst, en het geven van advies ter verbetering van de processen binnen ons bedrijf.

De derde lijn helpt om onze doelstellingen te realiseren door met een systematische aanpak gevraagd en ongevraagd audits uit te voeren en te rapporteren over mogelijke verbeterpunten. Internal Audit is onafhankelijk gepositioneerd en rapporteert hiërarchisch aan de CEO. Daarnaast heeft Internal Audit een functionele rapportagelij (en escalatiemogelijkheid) naar de Raad van Commissarissen.

De Internal auditfunctie werkt op basis van een auditjaarplan dat de directie en Raad van Commissarissen (na een positief advies van de Audit- en Risk Commissie) hebben goedgekeurd. Internal Audit informeert elk kwartaal de directie en de Raad van Commissarissen. Ook vindt periodieke afstemming plaats met de externe accountant.

Vierde lijn

De vierde lijn wordt gevormd door de externe accountant. Die richt zich primair op het beoordelen en toetsen van de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersmaatregelen van de belangrijkste bedrijfsprocessen, om daarmee vast te stellen dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen en het resultaat van DAS. Een doelstelling van de interne beheersing is dat de financiële administratie, die de basis is voor de financiële verslaglegging en besluitvorming, voldoende betrouwbaar en actueel is voor het nemen van verantwoorde managementbeslissingen.

Vijfde lijn

De vijfde lijn wordt gevormd door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen heeft de taak om toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken bij DAS.

Risicocommissies

De risico-governance van DAS is in 2024 aangepast. De nieuwe risico-governance omvat drie risicocommissies, elk met een eigen mandaat en charter. Zij fungeren als adviesorgaan bij besluitvorming door de directie.

Onze risicocommissies zijn:

- Enterprise Risk Committee (ERC)
Hier staan specifiek strategische risico's en commissie-overstijgende aangelegenheden centraal.

- Finance and Distribution Risk Committee (FDRC)
Hier staan de financiële risico's centraal en worden de belangrijkste aannames en ontwikkelingen rondom distributie, reserveringen en de financiële positie besproken.
- Operational Risk Committee (ORC)
Niet-financiële risico's of operationele risico's op het vlak van IT (waaronder cybersecurity), integriteit, privacy, producten en het niet-voldoen aan wet- en/of regelgeving staan centraal.

Het FDRC heeft twee sub-risicocommissies: het Investment Risk sub-Committee en het Reserve Risk sub-Committee. De risico's verbonden aan respectievelijk de beleggingsportefeuille en de voorzieningen worden in deze sub-commissies gemonitord. De verantwoordelijke leden van de directie, lijnmanagement en sleutelfunctionarissen hebben zitting in de verschillende commissies.

Risicostrategie en risk appetite

De risicomanagementstrategie van DAS bestaat uit het identificeren, beheersen en monitoren van risico's op alle niveaus (strategisch, tactisch en operationeel) en op alle risicomanagement-gebieden (de categorieën strategisch, operationeel en financieel) vanuit een integrale aanpak.

Voortvloeiend uit onze risicostrategie hebben wij onze risicobereidheid vastgelegd in risk appetite statements. Voor verschillende (clusters van) onderwerpen zijn risk appetite statements opgesteld. Elk statement omvat een beschrijving en een set van indicatoren waarmee de risk appetite voor de risicogebieden is geduid. De risk appetite geeft de hoeveelheid risico's en het soort risico aan dat wij bereid zijn te accepteren bij de realisatie van onze doelstellingen. Met andere woorden: dit is het kader voor onze bedrijfsvoering. De onderliggende beleidskaders bevatten de richtlijnen voor de beheersing van risico's in de verschillende risicogebieden.

Onze risk appetite is niet statisch. Risk appetite statements worden jaarlijks herzien. Risk Management faciliteert dit proces en de Raad van Commissarissen keurt de statements uiteindelijk goed.

Belangrijke risicothema's en interne en externe omgeving

Er zijn drie ontwikkelingen in het bijzonder van belang voor DAS:

- aanscherping van de strategie;
- markten en financiële positie;
- toenemende wet- en regelgeving.

Operationalisering van de aangescherpte strategie

In 2024 hebben wij onze strategie aangescherpt. Bij de totstandkoming van deze aanscherping is de toekomstvastheid van ons verdienmodel, specifiek rendement, in ogenschouw genomen, maar ook duurzaamheid, distributiepartners, technologische en marktontwikkelingen, wet- en regelgeving, arbeidsmarkt en de volatiliteit van de financiële markten. De eerder dit jaar uitgevoerde strategische risicoanalyse is betrokken bij de herijking van de strategie.

In hoofdlijnen blijven we inzetten op enerzijds digitalisering en anderzijds het managen van rendement op ons product.

Door middel van vooral het digitaliseren en automatiseren (waar onder ook inzet van AI-functionnalité) willen wij ons kostenniveau omlaag brengen maar ook onze dienstverlening aan onze klanten verder verbeteren. Dit doen we door de Mijn DAS-omgeving voor klanten steeds verder te verbeteren, maar ook door afspraken met een jurist of advocaat en het melden van een zaak online mogelijk te maken.

Naast inspanningen op het vlak van digitalisering heeft 2024 in het teken gestaan van rendement. De genomen maatregelen in 2023 op dit vlak, zoals de aanpassing van premies en commissies en het veranderen van productvoorwaarden, sorteren nu effect. Ook zijn we in gesprek gegaan met onze partners (tussenpersonen, volmachten en verzekeraars) over voorwaarden en rendement. Dit heeft geresulteerd in de aanpassing van overeenkomsten.

We hebben mooie waardering in cijfers ontvangen van onze tussenpersonen en volmachten.

Om goed inzicht te houden in de ontwikkeling van ons rendement hebben we bij DAS onze underwriting-functie verder versterkt. Door op grotere schaal data-analyses uit te voeren, willen wij onze dienstverlening aan partners en klanten verder verbeteren.

Naast onze focus op verdere digitalisering en het managen van ons rendement van verzekerde dienstverlening, blijven we ook niet-verzekerde dienstverlening aanbieden. Om het rendement van deze niet-verzekerde dienstverlening duurzaam te laten toenemen, gaan wij samenwerken met een derde partij.

Markten en financiële positie

Om onze kapitaalpositie te behouden hebben we eind 2023 en 2024 aanvullende maatregelen moeten nemen om deze positie op gelijksoortig niveau te continueren. Genomen maatregelen zijn onder andere de verkoop van een deel van onze beleggingsportefeuille en verhoging van de quota share van onze herverzekeringsconstructie.

Geopolitiek gezien zien we een continuering van de oorlog in Oekraïne en het conflict in het Midden-Oosten. De economische en financiële volatiliteit is relatief afgenomen maar duurt voort in de wereld. De stijging van de prijzen en de effecten daarvan op huishoudens, industrie en productieketens duurden ook voort in 2024. De inflatie is afgenomen maar is er nog steeds. Deze economische situatie en financiële gevolgen hebben ook impact op ons bedrijf.

We zien dat het rendement van ons product onder druk staat onder andere door het effect van inflatie, verlies van productportefeuilles maar ook weer het aantrekken van een nieuwe portefeuille en een toenemend aantal complexere meldingen evenals stijgende interne kosten van meldingen die wij uitbesteden aan externe advocaatkantoren. Door voortdurend de risico's in onze producten te monitoren en zo nodig maatregelen te nemen (zoals de aanpassing van premies en commissies, verandering van productvoorwaarden) en onze kosten te beheersen, bewaken wij ons rendement.

De volatiliteit in de geopolitieke situatie heeft ervoor gezorgd dat de cyberdreiging hoog is gebleven in 2024. Door onze maatregelen op het vlak van informatiebeveiliging structureel te toetsen en door te ontwikkelen, zorgen wij ervoor dat we optimaal beschermd zijn en blijven.

De krapte op de arbeidsmarkt is een ontwikkeling die wij scherp in de gaten houden. Het aantrekken van nieuwe medewerkers met de juiste kennis en vaardigheden is lastig in deze arbeidsmarkt. Door ons op te stellen als een werkgever met een maatschappelijke en duurzame missie en visie, lukt het om medewerkers aan te trekken

en te behouden. Toch blijven vacatures langer onvervuld dan bedoeld, wat druk op de bestaande organisatie geeft.

De volatiliteit van de financiële markten en economische situatie worden continu gemonitord. De toepassing van scenarioanalyses biedt inzicht. Deze input wordt in ogenschouw genomen bij het periodiek evalueren en beoordelen van de beheersing van de financiële risico's. Periodiek toetsen wij of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

Toenemende wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving is voortdurend in beweging. Onder invloed van duurzaamheid en klimaatverandering ontstaat nieuwe wet- en regelgeving die ook onzekerheden met zich meebrengt voor onze klanten. Deze toenemende wet- en regeldruk op allerlei gebieden heeft impact op ons als rechtsbijstandverzekeraar en leidt tot extra meldingen. Wij merken dat meer meldingen voortkomen uit toenemende juridisering van de maatschappij.

Naast nieuwe en/of wijzigingen in wet- en regelgeving voor ons als uitvoerder van rechtshulpverlening, is er ook nieuwe wet- en regelgeving voor ons als verzekeraar. Denk hierbij aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) maar ook de Digital Operational Resilience Act (DORA). Onder invloed van deze nieuwe wet- en regelgeving hebben wij onze beleidskaders aangescherpt en geïmplementeerd, zodat wij de risico's ten aanzien van kritieke en belangrijke functies goed in kaart hebben en onze maatregelen passend zijn.

Om te blijven voldoen aan wet- en regelgeving hebben wij onze processen uitvoerig gemonitord. Daar waar nodig passen wij die tijdig aan.

Overzicht van risico's en mate van beheersing

In 2024 hebben we geconcludeerd dat een aantal risico's buiten de door ons gestelde risk appetite ligt. Voor deze gesignaleerde risico's zijn beheersmaatregelen ingeregeld. Deze maatregelen zijn niet over de gehele breedte van onze organisatie effectief. Waar nodig hebben we aanvullende maatregelen genomen.

Bij DAS worden risico's onderverdeeld in drie categorieën: strategisch, financieel en operationeel.

Hieronder zijn schematisch de risico's per categorie weergegeven met de bijbehorende risk appetite (laag, midden of hoog), blootstelling en financiële impact in 2024. Na dit schematische overzicht worden de risico's stuk voor stuk toegelicht en wordt de beheersing van het risico toegelicht.

	Risk Appetite	Blootstelling	Fin. Impact
Strategische risico's			
Verdienmodel	M	▲	H
Financiële risico's			
Kapitaalrisico	M	=	H
Marktrisico	M	▼	L
Tegenpartij-kredietrisico	M	▲	L
Verzekeringstechnisch risico	M	▼	M
Operationele risico's			
Cybercrime risico	L	=	L
Klimaatrisico	L	=	L
Risico niet voldoen aan wet- en regelgeving	L	=	L

Strategische risico's

Beschrijving

Onze strategische risico's, waaronder de bedreigingen van ons verdienmodel, vormen de input voor onze ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). In de ORSA wordt de mogelijke impact van de strategische risico's op onze kapitaalpositie beoordeeld. Uit de ORSA van 2024 blijkt dat we voldoende vermogen hebben om de effecten van de in de ORSA 2024 benoemde risicoscenario's op het strategisch meerjarenplan

2024-2029 binnen de Solvency II-kapitaaleisen op te vangen, gelet op gedefinieerde management-acties. DAS is primair gericht op de Nederlandse markt, die verzadigd is en een gelimiteerd aantal concurrenten kent. Om rendabele groei te kunnen behouden is het nodig om focus te houden op kostenbeheersing en verdere reductie van de kosten. Met deze focus wordt de aangescherpte strategie als uitvoerbaar beschouwd. Een scenario van een groeiende

portefeuille bij achterblijvende opbrengsten uit het digitaliseringsprogramma, in combinatie met een economische crisis (waaronder toenemende inflatie, stijgende rente en krapte van de arbeidsmarkt) en een scenario waarin ook klimaatrisico (inclusief de impact van de klimaattransitie), pandemie, verruiming van de vrije keuze rechtshulp en ander claimgedrag is opgenomen, hebben de meeste impact op onze solvabiliteitspositie. Waar nodig zijn managementacties gedefinieerd en doorgerekend om inzicht te krijgen in de effectiviteit ervan. In de ORSA is ook vastgesteld dat de managementacties het gewenste effect sorteren. Wel blijkt uit de ORSA dat de uitgangssituatie ten opzichte van 2023 uitdagender is.

Risk appetite, blootstelling, impact

De risk appetite van ons verdienmodel is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is in vergelijking met 2023 voor ons gestegen, mede door externe factoren (waaronder inflatie) maar ook door een toename van claims als gevolg van de jurisdisering van de maatschappij. De risk appetite is overschreden. De financiële impact was 'hoog' in 2024.

Maatregelen

Onze strategie zorgt ervoor dat ons verdienmodel toekomstbestendig blijft. Het is de bedoeling om onder andere door digitalisering onze dienstverlening verder te optimaliseren en tegelijkertijd onze kosten te reduceren. Om de realisatie van onze strategie optimaal vorm te geven, worden de strategische initiatieven bestuurd door middel van portfoliomanagement en onze risk appetite.

Financiële risico's

Kapitaalrisico

Beschrijving

Als zelfstandige onderneming moeten we in staat zijn om een financieel gezonde bedrijfsvoering te voeren. We moeten voldoende gekapitaliseerd zijn om aan onze (verzekerings)verplichtingen te kunnen voldoen. Naast de wettelijke norm hanteren we interne solvabiliteitsnormen.

Risk appetite, blootstelling, impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is voor ons gelijk gebleven in vergelijking met 2023 als gevolg van voortzetting van operationele verliezen. Er is geen overschrijding geweest van de risk appetite. Nadat in 2023 nog direct aanvullende maatregelen nodig zijn geweest om voldoende gekapitaliseerd te blijven, zijn in 2024 met name maatregelen genomen die de toekomstige kapitalisatie moeten waarborgen.

Maatregelen

De Solvency II-ratio is gedurende 2024 verder afgenomen. Elk kwartaal wordt met behulp van het Integrated Control Framework (ICF) gemonitord en gerapporteerd of nog aan de wettelijke- en interne normen wordt voldaan. In lijn met onze ORSA hebben we aanvullende maatregelen genomen om onze huidige en toekomstige kapitaalpositie te behouden en verder te versterken. De Solvency II-ratio per jaareinde laat een lichte daling zien ten opzichte van een jaar eerder.

Marktrisico

Beschrijving

Het marktrisico is het risico op een ongunstige verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van de volatiliteit van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Onder het marktrisico vallen onder andere het liquiditeitsrisico, het valutarisico, het aandelenrisico en het renterisico. Het beleggingsbeleid geeft kaders voor de wijze waarop deze risico's worden beheerst.

Risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. Doordat in de afgelopen jaren de blootstelling aan het marktrisico is afgebouwd, is het marktrisico in 2024 niet toegenomen. Vanuit de financiële markten hadden met name de dalende rentes in 2024 invloed op het marktrisico. Door de daling in het totale beleggingsvolume als gevolg van operationele verliezen is de blootstelling aan het marktrisico per ultimo 2024 afgenomen in vergelijking met 2023.

Maatregelen

Belangrijke maatregelen ter beheersing van het marktrisico zijn bijvoorbeeld het periodiek uitvoeren van een asset-liability-managementstudie (ALM), het uitvoeren van stresstesten (het kwantificeren van de impact van extreme gebeurtenissen op de waarde van de beleggingsportefeuille) en het toepassen van beleggingsbeleid. De ALM-studie is een analyse waarbij een afweging plaatsvindt tussen het rendement en het risico binnen de gestelde kaders van risicobereidheid, kapitaalbeleid en de vereisten vanuit Solvency II. De resultaten van de ALM-studie worden gebruikt om invulling te geven aan het beleggingsplan en

de beleggings-richtlijnen. We hebben het directe beheer van de beleggingsportefeuille uitbesteed, maar monitoren deze nauwgezet. Om op de lange termijn aantrekkelijke beleggingsrendementen te kunnen behalen is het geen streven voor DAS om het marktrisico volledig te minimaliseren.

DAS heeft gedurende het jaar geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten om het marktrisico te beheersen. De aandelenfondsen waarin DAS belegt doen dit wel.

Tegenpartij-kredietrisico

Beschrijving

Het kredietrisico of tegenpartij-kredietrisico is het risico op een ongunstige verandering in de financiële situatie door het niet-nakomen van een verplichting door een tegenpartij, of door een verslechtering van de kredietwaardigheid van die tegenpartij. De financieel-risicomanagement-standaard geeft kaders voor de manier waarop dit risico wordt beheerst. Belangrijke tegenpartijen voor ons zijn (her) verzekeraars en financiële instellingen en partijen in de beleggingsportefeuille.

Risk appetite, blootstelling, impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. In vergelijking met 2023 is de blootstelling aan dit risico licht gestegen. Het risico is binnen de risk appetite gebleven. De financiële impact in 2024 was 'laag'.

Maatregelen

Maatregelen om het tegenpartij-kredietrisico te beperken richten zich op de kwaliteit van de tegenpartij. Bij de aanstelling van distributiepartners wordt een externe kredietbeoordeling uitgevoerd en hanteren we minimale credit ratings voor toegestane tegenpartijen. Ook zijn eisen gesteld aan de kredietwaardigheid van de herverzekeraars van DAS. Het tegenpartij-kredietrisico bij de beleggingen is voor ons relatief beperkt, omdat het grootste deel van de beleggingen minimaal een AA-rating heeft. Daarnaast zijn kwantitatieve grenzen gesteld aan de maximale omvang van individuele posities van de beleggingsportefeuille en aan de maximale omvang van posities in bedrijfsobligaties zonder rating. Liquide middelen zetten we uitsluitend uit bij financiële instellingen die onder toezicht staan en die voldoen aan de eisen van kredietwaardigheid.

Verzekeringstechnisch risico

Beschrijving

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op een ongunstige resultaatontwikkeling door het toepassen van inadequate aannames bij premiestelling en/of reservering, met als gevolg hoger dan verwachte schadebetalingen en kosten en onvoldoende dekking vanuit premie-inkomsten. We streven naar een gezond technisch resultaat en een rendabele groei en we accepteren in beperkte mate de risico's die dit bedreigen. Ons verzekeringstechnisch beleid geeft kaders voor de manier waarop we dit risico beheersen.

Risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gedaald, vergeleken met 2023. Alhoewel we in 2024 een toename van

de schadevoorzieningen en de premievolumes waarnemen, is dit risico middels een effectieve inzet van de herverzekeringscontracten verder afgenomen. In 2024 is de risk appetite niet overschreden. De financiële impact afgelopen jaar was 'midden'.

Maatregelen

Belangrijke maatregelen om verzekeringstechnische risico's te beheersen zijn het toepassen van acceptatie- en voorzieningenbeleid, herverzekeringsbeleid, het monitoren van trends en veranderingen in claimgedrag en het monitoren van de toereikendheid van de voorzieningen. De verzekeringstechnische risico's waar wij aan blootstaan, hebben betrekking op de juridisering van de samenleving en de veranderingen van wet- en regelgeving in Nederland. Voorbeelden daarvan zijn de beoogde wet- en regelgeving om de stikstofuitstoot te beperken en de nieuwe Wet toekomst pensioenen (Wtp). De mate waarin de juridisering van de samenleving zich ontwikkelt en de invoering van nieuwe wet- en regelgeving kunnen voor ons direct gevolgen hebben. Als gespecialiseerde rechtsbijstandverzekeraar is er bij ons sprake van een concentratie van verzekeringstechnische risico's. Juist als specialist hebben wij onze organisatie en processen zodanig ingericht dat de risico's continu bewaakt en gevolgd worden zodat we, als het nodig is, tijdig en adequaat kunnen ingrijpen.

Een stijging in het verzekeringstechnisch risico werd eind 2023 voorzien, daarom is besloten om de quota share in ons herverzekeringscontract in 2024 te verhogen. Voor 2025 is het quota share percentage verder verhoogd.

Operationele risico's

Het risicomanagement- en interne controlebeleid bevatten de uitgangspunten voor de beheersing van deze risico's, aangevuld met de kaders van de risicobereidheid.

Voor specifieke risico's geldt aanvullend beleid, zoals het integriteitsbeleid, het inkoop- en uitbestedingsbeleid en het beleid voor businesscontinuïteit en crisismanagement.

Om operationele risico's te identificeren en te analyseren, worden risk control self assessments uitgevoerd op processen. Daar waar nodig worden beheersmaatregelen genomen om risico's in processen te beheersen. De eerste lijn voert deze maatregelen uit en ziet toe op de effectiviteit. De tweede lijn monitort en toetst dat periodiek.

Cybercrime-risico

Beschrijving

Het cybercrime-risico is het risico dat er onvoldoende weerbaarheid of weerstand is tegen cybercrime-aanvallen (zoals ransomware, andere malware en supply chain attack) die zó van invloed zijn dat de reguliere bedrijfsvoering niet kan worden voortgezet en we als gevolg daarvan niet kunnen voldoen aan onze verplichting jegens onze verzekerden. Bovendien kan ons vermogen om wet- en regelgeving na te leven in gevaar komen, waarmee financiële risico's (boetes van toezichthouders, claims van klanten, betaling van losgeld) en ook reputatieschade worden gerisiceerd.

Risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van dit risico is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is niet veranderd ten opzichte van vorig jaar en blijft hoog mede door een continue hoge dreiging van buitenaf. Er zijn passende maatregelen genomen in 2024 om binnen de gestelde risk appetite te blijven. De financiële impact was in 2024 'laag'.

Maatregelen

Om dit risico te beperken richten wij ons op beheersmaatregelen op het vlak van privacy, informatiebeveiliging en cybersecurity (bijvoorbeeld meer penetratietesten, continue monitoring en crisissimulaties), het stimuleren van bewustzijn bij medewerkers, lijnmanagement en directie en door het monitoren van dit risico in het ORSA-proces. Bij toenemende dreiging van een cybercrime-aanval hanteren we een proces waarin extra maatregelen worden genomen om de continuïteit van onder andere onze dienstverlening te waarborgen.

Duurzaamheidsrisico

Beschrijving

Onder het duurzaamheidsrisico worden die risico's verstaan die gerelateerd zijn aan E(nvironment), S(ocial) en G(overnance). Onder 'environment' wordt onder andere het klimaatrisico geschaard. Dit is het risico dat wij lopen als gevolg van klimaatverandering en de overgang naar een klimaatneutrale economie. De verwachting is dat klimaatrisico's ons vooral kunnen raken in de vorm van meer claims en een hogere schadelast, wanneer op grotere schaal de effecten van klimaatverandering in de samenleving worden gevoeld (fysiek risico). Ook veranderingen in wet- en regelgeving om klimaatverandering tegen te gaan (transitierisico)

hebben effect op onze beleggingen en bedrijfsvoering. De wijzigingen in wet- en regelgeving gerelateerd aan de stikstofcrisis kunnen resulteren in een hoger aantal schademeldingen.

De uitgevoerde risicoanalyse richt zich naast 'environment' ook op risico's gerelateerd aan 'social' en 'governance'.

Risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van het klimaatrisico is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is voor 2024 gelijk gebleven. De risk appetite is niet overschreden. De financiële impact in 2024 was 'laag'.

Maatregelen

Ons beleggingsbeleid richt zich op duurzame beleggingen. DAS blijft zich ontwikkelen en toetst haar beleggingsbeleid en -activiteiten regelmatig, bijvoorbeeld via de Benchmark Duurzaam Beleggen van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling en via evaluaties van het IMVO (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)- convenant.

In de ORSA 2024 is in diverse stressscenario's aandacht voor klimaatrisico's. Dit uit zich in de scenario's door enerzijds meer claims die klimaatgerelateerd zijn en anderzijds toenemende wet- en regelgeving op dit vlak. Naast de ORSA is er ook een aparte risicoanalyse uitgevoerd die geen materiële risico's voor DAS laat zien op de onderdelen 'social' en 'governance'.

Binnen het operationaliseren van de strategie zijn twee initiatieven rechtstreeks gerelateerd aan duurzaamheid. Eén initiatief is erop gericht om onder andere onze missie 'juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen' door onze hele bedrijfsvoering toe te passen. Het andere initiatief is gericht op 'sustainable reporting', om te voldoen aan bestaande en alle nieuwe vereisten op dat vlak.

Qua huisvesting hebben we maatregelen genomen om de CO₂-uitstoot van onze vestigingen te reduceren. In Amsterdam zijn we in 2024 verhuisd naar een duurzamer pand. Net als in Roermond, Utrecht en Arnhem. In Den Bosch is geïnvesteerd in het huidige pand om de nieuwe manier van werken te ondersteunen. Ons nieuwe arbeidsvoorwaardenpakket geeft ook uitvoering aan ons nieuwe mobiliteitsbeleid.

Risico van het niet-voldoen aan wet- en regelgeving Beschrijving

Onder dit risico valt onder andere het niet-voldoen aan nationale en/of internationale wet- en regelgeving en/of verzoeken van toezichthouders.

Risk appetite, blootstelling en impact

De risk appetite van het niet-voldoen aan wet- en regelgeving is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is voor ons toegenomen door belangrijke wijzigingen in wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), AI-verordening, DORA (Digital Operational Resilience Act) en de Wtp (Wet toekomst pensioenen). In 2024 zijn passende maatregelen genomen bij overschrijdingen van de risk appetite in het kader van de Sanctiewet. De financiële impact was in 2024 'laag'.

Maatregelen

In het kader van het voldoen aan wet- en regelgeving speelt de beheersing van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), de IDD (Insurance Distribution Directive), DORA en de Sanctiewet een voorname rol. In het kader van de Sanctiewet is als gevolg van intern geconstateerde tekortkomingen in de interne beheersing een verbeterprogramma opgestart eind 2022. Het resultaat van dit verbeterprogramma is dat we de identificatie van onze relaties, de daarbij behorende ultimate beneficial owners en de toetsing ervan sterk hebben verbeterd en meer in lijn hebben gebracht met de wettelijke vereisten om daarmee te voldoen aan de verplichtingen vanuit de Sanctiewet. De uitvoering van dit verbeterprogramma heeft in 2024 de hoogste prioriteit gehad bij diverse afdelingen en de directie. Er wordt ook in programmaverband gewerkt om te voldoen aan alle vereisten voor de inwerkingtreding van DORA begin 2025. Het onderdeel 'third party risk' vormt de grootste uitdaging om volledig aan alle vereisten te voldoen. Het is de verwachting dat op dit vlak nog niet aan alle vereisten wordt voldaan begin 2025.

Intragroep risico's

Deze paragraaf beschrijft het risico tussen de entiteiten van DAS groep (DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V.) met als doel meer inzicht te geven in de risico's zelf, de onderlinge samenhang en de materialiteit.

Risico van registratie van intra groep uitbestedingen

Beschrijving

De drie entiteiten van DAS groep (DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V.) maken veelal gebruik van dezelfde applicaties en/of systemen. Overeenkomsten tot gebruiken en/of licenties voor het gebruik van deze applicaties worden echter veelal op holdingniveau aangeschaft, waarbij de andere twee entiteiten in praktijk daadwerkelijk gebruik maken van de applicaties en/of systemen.

Deze vorm van onder- uitbesteding en het bewustzijn van het belang van een juiste registratie op welke entiteit het contract wordt afgesloten en welke entiteiten er gebruik van maken is van belang in het kader van onder andere DORA. Intragroep onder-uitbestedingen dienen juist geregistreerd te worden zodat onder andere het register van uitbestedingen van DAS juist en actueel blijft.

Risk appetite, blootstelling, impact

Onze risk appetite voor dit risico is 'laag'. De blootstelling aan dit risico is gelijk aan vorig jaar. De financiële impact is laag.

Maatregel

Om dit risico te mitigeren, worden in het kader van DORA alle intra groep uitbestedingen geregistreerd en gecontroleerd in het register van uitbestedingen.

Juridische claims

Beschrijving

Met het afstoten van de incassoactiviteiten eind 2021 zijn tijdens de verkoop afspraken gemaakt over de afwikkeling van een aantal zaken, waaronder meldingen van toezichthouders over het risico van onvoldoende naleving en mogelijk daaruit voortvloeiende boetes.

Risk appetite, blootstelling, impact

Onze risk appetite voor dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gelijk aan vorig jaar. De financiële impact is laag.

Maatregel

Als mitigerende actie worden de ontwikkelingen rond deze mogelijke niet-naleving nauwlettend gevolgd.

Risico van het niet-voldoen aan belastingwetgeving

Beschrijving

De samenloop van belastingen op verzekerde en niet-verzekerde diensten in relatie tot belastingen is complex.

Risk appetite, blootstelling, impact

Onze risk appetite voor dit risico is 'midden'. De blootstelling aan dit risico is gelijk aan vorig jaar. De financiële impact is laag.

Maatregel

Als mitigerende actie worden de ontwikkelingen rond deze overtreding nauwlettend gevolgd door onze fiscalist en in overleg met onze externe adviseur.

Solvency II

De Solvency II-wetgeving heeft als hoofddoel om de belangen van de klant - de polishouder - te beschermen. Daarnaast is de Solvency II-wetgeving erop gericht om de Europese verzekeringsmarkt te harmoniseren en de risicobewustheid bij zowel het bestuur als de toezichthouders van verzekeringsmaatschappijen te verbeteren. Doordat Solvency II een risicogebaseerd toezichtregime voor verzekeraars is, geeft dit duidelijk zicht op de daadwerkelijke risico's die DAS loopt.

DAS stuurt op de solvabiliteit van DAS Rechtsbijstand en hanteert voor de bepaling van de kapitaaleisen het door de toezichthouders geformuleerde standaardmodel.

De solvabiliteit wordt gemanaged door te werken met een ondergrens van 110% (de minimaal vereiste interne solvabiliteit) en een trigger tot actie die ligt op 140% (de interne normsolvabiliteit) om zodoende voldoende financiële flexibiliteit te waarborgen. Als de solvabiliteit op enig moment onder de interne normsolvabiliteit van 140% dreigt te komen, worden er maatregelen getroffen om de solvabiliteit te herstellen. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteit en zijn in het kapitaalmanagementbeleid beschreven.

In de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) wordt jaarlijks binnen het meerjarenplan de ontwikkeling van de interne normsolvabiliteit getoetst aan de hand van verschillende scenario's. Wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de ORSA ook frequenter worden uitgevoerd. DAS acht de interne normsolvabiliteit van 140% voldoende om eventuele negatieve ontwikkelingen in de genoemde risico's in de risicomanagementparagraaf op te vangen. Uit de ORSA van 2024 blijkt dat DAS voldoende vermogen heeft om de effecten van de in de ORSA 2024 benoemde risicoscenario's op het strategisch meerjarenplan 2025-2030 binnen de Solvency II-kapitaaleisen op te vangen, gegeven de gedefinieerde maatregelen.

De solvabiliteitsratio van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. bedraagt per 31 december 2024 146%.

In onderstaande tabel wordt de solvabiliteitspositie onder Solvency II weergegeven:

Solvabiliteitspositie onder Solvency II (Bedragen x Eur 1.000)

	31 dec 2024	31 dec 2023	31 dec 2023***
Eigen vermogen (EV)*	115.203	119.606	122.013
Solvabiliteits- kapitaalvereiste (SCR)	78.788	80.909	80.602
Solvabiliteitsratio (EV/ SCR)**	146%	148%	151%

* Betreft eigen vermogen op basis van Solvency II-waarderingsgrondslagen

** De wettelijke Solvency II-ratio 2024 is pas definitief na submittie aan de toezichthouder.

*** Deze kolom geeft de gegevens weer zoals gerapporteerd aan De Nederlandsche Bank. De andere 2023 kolom is na verwerking van fouterstel.

Na verwerking van fouterstel in de berekening voor 2023 is de Solvency II-ratio 148% voor 2023. Voor nadere details van het fouterstel, zie de Algemene grondslagen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Het eigen vermogen wordt gewaardeerd op basis van de economische waarde. Het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal, Tier 2-kapitaal en Tier 3-kapitaal. Het Tier 3-kapitaal is gelijk aan de contante waarde van de uitgestelde belastingvordering (DTA) en bedraagt € 10,7 miljoen (2023: € 8,4 miljoen). Het Tier 2-kapitaal, bestaande uit niet-gestort en niet-opgevraagd aandelenkapitaal, is ongewijzigd ten opzichte van 2023 en bedraagt € 20,5 miljoen. De rest van het eigen vermogen bestaat uit Tier 1-kapitaal. De uitgestelde belastingvordering en het niet-gestorte en niet-opgevraagde aandelenkapitaal kan volledig worden meegenomen in het eigen vermogen, omdat wordt voldaan aan Artikel 82 van de Solvency II-gedelegeerde verordening.

De solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) is in 2024 gedaald ten opzichte van 2023. De solvabiliteitskapitaalvereiste voor het schadeverzekeringstechnisch risico is gedaald door effectieve inzet van de quota-share-herverzekerings-overeenkomst, ondanks een toename van de verwachte premie-inkomsten. Daarnaast is het verliesabsorberend vermogen van uitgestelde belastingen in 2024 gestegen ten opzichte van een jaar eerder.

Op 18 december 2023 heeft De Nederlandsche Bank (DNB) de resultaten van het themaonderzoek naar uitgestelde belastingen teruggekoppeld. DAS heeft, op basis van de terugkoppeling van DNB, medio 2024 een herberekening gemaakt van het verliesabsorberend vermogen van uitgestelde belastingen (LAC DT). Deze herberekening resulteerde in een hogere LAC DT.

Door operationele verliezen daalde het eigen vermogen (EV) in de loop van 2024.

De daling van het eigen vermogen over 2024 kan voor een groot deel worden toegeschreven aan de verhoging van de schadevoorzieningen. Om vanuit Solvency-II perspectief met name het verzekeringstechnisch risico te reduceren, heeft DAS voor 2025 een quota-share-herververzekerings- overeenkomst gesloten voor 40%, een verhoging van 5% punt ten opzichte van de 2024 overeenkomst van 35%.

In de volgende tabel is de aansluiting weergegeven tussen het eigen vermogen zoals blijkt uit de jaarrekening van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en het eigen vermogen van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. zoals opgenomen in de Solvency II-rapportage:

In miljoen €	31 dec 2024
Eigen vermogen DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.	91,0
Aanpassing (im)materiële vaste activa minus leaseverplichting	-5,8
Aanpassing obligaties (inclusief lopende rente)	-2,5
Aanpassing technische voorzieningen	
Voorziening niet-verdiende premies	-0,3
Voorziening te betalen schaden	25,2
Risicomarge	-9,8
	15,1
Aanpassing pensioenvoorziening	-0,4
Totaal voor effect belastingen	6,4
Effect latente belastingen	-1,7
Totaal verschil jaarrekening en rapportage Solvency II	4,7
Verschil activa minus passiva	95,7
Tier 2-kapitaal	20,5
Bankgaranties	-1,0
Eigen vermogen rapportage Solvency II	115,2

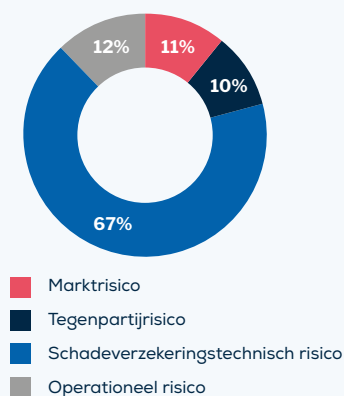
De verschillen tussen het eigen vermogen in de jaarrekening en in de Solvency II-rapportage kunnen onder meer als volgt worden verklaard:

- De aanpassing voor immateriële vaste activa is voor software waarvan de waarde niet op een actieve markt is genoteerd en die daarom op nihil wordt gewaardeerd.
- De aanpassing voor obligaties is vanwege de waardering op marktwaarde in de Solvency II-rapportage in plaats van de geamortiseerde kostprijs in de jaarrekening.
- De voorziening voor niet-verdiende premies in de Solvency II-rapportage is bepaald op basis van de beste schatting en verwerking van toekomstige winsten uit toekomstige premies.
- De voorziening voor te betalen schaden in de Solvency II-rapportage is bepaald op basis van de beste schatting zonder prudentiemarge die wel in de jaarrekening is opgenomen.
- In de jaarrekening wordt geen risicomarge toegepast, maar alleen een prudentiemarge.
- De directieregeling voor pensioen is gebaseerd op IAS 19 (defined benefit-regeling).

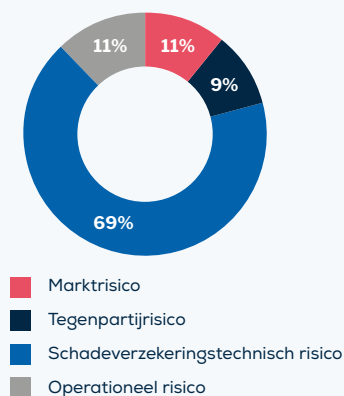
Vereiste solvabiliteit

Binnen de vereiste solvabiliteit vallen de volgende elementen:

31 december 2024

31 december 2023

Met 67% van de totale vereiste solvabiliteit is het schadeverzekeringstechnisch risico het belangrijkste financieel risico binnen DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. Dit risico komt met name tot uitdrukking in de volatiliteit omtrent het aantal meldingen en de hoogte van externe schadekosten. DAS mitigeert een deel van het schadeverzekeringstechnisch risico door ieder jaar een quota-share-herverzekeringsovereenkomst af te sluiten.

Het marktrisico (11%) wordt met name veroorzaakt door beleggingen in aandelen. Daarnaast wordt ook rente-, spread- en valutarisico gelopen. Om de belangen van de polishouder optimaal te borgen, worden de technische voorzieningen op best estimate, inclusief een opslag, belegd in obligaties met een AAA- of een AA-rating. Om het renterisico te minimaliseren is het beleid om deze beleggingen en de technische voorziening zoveel mogelijk af te stemmen op de looptijd. Aangezien het schadeverzekeringstechnisch risico en het marktrisico samen 80% van de vereiste solvabiliteit betreffen, zijn de gevoeligheidsscenario's toegespitst op deze twee risicogroepen.

In onderstaande tabel wordt de gevoeligheid op het eigen vermogen (EV), de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) en de solvabiliteitsratio van een aantal parameters weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Eigen vermogen (EV)	Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	Effect op solvabiliteitsratio
Parameter			
Toekomstige (externe) schadebetalingen stijgen met 10%	-7.505	744	-10,8%
Rente daalt 1% (over de hele linie)	1.330	270	1,2%
Rente stijgt 1% (over de hele linie)	-1.180	-225	-1,1%
Toekomstige inflatie stijgt 1% (over de hele linie)	-2.477	272	-3,6%

Corporate governance en regelgeving

Meesters
juridische h

Algemeen

DAS Holding N.V., statutair gevestigd in Amsterdam, hoofdkantoor houdend in Amsterdam, is een naamloze vennootschap waarvan 50% van de aandelen (de B-aandelen) in bezit zijn van ERGO Versicherung AG (uiteindelijke 100% aandeelhouder hiervan is Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG). De andere 50% (A-aandelen) is in het bezit van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. (31%), ASR Deelnemingen N.V. (18%) en Stichting Beheer Aandelen DAS Holding (1%).

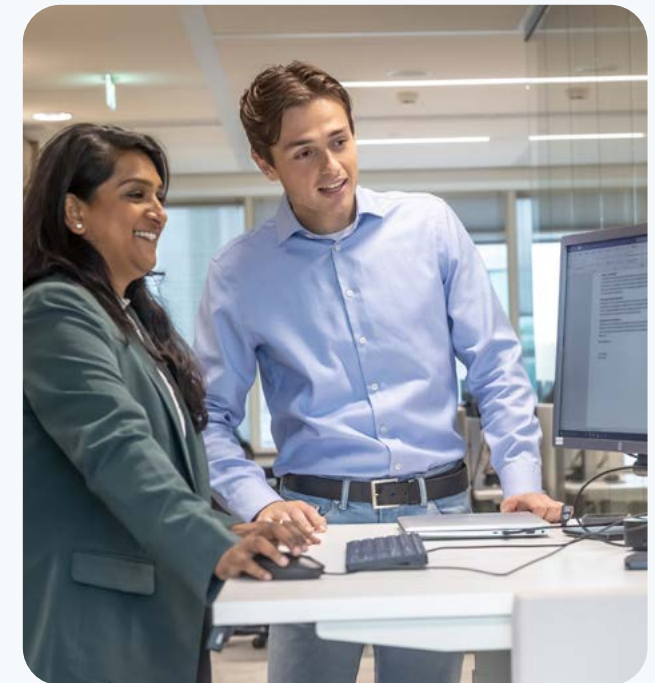
DAS Holding is een holdingmaatschappij. De voornaamste activiteiten van de groep bestonden in 2024 uit het verzekeren in de branche rechtsbijstand en het verlenen van juridische diensten.

De activiteiten van de DAS-groep vallen onder (groeps)toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB). Rechtsbijstandsverzekeraar DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. (DAS Rechtsbijstand), valt onder gedragstoezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). DAS Rechtsbijstand, waarvan DAS Holding 100% aandeelhouder is, heeft een Solvency II-vergunning. Voor de groepsstructuur onder DAS Holding wordt verwezen naar de algemene toelichting van de geconsolideerde jaarrekening.

De corporate-governance-structuur van DAS is gebaseerd op het gemitigeerde structuurregime, waardoor bepaalde bevoegdheden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders toekomen. Hoe dat werkt, wordt hieronder bij de diverse organen uiteengezet. De wijze waarop de governance is geregeld, is vastgelegd in de statuten en diverse reglementen en charters, aangevuld met beleidsdocumenten. Omwille van efficiëntie is er een personele unie tussen DAS Holding en DAS Rechtsbijstand, voor zowel de statutaire directie als de Raad van Commissarissen.

DAS hecht veel belang aan een actieve en zorgvuldige invulling van Corporate governance en compliance. De statutaire directie en de Raad van Commissarissen hebben een integrale verantwoordelijkheid voor de afweging van de belangen van de verschillende stakeholders van DAS, gericht op de continuïteit van de onderneming. Hierin wordt meegewogen het klantbelang, de rol als werkgever van ruim 1.100 mensen, een sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid en het creëren van waarde op de lange termijn. Deze verantwoordelijkheid werd ook in 2024 actief ingevuld. DAS streeft ernaar dat haar beleid en de genomen maatregelen in overeenstemming zijn met het wettelijk kader, de relevante regelgeving, waaronder de op de Wet financieel toezicht gebaseerde uitvoeringsregelingen, de beleids- en gedragsrichtlijnen van het Verbond van Verzekeraars en de uit toepasselijke gedragscodes voortvloeiende eisen. De beheersing van compliance-risico's is in het Internal Control Framework geïntegreerd.

Besluitvorming op alle niveaus is zorgvuldig voorbereid en gedocumenteerd, en vergaderingen van de statutaire directie, de Raad van Commissarissen, de adviesraden van de Raad van Commissarissen en de aandeelhouders worden te allen tijde genotuleerd.

Verantwoordelijkheden en rol in de Corporate governance

Directie

De statutaire directie is verantwoordelijk voor het bestuur van de vennootschap en vertegenwoordigt die. Dit houdt in dat zij verantwoordelijk is en besluitvormingsbevoegdheid heeft voor de dagelijkse activiteiten van DAS, in overeenstemming met de uitgangspunten zoals die zijn geformuleerd in de statuten. De statutaire directie is verantwoordelijk voor de bepaling en realisatie van de strategie, en daarmee voor het creëren van langetermijnwaarde voor stakeholders, voor de gang van zaken en de resultaten, voor het inventariseren van risico's en het mitigeren daarvan waar nodig, voor het zorgdragen voor een goed functionerend systeem van risicomanagement en interne controles, voor het opstellen van de jaarrekeningen, het budget en de overige rapportages, voor compliance met wet- en regelgeving en het regelen van mogelijkheden om misstanden te melden zonder repercussies (klokkenluidersbeleid).

De statutaire directie onderschrijft het principe dat good governance rekening houdt met alle groepen en individuen die direct en indirect het bereiken van de doelstellingen van de onderneming beïnvloeden of erdoor worden beïnvloed, zoals medewerkers, klanten, aandeelhouders, businesspartners, leveranciers en maatschappelijke groeperingen. Dat betekent ook dat er een verantwoordelijkheid is voor het effect van bedrijfsactiviteiten op het milieu. Daarom draagt de statutaire directie zorg voor een evenwichtige afweging van de belangen van alle bij DAS betrokken partijen, en

houdt daarbij rekening met de continuïteit van DAS, de maatschappelijke omgeving waarin DAS actief is en de toepasselijke regelgeving en codes.

Bepaalde besluiten van de statutaire directie die van significante invloed kunnen zijn op het risicoprofiel van de onderneming zijn, conform de statuten, onderhevig aan goedkeuring door de Raad van Commissarissen. Besluiten die de identiteit of het karakter van de onderneming in belangrijke mate veranderen zijn onderworpen aan goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Benoeming, samenstelling en diversiteit

Elk lid van de statutaire directie moet de meest significante risico's waarmee de onderneming kan worden geconfronteerd en de daaruit resulterende kapitaalvereisten kunnen begrijpen. Statutaire directieleden moeten vooral adequate kennis hebben van de interne organisatie van DAS, de businessmodellen van de verschillende entiteiten, en de verbindingen en relaties tussen die entiteiten.

Educatie van Bestuur en RvC voorziet onder meer in de expertise met betrekking tot de bedrijfscultuur en zakelijk gedrag, maar ook relevante expertise zoals nieuwe wet en regelgeving en aanpalende onderwerpen.

Het niveau van de vereiste detailkennis kan per lid verschillen, hoewel elk lid voldoende kennis op elk gebied moet hebben om in staat te zijn het andere lid binnen de statutaire directie te kunnen controleren. Bij de toewijzing van de respectievelijke taken binnen de statutaire directie aan de individuele leden, wordt

rekening gehouden met hun kennis en competenties. Specifieke kennis van een lid over een bepaalde divisie of entiteit zal geen invloed hebben op de algehele verantwoordelijkheid van het andere lid. Een delegatie van taken aan een lid zal geen impact hebben op de algemene of definitieve verantwoordelijkheid van de statutaire directie.

Op deze manier zorgt de statutaire directie ervoor dat DAS op een professionele wijze wordt bestuurd en gecontroleerd. Als het voornemen bestaat om de samenstelling van de statutaire directie te wijzigen, moet de collectieve kennis van de gezamenlijke leden altijd op een passend niveau gehandhaafd blijven. De statutaire directie bestond tot 1 september 2024 uit één vrouw en twee mannen en na 1 september 2024 uit één vrouw en één man. Bij het invullen van vacatures in de statutaire directie wordt uitdrukkelijk gezocht naar een kandidaat die een bijdrage levert aan de diversiteit, in aanvulling op de andere eisen uit het individuele functieprofiel. In navolging van de wetgeving die op 1 januari 2022 in werking is getreden, voldoet DAS, met een statutaire directie bestaande uit twee personen, ruimschoots aan de wettelijke vereiste van een evenwichtige man-vrouwverhouding in de Raad van bestuur. De wet schrijft voor dat minimaal 30% van de leden in de statutaire directie vrouw moet zijn, en DAS heeft deze doelstelling overtroffen met een gelijke verdeling van 50% mannen en 50% vrouwen. Om het vereiste niveau van kennis en expertise bij te houden worden leden van de statutaire directie geacht aan het permanente-educatiebeleid van DAS te voldoen. Dat beleid wordt uiteengezet in het duurzaamheidsverslag.

Beloning statutaire directie

Het beloningsbeleid van de statutaire directie is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De toepassing van dat beleid vindt plaats onder toezicht van de Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie van de Raad van Commissarissen. Bij het vaststellen van de beloning gelden onder meer de volgende algemene uitgangspunten.

- De hoogte van de beloning moet marktconform zijn en daarmee aantrekkelijk om bij DAS te komen en te blijven werken.
- Het beloningsbeleid bevordert de integriteit van de statutaire directie en de soliditeit van de onderneming met een focus op zowel de korte- als de langetermijnbelangen van de onderneming.
- Het voldoet aan verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving.
- De structuur van de beloning moet niet aanzetten tot het nemen van ongewenste risico's.
- De beloning van de statutaire directie kent geen variabele beloningsbestanddelen.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen, bestaande uit vijf natuurlijke personen, is verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van de statutaire directie van DAS en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen. De Raad van Commissarissen staat de statutaire directie met raad terzijde. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in de statuten en het reglement van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen heeft bepaalde specifieke taken ondergebracht in zijn commissies en kan bevoegdheden delegeren aan het bestuur, mits binnen

de beperkingen gesteld door de wet en de statuten van de onderneming. Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaar en mogen in beginsel maximaal drie zittingstermijnen aanblijven.

De Raad van Commissarissen heeft het recht om:

- De jaarrekening goed te keuren voordat die aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgelegd wordt ter vaststelling.
- Een bindende voordracht aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders te doen bij de benoeming van bestuurders.
- Een voordracht aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van te benoemen commissarissen te doen. Als basis dient een profielschets van de leden van de Raad van Commissarissen, die voor het eerst bij vaststelling en vervolgens bij iedere wijziging wordt besproken in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Benoeming, samenstelling en diversiteit

Twee leden van de Raad van Commissarissen die in 2024 actief waren, hebben een buitenlandse nationaliteit: Ulrike Timmer (Oostenrijks) en Joachim Girnth (Duits). Beiden (afhankelijke leden) waren in 2024 werkzaam bij een vennootschap die verbonden is aan aandeelhouder ERGO Versicherung AG. De overige drie leden van de Raad van Commissarissen zijn onafhankelijk van de onderneming en haar aandeelhouders, waarmee wordt voldaan aan de wettelijke eisen inzake de onafhankelijkheid van commissarissen.

De commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op basis van de voordracht door de Raad van Commissarissen. Als het vertrouwen in de Raad van Commissarissen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt opgezegd, is het aan de Ondernemingskamer om een nieuwe Raad van Commissarissen te benoemen.

Het reglement van de Raad van Commissarissen bepaalt dat de leden na hun eerste benoeming een introductieprogramma volgen, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan de financiële verslaggeving door DAS en de specifieke aspecten die eigen zijn aan DAS en haar ondernemingsactiviteiten. Hieronder vallen bijvoorbeeld strategie, ethiek, cultuur, productgoedkeuring en zorgplicht jegens de klant. DAS speelt bij deze introductieprogramma's en het programma van Permanente Educatie een faciliterende rol en draagt daarvan de kosten.

Op een soortgelijke wijze als bij de statutaire directie moet elk lid van de Raad van Commissarissen de meest significante risico's waarmee de onderneming kan worden geconfronteerd en de daaruit resulterende kapitaalvereisten kunnen begrijpen.

Op een soortgelijke wijze als bij de statutaire directie moet elk lid van de Raad van Commissarissen de meest significante risico's waarmee de onderneming kan worden geconfronteerd en de daaruit resulterende kapitaalvereisten kunnen begrijpen.

De Raad van Commissarissen streeft ernaar steeds zodanige commissarissen te benoemen dat de Raad van Commissarissen als geheel over de navolgende deskundigheden en vaardigheden beschikt:

- Actieve en actuele bestuurlijke kennis van de verzekeringsbranche en/of de branche van juridische dienstverlening, algemeen management, human-resource-management en commercie.
- Het vermogen om als Raad van Commissarissen zelfstandig, onafhankelijk en op effectieve wijze zijn taak te vervullen en de statutaire directie met advies bij te staan.

Ook binnen de Raad van Commissarissen kan het niveau van de vereiste detailkennis per lid verschillen, hoewel elk lid voldoende kennis op elk gebied moet hebben om in staat te zijn andere leden binnen de Raad van Commissarissen te kunnen controleren.

Bij de toewijzing van de respectievelijke taken binnen de Raad van Commissarissen aan de individuele leden, wordt rekening gehouden met hun kennis en competenties. Specifieke kennis van een lid over een bepaalde divisie of entiteit zal geen invloed hebben op de algehele verantwoordelijkheid van de andere leden.

Een delegatie van taken aan een lid van de Raad van Commissarissen zal geen impact hebben op de algemene of definitieve verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen.

Beloning Raad van Commissarissen

De onafhankelijke leden van de Raad van Commissarissen ontvangen een vaste vergoeding voor de uitoefening van hun werkzaamheden. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders stelt de beloning vast van de leden van de Raad van Commissarissen.

Aandeelhouders

De aandeelhouders zijn als kapitaalverschaffers stakeholders met bijzondere rechten en bevoegdheden. Aandelen die op naam luiden zijn verdeeld in twee klassen: A en B. De rechten daarvan zijn geheel gelijk, maar slechts één (rechts)persoon kan eigenaar zijn van alle B-aandelen.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft het recht om:

- De jaarrekening vast te stellen;
- Commissarissen te benoemen op basis van de voordracht door de Raad van Commissarissen;
- De Raad van Commissarissen aan te bevelen om personen als commissaris voor te dragen;
- De statutaire directie te benoemen, volgend op een bindende voordracht van de Raad van Commissarissen;
- Een bestuurder te schorsen of te ontslaan;
- Het vertrouwen in de Raad van Commissarissen op te zeggen;
- Het beloningsbeleid voor de statutaire directie vast te stellen; en
- Bezoldiging aan commissarissen toe te kennen.

Ondernemingsraad

Net als andere stakeholders hebben medewerkers belang bij het welvaren van de onderneming. Via de Ondernemingsraad genieten zij ook een vorm van medezeggenschap. De Ondernemingsraad heeft het recht om:

- Personen voor benoeming tot commissaris aan te bevelen en heeft een versterkt aanbevelingsrecht over de voordracht van een derde deel van de leden van de Raad van Commissarissen.
- Adviezen te geven bij belangrijke besluiten die de aard en omvang van werk of de beloning daarvoor beïnvloeden.

Eed of belofte

De eed of belofte in de financiële sector is wettelijk verplicht voor alle beleidsbepalers en interne toezichthouders, maar ook voor medewerkers die het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden en voor medewerkers met rechtstreeks klantcontact. De Raad van Commissarissen, statutaire directie en genoemde medewerkers hebben allen de eed of belofte afgelegd.

Toetsing door De Nederlandsche Bank (DNB)

Het toezicht van DNB op financiële instellingen heeft als doel de soliditeit en integriteit van financiële instellingen te bevorderen opdat zij hun verplichtingen nakomen en het financieel systeem als betrouwbaar wordt beschouwd. Als onderdeel van haar wettelijke taak toetst DNB of de (beoogde) directieleden en commissarissen geschikt zijn om hun functie te vervullen en of hun betrouwbaarheid buiten twijfel staat. DNB beoordeelt bij de toetsing onder meer of de leden van het collectief elkaar goed aanvullen

en als geheel voldoende algemene en specifieke kennis hebben van alle verschillende aspecten die relevant zijn voor de onderneming. Naast bestuurders en commissarissen toetst DNB alle leden van het Executive Committee. Voor deze groep geldt dat DNB een betrouwbaarheidstoets en geschiktheidstoets uitvoert.

Door verschillende wijzigingen in de samenstelling van de statutaire directie en de relatief uitgebreide governance structuur is de statutaire directie in 2024 begonnen met een herbeoordeling van de governance structuur, om te bepalen of deze nog steeds passend is. Na het vertrek van Jaap Witteveen, CTO, en Tom van der Geer, interim CCO, per 1 september 2024, heeft DAS de governance-structuur herzien. In dit kader biedt de invoering van een Executive Committee de mogelijkheid om de statutaire directie sneller te informeren en meer te betrekken bij de dagelijkse bedrijfsvoering, met als doel een effectievere sturing op bestuursniveau te realiseren. Het nieuwe governance model van DAS omvat een Management Board bestaande uit twee (2) statutair directeuren (CEO en CFRO), ondersteund door een Executive Committee. Het Executive Committee bestaat uit de CEO, de CFRO en vijf (5) niet-statutaire leden: de commercieel directeur, HR directeur, ICT directeur, directeur Rechtshulp en de directeur van het Juridisch Service Center. Deze Executive Committee-leden rapporteren aan de statutaire directie en bieden strategisch advies, waarbij ze een actieve niet-uitvoerende verantwoordelijkheid hebben voor hun respectievelijke

gebieden. Besluitvorming, het vaststellen van beleid en de bevoegdheid om het Executive Committee aan te sturen blijft bij de statutaire directie van DAS.

De statutaire directie zal zich primair richten op strategische en beleidsbeslissingen op hoog niveau en behoudt de uiteindelijke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor de verantwoorde en gecontroleerde werking van DAS. Alle leden van het Executive Committee behoren tot de Identified Staff inclusief de volgende functionarissen:

- Manager Corporate Legal Affairs;
- Manager Internal Audit;
- Manager Actuarial & Business Control (1e lijns);
- Manager Risk Management;
- Manager Compliance & Integriteit; en
- Manager Finance Control.

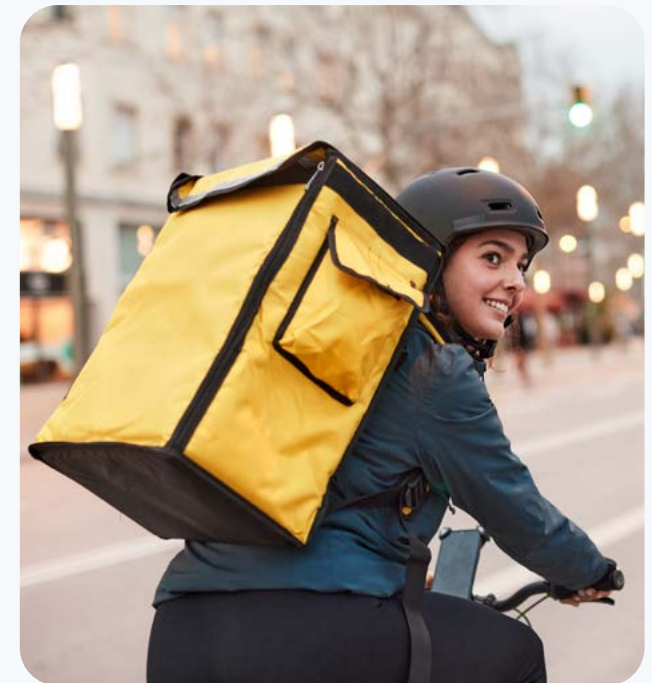
Uitgangspunten beloning Identified Staff

Binnen DAS is een aantal functies aangemerkt als Identified Staff vanwege hun verantwoordelijkheid voor een significant deel van DAS en hun materiële invloed op het risicoprofiel van de onderneming. Het betreft in elk geval de leden van de statutaire directie, de Solvency-II-sleutelfunctiehouders en enkele andere senior-managementfuncties.

De beloning van de groep Identified Staff kent geen variabele beloningsbestanddelen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In het kader van haar commitment om langetermijnwaarde te creëren voor alle stakeholders neemt DAS haar verplichting om verantwoord te ondernemen serieus. In het Duurzaamheidsverslag wordt gerapporteerd over hoe DAS omgaat met haar verantwoordelijkheden voor zaken zoals werkgeverschap, bestrijding van corruptie, mensenrechten, klimaatverandering en verantwoord beleggen.

De Statutaire Directie

Hanneke Jukema (1964)

Chief Executive Officer

Hanneke is sinds 1 juli 2018 Chief Executive Officer bij DAS Holding. De afdelingen Commercie, Human Resources, Juridische Hulpverlening (Juridisch Servicecenter, Interne Rechtshulp, Externe Juridische Diensten) en de stafafdelingen Compliance & Integriteit, Interne Audit, Bedrijfssecretariaat, Corporate Legal Affair en Corporate Communicatie rapporteren aan haar. Hanneke werkte bij verschillende verzekeraars en banken. Ze werkte zeventien jaar op directieniveau bij Delta Lloyd en OHRA en was CEO van ABN AMRO Verzekeringen. Hanneke is sinds 1 januari 2021 lid van de RvC en sinds januari 2022 voorzitter van de ARC bij CZ.

Jim van Hees (1974)

Chief Financial & Risk Officer

Jim is sinds 1 juli 2023 officieel in dienst bij DAS als Chief Financial & Risk Officer. De afdelingen Finance, Actuarial, Risk Management, ICT, Programmamanagement en Facility & Procurement rapporteren aan hem. Hiervoor was Jim CFO bij Athora Netherlands. Eerder werkte hij bij PwC in verschillende senior finance-functies, onder meer als senior director. Ook was Jim manager bij KPMG en werkte hij als adviseur treasury management bij MeesPierson.

Jaap Witteveen (1967)

Chief Transformation Officer

Jaap was sinds 2019 Chief Transformation Officer bij DAS. Hij was verantwoordelijk voor de afdelingen ICT & Information Security Management en Juridische Hulpverlening. Per 1 september 2024 is Jaap Witteveen uitgetreden als bestuurder bij DAS.

De Raad van Commissarissen

Jeroen van Breda Vriesman (1967)

Voorzitter van de Raad van Commissarissen, lid van de Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie en van de Audit & Risk Commissie

Jeroen van Breda Vriesman is aandeelhouder en bestuurslid van &samhoud. Hij is commissaris bij &Niped, een e-Health bedrijf, voorzitter van de Raad van Toezicht van Pesatransact, een snelgroeiende betaaldienstverlener in Kenia, voorzitter van de sportstichting Dystonia en lid van de Sociale Raad van het Trimbos Instituut. Hij heeft verschillende managementfuncties vervuld bij zowel ING Groep als later bij Achmea, waar hij acht jaar lang lid was van de Raad van Bestuur.

Ulrike Timmer (1966)

Vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen

Ulrike Timmer is sinds 1 oktober 2023 lid van de Executive Board van ERGO Oostenrijk waar zij verantwoordelijk is voor rechtsbijstandverzekeringen. Ulrike is voorzitter van de Raad van Commissarissen van DAS België en lid van de Raad van Commissarissen van DAS Italië.

Carin Gorter (1963)

Lid van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Audit & Risk Commissie

Carin Gorter is vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen van Basic Fit N.V., commissaris bij TKH Group, Ebusco Holding N.V. en lid van Raad van Toezicht van de Nederlandse Transplantatie Stichting. In het verleden heeft zij verschillende managementfuncties bij Rabobank en ABN AMRO vervuld.

De Raad van Commissarissen

Robin Clements (1971)

Lid van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie

Robin Clements is werkzaam bij KPN als executive vice-president Customer Value & Proposition en heeft vele jaren ervaring in de telecomsector, onder meer als executive director in de Management Board van VodafoneZiggo en als managing director van Telfort. Hij heeft ook bij Achmea gewerkt, waar hij Chief Commercial Officer was voor Centraal Beheer en FBTO.

Joachim Girnth (1967)

Lid van de Raad van Commissarissen en lid van de Audit & Risk Commissie

Joachim Girnth is verantwoordelijk voor het kapitaalmanagement, financiële regelgeving, investeringen en participaties en insider compliance bij ERGO Group. Hij behaalde een doctoraat in de rechten aan de Universiteit van Bonn.

Bericht van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening van DAS Holding N.V. in de vergadering van 22 april 2025 besproken met de directie en de externe accountant, en die vervolgens op 22 april 2025 goedgekeurd en ondertekend. Deze jaarrekening is gecontroleerd door EY en van een goedkeurende controleverklaring voorzien, die in dit verslag is opgenomen.

In 2024 wordt DAS geconfronteerd met het vooruitzicht van een derde opeenvolgend verliesjaar, wat extra maatregelen noodzakelijk maakt om te voorkomen dat het Solvency II-kapitaalminimum wordt overschreden. Het solvabiliteitspercentage is licht gedaald en bedraagt per 31 december 2024 146% op basis van Solvency II-grondslagen.

Het was opnieuw een bewogen jaar, waarin de organisatie ingrijpende veranderingen heeft ervaren. Diverse externe factoren hebben ervoor gezorgd dat DAS zowel operationeel als financieel onder aanzienlijke druk kwam te staan. Ondanks de enorme inzet van iedereen binnen de organisatie, werd opnieuw verlies gerapporteerd en daalde de solvabiliteit verder. De Raad van Commissarissen was intensief betrokken bij het proces, luisterde naar de directie, stelde kritische vragen en gaf advies. Gedurende het jaar vond er regelmatig contact plaats met aandeelhouders om hen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen, en werden verschillende acties door de directie ondernomen om de organisatie te stabiliseren.

Er is uitgebreid stilgestaan bij de financiële en operationele uitdagingen waarmee de organisatie kampt, waarbij de nadruk lag op de noodzaak voor een grondige analyse van de onderliggende cijfers en de belangrijkste risico's. De Raad van Commissarissen heeft veel aandacht besteed aan het begrijpen van de huidige ontwikkelingen, waarbij zorgen werden geuit over mogelijke hiaten in de beschikbare informatie en documentatie. Belangrijke aandachtspunten waren

onder meer de actuariële resultaten, de rol van externe adviseurs, en de samenwerking tussen de verschillende teams binnen de organisatie. Met een gezamenlijk gevoel van urgentie heeft de Raad van Commissarissen benadrukt dat de situatie nauwlettend gevolgd moet blijven worden en dat, waar nodig, aanvullende stappen ondernomen moeten worden om stabiliteit van de organisatie te waarborgen.

In 2024 werd de wereld geconfronteerd met aanzienlijke geopolitieke spanningen, met als belangrijkste gebeurtenissen de aanhoudende oorlog in Oekraïne en het conflict in het Midden-Oosten die zorgden voor verhoogde onzekerheid, cyber dreigingen en invloeds pogingen die de nationale veiligheid onder druk zetten. De geopolitieke instabiliteit had ook invloed op de financiële sector, waarbij De Nederlandsche Bank opriep tot proactieve identificatie van risico's en versterking van de operationele weerbaarheid van financiële instellingen. Al met al was 2024 een jaar van verhoogde geopolitieke instabiliteit, met belangrijke gevolgen voor de internationale betrekkingen, nationale veiligheid en de wereldeconomie. De arbeidsmarkt in Nederland bleef gespannen en hoewel de inflatie enigszins afvlakte in de tweede helft van het jaar, bleven de financiële markten volatiel. Deze factoren droegen bij aan een hoog volume van steeds complexere claims, wat leidde tot hogere kosten, ondanks de verbeterde efficiëntie van de afgelopen jaren.

In 2024 lag de focus naast digitalisering ook op het verbeteren van het rendement. De maatregelen die in 2023 werden genomen, zoals het aanpassen van premies, commissies en polisvoorwaarden, begonnen in 2024 resultaat op te leveren. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met partners, waaronder tussenpersonen, volmachten en verzekeraars, over voorwaarden en rendement, wat heeft geleid tot aangepaste overeenkomsten. De positieve waardering van tussenpersonen en volmachten, weerspiegeld in de ontvangen cijfers, bevestigt de effectiviteit van deze inspanningen.

In 2024 heeft de organisatie aandacht besteed aan de herziening van de governance-structuur van DAS. Naar aanleiding van wijzigingen in de samenstelling van de directie, waaronder het vertrek van Chief Transformation Officer Jaap Witteveen per 1 september 2024, werd besloten de governance-structuur te evalueren. De directie concludeerde dat er behoefte aan was om de effectiviteit van de sturing te verbeteren. Als gevolg hiervan is per 1 september 2024 de samenstelling van de directie als volgt: twee statutair directeuren (de Chief Executive Officer en de Chief Financial and Risk Officer), ondersteund door een Executive Committee.

Dit Executive Committee bestaat naast de statutair directeuren uit vijf niet-statutaire leden:

1. Commercieel Directeur;
2. HR Directeur;
3. ICT Directeur;
4. Directeur Juridische Hulpverlening; en
5. Directeur van het Juridisch Servicecenter.

De Raad van Commissarissen ondersteunt deze herstructurering als een noodzakelijke stap om de strategische sturing van de organisatie te versterken. De Raad van Commissarissen heeft er vertrouwen in dat de aanpassingen in de structuur de daadkracht van de directie om de ingezette strategie goed uit te voeren verbeteren.

Kundige en betrokken medewerkers zijn cruciaal voor onze organisatie. Voor onze medewerkers verandert er veel en toch bleken wij in staat om de dienstverlening aan onze klanten hoog te houden. Dit blijkt onder andere uit de hoge NPS scores die wij van onze klanten krijgen. Als raad hebben wij regelmatig contact met de (leden van de) Ondernemingsraad en wij waarderen de open dialoog. Het aantrekken en behouden van medewerkers in een krappe arbeidsmarkt blijft voor DAS een aanzienlijke uitdaging. Daarnaast heeft het reduceren van ziekteverzuim eveneens hoge prioriteit.

Rol

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken binnen DAS. Bij de uitoefening van zijn taak richt de Raad van Commissarissen zich naar het belang van DAS en de verbonden ondernemingen, en maakt daarbij een evenwichtige afweging van de belangen van de verschillende stakeholders, waaronder klanten, samenwerkingspartijen, werknemers, aandeelhouders en de maatschappij als geheel.

Vergaderingen

In 2024 hebben vier reguliere vergaderingen van de Raad van Commissarissen plaatsgevonden, die fysiek werden gehouden. Alle commissarissen waren aanwezig bij deze bijeenkomsten. Daarnaast is er zeer frequent tussentijds contact geweest met de directie. De voorzitter van de Raad van Commissarissen heeft voornamelijk contact gehad met de CEO, terwijl de voorzitter van de Audit & Risk Commissie vooral overleg had met de CFRO.

De verliezen in drie opeenvolgende jaren hebben aangetoond hoe smal de marges zijn waarop DAS opereert. De Raad van Commissarissen heeft de directie uitgedaagd om verlieslatende portefeuilles te identificeren en de verliezen om te buigen. Tegelijkertijd is er hard gewerkt aan initiatieven om (delen van) processen beter te automatiseren en zo de efficiëntie te verhogen en de werkdruk te verlichten. Hoewel niet alle initiatieven succesvol waren, hebben deze waardevolle inzichten opgeleverd in wat effectief is en waar standaardisatie kan bijdragen aan verdere verbetering. Zowel binnen de Audit & Risk Committee als de Raad van Commissarissen is kritisch gekeken naar de relatie

tussen operationele inzichten en de actuariële modellen die worden gehanteerd voor het bepalen van de technische voorzieningen.

De Raad van Commissarissen is van mening dat voortdurende investeringen in de IT-infrastructuur, digitalisering, automatisering en de toepassing van kunstmatige intelligentie essentieel zijn voor een sterke en duurzame toekomst voor DAS. In diverse sessies heeft de Raad van Commissarissen zich laten informeren over de ontwikkelingen op dit gebied binnen de organisatie en heeft gezien hoe deze innovaties de effectiviteit van DAS versterken.

Samenstelling

De Raad van Commissarissen bestaat uit vijf leden, met een complementaire professionele kennis en ervaring op uiteenlopende terreinen. De leden van de Raad van Commissarissen worden in principe benoemd en herbenoemd voor een periode van vier jaar.

Diversiteit

De Raad van Commissarissen streeft naar een diverse samenstelling en is van mening dat diversiteit bijdraagt aan evenwichtige en weloverwogen besluitvorming. De Raad van Commissarissen streeft naar een samenstelling waarbij ten minste dertig procent (30%) van de zetels wordt bezet door vrouwen en ten minste dertig procent (30%) door mannen. Deze doelstelling is gerealiseerd, aangezien de Raad van Commissarissen sinds 2022 bestaat uit twee vrouwelijke leden (40%) en drie mannelijke leden (60%). DAS is van mening dat diversiteit verder gaat dan gender en streeft ook naar diversiteit op andere gebieden, zoals leeftijd, nationaliteit en persoonlijke en professionele achtergrond. Van de vijf commissarissen

die in 2024 actief waren, hebben twee leden een buitenlandse nationaliteit: Ulrike Timmer (Oostenrijks) en Joachim Girnth (Duits). Beiden (onafhankelijke leden) waren in 2024 werkzaam bij een vennootschap die verbonden is aan aandeelhouder ERGO Versicherung AG (ERGO). De overige drie leden van de Raad van Commissarissen zijn onafhankelijk van de onderneming en haar aandeelhouders, waarmee wordt voldaan aan de wettelijke eisen inzake de onafhankelijkheid van bestuurders.

Commissies

De Raad van Commissarissen heeft op grond van het reglement twee commissies uit zijn midden samengesteld, te weten:

- I. De Audit & Risk Commissie;
- II. Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie.

De Raad van Commissarissen blijft als geheel verantwoordelijk voor besluiten die zijn voorbereid door deze commissies. Een commissie kan slechts die bevoegdheden uitoefenen die de Raad van Commissarissen uitdrukkelijk aan haar heeft toegekend of gedelegeerd en kan nooit bevoegdheden uitoefenen die verder strekken dan de bevoegdheden van de Raad van Commissarissen als geheel.

De Audit & Risk Commissie

De taken van de Audit & Risk Commissie omvatten onder andere het toezicht op het proces van financiële verslaglegging, de naleving van wet- en regelgeving, het functioneren van en de relatie met de externe accountant, de Solvency II-sleutelfuncties (waaronder de riskmanagementfunctie, de compliance-functie, de actuariële functie en de interne auditfunctie) en de

beheersing van risico's. In 2024 heeft de Audit & Risk Commissie vijf vergaderingen gehouden. Vooral in de tweede helft van het jaar waren daarnaast de leden van de Audit & Risk Commissie frequent in overleg met de directie, waarbij de focus lag op de ontwikkelingen op het gebied van solvabiliteit, kapitaal en rendement.

De Audit & Risk Commissie bestond, conform het reglement, uit drie leden, onder onafhankelijk voorzitterschap van Carin Gorter. Om de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen te kunnen beoordelen, maakt de Audit & Risk Commissie gebruik van rapportages van de afdelingen Risk Management, Compliance & Integriteit en Internal Audit, evenals van de externe accountant en de externe toezichthouder. Daarnaast houdt de commissie toezicht op de opvolging van aanbevelingen van zowel de interne als externe accountants, evenals de externe actuaaris.

De risicobereidheid, het kapitaalbeleid en het beleggingsbeleid worden ten minste jaarlijks in het ORSA-proces behandeld. In het kader van de beoordeling van het kapitaalbeleid zijn de resultaten van de stresstesten en reverse-stresstesten van het ORSA-proces besproken in de Audit & Risk Commissie. Het negatieve resultaat over het 2024 in het bijzonder hebben de solvabiliteit en het herstelvermogen van de organisatie aangetast, en zijn reden geweest om een triggered ORSA uit te voeren in Q1 2024. De manager Internal Audit, de manager Risk Management, de manager Compliance & Integriteit en zowel de interne als externe actuaaris worden standaard uitgenodigd om bij alle vergaderingen van de Audit & Risk Commissie aanwezig te zijn. De jaarplannen 2024 van Internal Audit, Risk Management en van Compliance &

Integriteit zijn in het vierde kwartaal met de Audit & Risk Commissie besproken en vervolgens door de Raad van Commissarissen goedgekeurd. Elke vergadering worden de bevindingen van de internal-auditfunctie besproken, de voortgang op uitstaande bevindingen, de planning en de bezetting van de internal-auditfunctie.

Om de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving in de jaarrekening te kunnen beoordelen, steunt de Audit & Risk Commissie in belangrijke mate op de opgestelde rapportages door interne en externe specialisten. Gedurende 2024 en in de periode voorafgaand aan de ondertekening van deze jaarrekening is uitvoerig aandacht besteed aan de toereikendheid van de technische voorzieningen, de adequate werking van de actuariële modellen en de betrouwbaarheid van data die gebruikt worden om de voorzieningen te berekenen. In 2024 is er veel aandacht geweest voor de impact van de gevolgen van de hoge inflatie, het blijvend hoge aantal claims en de impact van de verandering in de mix van type schadeclaims op de technische voorzieningen, de gehanteerde modellen, de combined ratio en de Solvency II-ratio.

In het bijzonder is er in 2024 veel aandacht geweest voor de impact van de transformatie op de actuariële modellen, de aanpassing van parameters en de gehanteerde schattingen. Naarmate meer data beschikbaar komen, is de betrouwbaarheid van aannames beter te beoordelen. Het actuaariaat heeft in 2024 vooruitgang geboekt in het verbeteren van de processen, met name door de documentatie van aannames en modelkeuzes te versterken en de validatie van zowel interne als externe claimvoorzieningsmodellen te verbeteren. Desondanks

resulteerde de stijging van de uitbestedingstarieven van externe advocaten in een verhoging van de externe claimvoorziening. De organisatie werkt momenteel aan een herziening van het proces om de controle en voorspelbaarheid van de uitbestedingstarieven te verbeteren. Het werk van de interne actuarissen is door de externe actuaaris in de tweede lijn zorgvuldig beoordeeld. Ook de externe accountant heeft hier veel aandacht aan besteed. Deze heeft de Audit & Risk Commissie voldoende zekerheden gegeven over de toereikendheid van de waarde van de technische voorzieningen. Ook de Solvency II-berekeningen en rapportages zijn in de Audit & Risk Commissie besproken.

De Audit & Risk Commissie bespreekt in elke vergadering de rapportages van de tweedelijns riskmanagementfunctie. Hierbij is er aandacht voor financiële en niet-financiële risico's. In 2024 zijn dat in het bijzonder de risico's rond de beheersing van operationele risico's met oog op de sensitiviteit van de solvabiliteit en het financiële resultaat, compliance- en IT-risico's, de frauderisicoanalyse en de ORSA. Ook in het kader van risicobeheersing zijn inflatie en werkdruk terugkerende onderwerpen van gesprek geweest. De Audit - en Risk Commissie heeft aandacht besteed aan de implementatie van de CSRD en DORA gedurende het hele jaar. Daarnaast is aandacht besteed aan belastingen, pensioenen, klachten en ontwikkelingen in en compliance met wet- en regelgeving. De externe accountant is bij alle vergaderingen van de Audit & Risk Commissie aanwezig geweest, waarin onder meer het auditplan, de managementletter, het accountantsverslag, de jaarrekening en het jaarverslag werden besproken.

In het bijzonder zijn twee onderwerpen aangedragen als key audit matters: de schattingen die worden gebruikt om de technische voorzieningen te bepalen, en de betrouwbaarheid en continuïteit van informatietechnologie en -systemen.

De Audit & Risk Commissie ziet toe op de onafhankelijkheid, de bezoldiging, eventuele niet-controlewerkzaamheden en de kwaliteit van de werkzaamheden van de externe accountant, en op de naleving en opvolging van opmerkingen van de externe accountant. Na afloop van de werkzaamheden van de externe accountant vindt een evaluatie plaats. De voorzitter van de Audit & Risk Commissie spreekt ter voorbereiding voorafgaand aan vergaderingen de CFRO, de manager Financial Control, de sleutelfunctionarissen, de interne en externe actuaaris en de externe accountant. Daarnaast vindt er jaarlijks een private sessie plaats met de externe accountant en de gehele Audit & Risk Commissie.

Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie

De Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie van de Raad van Commissarissen heeft in 2024 twee vergaderingen gehouden, onder leiding van onafhankelijk voorzitter Robin Clements, met Jeroen van Breda Vriesman en Ulrike Timmer als leden van de commissie.

De commissie heeft diverse onderwerpen behandeld, waaronder de strategische visie op samenwerking binnen DAS, prestatie-indicatoren voor HR, maatregelen ter voorkoming van het overschrijden van de Solvency II-kapitaalminima, het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek 2024, de cao,

en de herziening van de topstructuur van de organisatie. Tevens is aandacht besteed aan het opvolgen van het People dashboard, de samenstelling van de directie, en de beloning van directieleden en medewerkers met een materiële impact op het risicoprofiel van de onderneming (Identified Staff). De commissie heeft daarnaast het remuneratiebeleid, profit sharing en de permanente educatieprogramma's voor de leden van de directie en de Raad van Commissarissen besproken.

De commissie heeft met belangstelling de reacties van de directie op het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek gevolgd en aandacht besteed aan diverse onderwerpen binnen de Ondernemingsraad waaronder de pensioenvoorzieningen. Daarnaast zijn ontwikkelingen in wet- en regelgeving en gewijzigde rapportagevereisten besproken.

Compliance

De Raad van Commissarissen beoordeelt regelmatig zijn eigen functioneren. In overeenstemming met de best-practice-beginselen en het reglement wordt voor de evaluatie een frequentie van één keer per jaar aangehouden, waarbij de Raad van Commissarissen elke drie jaar het eigen functioneren onder externe begeleiding laat evalueren. Een evaluatie met externe begeleiding zal gepland worden in april 2025. Verder is zoals gebruikelijk aandacht gevraagd voor de compliance-eisen zoals met betrekking tot overige posities, de aanvaarding van cadeaus en uitnodigingen en het voldoen aan de governance-eisen van DAS.

Aftreedrooster

Hieronder is het aftreedrooster van de Raad van Commissarissen opgenomen:

	Eerste benoeming	Huidige termijn	Termijn loopt af
Jeroen van Breda Vriesman (voorzitter)	2023	1	2027
Carin Gorter	2019	2	2027
Ulrike Timmer	2022	1	2026
Robin Clements	2022	1	2026
Joachim Girnth	2023	1	2027

Permanente educatie

Het reglement van de Raad van Commissarissen stelt dat leden na hun eerste benoeming een introductieprogramma volgen, waarin onder andere aandacht wordt besteed aan de financiële verslaggeving van DAS en de specifieke aspecten van de organisatie en haar bedrijfsactiviteiten. DAS faciliteert deze introductieprogramma's en draagt de bijbehorende kosten. Leden van de Raad van Commissarissen zijn verantwoordelijk voor hun eigen permanente educatie, maar worden waar mogelijk ondersteund door de organisatie. In 2024 zijn er sessies georganiseerd over nieuwe wetgeving met betrekking tot DORA en over duurzaamheid/CSRD.

Evaluatie functioneren directie

In zijn rol als werkgever van de directie beoordeelt de Raad van Commissarissen, via de Remuneratie-, Selectie- en Nominatiecommissie, het functioneren van de directie als geheel en dat van de individuele directieleden. Mede op basis hiervan wordt het voorstel tot decharge van de directie gedaan.

Aanbieding jaarverslag 2024

De directie heeft het jaarverslag voorbereid en besproken met de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen stelt voor om tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2024:

- Het jaarverslag over 2024 overeenkomstig de aangeboden stukken vast te stellen;
- De directie te dechargeren voor het gevoerde beleid in 2024;
- De resultaatbestemming goed te keuren, waaraan de Raad van Commissarissen reeds zijn goedkeuring heeft verleend. De resultaatbestemming is te vinden in de toelichting op de jaarrekening.

Dankwoord

De Raad van Commissarissen spreekt haar waardering uit over de inzichten van de medewerkers en de directie van DAS gedurende een jaar dat weer gekenmerkt werd door uitdagende omstandigheden. Ondanks het teleurstellende financiële resultaat is dit jaar ook goede progressie behaald op diverse initiatieven. Er zijn voortdurende inspanningen geleverd op het gebied van cybersecurity, een aandachtspunt dat voortdurend prioriteit heeft binnen de organisatie. Er is vooruitgang geboekt in de implementatie van regelgeving zoals CSRD/ESG en DORA, evenals in het verkrijgen van beter inzicht in de winstgevendheid, solvabiliteit en risico's, mede door onderzoeken van het actuariaat en rechtshulp.

Diverse maatregelen zijn genomen om de solvabiliteit te verbeteren, waaronder de verkoop van aandelen en het verhogen van quota share herverzekering. In de onderhandelingen met distributiepartners, zoals NN en ASR, zijn substantiële premieverhogingen en voorwaarden aangepast, terwijl niet-renderende portefeuilles zijn afgestoten. Binnen de rechtshulp heeft de invoering van een platform voor dossierbehandeling processen en efficiëntie verbeterd, met mogelijkheden voor AI-integratie. Externen zijn ingeschakeld om de strategie te verfijnen en de benodigde managementinformatie en KPI's vast te stellen, wat de transparantie vergroot. Ten slotte is de frequentie van aandeelhoudersupdates verhoogd door de invoering van kwartaalvergaderingen om hen beter te informeren over de organisatieontwikkelingen. De innovaties, de verbetering van rendement, compliance en de implementatie van nieuwe wetgeving zijn allemaal inspanningen die een substantiële bijdrage

hebben geleverd aan het versterken van de organisatie en het verhogen van de efficiëntie. De Raad van Commissarissen is de organisatie erkentelijk voor deze prestaties en dankt eenieder voor diens inzet.

De Raad van Commissarissen is de organisatie dankbaar voor de steun van haar klanten en waardeert de langdurige relaties die zijn opgebouwd. In 2024 bleef het aantal ingediende claims hoog, terwijl de complexiteit toenam, wat de waarde van de dienstverlening van DAS in deze onzekere tijden onderstreept. Het succes van DAS is mede te danken aan de goede samenwerking met distributiepartners, waarbij gezamenlijk gewerkt is aan het afstemmen en optimaliseren van producten en portefeuilles. Ook wordt dank uitgesproken naar de aandeelhouders, die geduld en begrip tonen voor de volatiliteit van het businessmodel en de tijd die nodig is voor noodzakelijke aanpassingen. Samen met haar stakeholders werkt DAS aan het realiseren van haar missie: juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen.

Amsterdam, 22 april 2025

De Raad van Commissarissen,
Jeroen van Breda Vriesman (Voorzitter)

Meerjarenoverzicht

Meerjarenoverzicht

x € 1.000	2024	2023*	2022	2021	2020
Baten					
Premie-inkomsten (her)verzekeringen	312.096	283.022	270.224	271.000	270.104
Uitgaande herverzekeringspremies	-109.025	-70.755	-54.044	-57.119	-55.024
Omzet creditmanagement en overige omzet	-	-	-	-	41.554
Opbrengsten uit beleggingen	2.586	9.916	2.227	7.997	6.294
Overige technische baten	-	-	-	-	15.400
Totaal	205.657	222.183	218.407	221.878	278.328
Lasten					
Verzekeringstechnische lasten	198.887	192.767	168.404	148.222	174.024
Verzekeringstechnische lasten aandeel herverzekeraars	-66.918	-45.310	-31.224	-28.164	-30.811
Totaal schadelast (netto)	131.969	147.457	137.180	120.058	143.213
Provisie op verzekeringen	96.772	87.801	82.042	83.561	81.918
Overige bedrijfskosten	27.116	28.347	29.537	26.768	72.326
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	-41.256	-24.232	-20.471	-27.093	-24.695
Beleggingslasten en niet-gerealiseerd(e) winst/verlies op beleggingen	-604	-3.949	6.504	1.876	1.939
Totaal	213.998	235.424	234.792	205.170	274.701
Andere baten	3.869	3.431	3.480	33.187	-
Andere lasten	-5.757	-4.074	-4.542	-35.681	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-10.228	-13.884	-17.447	14.214	3.627
EBITDA	-6.641	-11.168	-14.847	18.022	9.080
Resultaat na belastingen	-7.693	-10.185	-13.251	12.826	1.064
Technische voorzieningen na aftrek aandeel uitgaande herverzekering					
Voor niet-verdiende premies	12.049	12.700	14.153	16.681	16.860
Voor te betalen schaden	140.664	136.863	127.606	138.445	172.907
Totaal	152.713	149.563	141.759	155.126	189.767

Meerjarenoverzicht

x € 1.000	2024	2023*	2022	2021	2020
Beleggingen					
Aandelen	56.736	55.989	89.928	124.370	124.187
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	140.398	153.972	133.603	144.310	153.549
Totaal	197.134	209.961	223.531	268.680	277.736
Kasstromen en liquide middelen					
Kasstroom uit operationele activiteiten	-10.399	-8.054	-15.283	-1.905	-22.785
Liquide middelen	18.618	13.890	9.121	31.211	39.181
Eigen vermogen					
Gestort en opgevraagd kapitaal	11.844	11.844	11.844	11.844	11.844
Overige eigen vermogen componenten	89.278	97.997	115.060	129.302	126.653
Netto-resultaat	-7.693	-10.185	-13.251	12.826	1.235
Totaal	93.429	99.656	113.653	153.972	139.732
Cijfers per € 100 gestort kapitaal in hele euro's					
Resultaat na belastingen	-65	-86	-112	108	10
Eigen vermogen	789	841	960	1.300	1.180
Gemiddeld aantal werknemers op full-time basis	1.138	1.138	1.096	1.471	1.499
Combined ratio DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.	103,0%	108,6%	103,2%	94,6%	96,5%
Solvency II-ratio DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V.	146%	148%	152%	183%	175%

*De cijfers 2023 zijn inclusief fourtherstel.

EBITDA betekent: Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization. In het Nederlands betekent dit: resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente en afschrijvingen.

De combined ratio wordt berekend door de som van de schaden en bedrijfskosten te delen door de verdiende premie. Er wordt geen rekening gehouden met de baten en lasten uit hoofde van uitgaande herverzekering.

De wettelijke Solvency II-ratio 2024 is pas definitief na submittie aan de toezichthouder.

Duurzaamheidsverslag

Inleiding

In 2024 heeft DAS nieuwe stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Dit is ook het eerste jaar waarover we rapporteren volgens de nieuwe Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Die heeft de Europese Unie geïntroduceerd om investeerders aan te moedigen duurzaam te investeren in bedrijven. Transparante en consistente duurzaamheidsverslaggeving van bedrijven helpt daarbij. Deze richtlijn vervangt de eerdere Non-Financial Reporting Directive (NFRD) en vraagt om uitgebreidere en diepgaandere rapportages over milieu, maatschappij en bestuur (ESG). De CSRD is bij het schrijven van dit verslag nog niet geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving, waardoor DAS formeel nog onder de NFRD valt.

Door de ESRS toe te passen, voldoet DAS ook aan de rapportagevereisten van de NFRD.

In dit duurzaamheidsverslag bieden we een overzicht van onze duurzaamheidsinspanningen en -prestaties, gestructureerd volgens de richtlijnen van de CSRD. De bijbehorende European Sustainability Reporting Standards (ESRS) uit de Corporate Sustainability Reporting Directive (EU) 2022/2464 van het Europese Parlement en de Raad (CSRD) en de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) zoals aangenomen door de Europese Commissie, waarnaar wordt verwezen in Artikel 29b van de Richtlijn 2013/34/EU, die in 2023 zijn vastgesteld, vormen de basis voor onze rapportage. Het duurzaamheidsverslag is door een externe accountant beoordeeld (beperkte mate van zekerheid).

Bij een beperkte mate van zekerheid is de beoordeling minder diepgaand dan bij een controle gericht op een redelijke mate van zekerheid, zoals die voor de controle van de jaarrekening wordt gehanteerd. Voor DAS betekent dit een belangrijke eerste stap in het proces van continue verbetering, waarin we onze interne systemen en dataverzameling verder optimaliseren. Zo kunnen we in de toekomst steeds meer gedetailleerde en betrouwbare informatie verstrekken.

Beperken van onze voetafdruk, vergroten van onze impact

Bij DAS geloven we in het bevorderen van een rechtvaardiger en eerlijker samenleving. We streven ernaar om een maatschappelijke impact te maken. Deze impact vloeit voort uit onze missie: juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen. Hoewel DAS als kennisintensieve organisatie een beperkte ecologische voetafdruk heeft, willen we ook onze bijdrage leveren in de strijd tegen klimaatverandering. In ons klimaattransitieplan beschrijven we de acties om onze ecologische voetafdruk verder te verkleinen.

DAS heeft materiële thema's geïdentificeerd die belangrijk zijn voor onze duurzame prestaties en voor onze stakeholders. Deze thema's stellen ons in staat om ons te concentreren op de zaken die onze duurzame prestaties en ons langetermijnsucces beïnvloeden, en hierover te rapporteren in lijn met de vereisten van de ESRS.

Over dit duurzaamheidsverslag

Het eerste gedeelte van dit verslag bevat een algemene toelichting op het duurzaamheidsverslag van DAS, waaronder de grondslagen voor het opstellen van de informatie, de rol van bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen bij het opstellen van ons duurzaamheidsbeleid, onze waardeketen, onze duurzaamheidsstrategie en de beschrijving van onze materiële thema's en het proces hoe we tot deze thema's zijn gekomen. Daarna rapporteren we achtereenvolgens over de materiële thema's klimaatverandering, eigen personeel, consumenten en eindgebruikers en zakelijk gedrag. Als laatste presenteren we een connectiviteitstabel die de samenhang tussen de verschillende onderwerpen en de regelgeving verduidelijkt. In de overige gegevens is het assurance-rapport van de onafhankelijke accountant opgenomen.

2. Algemene toelichtingen – ESRS 2

Grondslagen voor het opstellen van informatie

Dit duurzaamheidsverslag is opgesteld op geconsolideerde basis waarbij de consolidatiekring gelijk is aan die in de jaarrekening. Als gevolg van deze geconsolideerde rapportage is DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. vrijgesteld van een duurzaamheidsverklaring in haar jaarverslag.

Ondanks de mogelijkheid om informatie weg te laten, is DAS transparant en kiest ervoor wel te rapporteren over zaken als intellectueel eigendom, knowhow of de resultaten van innovatie waar dit van toepassing en relevant is voor de rapportages over milieu, maatschappij en bestuur (ESG).

De CSRD heeft als uitgangspositie dat een onderneming niet alleen rechtstreeks uit haar eigen activiteiten impact heeft op duurzaamheid, maar ook indirect via zakelijke relaties ofwel haar ketenpartners. Waar die impact materieel is, en op een betrouwbare manier berekend kan worden, dient deze meegenomen te worden. Op dit moment heeft DAS maar zeer beperkte data over klanten en hun emissies tot haar beschikking. Op basis van de beperkte voorhanden data is voorlopig geconcludeerd dat de impact via derden naar verwachting dusdanig beperkt is dat het toevoegen daarvan aan de direct meetbare impact van DAS zelf geen ander beeld zal geven. We werken dit nader uit bij onze beschrijving van de waardeketen.

Korte termijn betekent in deze duurzaamheidsverklaring korter dan een jaar, middellange termijn één tot vijf jaar en lange termijn langer dan vijf jaar. Met deze definitie volgt DAS de standaarddefinitie van tijdshorizonten.

Het duurzaamheidsverslag geeft een weergave van zaken die van materieel belang beschouwd worden uit oogpunt van duurzaamheid. Over onderwerpen waar DAS een impact maakt wordt gerapporteerd. De materiële impacts, risico's en kansen worden beschreven in het onderdeel Impact-, risico- en kansenmanagement (IROs) van deze ESRS 2-toelichting.

De uitgevoerde dubbele materialiteitsanalyse (DMA) en de daarmee samenhangende stakeholderanalyse hebben erin geresulteerd dat DAS, naast deze algemene toelichting, rapporteert over de thematische European Sustainability Reporting Standards (ESRS):

- klimaatverandering – ESRS E1;
- eigen personeel – ESRS S1;
- consumenten en eindgebruikers – ESRS S4;
- zakelijk gedrag – ESRS G1.

De motivatie waarom deze onderwerpen materieel zijn is verderop in dit verslag bij de waardeketen uitgewerkt.

Er zijn in de rapportage over het algemeen geen waardeketendata gebruikt die geschat zijn of gebruikmaken van sectorgemiddelden. 2024 is het eerste jaar waarin we rapporteren over CO₂-uitstoot. Hiervoor hebben we gebruikgemaakt van specifieke informatie die we hebben ontvangen van onze leveranciers. Enkele leveranciers hebben de uitstoot al voor ons berekend. In andere gevallen hebben we op grond van (leveranciers)data zelf een berekening gemaakt. De emissiefactoren die we gebruiken voor deze berekeningen komen uit een binnen de markt gebruikelijke bron (www.co2emissiefactoren.nl). Wanneer specifieke data ontbreken, bijvoorbeeld de herkomst van stroom, het gewicht van een voertuig of het type brandstofsoort, hebben we gerekend met de emissiefactor die de door ons gebruikte bron heeft toegekend aan de categorie 'onbekend'. In één specifieke situatie rond cloud computing hebben we bij het ontbreken van accurate leveranciersdata een schatting gemaakt op basis van de waarde van het contract vermenigvuldigd met een hiervoor toepasselijke algemene emissiefactor. We bespreken met onze cloud-computingpartner de noodzaak van door deze partij op te leveren emissiedata. Van onze panden gebruiken we de werkelijke verbruiksdata. En waar we nog niet tijdig konden beschikken over werkelijke verbruiksdata van enkele panden hebben we een schatting gemaakt gebaseerd op de energielabels en zijn daarmee redelijk in overeenstemming met het verbruik van voorgaande jaren. We achten het resulterende nauwkeurigheidsniveau van de schattingen hoog omdat er gebruik is gemaakt van accurate benchmarkdata.

Er zijn in de rapportage geen maatstaven gepubliceerd die onderhevig zijn aan een hoog niveau van meetonzekerheid of uitkomstonzekerheid.

Dit rapport bevat geen vergelijkende cijfers omdat dit het eerste jaar is dat over de onderwerpen wordt gerapporteerd.

Het verslag bevat geen openbaarmakingsvereisten voortvloeiend uit andere wetgeving of andere algemeen aanvaarde duurzaamheidsrapportage-uitingen anders dan ESRS-vereisten.

Over dit rapportagejaar zijn enkele openbaarmakingsvereisten nog niet van toepassing. Deze zullen vanaf in de regelgeving bepaalde termijnen gepubliceerd worden. Welke die concreet zijn, is per ESRS uitgewerkt in de afzonderlijke hierna volgende ESRS.

Aan het eind van het duurzaamheidsverslag is een tabel opgenomen die per rapportage-eis verwijst naar de paragraaf in het verslag waarin deze rapportage-eis wordt uitgewerkt.

Governance

De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen

De directie is verantwoordelijk voor het duurzaamheidsbeleid en bepaalt de strategie en ambitie. Tevens is ze eindverantwoordelijk voor het naleven van de wet- en regelgeving en het beschikbaar stellen van budget.

De risk committees ondersteunen de directie bij de besluitvorming over risicogerelateerde zaken. Duurzaamheid is een integraal onderdeel geworden van de taken en verantwoordelijkheden van de committees. Voornamelijk het Operational Risk Committee (ORC) en het Investment Risk Committee (IRC) zijn hier van belang aangezien in deze committees onderwerpen worden behandeld die van invloed zijn op of relateren aan duurzaamheid. Het ORC adviseert en ondersteunt het managementteam bij besluitvorming over operationele risico's, integriteitsrisico's, IT- en informatiebeveiligingsrisico's. Binnen de scope van het ORC vallen ook alle risico's gerelateerd aan producten, polisvoorwaarden en prijsstelling. Binnen de scope van het IRC vallen onderwerpen zoals het beleggingsbeleid, beleggingsprestaties, beleggingsrisicoprofiel, de uitbesteding aan vermogensbeheerders en duurzaamheidsdoelstellingen.

De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op de opstelling en uitvoering van het duurzaamheidsbeleid, waarbij de RvC wordt geadviseerd door de Audit & Risk Commissie.

Waar nodig hebben de directie en de RvC kennissessies gehouden over duurzaamheid en kunnen zij externe deskundigen raadplegen. Meer informatie over hun expertise is te vinden in het bericht van de RvC onder Permanente Educatie.

De directie is periodiek geïnformeerd door de projectleider Implementatie CSRD over de voortgang van het project om te komen tot een geïntegreerd duurzaamheidsbeleid en een

duurzaamheidsverslag dat recht doet aan de richtlijn van de Europese Unie. Het duurzaamheidsbeleid en de dubbele materialiteitsanalyse zijn door de directie goedgekeurd. Onder dit laatste vallen de analyse van duurzaamheidsimpacts, -risico's en -kansen en de stakeholdersanalyse.

Deze informatie is ook meegenomen bij het ontwikkelen en uitvoeren van de strategie van de onderneming. In de aanscherping van de strategie die in 2024 heeft plaatsgevonden is de missie van DAS – juridische hulp toegankelijk maken voor iedereen - herbevestigd. Een van de negen strategische thema's voor de komende jaren is 'Een Duurzame Toekomst'. Hierin werkt DAS de door haar geselecteerde materiële duurzaamheidsthema's uit; deze thema's volgen uit de dubbele materialiteitsanalyse.

In bredere zin zijn diverse elementen van het duurzaamheidsbeleid al vele jaren onderdeel van het beleid van onze onderneming. Informatie over deze elementen is onderdeel van de normale rapportagecyclus voor zover dit volgt uit bestaande regelgeving en kaders omtrent duurzaamheid. Vanaf 2024 hebben we met CSRD te maken met nieuwe en verdergaande verplichtingen dan voorheen, die ook hun plaats krijgen in de reguliere managementsturing en rapportagecyclus van DAS.

In 2024 is een duurzaamheidsfunctionaris aangesteld voor de coördinatie van duurzaamheidsinitiatieven, die hiërarchisch rapporteert aan de manager Programmamanagement en over de voortgang rechtstreeks aan de directie.

Informatie over de samenstelling en diversiteit van de statutaire directie en de RvC is opgenomen in het hoofdstuk 'Corporate governance en regelgeving' van dit jaarverslag.

Onze medewerkers worden vertegenwoordigd door de Ondernemingsraad (OR). De OR van DAS heeft vijftien leden, die in verschillende bedrijfsonderdelen van DAS werken. Het is een diverse groep medewerkers. De OR is betrokken bij discussies en besluitvorming over thema's, waaronder ook duurzaamheidsthema's voornamelijk bij het thema *eigen personeel*.

Informatie verschaft aan en omgang met duurzaamheidsthema's door bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming

Tot voor kort werd duurzaamheidsinformatie gerapporteerd aan de directie en de RvC als onderdeel van niet-financiële en financiële rapportages over deelgebieden, ieder met een eigen frequentie. In

aanvulling daarop is over 2024 een geïntegreerde rapportage opgezet die ook de basis vormt voor dit duurzaamheidsverslag en die behandeld is in het Operational Risk Committee, de directie, de Audit & Risk Commissie en de RvC. Dit geïntegreerde rapport zal in 2025 voor het eerst worden verstrekt door middel van het duurzaamheidsverslag. Daarna zal per kwartaal over een selectie uit het duurzaamheidsverslag worden gerapporteerd.

Voor de belangrijkste geïdentificeerde risico's, hun mitigatiestrategieën en de werking van de risk governance verwijzen we naar het hoofdstuk Risicomanagement van dit jaarverslag.

Voor informatie over personeel verwijzen we naar de uitwerking van het thema eigen personeel (S1) in dit duurzaamheidsverslag.

Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen

DAS heeft geen beloningsregelingen die expliciet zijn gekoppeld aan ecologische prestaties (E). Voor Social (S) en Governance (G)-prestaties zijn voor 2024 diverse KPI's gekoppeld aan het beloningsbeleid zoals: sustainability reporting (S/G), Net Promotor Score en klanttevredenheid (S), employee engagement survey (S) en gedragscodetraining en verplichte compliancetraining (S/G).

Meer informatie over het beloningsbeleid van de statutaire directie is opgenomen in het hoofdstuk Corporate governance en regelgeving.

Due-diligenceverklaring

In het kader van due diligence heeft DAS processen ingericht om de daadwerkelijke en potentiële negatieve impacts op mens en milieu in kaart te brengen, te voorkomen en te mitigeren. In deze processen wordt de OESO due diligence-handreiking voor maatschappelijk verantwoord ondernemen in aanmerking genomen. Deze processen vormen een integraal onderdeel van de activiteiten van DAS en ondersteunen DAS bij het handhaven van integriteit, ethische normen en verantwoordelijk zakelijk gedrag.

Interactie met onze stakeholders is van belang om te weten welke zaken zij belangrijk vinden en wat er bij hen speelt. De interactie met onze stakeholders wordt verderop in dit hoofdstuk uitgewerkt onder Belangen en opvattingen van stakeholders. De resultaten van de interactie worden meegenomen tijdens het bijwerken van de dubbele materialiteitsanalyse.

Due diligence is een doorlopende praktijk die inspeelt op en aanleiding kan geven tot veranderingen in strategie, businessmodel, activiteiten, relaties en bedrijfsactiviteiten van de onderneming. Om sturing te kunnen geven aan ambitievorming en voortgang op ambities en doelstellingen ontwikkelt DAS in 2025 een ESG-rapportage die het management in staat stelt om te sturen op ESG-prestaties en -ambities. De eerste ESG-rapportage bestaat uit de gepubliceerde meetwaarden van het duurzaamheidsverslag 2024. Deze nulmeting vormt de basis voor ambitie- en targetsetting door betreffende eigenaren. Van deze meetwaarden bepalen we of en hoe we voor welke

onderwerpen tussentijdse cijfers kunnen krijgen. Ook bepalen we of er ruimte is voor verbetering en waar dat zo is, en welke acties we gaan ondernemen om gedefinieerde doelstellingen te bereiken. Deze rapportage zal worden besproken in het ORC en gedeeld met de directie. ESG wordt hiermee geïntegreerd in bestaande managementprocessen.

De onderwerpen die voor DAS materieel zijn worden jaarlijks herijkt en getoetst binnen het dubbele materialiteitsanalyseproces. Bij het prioriteren van de preventieve en mitigerende acties zijn de ernst en de waarschijnlijkheid van de impacts in aanmerking genomen, zoals vastgelegd in de materialiteitsanalyse. DAS beoordeelt deze impacts, risico's en kansen (IRO's) op onder andere schaal, scope en impact en met toepassing van drempelwaarden. Bij het bepalen van materiële onderwerpen worden interne en externe ontwikkelingen in aanmerking genomen. De wijze van vaststelling van materiële thema's kan op termijn worden beïnvloed door de nog vast te stellen sectorspecifieke standaarden. Welke thema's materieel zijn voor DAS volgt uit het DMA-proces van weging en oordeelsvorming. Het duurzaamheidsverslag kan daarom niet iedere impact, risico en kans of additionele entiteitspecifieke rapportage bevatten die een individuele stakeholder(groep) belangrijk kan achten in diens eigen specifieke inschatting.

De onderstaande kernbestanddelen van due diligence komen aan de orde in de onderstaande ESRS 2- onderdelen. Als in onderstaande punten wordt verwezen naar een thematische ESRS, is dat in

aanvulling op de behandeling hier in deze algemene toelichting. Hoewel de kernbestanddelen aanwezig zijn, is er aan de invulling daarvan in de komende jaren nog het nodige te verbeteren om op het benodigde niveau te komen.

- a. Due diligence integreren in governance, strategie en bedrijfsmodel.
- b. Het betrekken van stakeholders.
- c. Het in kaart brengen en beoordelen van negatieve impacts op mens en milieu.
- d. Maatregelen treffen om negatieve impacts op mens en milieu aan te pakken. Dit komt ook aan bod in thematische ESRS die het scala aan maatregelen weergeven, inclusief transitieplannen om op impacts te handelen.
- e. Het monitoren van de effectiviteit van deze inspanningen, dit komt ook aan bod in de thematische ESRS.

Risicobeheersing en interne controles voor de duurzaamheidsrapportage

DAS heeft een bestaand systeem voor risicobeheersing en interne controle, zoals ook beschreven in het hoofdstuk Risicomanagement. Het duurzaamheidsbeleid en de totstandkoming van het duurzaamheidsverslag vallen hier ook onder. Als onderdeel van het opstellen van de dubbele materialiteitsanalyse is een impact-, risico- en kansenanalyse uitgevoerd waarin specifiek aandacht is besteed aan de duurzaamheidsrisico's.

In het Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) zijn in de scenario-analyse ook onderwerpen met potentiële financiële materialiteit als duurzaamheidsrisico opgenomen. Hierbij zijn directe fysieke bedreigingen beoordeeld en ook de risico's die aan de maatschappelijk transitie zijn verbonden. Met name onderwerpen die kunnen resulteren in een hogere schadefrequentie zijn in dit verband voor DAS relevant.

Voor het duurzaamheidsverslag gelden, als onderdeel van het jaarverslag, dezelfde beheersmaatregelen die voor het gehele jaarverslag gelden, zoals het vierogenprincipe, de coördinatie door de afdeling Financial Control en afdelingsoverkoepelende beoordelingsrondes. Aanvullend zijn er beheersmaatregelen van toepassing op de maatstaven in het duurzaamheidsverslag. De maturiteit van deze beheersmaatregelen wordt in de komende jaren verhoogd naar een vergelijkbaar niveau als voor de financiële cijfers.

Strategie

Strategie, bedrijfsmodel en waardeketen

DAS maakt juridische hulp toegankelijk voor iedereen. Voor consument en ondernemer, verzekerd of niet. Dat is onze missie als toonaangevende juridisch dienstverlener. En hoewel we iedereen willen aanmoedigen om verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor onze planeet en klimaat, als juridisch dienstverlener maken we geen onderscheid tussen klanten op basis van hun duurzaamheidsprestaties. Iedereen heeft recht op een eerlijke rechtsgang en professionele ondersteuning. We lossen problemen ook op vóórdat die conflicten worden. Zo leveren

we een bijdrage aan een rechtvaardiger en eerlijker samenleving, die ondertussen snel verandert.

Op een aantal duurzame thema's binnen onze werkzaamheden kan DAS impact maken: juridische zelfredzaamheid, gelijke behandeling en inclusiviteit, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid, en in beperkte mate klimaatverandering. DAS geeft deze thema's binnen het duurzaamheidsbeleid prioriteit en hanteert daarbij vier van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's - Sustainable Development Goals) als kader. Deze doelstellingen hebben de Verenigde Naties in 2015 vastgesteld als de nieuwe mondiale duurzame ontwikkelingsagenda voor 2030.

SDG 5
gendergelijkheid.

SDG 10
het verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen.

SDG 13
de aanpak van klimaatverandering.

SDG 16
het bevorderen van vrede, toegang tot justitie en sterke publieke diensten.

Onze focus ligt vooral op het bevorderen van vrede, justitie en sterke publieke diensten (SDG 16), omdat we geloven dat we daar de grootste impact kunnen maken. Dit sluit naadloos aan bij onze missie om juridische hulp voor iedereen toegankelijk te maken.

Het eigenaarschap van de duurzaamheidsthema's is belegd bij de directie en het eerstelijns management. Er zijn geen aanpassingen in strategie of businessmodel wat betreft duurzaamheid. Duurzaamheid is wel eind 2024 nadrukkelijker uitgewerkt en heeft meer focus gekregen in de herijking van de strategie. De interactie met stakeholders omtrent ESG wordt in de komende jaren geïntensiveerd onder andere door ESG te agenderen in de dialoog.

Waardeketen-model

De waardeketen schetst de relatie tussen de bedrijfsactiviteiten van DAS.

Upstream Voor DAS, in haar rol als juridisch-financieel dienstverlener, bestaat het upstream-deel van de waardeketen uit leveranciers van goederen, diensten (inclusief uitgaande herverzekering) en kapitaal dat nodig is voor het functioneren van onze eigen bedrijfsactiviteiten.

Bedrijfsactiviteiten De kern van de bedrijfsactiviteiten van DAS worden uitgevoerd binnen het bedrijfsonderdeel Juridische Hulpverlening. Deze activiteiten worden ondersteund door staffuncties zoals HR, IT, Finance, Inkoop en Risico Management.

Downstream DAS verleent haar dienstverlening via haar distributienetwerk van tussenpersonen, volmachten, serviceproviders en verzekeraars aan particuliere en zakelijke klanten. DAS beschouwt de beleggingsportefeuille als onderdeel van de downstream-waardeketen.

Figuur: waardeketen DAS

Analyse van materialiteit per rapportage-standaard

Niet alle duurzaamheidsthema's zijn voor DAS even belangrijk. Hieronder werken we per rapportagestandaard (ESRS) uit wat onze analyse is over toepasselijkheid en materialiteit voor DAS en of deze nader wordt uitgewerkt.

Klimaatverandering (materieel, uitgewerkt)

Klimaatverandering is een belangrijk onderwerp in onze maatschappij. Voor onze stakeholders acht DAS het van belang om inzicht te geven in onze activiteiten en ambities ten aanzien van klimaatverandering.

DAS wil, ondanks de beperkte impact, graag laten zien welke positie zij inneemt op het speelveld van klimaatverandering en welke stappen zij zet om bij te dragen aan het behalen van doelstellingen rond klimaatmitigatie en adaptatie. In de uitwerking van dit onderwerp wordt daarom een selectie van vereisten uit het thema klimaatverandering toegepast.

Verontreiniging, Water en mariene hulpbronnen, Biodiversiteit en ecosystemen en materiaalgebruik en circulaire economie (niet-materieel, niet-uitgewerkt)

De activiteiten van een verzekeringsbedrijf zijn voornamelijk administratief en financieel van aard en leiden niet tot een significante negatieve impact op de bovengenoemde onderwerpen. Hiermee beargumenteren we dat deze thema's niet van toepassing zijn op DAS. De mogelijke impact op deze onderwerpen via onze klanten achten we ook beperkt, omdat DAS alleen juridische bijstand verzekert.

Eigen werknemers (materieel, uitgewerkt)

De eigen medewerkers ziet DAS als essentieel; de dienstverlening van DAS draait op de deskundigheid en professionaliteit van onze medewerkers. Het thema eigen personeel vormt daarmee een cruciaal onderdeel van de CSRD-rapportage van DAS.

Werknemers in de waardeketen (niet-materieel, niet-uitgewerkt)

Het is aannemelijk dat werknemers in de waardeketen dezelfde karakteristieken hebben als ons eigen personeel; kenniswerkers binnen Nederland, werkzaam onder Nederlandse jurisdictie en met Nederlandse waarborgen omtrent sociale zekerheid en veiligheid. De distributiepartners zijn andere verzekeraars, agenten en onlineplatforms en hebben soortgelijke duurzaamheidskenmerken als DAS. Daarom verwachten we niet dat de maatstaven die DAS rapporteert sterk afwijken als deze stakeholders wel in de rapportage zouden zijn meegenomen.

Getroffen gemeenschappen (niet-materieel, niet-uitgewerkt)

DAS heeft vestigingen in Nederlandse bedrijvenparken, waar zich meerdere kantoren bevinden. Er is geen bekende bestaande negatieve impact vanuit DAS of deze bedrijfslocaties op mens of milieu. Dit onderwerp wordt daarom niet meegenomen in de CSRD-rapportage.

Klanten en eindgebruikers (materieel, uitgewerkt)

Het helpen van klanten (eindgebruikers) is de bestaansreden van DAS. We stellen het klantbelang centraal en streven naar tevreden en geholpen klanten. De positieve materiële impact van onze dienstverlening is dat wij klanten helpen juridische problemen te voorkomen en op te lossen. Mogelijke negatieve materiële impact komt onder ander voort uit het feit dat we de klant niet in alle gevallen kunnen helpen. Bijvoorbeeld als een conflict niet onder de dekking van een verzekering valt of als een zaak juridisch niet haalbaar is.

Zakelijk gedrag (materieel, uitgewerkt)

Zakelijk gedrag fungeert als basis en kapstok waaraan alle onderwerpen zijn opgehangen. De ondernemingscultuur en -structuur dienen ondersteunend en faciliterend te zijn aan de duurzaamheidsdoelstellingen van onze onderneming.

Het beschrijven van de cultuur, hoe men verantwoord zakendoet en de onderneming bestuurt, gelden als basiselementen van de corporate governance. Transparantie hierover vinden we fundamenteel.

Uitwerking van waardeketen

Hieronder geven we aan welke onderdelen van de waardeketen met een ESRS-standaard zijn uitgewerkt in het duurzaamheidsverslag en welke emissiedata we rapporteren.

Cluster in waardeketen	ESRS uitgewerkt in duurzaamheidsverslag	Door ons gerapporteerde emissiedata in E1
Leveranciers (van goederen en diensten)	G1, E1	ICT-partners (indien significant, scope 3)
Bedrijfsactiviteiten	E1, S1, G1	Huisvesting (scope 1,2), Mobiliteit (scope 1,2,3)
Distributie	Niet materieel, niet uitgewerkt. Onze analyse is dat binnen de waardeketen bij onze partners geen grote risico's op domeinen van ESG met materiële impact op DAS kunnen optreden.	Naar verwachting heeft het toevoegen van een pro-rata deel van de impact van de verschillende partners geen materiële invloed op het totaalbeeld in deze rapportage. Het rechtsbijstand-product is één onderdeel van het door onze partners aangeboden product-assortiment.
Klanten	S4	Er zijn zeer beperkte data over klanten en hun emissies beschikbaar. Op basis van de beperkte data voorhanden is geconcludeerd dat de impact via derden naar verwachting zó beperkt is dat het toevoegen daarvan aan de direct meetbare impact van DAS zelf geen ander beeld zal geven.
Investerings	E1	Beleggingen (scope 3)

Belangen en opvattingen van stakeholders

Bij de identificatie van potentieel materiële thema's en bij de validatie van duurzaamheidsonderwerpen is de mening van stakeholders (belanghebbenden) van belang. Daarom heeft DAS een stakeholder-identificatie uitgevoerd, waarvan het resultaat is vastgelegd in een stakeholder-identificatie-document. Dit document voorziet in een beschrijving van de stakeholders waarmee DAS rekening moet houden bij de uitvoering van haar bedrijfsactiviteiten.

DAS heeft de volgende processtappen doorlopen om het stakeholdersveld in kaart te brengen en te bepalen welke stakeholders worden meegenomen bij het bepalen van de materiële onderwerpen.

1. Analyse van de wettelijke en regelgevende context.
2. Het bepalen van de stakeholders door middel van een stakeholderanalyse.
3. Het beschrijven van de stakeholderbetrokkenheidsstrategie.
4. Het selecteren van de stakeholders voor de dubbele materialiteitsanalyse.

De voor DAS relevante partijen zijn hiermee geïdentificeerd. Dit resulteert in de volgende lijst van stakeholders voor de dubbele materialiteitsanalyse:

- eindklanten;
- aandeelhouders;
- medewerkers;
- businesspartners;
- de maatschappij, het publiek en toezichthouders.

De directie is op verschillende manieren geïnformeerd over de opvattingen en belangen van de betrokken belanghebbenden met betrekking tot onze duurzaamheidsgerelateerde impact. Dit gebeurt onder andere door een opgeleverde stakeholderanalyse, onderzoeken naar de medewerkersbetrokkenheid en de tevredenheid van klanten en distributiepartners, het accountmanagement met de belangrijkste distributiepartners, een update-sessie voor aandeelhouders en de AvA en het CSRD-project van onze grootaandeelhouder.

Hieronder beschrijven we hoe we in dialoog met deze stakeholders zijn of gaan, nu en in de toekomst. Het doel van deze dialoog is om in gesprek te komen met de stakeholders over hoe zij vinden dat DAS impact kan maken als het gaat om duurzaamheid.

Stakeholder	Type interactie
Eindklanten	We zijn op verschillende manieren in verbinding met onze klanten, zoals via telefonische en e-mail-ondersteuning en onderzoeken, onder meer naar de klanttevredenheid. We geven informatie aan klanten via verschillende kanalen als onze website, webinars en sociale media. In 2025 zetten we ons klantpanel in om gericht onze klanten te bevragen over de maatschappelijke rol en impact van DAS.
Aandeelhouders	We hebben contact met alle aandeelhouders. Onze aandeelhouders hebben over 2023 ESG-rapportages gepubliceerd. We leveren input voor de CSRD-rapportage van onze grootaandeelhouder.
Medewerkers	We zijn op verschillende manieren in verbinding met onze medewerkers, zoals via: • bilaterale overleggen tussen medewerker en leidinggevende; • het vertegenwoordigend overleg, de Ondernemingsraad; • directielunches op diverse vestigingen; • een update van de directie, live uitgezonden vanuit de DAS-studio; • medewerkersbijeenkomsten op afdelings- en bedrijfsniveau; • enquêtes en periodiek medewerkersbetrokkenheidsonderzoek; • informatie en inspiratiesessies (onder andere via de DAS Academy).
Businesspartners	We zijn op verschillende manieren in verbinding met onze businesspartners, onze distributiepartners en leveranciers: • telefonische en e-mail-ondersteuning voor adviseurs; • onderzoeken, onder meer naar de tevredenheid onder adviseurs; • in dialoog met onze grootste distributiepartners NN en a.s.r.; • reguliere relatiegesprekken worden tweezijdig uitgebreid met het onderwerp duurzaamheid/ESG; • reguliere (contract)onderhandelingen met distributiepartners en leveranciers en periodiek overleg over prestaties en SLA's; • het Verbond van Verzekeraars fungeert als partner op het gebied van ESG onder meer door het ontwikkelen van sectorspecifieke standaarden. In 2025 zetten we ons adviseurspanel in om gericht onze adviseurs te bevragen over de maatschappelijke rol en impact van DAS.
De maatschappij, het publiek en toezichthouders	We zijn op verschillende manieren in verbinding met de maatschappij. Door onze uitingen in het publieke domein, zoals onze website, sociale media en ons jaarverslag. Door onze optredens in het publieke domein, zoals (sociale) media. Door onze contacten met toezichthouders, zowel via reguliere gesprekken, bijeenkomsten en rapportages als via uitvragen.

We gebruiken interactie met stakeholders onder meer om trends en ontwikkelingen te identificeren en om de keuzes die DAS maakt te valideren.

DAS heeft ervoor gekozen om gebruik te maken van de bestaande informatie van verschillende stakeholders voor het bepalen van de impact van de diverse onderwerpen. Stakeholderdialoog geeft inzicht in de verschillende perspectieven en belangen van onze stakeholders. Het leert ons beter begrijpen welke duurzaamheidsthema's voor hen belangrijk zijn. We betrekken de uitkomsten van deze dialoog met stakeholders bij het actualiseren van de materialiteitsanalyse, nodig voor het opstellen van het volgende duurzaamheidsverslag. De interactie met stakeholders wordt in de komende jaren geïntensiveerd. We hebben tot nu geen aanleiding gehad om te veronderstellen dat er stakeholders zijn die in materiële mate beïnvloed zijn door de ESG-impact van ons doen en laten. Daardoor hebben we ook niet de aanleiding gehad om hierover met externe deskundigen te overleggen.

Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en bedrijfsmodel

Hierboven is beschreven hoe de duurzaamheidsthema's en overkoepelende materiële duurzaamheidsonderwerpen terugkomen in de strategie en het bedrijfsmodel. Hierin worden de relevante ESG-elementen behandeld. Bij het thema eigen personeel wordt beschreven hoe DAS met haar medewerkers omgaat. Bij het thema zakelijk

gedrag wordt de rol van DAS in de maatschappij toegelicht langs de lijnen van ethiek en cultuur. De materiële impacts, risico's en kansen zijn gegroepeerd in vijf overkoepelende materiële onderwerpen van duurzaamheid.

ESG komt ook tot uiting in verschillende beleidsdocumenten (duurzaamheid, beleggingen, huisvesting, inkoop, HR-beleid) en rapportages (project portfolio board, Enterprise Risk Report, Own Risk & Solvency Assessment, medewerkersbetrokkenheidsonderzoek, klanttevredenheidsrapportages). DAS volgt gedurende het jaar ook de voortgang van deze duurzaamheidsthema's met bestaande rapportages en nieuwe, als gevolg van de CSRD.

Ons duurzaamheidsbeleid beschrijft de algemene kaders en doelstellingen van duurzaamheid binnen DAS. Een meer concrete vertaling daarvan vinden we terug in onderliggend beleid op het terrein van huisvesting, investeringen, personeel en inkoop. Ons beleggingsbeleid beschrijft gemaakte keuzes en doelstellingen omtrent ESG in relatie tot onze investeringen. Het huisvestingsbeleid beschrijft onze ambitie op duurzame huisvesting en het inkoopbeleid beschrijft hoe we een duurzame relatie met leveranciers onderhouden. Dit beleid wordt doorontwikkeld op het terrein waar we nog meer kunnen sturen op duurzaamheid in de leveranciersketen. Ons HR-beleid beschrijft gemeenschappelijke normen voor diversiteit, talent, ontwikkeling en prestaties van onze medewerkers.

Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)

Beschrijving van de processen om materiële impacts, risico's en kansen in kaart te brengen en te analyseren

Het proces om te bepalen welke onderwerpen als materieel beschouwd dienen te worden, is ontworpen volgens richtlijnen van de EFRAG, de European Financial Reporting Advisory Group, in opdracht van de Europese Commissie. De uitkomst van dit proces is aan de directie ter goedkeuring voorgelegd in een dubbele materialiteitsanalyse (DMA). DAS heeft het proces als volgt ingedeeld.

1. **Stap A:** het bepalen van stakeholdersbetrokkenheid.
2. **Stap B:** de identificatie van potentieel materiële ESG-onderwerpen en hun impact, risico's en kansen.
3. **Stap C:** het vaststellen van materiële onderwerpen.
4. **Stap D:** de relatie met strategie en bedrijfsmodel.

Zowel de richtlijnen als de verwachtingen van stakeholders rondom de ESG-onderwerpen zullen de komende jaren wijzigen. DAS hanteert dan ook een groeimodel voor haar duurzaamheidsdoelstellingen en de rapportageverplichtingen. De DMA wordt hiertoe periodiek onderhouden.

Rapportage-eisen opgenomen in de duurzaamheidsverklaring van de onderneming

Materiële onderwerpen zijn de onderwerpen die een materiële impact hebben op de omgeving en/of een financieel materieel gevolg hebben voor DAS, op korte, middellange en lange termijn. Bij de beoordeling of een onderwerp materieel is, wordt bij een negatieve impact de schaal, reikwijdte en het onomkeerbare karakter van de impact in aanmerking genomen. De materialiteit wordt kwantitatief bepaald op basis van een weging per factor (scope, kans enzovoort) zoals gebruikelijk is binnen risicomanagement. In onze methodologie kent elke factor een vijf-puntenschaal. Voor positieve onderwerpen zijn er drie factoren: scope, kans en schaal en is de bandbreedte van de score daarom 3-15. Voor negatieve impact onderwerpen is er nog één extra factor, namelijk herstelbaarheid en is de bandbreedte van de score 4-20. De drempelwaarde voor het bepalen van het wel of niet materieel zijn van een onderwerp, is vastgesteld op 12 punten voor onderwerpen met positieve impact en 16 punten voor onderwerpen met een negatieve impact.

Bij daadwerkelijke positieve impacts zijn de schaal en reikwijdte in aanmerking genomen en bij potentieel positieve impacts ook de waarschijnlijkheid. Bij het bepalen van de financiële materialiteit gaat het om informatie over duurzaamheid waarvan redelijkerwijs mag worden verwacht dat weglating, onjuiste weergave of versluiering daarvan invloed heeft op beslissingen die primaire gebruikers van de financiële verslaggeving nemen op basis van de duurzaamheidsverklaring van de onderneming.

Materiële impacts en risico's worden vertaald naar scenario's in de ORSA, waardoor kwantificatie van impact op continuïteit, winstgevendheid en solvabiliteit mogelijk wordt gemaakt. In de ORSA 2024 is in diverse stressscenario's aandacht aan klimaatrisico's besteed. Het klimaataspect uit zich in de scenario's door enerzijds meer claims die klimaatgerelateerd zijn te modelleren en anderzijds door toenemende wet- en regelgeving gerelateerd aan klimaatverandering te betrekken. Door de bepaling van de impact op onze sturingsparameters, zoals de loss ratio en de snelheid waarmee het risico kan optreden, kunnen we vanuit het voorbereidend crisisplan die maatregelen selecteren, die ons op korte termijn weer op het minimum solvabiliteitsniveau terugbrengen en op de lange termijn tot structurele weerbaarheid of zelfs immuniteit tegen deze risico's kunnen leiden. Hiertoe behoren onder andere het uitsluiten van bepaalde risico's als deze een onevenredig hoge schadelast veroorzaken waarvoor we geen toereikende premie in de markt kunnen vragen of het standaardiseren van werkprocessen om deze zaken zo efficiënt mogelijk te kunnen afhandelen. De maatregelen en hun effecten zijn aan het eind van ieder scenario beschreven en tonen aan dat we in de meeste gevallen op eigen kracht kunnen herstellen en in uitzonderlijke gevallen tijdelijk overbruggingskapitaal nodig hebben.

Er is tot dusver onvoldoende informatie beschikbaar om een sectoranalyse uit te voeren. Het klantenbestand bestaat voornamelijk uit het particuliere en kleinzakelijke segment. ESG-risico's daarin achten we relatief beperkt. We opereren binnen één geografisch gebied, met een concentratie van enkele zeer belangrijke distributiepartners. Deze partners, waarvan twee tevens aandeelhouder, doorlopen hun eigen CSRD-trajecten om kansen, impacts en risico's te bepalen.

De overweging van mogelijke verbanden tussen de gevolgen en afhankelijkheden enerzijds en de risico's en kansen anderzijds vormen een onderdeel van het ORSA-proces.

Er zijn geen IRO's die niet gedekt zijn onder de ESRS-openbaarmakingsvereiste, er is niet gebruikgemaakt van aanvullende entiteitspecifieke openbaarmakingen.

#	Materieel onderwerp	IRO	Omschrijving	ESRS-thema	Sub-thema	Tijdshorizon	Waardeketen
1	Verlaging CO ₂ -uitstoot	I (-)	De uitstoot van broeikasgassen door bedrijfsactiviteiten heeft een negatieve impact op het klimaat. DAS beperkt of voorkomt klimaatschade door op het gebied van huisvesting, mobiliteit, beleggingen en leveranciers de CO ₂ -uitstoot te verlagen.	Klimaatverandering - ESRS E1	Klimaattransitie	>5 jaar	Upstream, Eigen operatie, Downstream
2	Bedrijfs-cultuur	I (+)	Zakelijk verantwoord gedrag heeft een positieve impact op de bedrijfscultuur. DAS gedraagt zich zakelijk verantwoord wat bijdraagt aan een solide imago en een vertrouwensrelatie met betrokken stakeholders. Tevens is er een klokkenluidersregeling en wordt corruptie en omkoping aangepakt.	Zakelijk gedrag - ESRS G1	Bedrijfscultuur	Jaarlijks	Eigen operatie
3	Persoons-gegevens en data	I (-)	Het niet-adequaat beschermen van persoonsgegevens en data heeft een negatieve impact op privacy en informatiebeveiliging. DAS treft waarborgen om persoonsgegevens te beschermen en data te beveiligen om zo het risico van mogelijke reputatieschade en claims te voorkomen.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Impact op informatie voor consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Upstream, Eigen operatie, Downstream
4	Recht toegankelijk voor iedereen	I (+)	Ongelijkheid verminderen door zowel verzekerden als onverzekerden te bedienen heeft een positieve impact. Door juridische hulp toegankelijk te maken voor beide doelgroepen draagt DAS bij aan een eerlijke(r) samenleving, en profileert zich hiermee. Ook heeft dit een positieve impact op klanttevredenheid en loyaliteit.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Sociale inclusie consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Eigen operatie
5	Preventie boven procederen	I (+)	Advies en mediation hebben een positieve impact bij conflicten. DAS zet advies en mediation in om problemen op te lossen. Door conflicten op te lossen in plaats van te escaleren maak je maatschappelijk impact.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Sociale inclusie consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Eigen operatie
6	Gelijke behandeling en inclusiviteit	I (+)	Een gelijke behandeling van medewerkers en inclusiviteit hebben een positieve impact op medewerkers. DAS kijkt gelijkwaardig naar personen; medewerkers kunnen zijn wie ze willen zijn. Dit leidt tot meer gelukkige, betrokken en gemotiveerde medewerkers.	Eigen personeel - ESRS S1	Gelijke behandeling en gelijke kansen voor iedereen	Jaarlijks	Eigen operatie
7	Toegang tot informatie	I (+)	De toegang tot informatie voor alle doelgroepen levert een positieve impact op de maatschappij. Door informatie beschikbaar te stellen aan klanten en andere geïnteresseerden in de maatschappij, kan DAS zich profileren als kenniscentrum en als de juridisch dienstverlener.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Impact op informatie voor consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Eigen operatie

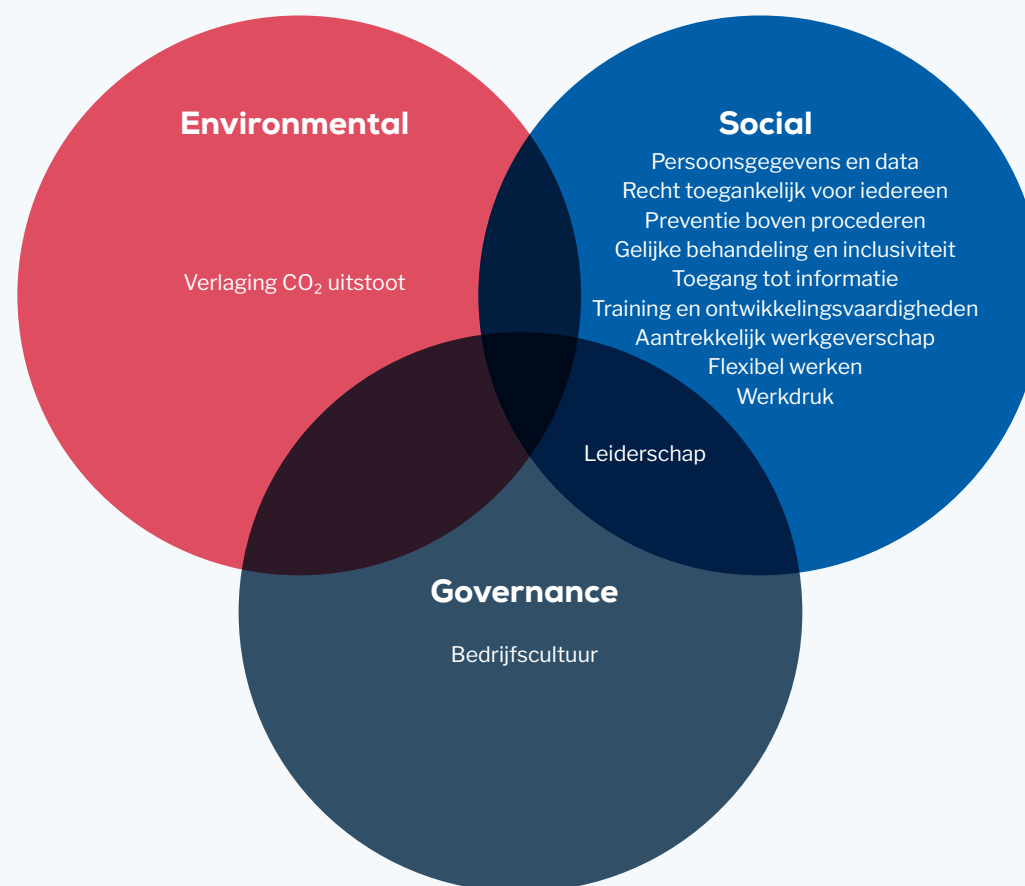
#	Materieel onderwerp	IRO	Omschrijving	ESRS-thema	Sub-thema	Tijdshorizon	Waardeketen
8	Leiderschap	I (+)	Goed leiderschap heeft een positieve impact. Het leiderschap binnen DAS heeft een positieve impact op het welzijn van het personeel en de organisatie.	Eigen personeel - ESRS S1 Zakelijk gedrag - ESRS G1	Andere arbeidsrechten Bedrijfscultuur	Jaarlijks	Eigen operatie
9	Training en ontwikkelings-vaardigheden	I (+)	Training en ontwikkeling van vaardigheden van medewerkers heeft een positieve impact. DAS heeft een eigen opleidingsinstituut en verbetert doorlopend de vaardigheden en bekwaamheden van medewerkers. Dit biedt de kans om DAS te profileren als opleidingsinstituut, heeft een positief effect op werkgeluk, werkmogelijkheden en vitaliteit en vergroot de concurrentiepositie van DAS.	Eigen personeel - ESRS S1	Gelijke behandeling en gelijke kansen voor iedereen	Jaarlijks	Eigen operatie
10	Aantrekkelijk werkgeverschap	I (+) R	Een aantrekkelijke werkgever verstevigt zijn positie op de arbeidsmarkt. Door goede en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden verstevigt DAS haar arbeidsmarktpositie en willen medewerkers graag werken voor DAS. Door krapte op de arbeidsmarkt kan DAS moeite hebben om de juiste mensen aan te trekken en dat kan een kostenverhogend effect hebben.	Eigen personeel - ESRS S1	Arbeidsvoorwaarden	Jaarlijks	Eigen operatie
11	Flexibel werken	I (+)	Flexibel werken heeft een positieve impact op werkgeluk. De mogelijkheid van flexibel werken bij DAS brengt meer balans tussen werk en privé, minder benodigde huisvesting en afname van het aantal reisbewegingen.	Eigen personeel - ESRS S1	Arbeidsvoorwaarden	Jaarlijks	Eigen operatie
12	Werkdruk	I (-)	Een hoge werkdruk heeft een negatieve impact op het welzijn van medewerkers. Hoge werkdruk kan leiden tot mogelijke uitstroom, hogere ziektekosten en verlaagde efficiency. Het inzetten van nieuwe en slimmere manieren van werken kan helpen om processen te verbeteren en (ervaren) werkdruk te verlagen.	Eigen personeel - ESRS S1	Arbeidsvoorwaarden	Jaarlijks	Eigen operatie

De lijst van onderwerpen die als materieel zijn bestempeld, zijn geclusterd tot vijf overkoepelende onderwerpen. De selectie van rapportage-eisen in dit duurzaamheidsverslag is gebaseerd op de materiële overkoepelende onderwerpen die DAS heeft geïdentificeerd en op de beslisboom uit de verordening voor het opnemen van informatie.

	Overkoepelend onderwerp	Gerelateerd thema zoals genoemd in de ESRS-standaard en betreffende IRO
1	Verlaging van de CO ₂ -uitstoot	E1 (IRO 1)
2	Duurzaam en goed ondernemerschap	G1 (IRO 2,8), S1 (IRO 8), S4 (IRO 3)
3	Rechtsbijstand toegankelijk voor iedereen	S4 (IRO 4,5,7)
4	Gelijke behandeling en inclusiviteit	S1 (IRO 6), S4)
5	Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid	S1 (IRO 9,10,11,12)

De dubbele materialiteitsanalyse kan als volgt gevisualiseerd worden:

Het eerste DMA-assessment heeft met name geleid tot de bepaling van risico's en impacts. Er zijn geen materiële kansen (opportunities) geïdentificeerd. Er zijn geen producten en diensten die in bepaalde markten verboden zijn. Voor DAS zijn (nog) geen sectorale ESRS van toepassing. Er zijn geen inkomsten uit andere activiteiten noch naar geografie noch naar andere categorieën en/of markten dan juridische dienstverlening.

Duurzaamheidsgerelateerde risico's vormen een onderdeel van het Enterprise Risk Report dat op kwartaalbasis wordt opgeleverd en besproken met de directie en de Audit en Risk Commissie. Er is een risicoraamwerk voor ESG opgeleverd door een impact-assessment als risicoboordelingsinstrument toe te passen.

Het ESG-risicomanagementproces is geïntegreerd in het algehele risicomanagementproces en onder andere uitgewerkt in de ORSA en het Enterprise Risk Report. Beide worden besproken met de directie en de ARC. De ORSA en de ERR hebben mede als bron gefungeerd voor het bepalen van materiële impactthema's met betrekking tot ESG voor DAS.

In aanvulling op deze verplichte algemene toelichtingen op onze duurzaamheidsverslaggeving rapporteren wij over de volgende thema's:

#	ESRS-Thema	Pagina
E1	Klimaatverandering	78 e.v.
S1	Eigen personeel	100 e.v.
S4	Consumenten en eindgebruikers	110 e.v.
G1	Zakelijk gedrag	115 e.v.

Minimumeisen rapportage voor beleid en maatregelen

Beleid aangenomen voor het managen van materiële duurzaamheidsthema's

Duurzaamheid is sinds 2021 een expliciet onderdeel van de strategie van DAS en in 2021 heeft DAS een eerste versie van haar duurzaamheidsbeleid opgesteld en geïmplementeerd. De eindverantwoordelijkheid voor ons duurzaamheidsbeleid ligt bij de CEO. Met de implementatie van de CSRD in 2024 en het geüpdatete duurzaamheidsbeleid van DAS neemt de benodigde focus en aandacht van de CEO en daarmee het directieteam voor duurzaamheid toe.

Beleid wordt binnen DAS centraal beheerd en ontsloten in het Policy House. Het Policy House borgt de actualiteit van beleid en voorziet in het periodieke reviewproces, het gebruik van uniforme templates, bewaakt en voorziet in kwaliteitsstandaarden en het borgt de governance omtrent beleid. Een beleidsdocument is opgebouwd via een vaste structuur en bevat hoofdstukken als Algemene informatie

(waaronder doelstelling van beleid, aansluiting op bedrijfsfunctiemodel, scope, doelgroep enzovoort) Managementcyclus, Risicoprofiel en risicobeheersing en Organisatie, verantwoordelijkheid en rapportage.

Beleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen. Het eigenaarschap van beleid is belegd op het niveau van senior management of directie en maakt onderdeel uit van de portefeuille van een directielid. Zij zien toe op de implementatie van het beleid voor DAS Holding N.V.

Maatregelen en middelen voor materiële duurzaamheidsthema's

Maatregelen waarmee DAS ieder materieel duurzaamheidsthema managet, zijn, waar mogelijk, inclusief actieplannen en toegewezen en/of geplande middelen, in het verslag bij het specifieke thema opgenomen.

Het materiële duurzaamheidsonderwerp, 'Recht toegankelijk voor iedereen' vormt de kern van onze onderneming; het verwoordt letterlijk onze missie. Een deel van de middelen voor deze onderwerpen wordt niet apart als duurzaam geclassificeerd. De middelen voor het onderwerp 'Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid' bedragen over 2024 € 800k (2025 budget: € 1,2 miljoen).

Voor de verlaging van de CO₂-uitstoot kent DAS beperkingen in het beleggingsbeleid die mogelijk in een lagere beleggingsopbrengst hebben geresulteerd. Dit mogelijke verschil in beleggingsopbrengst is nog niet in kaart gebracht. Overigens zijn er in

2024 geen aanzienlijke operationele uitgaven en/of kapitaaluitgaven verbonden aan de uitvoering van maatregelen.

Er zijn geen andere financiële effecten die volgen uit de IRO's anders dan genoemd in deze paragraaf.

Maatstaven en doelen

Maatstaven voor materiële duurzaamheidsthema's

De gebruikte maatstaven per materieel duurzaamheidsthema zijn opgenomen in het hoofdstuk van het betreffende thema. Dit geldt zowel voor de thematische maatstaven als voor de entiteitspecifieke maatstaven.

Effectiviteit van beleid en maatregelen monitoren aan de hand van doelen

Informatie over de doelen per duurzaamheidsthema en de maatstaven die daarbij horen, staat in de thematische ESRS. Als er geen meetbare, resultaatgerichte doelen zijn vastgesteld, wordt dat ook daar vermeld. Deze tabel toont in samengevatte vorm per materieel onderwerp het betreffende beleid, dat dit in het duurzaamheidsverslag is uitgewerkt en waarvan nadere acties zijn gedefinieerd.

ESRS-thema - Materieel onderwerp	Beleid	Referentie naar uitwerking in verslag	Acties, meetwaarden en doelstellingen
Klimaatverandering - ESRS E1 Verlaging CO₂-uitstoot	Duurzaamheidsbeleid Huisvestingsbeleid Beleggingsbeleid Overkoepelend HR-beleid (mobiliteit) Inkoopbeleid	Hoofdstuk Klimaatverandering E1 Beleid, acties en doelen	In 2024 heeft DAS een klimaattransitieplan gemaakt. De ambities en doelen uit ons klimaattransitieplan laten zien dat we een eerlijke bijdrage willen leveren aan het verkleinen van onze ecologische voetafdruk. We richten ons hierbij op de thema's en beleggingen. Het Klimaattransitieplan 2025 wordt opgesteld op basis van de nulmeting die we uitvoerden in 2024. Hieruit volgen ook onze meetwaarden en doelstellingen. In 2025 wordt voorzien in een rapportage over klimaattransitie.
Eigen personeel - ESRS S1 Gelijke behandeling en inclusiviteit Leiderschap Training en ontwikkelingsvaardigheden Aantrekkelijk werkgeverschap Flexibel werken Werkdruk	Overkoepelend HR-beleid	Hoofdstuk Eigen personeel S1 DAS als werkgever -overkoepelend HR-beleid	We continueren ons beleid, evalueren dit en sturen bij wanneer dat moet. De reguliere managementcyclus en rapportagestructuur voorzien in het hiervoor benodigde instrumentarium. Waar het nodig is definiëren we voor de geïdentificeerde materiële onderwerpen nieuwe acties en eventueel benodigde meetwaarden of doelstellingen. Deze rapportage bevat de gepubliceerde meetwaarden uit het duurzaamheidsverslag 2024. We maken hierbij gebruik van – waar mogelijk en onder andere – bestaande maatstaven uit bestaande rapportages omtrent enterprise risk, compliance, privacy, kwaliteitsmanagement, medewerkersbetrokkenheid, mediation en (sociale) media. DAS ontwikkelt in 2025 een ESG-rapportage die het management in staat stelt om te sturen op ESG-prestaties en ambities. De eerste ESG-rapportage in 2025 bestaat uit de gepubliceerde meetwaarden van het duurzaamheidsverslag 2024 en vormt de basis voor ambitie- en targetsetting door betreffende eigenaren. Van deze meetwaarden bepalen we of en hoe we voor welke onderwerpen tussentijdse cijfers kunnen krijgen. Ook bepalen we of er ruimte is voor verbetering en waar dat zo is, welke acties we gaan ondernemen.
Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4 Persoonsgegevens en data Recht toegankelijk voor iedereen Preventie boven procederen Toegang tot informatie	Kwaliteitsbeleid Klantfeedbackbeleid	Hoofdstuk Consumenten en eindgebruikers S4 Klanttevredenheid en loyaliteit als doelstelling	
Zakelijk gedrag - ESRS G1 Bedrijfscultuur Leiderschap	Integriteitsbeleid Overkoepelend HR-beleid Inkoopbeleid	Hoofdstuk Zakelijk gedrag G1 Beleid op bedrijfscultuur en zakelijk gedrag en Relaties met leveranciers	

Niet alle openbaarmakingsvereisten van CSRD hoeven in het eerste jaar van de duurzaamheidsrapportage te worden ingevuld, enkele kennen een infaseringstermijn. Voor het onderwerp Algemene toelichtingen – ESRS 2 komen in 2025 nieuwe ESRS-(deel)onderwerpen aan de orde:

- ESRS 2-SBM-1: Strategie, businessmodel en waardeketen;
- ESRS 2-SBM-3: Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel.

Bijlage : Lijst van datapunten in dwarsdoorsnijdende en thematische standaarden die voortkomen uit andere EU-wetgeving

Deze bijlage maakt integrerend deel uit van ESRS 2. De onderstaande tabel illustreert de datapunten in ESRS 2 en in thematische ESRS die uit andere EU-wetgeving voortkomen.

Betrokken datapunt	Rapportage-eis	Materialiteit	Referentie(s) naar alinea in verslag
Genderdiversiteit raad van bestuur	ESRS 2 GOV-1 alinea 21(d)	vereist	Governance
Percentage onafhankelijke bestuurders	ESRS 2 GOV-1 alinea 21(e)	vereist	Governance
Due-diligenceverklaring	ESRS 2 GOV-4 alinea 30	vereist	Governance
Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. activiteiten fossiele brandstoffen	ESRS 2 SBM-1 alinea 40(d) i	niet van toepassing	Strategie Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)
Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. chemische productie	ESRS 2 SBM-1 alinea 40(d) ii	niet van toepassing	Strategie Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)
Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. controversiële wapens	ESRS 2 SBM-1 alinea 40(d) iii	niet van toepassing	Strategie Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)
Betrokkenheid bij activiteiten m.b.t. teelt en productie tabak	ESRS 2 SBM-1 alinea 40(d) iv	niet van toepassing	Strategie Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)
Transitieplan om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken	ESRS E1-1 alinea 14	materieel	Transitieplan
Ondernemingen uitgesloten van op Overeenkomst van Parijs afgestemde benchmarks	ESRS E1-1 alinea 16(g)	materieel	Transitieplan
Doelen BKGemissiereductie	ESRS E1-4 alinea 34	materieel	Transitieplan
Totale energieverbruik uit hernieuwbare bronnen, uitgesplitst naar bronnen (alleen sectoren met grote klimaatimpact)	ESRS E1-5 alinea 38	materieel	Onze energieconsumptie en -mix

Betrokken datapunt	Rapportage-eis	Materialiteit	Referentie(s) naar alinea in verslag
Energieverbruik en energiemix	ESRS E1-5 alinea 37	materieel	Onze energieconsumptie en -mix
Energie-intensiteit activiteiten in sectoren met grote klimaatimpact	ESRS E1-5 alinea's 40 t/m 43	materieel	Onze energieconsumptie en -mix
Bruto scope 1-, 2-, 3-emissies en totale BKG-emissies	ESRS E1-6 alinea 44	materieel	Onze CO ₂ -uitstoot
Intensiteit bruto-BKGemissies	ESRS E1-6 alinea's 53 t/m 55	materieel	Onze CO ₂ -uitstoot
BKG-verwijderingen en carbon credits	ESRS E1-7 alinea 56	niet materieel	niet van toepassing
Blootstelling benchmarkportefeuille aan fysieke klimaatrisico's	ESRS E1-9 alinea 66	niet van toepassing	niet van toepassing
Uitsplitsing geldbedragen in acuut en chronisch fysiek risico. Locatie significante activa die materieel fysiek risico lopen	ESRS E1-9 alinea 66(a) ESRS E1-9 alinea 66(c)	niet van toepassing	niet van toepassing
Uitsplitsing boekwaarde vastgoedactiva naar energiedoelmatigheidsklasse	ESRS E1-9 alinea 67(c)	niet van toepassing	niet van toepassing
Mate blootstelling portefeuille aan klimaatkan- sen	ESRS E1-9 alinea 69	niet van toepassing	niet van toepassing
Hoeveelheid emissies naar lucht, water en bodem van elke verontreinigende stof in bijlage II bij EPRT-Verordening (Europees register uit- stoot en overbrenging verontreinigende stoffen)	ESRS E2-4 alinea 28	niet materieel	niet van toepassing

Betrokken datapunt	Rapportage-eis	Materialiteit	Referentie(s) naar alinea in verslag
Water en mariene hulpbronnen	ESRS E3-1 alinea 9	niet materieel	niet van toepassing
Specifiek beleid	ESRS E3-1 alinea 13	niet materieel	niet van toepassing
Duurzame oceanen en zeeën	ESRS E3-1 alinea 14	niet materieel	niet van toepassing
Totale hoeveelheid gerecycled en hergebruikt water	ESRS E3-4 alinea 28(c)	niet materieel	niet van toepassing
Totale waterverbruik in m³ per netto-opbrengst eigen activiteiten	ESRS E3-4 alinea 29	niet materieel	niet van toepassing
Activiteiten die negatief uitwerken op biodiversiteitsgevoelige gebieden	ESRS 2 – SBM3 - E4 alinea 16(a)	niet materieel	niet van toepassing
Materiële negatieve impacts betreffende land-degradatie, verwoestijning of bodemafdekking	ESRS 2 – SBM3 - E4 alinea 16(b)	niet materieel	niet van toepassing
Eigen activiteiten met invloed op bedreigde soorten	ESRS 2 – SBM3 - E4 alinea 16(c)	niet materieel	niet van toepassing
Praktijken of beleid duurzaam beheer bodem / duurzame landbouw	ESRS E4-2 alinea 24(b)	niet materieel	niet van toepassing
Praktijken of beleid duurzaam beheer oceanen / zee	ESRS E4-2 alinea 24(c)	niet materieel	niet van toepassing
Beleid tegen ontbossing	ESRS E4-2 alinea 24(d)	niet materieel	niet van toepassing
Niet-gerecycled afval	ESRS E5-5 alinea 37(d)	niet materieel	niet van toepassing

Betrokken datapunt	Rapportage-eis	Materialiteit	Referentie(s) naar alinea in verslag
Gevaarlijk afval en radioactief afval	ESRS E5-5 alinea 39	niet materieel	niet van toepassing
Risico incidenten gedwongen arbeid	ESRS 2 – SBM3 - S1 alinea 14(f)	niet materieel	niet van toepassing
Risico incidenten kinderarbeid	ESRS 2 – SBM 3 - S1 alinea 14(g)	niet materieel	niet van toepassing
Toezeggingen op gebied van mensenrechtenbeleid	ESRS S1-1 alinea 20	materieel	DAS als werkgever
Due-diligencebeleid rond kwesties aan de orde in fundamentele verdragen 1 t/m 8 van Internationale Arbeidsorganisatie	ESRS S1-1 alinea 21	materieel	DAS als werkgever
Procedures en maatregelen ter voorkoming van mensenhandel	ESRS S1-1 alinea 22	niet materieel	DAS als werkgever
Beleid of beheersysteem ter voorkoming van arbeidsongevallen	ESRS S1-1 alinea 23	materieel	DAS als werkgever
Klachtenregelingen	ESRS S1-3 alinea 32(c)	materieel	Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers
Aantal sterfgevallen en aantal en aandeel arbeidsongevallen	ESRS S1-14 alinea 88(b) en (c)	niet materieel	Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers
Aantal verzuimdagen als gevolg van letsel, ongevallen, dodelijke ongevallen of ziekte	ESRS S1-14 alinea 88(e)	phased in	Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers
Niet-gecorrigeerde loonkloof man-vrouw	ESRS S1-16 alinea 97(a)	materieel	Onze medewerkers
Ratio buitensporige beloning CEO	ESRS S1-16 alinea 97(b)	materieel	Onze medewerkers
Gevallen van discriminatie	ESRS S1-17 alinea 103(a)	materieel	Professionele en integere medewerkers
Niet-nakoming UNGP's on Business and Human Rights en OESO-richtlijnen	ESRS S1-17 alinea 104(a)	niet materieel	niet van toepassing

Betrokken datapunt	Rapportage-eis	Materialiteit	Referentie(s) naar alinea in verslag
Aanzienlijk risico kinderarbeid of gedwongen arbeid in waardeketen	ESRS S2 – SBM3 – S2 alinea 11(b)	niet materieel	niet van toepassing
Toezeggingen op gebied van mensenrechten-beleid	ESRS S2-1 alinea 17	niet materieel	niet van toepassing
Beleid ten aanzien van werknemers in waardeketen	ESRS S2-1 alinea 18	niet materieel	niet van toepassing
Niet-nakoming UNGP's on Business and Human Rights en OESO-richtlijnen	ESRS S2-1 alinea 19	niet materieel	niet van toepassing
Due-diligencebeleid rond kwesties aan de orde in fundamentele verdragen 1 t/m 8 van Internationale Arbeidsorganisatie	ESRS S2-1 alinea 19	niet materieel	niet van toepassing
Mensenrechtenproblemen en - incidenten m.b.t. upstream- en downstreamwaardeketen	ESRS S2-4 alinea 36	niet materieel	niet van toepassing
Toezeggingen op gebied van mensenrechten-beleid	ESRS S3-1 alinea 16	niet materieel	niet van toepassing
Niet-nakoming UNGP's on Business and Human Rights, ILO-beginselen of OESO-richtlijnen	ESRS S3-1 alinea 17	niet materieel	niet van toepassing
Mensenrechtenproblemen en -incidenten	ESRS S3-4 alinea 36	niet materieel	niet van toepassing
Beleid ten aanzien van consumenten en eindgebruikers	ESRS S4-1 alinea 16	niet materieel	Waarborgen van de positieve effecten op klanten
Niet-nakoming UNGP's on Business and Human Rights en OESO-richtlijnen	ESRS S4-1 alinea 17	gedeeltelijk materieel	Waarborgen van de positieve effecten op klanten
Mensenrechtenproblemen en -incidenten	ESRS S4-4 alinea 35	niet materieel	Waarborgen van de positieve effecten op klanten Beleid beperking negatieve effecten op klanten

Betrokken datapunt	Rapportage-eis	Materialiteit	Referentie(s) naar alinea in verslag
VN-Verdrag tegen corruptie	ESRS G1-1 alinea 10(b)	niet van toepassing	Beleid op bedrijfscultuur en zakelijk gedrag
Bescherming klokkenluiders	ESRS G1-1 alinea 10(d)	niet van toepassing	Beleid op bedrijfscultuur en zakelijk gedrag
Geldboeten voor overtredingen wetgeving tegen corruptie en omkoping	ESRS G1-4 alinea 24(a)	niet materieel	Corruptie en omkoping en incidenten
Normen bestrijding corruptie en omkoping	ESRS G1-4 alinea 24(b)	niet materieel	Corruptie en omkoping en incidenten

3. Klimaatverandering – ESRS E1

Inleiding

Klimaatverandering omvat zowel klimaatverandering zelf als milieuaantasting. Samenlevingen moeten zich aanpassen aan deze veranderingen. Dat kan door klimaatadaptatie en klimaatmitigatie.

Klimaatadaptatie is het proces waarbij samenlevingen zich aanpassen aan klimaatverandering om hun kwetsbaarheid te verminderen of om te profiteren van nieuwe kansen. Het gaat daarbij om maatregelen als het verstevigen van dijken, het verbreden van rivieren, het aanleggen van regenwaterbuffers en het vergroenen van steden. Zo kunnen samenlevingen beter omgaan met stijgende zeespiegels, droogte, hevige regenval en hogere temperaturen. Dit wordt klimaatbestendigheid genoemd.

Klimaatmitigatie gaat over het beperken van de opwarming van de aarde door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Denk aan het verminderen van emissies, herbebossing, energiebesparing, huisisolatie en vaker de fiets of trein nemen. Ook klimaatbestendige energiesystemen en groene daken dragen bij aan klimaatmitigatie. Bij milieuaantasting kun je denken aan vervuiling van water of lucht, verwoestijning, ontbossing en verlies aan biodiversiteit.

De uitkomst van de DMA heeft geresulteerd in de volgende IRO (impact, risk or opportunity) voor het thema klimaatverandering (het nummer # verwijst naar het volgnummer in de volledige IRO-lijst zoals eerder beschreven).

#	Materieel onderwerp	IRO	Omschrijving	ESRS-thema	Sub-thema	Tijds-horizon	Waardeketen
1	Verlaging CO ₂ -uitstoot	I (-)	De uitstoot van broeikasgassen door bedrijfsactiviteiten heeft een negatieve impact op het klimaat. DAS beperkt of voorkomt klimaatschade door op het gebied van huisvesting, mobiliteit, beleggingen en leveranciers de CO ₂ -uitstoot te verlagen.	Klimaatverandering - ESRS E1	Klimaattransitie	> 5 jaar	Upstream, Eigen operatie, Downstream

Transitieplan

In 2024 heeft DAS een klimaattransitieplan gemaakt. Gezien de aard van onze bedrijfsactiviteiten als rechtsbijstandverzekeraar, gevestigd in Nederland met zeven locaties, is onze impact op klimaatverandering beperkt. De ambities en doelen uit ons klimaattransitieplan laten zien dat we een eerlijke bijdrage willen leveren aan het verkleinen van onze ecologische voetafdruk. Deze beweging hebben we al jaren geleden ingezet en vervolgen we ook de komende jaren. We richten ons hierbij op de thema's bedrijfsvoering met onderwerpen als huisvesting, mobiliteit, leveranciersrelaties en beleggingen.

Ons klimaattransitieplan beschrijft de transitiepaden waarop DAS haar bijdrage levert aan het verkleinen van haar voetafdruk. We streven naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering en een klimaatneutrale beleggingsportefeuille in 2050. We gaan verder met het reduceren van het energieverbruik van onze kantoren en IT, en met het fors verminderen van de CO₂-uitstoot door minder reisbewegingen, zoals in ons woon-werkverkeer of van en naar zittingen. We streven daarmee naar gefocuste reducties in scope 1,2 en 3, waarbij we focussen op onderdelen waar we als DAS zelf invloed kunnen uitoefenen.

Daarnaast richten we ons op het meer klimaatneutraal maken van onze leveranciersketen. Ook versterken en bevorderen we activiteiten die gericht zijn op de duurzaamheid van onze beleggingsportefeuille. We vervolgen hier onze beweging vanuit 'do no harm' - naar 'do good'-activiteiten. We willen onze investeringen met beleggingen richten op 'do good', zonder rendementen te veel onder druk te zetten.

In ons klimaattransitieplan 2024 geven we een toelichting op resultaten die voortkomen uit gevoerd beleid, en op verdere acties en doelstellingen die volgen uit het klimaattransitieplan. Het is voor het eerst dat onderliggende onderwerpen en initiatieven zijn samengebracht in één samenhangend geheel. Dit plan geeft focus en richting. Het Klimaattransitieplan 2025 wordt opgesteld op basis van de nulmeting die we uitvoeren in 2024. Daaruit volgen dan ook onze doelstellingen.

Hiermee zijn we er nog niet. De tijdshorizon is lang en gaat tot 2050. In 2025 werken we het klimaattransitieplan verder in detail uit. We gebruiken het jaar 2024 om onze concrete CO₂-emissies te berekenen. Op basis van deze uitkomsten kunnen we gerichte doelstellingen formuleren om deze emissies terug te dringen, uitgezet in de tijd. We beschrijven en onderbouwen dan meer uitgebreid onze tussentijdse doelstellingen voor 2030-2040 en 2050 en geven aan of dit bijdraagt aan klimaatmitigatie of -adaptatie. Ook maken we meer concreet welk budget - in termen van capaciteit, operationele uitgaven (OpEx) en mogelijke investeringen (CapEx) - nodig is om deze doelstellingen te halen.

Klimaatverandering en DAS

In deze paragraaf belichten we twee perspectieven van impact. De impact van klimaatverandering op DAS ('outside in') en de invloed van DAS op klimaatverandering ('inside out').

Outside in

Zowel voor klimaatadaptatie als klimaatmitigatie geldt dat zij zeer beperkte directe impact hebben op de bedrijfsactiviteiten van DAS. Deze conclusie volgt uit de ORSA, waarin de invloed van klimaatverandering op DAS, haar activa en haar bedrijfsactiviteiten is gemodelleerd. Zo kent de ORSA enkele stressscenario's waarin extra klimaatgerelateerde claims zijn gemodelleerd. Ook volgt deze conclusie uit een interne analyse naar de invloed van klimaatverandering op het bedrijfsmodel en de activiteiten van DAS. Hierin zijn onder andere de door DNB aangereikte fysieke en transitie-risicofactoren uitgewerkt. De ORSA is opgesteld met een middellange termijnhorizon. Het risico waarmee we worden geconfronteerd als gevolg van de klimaatverandering en de transitie naar een klimaatneutrale economie schatten we in als beperkt. Verzekeringstechnisch risico (bijvoorbeeld regen, hagel, overstromingen) raakt onze juridische dienstverlening indirect.

De dagelijkse gang van zaken binnen DAS kan verstoord worden (operationeel risico) door incidenten en calamiteiten. Door klimaatverandering kunnen zich meer extreme weersomstandigheden voordoen die mogelijk de voortgang van onze bedrijfsvoering kunnen belemmeren of verhinderen. Denk hierbij aan wateroverlast, stroomuitval en hitte in gebouwen. De verwachting is dat klimaatrisico's ons vooral indirect kunnen treffen, in de vorm van meer claims en hogere schadelasten, wanneer de effecten van klimaatverandering op grotere schaal voelbaar zijn in de samenleving (fysiek risico).

Een voorbeeld hiervan is een toename in de frequentie van klimaatgerelateerde claims door extremere weersomstandigheden. Zo zien we een toename van claims over funderingen. Langdurige droogte heeft geleid tot verzakkingen en een daling van het grondwaterpeil, wat heeft geleid tot uitgebreide schade aan houten funderingspalen van huizen. De toename van deze claims vergt de inzet van externe expertise en van langdurige juridische processen.

Veranderingen in wet- en regelgeving ter bestrijding van klimaatverandering (transitierisico) kunnen invloed hebben op onze beleggingen en bedrijfsvoering.

Inside out

Hier geldt dat de activiteiten van DAS zelf een relatief kleine directe impact hebben op het klimaat. Onze activiteiten kenmerken zich als kennisintensief, we werken voornamelijk in een kantooromgeving en onze bedrijfsactiviteiten maken geen gebruik van (zwaar) vervuilende processen.

Crisismanagement en continuïteitsmanagement spelen een belangrijke rol bij het waarborgen van de continuïteit van bedrijfsprocessen en het versterken van de operationele weerbaarheid van DAS. Beleid en processen zijn beschikbaar om de impact van incidenten en calamiteiten te beheersen en te minimaliseren. Hybride werken en thuiswerken kunnen helpen wanneer extreme weersomstandigheden ons verhinderen om op kantoor te komen. Het serverpark van DAS is sinds november 2023 verplaatst vanuit ons hoofdkantoor in Amsterdam naar een externe IT-partner, met meer

waarborgen voor onze continuïteit. De locatie van de datacenters bevindt zich nu ook boven NAP. De verzekeringsactiviteiten van DAS vallen op basis van de Taxonomy Environmental Delegated Act van 27 juni 2023 niet onder de in de taxonomy opgenomen milieudoelstellingen.

De IRO die we verder uitwerken in dit hoofdstuk IRO 1. Verlaging CO₂-uitstoot behandelt het inside-out-perspectief, namelijk de invloed die DAS heeft door haar ecologische voetafdruk als gevolg van haar activiteiten op het milieu.

Beleid, acties en doelen

DAS onderschrijft het belang van duurzaamheid en duurzame bedrijfsvoering. We hebben dat uitgewerkt in ons duurzaamheidsbeleid. Een samenvatting staat op onze [website](#). Deze beleidsuitgangspunten zijn concreet uitgewerkt in ons beleid over huisvesting, inkoop, mobiliteit en beleggingen. Dit beleid draagt bij aan:

- de mitigatie van klimaatverandering door bijvoorbeeld onze CO₂-voetafdruk te verlagen;
- de adaptatie aan klimaatverandering door bijvoorbeeld onze huisvesting aan te passen en door hybride te werken;
- het verhogen van onze energie-efficiëntie door bijvoorbeeld inzicht te verkrijgen in ons gehele verbruik en de verdergaande reductie daarvan;
- het gebruik van hernieuwbare energie door bijvoorbeeld groene energie in onze panden te gebruiken en dat ook bij onze leveranciers te stimuleren.

- Dit wordt meer concreet vertaald in acties en ambities in ons klimaattransitieplan.

In dit hoofdstuk richten we ons verder op de ecologische voetafdruk van DAS door CO₂-emissies.

Het duurzaamheidsbeleid is van toepassing op activiteiten die te maken hebben met de verschillende rollen die DAS speelt: als juridisch dienstverlener, verzekeraar, als werkgever, als investeerder en als maatschappelijk betrokken organisatie. Het duurzaamheidsbeleid is onderdeel van de portefeuille van de CEO.

Een meer concrete vertaling van het duurzaamheidsbeleid vinden we terug in onderliggend beleid op het terrein van huisvesting, beleggingen, mobiliteit en inkoop.

Over hoe duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen zijn geïntegreerd, wordt verwezen naar de governance- paragraaf binnen het thema algemene toelichting duurzaamheidsverslag (ESRS 2).

Huisvesting

Het huisvestingsbeleid beschrijft onze ambitie op duurzame huisvesting.

DAS heeft een strategische visie op flexibel werken en duurzame huisvesting (2021-2026). Onze huisvesting bestaat in deze visie uit drie niveaus: een hoofdkantoor in Amsterdam, twee kleinere regionale vestigingen (Zoetermeer en Den Bosch) en flexibele werkpleklocaties

in bedrijfsverzamelgebouwen (Roermond, Utrecht, Arnhem en Groningen). Met onze gebouwkeuze dragen we bij aan strategische doelstellingen en materiële-impactthema's zoals CO₂-reductie, duurzaamheid en vitaliteit. We faciliteren het flexibel werken, we werken gedeeltelijk thuis en op kantoor, en we creëren een betekenisvol en duurzaam kantoor. Duurzaam door het gebruik van energie-efficiënte systemen. Kostenbesparend en milieubewust door flexibel te werken en minder reisbewegingen. Een gezond gebouw met aandacht voor klimaat, ventilatie, licht en vitaliteit van onze medewerkers.

Onze huisvestingsambitie is erop gericht dat we eind 2025 op alle locaties van multi-tenant-gebouwen gebruikmaken met een duurzaam energielabel. We richten ons op goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer, het verminderen van het aantal parkeerplekken en het aantal gehuurde vierkante meters.

Ons huisvestingsbeleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen en maakt onderdeel uit van de portefeuille van de CFRO.

Resultaten van ons huisvestingsbeleid

Vermindering aantal vestigingen en vierkante meters

In 2024 werkt DAS vanaf zeven locaties, 16.096 gehuurde m²'s. In een tijdsbestek van zeven jaar is het aantal vestigingen met twee gereduceerd. Het aantal gehuurde vierkante meters is met 52% gedaald.

Energielabel C voor alle kantoorgebouwen

Energielabel C is minimaal verplicht vanaf 1 januari 2023 voor kantoorgebouwen. Zes van de zeven kantoren waarin DAS gevestigd is, voldoen inmiddels aan energielabel A. Ons hoofdkantoor in Amsterdam heeft zelfs een BREEAM-In-Use-certificaat. BREEAM staat voor Building Research Establishment Environmental Assessment Method en wordt wereldwijd gebruikt om panden te beoordelen op integrale duurzaamheid. Ons kantoor in Roermond voldoet niet aan label A, het is gevestigd in een monumentaal pand en heeft energielabel B. Alle labels zijn ruim binnen de wettelijke norm en helpen om de eigen voetafdruk te reduceren.

Doorvoeren van energiebesparende mogelijkheden

DAS laat energie-audits uitvoeren voor haar vestigingen. Deze rapportages brengen besparingsmogelijkheden op het gebied van energie en mobiliteit in kaart. Dit blijven we doen.

Vermindering van het aantal parkeerplaatsen

We willen het gebruik van het openbaar vervoer naar kantoor stimuleren. Het aantal parkeerplaatsen bij onze vestigingen is teruggebracht van 584 in 2019 naar 535 in 2024.

Facilities en haar leveranciers

De afdeling Facilities, die ons in staat stelt om op kantoor te kunnen werken, levert haar bijdrage aan een duurzame bedrijfsvoering op verschillende manieren. DAS zamelt haar papier separaat in, met het oog op vertrouwelijkheid en om te recyclen. DAS gebruikt gerecycled papier voor het printergebruik. Ons schoonmaakbedrijf gebruikt zo min mogelijk schadelijke middelen. Ons meubilair voldoet aan het cradle-to-cradle-keurmerk, waarbij onze

bureaus het keurmerk C2C Gold hebben. De filosofie achter cradle-to-cradle is dat alle materialen na gebruik inzetbaar zijn in een ander product.

Datacenters

De CO₂-uitstoot van de datacenters in Almere en Aalsmeer (NorthC Datacenters) wordt gecompenseerd door groencertificaten. Dit zijn certificaten die bewijzen dat een bepaalde hoeveelheid elektriciteit is opgewekt uit hernieuwbare bronnen.

Verdere acties en doelstellingen die volgen uit ons klimaattransitieplan

We hebben de volgende onderwerpen benoemd op het gebied van huisvesting om in 2025 aan te pakken en uit te werken.

- In 2025 laten we een nieuwe energie-audit uitvoeren. Deze geeft ons inzicht in verder energiebesparingspotentieel en daarmee reductie van onze CO₂-voetafdruk.
- Ons beleid is erop gericht dat alle nieuwe gebouwen al in een zakelijk RfP (Request for Proposal)-traject voldoen aan energielabel A. Dit wordt nu al meegenomen bij verlengingen en nieuwe huisvestingsvraagstukken.
- In 2025 zullen we KPI's en doelen bepalen die te maken hebben met CO₂-reductie gerelateerd aan huisvesting. Deze volgen uit een nulmeting die in 2025 wordt gehouden. We kijken hierbij naar het energieverbruik van onze panden in 2024 en beogen dit in lijn te brengen met de benchmark voor kantooromgevingen. Ook zullen we sturen op het energielabel van onze panden naar het niveau van label A.

Beleggingen

Ons beleggingsbeleid beschrijft gemaakte keuzes en doelstellingen omtrent ESG in relatie tot onze investeringen. Dit beleid maakt deel uit van het kapitaalmanagement-raamwerk en regelt de investeringsactiviteiten van DAS op een breed scala aan onderwerpen, waaronder duurzaamheid.

Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid in ons beleggingsbeleid komt onder meer tot uiting door de toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria. DAS houdt zich aan het in 2023 verlopen Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)-convenant voor de verzekeringssector, dat gebaseerd was op de voormalige Code Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars die uitging van de UN Global Compact en de UN Principles for Responsible Investment.

Het IMVO-convenant was een samenwerking tussen bedrijven, brancheorganisaties, overheid, vakbonden en maatschappelijke organisaties. Met dit convenant sloot de Nederlandse verzekeringssector een bredere en ambitieuzere overeenkomst die zich inzette voor thema's op het gebied van zowel milieu- en sociale omstandigheden als ondernemingsbestuur. De afspraken in het convenant waren gebaseerd op de OESO-richtlijnen voor multinationale organisaties en VN-richtlijnen voor bedrijven, mensenrechten en dierenrechten.

Om doorlopende compliance met deze kaders te waarborgen, is er in lijn met het IMVO-convenant een ESG (Environmental, Social & Governance) due-diligenceproces opgenomen in het beleggingsbeleid van DAS, waarbij de intern beheerde portefeuille bij aankoop en minimaal jaarlijks wordt gescreend op duurzaamheidscriteria aan de hand van publiek toegankelijke bronnen zoals Corruption Perception Index, SDG Index, Freedom in the World (overheidsobligaties) en van gespecialiseerde dienstverleners (bedrijfsobligaties).

Het beleggingsbeleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen en maakt onderdeel uit van de portefeuille van de CFRO. Duurzame keuzes binnen het beleggingsbeleid leveren een bijdrage aan het impactthema omtrent het verlagen van CO₂-uitstoot.

Ter voorbereiding van besluitvorming van de directie over beleggingen is een Investment Risk Committee (IRC) ingesteld. Het IRC wordt voorgezeten door de CFRO en is gericht op asset en liability management voor het strategisch en tactisch beleggingsbeleid van DAS.

DAS belegt zowel direct als indirect voornamelijk in overheid, zakelijke dienstverlening en technologiesectoren. Het merendeel wordt belegd in obligaties. Het totaal belegd vermogen per eind 2024 bedraagt € 198 miljoen. Gedurende 2024 bestond onze aandelenportefeuille uitsluitend uit aandelen in duurzame en groene beleggingsfondsen. Deze fondsen in de surplus-portefeuille hebben een sustainable financial disclosure regulation-classificatie volgens

artikel 8 (75%) of 9 (25%). Artikel 8 (ook wel bekend als 'lichtgroen') geldt voor producten die naast de financiële doelstellingen ook milieu- of sociale (ESG-)doelstellingen hebben. Deze producten bevatten ESG-overwegingen naast de bredere beleggingsdoelstellingen. Artikel 9 (ook wel bekend als 'donkergroen') is voor producten met een primair duurzame beleggingsdoelstelling. Deze producten laten een sterkere inzet voor duurzaamheid zien.

Wanneer een fonds niet meer voldoet aan de gestelde eisen uit ons beleggingsbeleid, bouwen we onze activiteit daarin af.

We bekijken de surplus-portefeuille omdat het in de praktijk niet mogelijk is voor een deel van de matched-portefeuille - (semi-)staatsobligaties - duurzaamheid als selectiecriterium te hanteren. Dan kan 100% van onze beleggingen als duurzaam worden geclassificeerd. Inclusief de matched-portefeuille is 29% van de beleggingsportfolio van DAS duurzaam.

Beleggingen	Gehele portefeuille	Surplus portefeuille
Duurzaamheids-kenmerken	29%	100%
Regulier/niet-specifieke duurzaamheids-kenmerken	71%	0%

Verdere acties en doelstellingen die volgen uit ons klimaattransitieplan

We hebben de volgende onderwerpen op het gebied van beleggingen benoemd om in 2025 aan te pakken en uit te werken.

- Strategische assetallocatie (SAA) vormt de basis voor doelen en KPI's. Een herschikking van de portefeuille in 2023 met als doel risicobeperking heeft geleid tot de huidige beleggingsmix. Een studie naar de strategische assetallocatie (SAA) geeft inzicht in de optimale beleggingsmix, met oog voor rendement en risico, passend bij het risicoprofiel van DAS. Duurzaamheid wordt als onderwerp meegewogen in de SAA. In 2025 wordt een nieuwe SAA vastgesteld en wordt de portefeuille conform samengesteld.
- In 2025 bepalen we het basisjaar, de KPI's en de doelen voor de aan beleggingen gerelateerde CO₂-reductie.

HR-beleid (mobiliteit)

De uitgangspunten rond mobiliteit volgen uit de visie op flexibel werken en duurzame huisvesting. Door flexibel te werken ontstaan er minder reisbewegingen. We streven naar een duurzaam mobiliteitsbeleid en reduceren onze CO₂-voetafdruk. Het gebruik van openbaar vervoer wordt gestimuleerd, parkeerplekken worden gedeeld. De doelstellingen uit het overkoepelend HR-beleid dragen bij aan de materiële impact gelijke behandeling en inclusiviteit, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid en duurzaam en goed ondernemerschap. Ons overkoepelend HR-beleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen en is onderdeel van de portefeuille van de CEO.

Resultaten van ons mobiliteitsbeleid

Hybride werken

We werken sinds 2020 hybride waardoor het aantal reisbewegingen sterk is afgenomen. Wij maken gebruik van tele- en videoconferencing om zakelijke reizen en woon-werkverkeer te beperken. Medewerkers kunnen kiezen voor een mobiliteitskaart. Onze kantoorlocaties zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Onze medewerkers kunnen deelnemen aan een fiscaal-vriendelijke fietsregeling. In 2024 deden 59 medewerkers dat.

Voor medewerkers werkzaam in de vestiging Amsterdam geldt dat als zij binnen een straal van tien kilometer wonen, zij geen parkeerpas krijgen. Voor de overige vestigingen geldt dit niet. DAS heeft geen vestigingen in het buitenland, hierdoor zijn er nauwelijks buitenlandse vliegbewegingen.

Leaseauto's

Per 1 januari 2024 is de CO₂-uitstootnorm voor leaseauto's aangescherpt. Gemiddeld over de verschillende leasecategorieën komt dit neer op een verlaging van circa 9%. Hiermee is het aanbod van meer energiezuinige auto's verder toegenomen en is het aanbod van minder energiezuinige auto's nader beperkt. In 2024 zijn er twaalf nieuwe leaseauto's in gebruik genomen, acht hiervan zijn elektrisch en drie (plug-in)-hybride.

De leasemaatschappij monitort het brandstofverbruik en registreert de brandstof, de kilometers en de CO₂-uitstoot. Opvallende zaken in rijgedrag en verbruik

worden door de leasemaatschappij aan DAS gemeld en er volgt actie richting de leaserijder.

Het aanbod leaseauto's bestaat ultimo 2024 uit een mix van elektrische (25%), hybride (38%) en benzineauto's (37%).

Verdere acties en doelstellingen die volgen uit ons klimaattransitieplan

We hebben de volgende onderwerpen op het gebied van mobiliteit benoemd om in 2025 aan te pakken en uit te werken.

- Met ingang van 2025 stimuleren we het gebruik van het openbaar vervoer door aan alle medewerkers een ov-kaart van Reisbalans te geven. Medewerkers zijn vrij om per dag te kiezen hoe zij reizen: met de auto, het ov of de fiets. Alle reisbewegingen (zowel woon-werk als zakelijk, vervoermiddel en brandstofsoort) en thuiswerkdagen worden geadministreerd en gedeclareerd in de Reisbalans-app. Hiermee krijgen we meer grip op onze werkelijke CO₂-uitstoot op het gebied van mobiliteit.
- We hebben richting 2030 de ambitie om ons leasewagenpark 100% elektrisch te maken, en eerder waar dat kan.
- In 2025 bepalen we de route en aanpak voor een 100% elektrisch wagenpark.

Inkoopbeleid

Ons inkoopbeleid beschrijft hoe we een duurzame relatie met leveranciers onderhouden. Voor DAS is duurzaam inkopen belangrijk. We worden als bedrijf steeds meer afhankelijk van onze leveranciers en willen daarom ook investeren in duurzame relaties met leveranciers. We geloven in gezonde verhoudingen tussen klant en leverancier, waarbij sprake is van een marktconforme dienstverlening tegen een marktconforme prijs. Zeker met leveranciers die ons helpen met dienstverlening bij kritieke en belangrijke processen willen we langlopende en duurzame samenwerkingen waarin we elkaar versterken. De ecologische voetafdruk van onze leveranciers heeft daarbij ook onze aandacht. We nemen de wijze waarop onze belangrijke leveranciers omgaan met ESG mee bij de selectie en het aansturen. Bijvoorbeeld door hier vragen over te stellen in leverancierspresentaties bij een Request for Proposal-traject of dit onderwerp te agenderen op een strategisch overleg met een leverancier.

Dit beleid wordt doorontwikkeld op het terrein waar we nog meer kunnen sturen op duurzaamheid in de leveranciersketen. Als onderdeel van het inkoopbeleid hebben we een Statement Duurzame Inkoop (Wij kopen verantwoord in) en Gedragscode voor leveranciers (Zo werken wij samen) in 2024 opgesteld. Deze documenten beschrijven onze principes van duurzaam inkomen en wat we verwachten van onze leveranciers als het gaat om duurzaamheid in hun beleid en praktijk. We passen dit direct toe bij nieuwe leveranciers en verlengingen. Het inkoopbeleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen en maakt onderdeel

uit van de portefeuille van de CFRO. Duurzame keuzes binnen het inkoopbeleid leveren een bijdrage aan het impactthema omtrent het verlagen van CO₂-uitstoot.

Verdere acties en doelstellingen die volgen uit ons klimaattransitieplan

We hebben de volgende onderwerpen op het gebied van inkoopbeleid benoemd om in 2025 aan te pakken en uit te werken.

- We ontwikkelen beleid hoe we meer kunnen sturen op duurzaamheid in onze leveranciersketen.
- ESG wordt opgenomen als selectiecriteria in Request for Proposal-trajecten en nader uitgewerkt.
- We benutten de mogelijkheden van het platform Hellios. Hierop kunnen inkopende organisaties informatie van hun leveranciers ontvangen en beheren, waaronder prestaties op het gebied van ESG.
- We starten met de inrichting van monitoring en rapportage aan de hand van een nulmeting in 2025 op leveranciers en hun ESG-prestaties, en op basis daarvan doelen te stellen.
- In 2025 bepalen we de KPI's en doelen voor de CO₂-reductie van onze inkoop.

Onze energieconsumptie en -mix

Onderstaande tabellen geven inzicht in de energiemix die we gebruiken en in het energieverbruik van DAS. Het energieverbruik dat we hier presenteren betreft het energieverbruik van scope 1 en 2 voor onze huisvesting. Totale energieconsumptie in MWh is opgesplitst in:

- fossiele bronnen;
- nucleaire bronnen;
- hernieuwbare bronnen.

De CO₂-uitstoot wordt ondergebracht in drie verschillende scopes.

Binnen scope 1 (directe uitstoot veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie) geven we inzicht in de CO₂-emissies die voortkomen uit het verbruik van aardgas om onze gebouwen te verwarmen en het verbruik van de autobrandstoffen van ons leasewagenpark.

Binnen scope 2 (indirecte CO₂-uitstoot die samenhangt met de energie die we gebruiken) geven we inzicht in de CO₂-emissies die voortkomen uit het verbruik van elektriciteit voor onze gebouwen en leasevloot.

Binnen scope 3 (indirecte uitstoot van CO₂ veroorzaakt door activiteiten van anderen binnen de waardeketen) geven we inzicht in significante CO₂-emissies. Scope 3 onderscheidt vijftien categorieën emissies. Significants achten wij de indirecte CO₂-emissies die voortkomen uit:

- het gebruik van externe datacenters en cloud computing services voor onze IT-dienstverlening en automatisering. Gekochte goederen en diensten, sub-categorie: cloud-computing- en datacenter-diensten (1);
- onze vervoersbewegingen zoals woon-werkverkeer en zakelijk verkeer: zakelijk reisverkeer (6) en woon-werkverkeer werknemers (7);
- onze beleggingen waarbij we kijken naar de uitstoot van de partijen waarin we beleggen: investeringen (15).

Niet van toepassing op de bedrijfsactiviteiten van DAS zijn de andere elementen die behoren tot scope 3, zoals kapitaalgoederen (2), brandstof en energie-activiteiten (3), upstream-vervoer en distributie (4), afval geproduceerd bij activiteiten (5), upstream geleasede activa (8), downstream-vervoer (9), verwerking verkochte goederen (10), gebruik verkochte producten (11), end-of-life verwerking verkochte producten (12), downstream geleasede activa (13) en franchises (14).

	2024
Totaal verbruik fossiele energie (MWh)	1.772
Aandeel fossiele bronnen in totale energieverbruik (%)	77%
Verbruik uit nucleaire bronnen (MWh)	12
Aandeel verbruik uit nucleaire bronnen in totale energieverbruik (%)	1%
Brandstofverbruik uit hernieuwbare bronnen, inclusief biomassa (ook industrieel en gemeentelijk afval van biologische oorsprong, biogas, waterstof uit hernieuwbare bronnen enzovoort) (MWh)	520
Verbruik ingekochte of verworven elektriciteit, warmte, stoom en koeling uit hernieuwbare bronnen (MWh)	0
Totaal verbruik hernieuwbare energie (MWh)	520
Aandeel hernieuwbare bronnen in totale energieverbruik (%)	23%
Totale energieverbruik (MWh)	2.304

Onze CO₂-uitstoot

Onderstaande tabel geeft inzicht in de CO₂-uitstoot van DAS uitgesplitst naar scope 1, 2 en 3.

Uitsplitsing broeikasgasemissies uitgesplitst in scope 1- en scope 2-emissies en significante scope 3-emissies

(in ton CO₂- equivalent (eq).)

	2024		2024
Scope 1-emissies		Broeikasgasintensiteit op basis van netto-opbrengsten	
Bruto scope 1-emissies	273	Totale broeikasgasemissies (locatiegebaseerd) per netto-opbrengst (ton CO ₂ -eq/geldeenheid)	0,0000306
Scope 2-emissies		Totale broeikasgasemissies (marktgebaseerd) per netto-opbrengst (ton CO ₂ -eq/geldeenheid)	0,0000304
Bruto locatiegebaseerde scope 2-emissies	314		
Bruto marktgebaseerde scope 2-emissies	257		
Significante scope 3-emissies			
Totaal scope 3	9.068		
Gekochte goederen en diensten, met name energieverbruik datacenters en cloudcomputing services	9		
Zakelijk reisverkeer	166		
Woon-werkverkeer werknemers	232		
Investerings	8.661		
Totale broeikasgasemissies			
Totale broeikasgasemissies (locatiegebaseerd)	9.655		
Totale broeikasgasemissies (marktgebaseerd)	9.598		

Om CO₂-uitstoot te kunnen rapporteren heeft DAS gebruikgemaakt van specifieke informatie die we hebben ontvangen van onze leveranciers. Enkele leveranciers hebben de uitstoot al voor ons uitgerekend. In andere gevallen hebben we op grond van leveranciersdata een berekening gemaakt. De emissiefactoren die we gebruiken voor onze berekeningen komen uit een binnen de markt gebruikelijke standaard (www.co2emissiefactoren.nl). Hierbij wordt de ruimste scope Well to Wheel genomen.

Emissies als gevolg van	Aangeleverd door	Eenheid	Berekend door
Huisvesting	Pandbeheerders	m ³ gas kWh stroom	DAS
Leaseauto's	Leasemaatschappijen	liters brandstof kWh stroom	DAS, leverancier
Reisverkeer	Reisbalans HR-administratie	km's eigen vervoer km's openbaar vervoer	DAS, leverancier
ICT dienstverlening	Externe IT-partners	CO ₂ -eq, Methode: rekenfactor spend ratio x emissiefactor	DAS, leverancier
Beleggingen	Munich Re	CO ₂ -eq Methode: PCAF	aandeelhouder

Voor de berekening van emissies hebben we de volgende emissiefactoren gebruikt:

Verbruik als gevolg van	Eenheid	Emissiefactor
Energie	kg CO ₂ -eq-eenheid/Totaal WTW	
Elektriciteit (kWh) - grijze stroom	0,536 kg/kWh	2024
Elektriciteit (kWh) - wind, water of zon	0	2024
Elektriciteit (kWh) - biomassa	0,071 kg/kWh	2024
Elektriciteit (kWh) - onbekende bron	0,328 kg/kWh	2024
Aardgas (Nm ³)	2,134 kg/kWh	2024
Stadswarmte (GJ) - gemiddelde warmtenetten	25,05 kg/kWh	2024
Stadswarmte (GJ) - restwarmte zonder bijstook	8,8 kg/kWh	2024
Nucleair	0.002 kg CO ₂ e/MJ	2025
Brandstoffen voertuigen*		
CO ₂ -uitstoot getankte liters benzine – emissiefactor voor benzine (E95) (NL)	2,74 en 3,07kg/l	2020, 2023
CO ₂ -uitstoot getankte liters diesel - emissiefactor voor diesel (NL)	3,23 en 3,46kg/l	2020, 2021
CO ₂ uitstoot getankte liters lpg - emissiefactor voor lpg (NL)	1,806 kg/l	2020
CO ₂ -uitstoot geladen kWh-elektriciteit - emissiefactor voor stroom (onbekend)	0,475 en 0,328 kg/kWh	2020, 2023
Brandstoffen personenvervoer		
CO ₂ -uitstoot getankte liters - brandstofsoort onbekend, gewichtsklasse onbekend	0,193 kg/km	2022
CO ₂ -uitstootgeladen kWh-elektriciteit batterij/elektrisch gemiddelde stroommix - brandstofsoort onbekend, gewichtsklasse onbekend	0.067 kg/km	2024
Cloud computing		
Waar leveranciersdata ontbreken en als gevolg van beperkte publiek beschikbare emissiefactoren (SIC-multiplier 62. Computer programming, consultancy and related services geeft een onrealistisch beeld) wordt de emissie benaderd door de omvang van het contract in euro te vermenigvuldigen met dezelfde emissiefactor als van de andere leverancier van cloud-computing diensten.	0,182 €/ kg CO ₂ -eq	2021

* DAS maakt gebruik van twee leasemaatschappijen. Eén leasemaatschappij heeft concrete emissiedata verstrekt gebaseerd op emissiefactoren met een bron uit 2020. De andere leasemaatschappij heeft vervoersdata verstrekt die door DAS is omgerekend naar emissies. Hierbij zijn de meest actuele emissiefactoren gebruikt met een bron in 2021 en 2023.

We presenteren broeikasgasintensiteit op basis van netto-opbrengsten. Netto-opbrengsten hebben we gedefinieerd als de som van de bruto-verdiende premie en de overige baten, zoals deze uit de winst-en-verliesrekening blijken.

Voor drie vestigingen (scope 1 en 2-emissies) hebben we de emissies geschat die gerelateerd zijn aan het energieverbruik van onze kantoorpanden omdat werkelijke verbruiksdata nog niet beschikbaar waren. Deze schatting is gemaakt aan de hand van de energielabels van de panden en ligt in lijn met het verbruik van voorgaande jaren.

DAS neemt niet deel aan gereguleerde emissiehandelssystemen.

Voor DAS hanteren we de volgende uitgangspunten: Locatiegebaseerde emissies zijn berekend met gebruik van een 2023 factor voor de Nederlandse energie van 0.2416 (Climatiq Data Explorer – Search Global Carbon Emission Factors).

Voor scope 3-emissies heeft DAS voor de berekeningen en na ontvangst van de verbruiksdata van onze panden, in nagenoeg alle gevallen gebruikgemaakt van data die we direct hebben ontvangen van onze leveranciers of zelf hebben kunnen ontsluiten uit administraties. Emissiedata van onze beleggingen zijn volledig door de vermogensbeheerder van onze grootaandeelhouder berekend op grond van de door ons aangeleverde beleggingsdata. Voor staatsobligaties zijn enkel scope 1 broeikasgasemissies weergegeven. Bij het berekenen

van gefinancierde emissies op basis van scopes 1-3 zouden zowel productie- als consumptie-emissies worden gerapporteerd. Om alleen consumptie-emissies te kunnen rapporteren, zou men de emissies moeten aftrekken die in eigen land worden gegenereerd tijdens de productie van geëxporteerde goederen. Het aanhouden van staatsobligaties van meerdere landen kan leiden tot dubbeltelling als de exportemissies niet worden afgetrokken. Daarom is de keuze gemaakt om geen scope 2 emissies weer te geven.

Daarnaast zijn de gerapporteerde emissies gebaseerd op circa 32% van de waarde van de door DAS aangehouden beleggingen. Uitgesloten van rapportage zijn de emissies voortkomend uit supra-, subsoevereine en gemeentelijke obligaties (GOVSU – circa € 67 miljoen), alsook van gedekte obligaties (PCOV – circa € 15 miljoen) en overige fondsen (FUREM – met name twee grote fondsen – circa € 53 miljoen). Hiervoor geldt dat er geen vaste methodologie bestaat voor het berekenen van de emissies (gedekte obligaties) of dat de obligaties geen onderdeel vormen van een activagroep volgens het GHG-protocol (supra-, subsoevereine en gemeentelijke obligaties). Voor deze activa zullen er in de nabije toekomst geen doelstellingen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen worden vastgesteld volgens het protocol voor het vaststellen van de doelstellingen van de Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA). Voor de overige fondsen (FUREM) geldt dat deze enkel relevant zijn voor NZAOA en niet voor GHG activagroepen.

Onder categorie Gekochte goederen en diensten (1) verantwoordt we de CO₂-emissies die afkomstig zijn uit datacenter-diensten en cloud computing. Met betrekking tot cloud computing hebben we emissiedata van Microsoft (Office 365 en Azure) gepresenteerd. Het gebruik van stroom voor deze doeleinden wordt bijna volledig gecompenseerd door Microsoft zelf. DAS kent daarnaast één systeem dat op het AWS-platform van Amazon draait, we hebben hier onvoldoende accurate emissiedata over kunnen verkrijgen. Onze emissieberekening hiervan is een grove schatting waarbij we de omvang van het contract hebben vermenigvuldigd met emissiefactor gebaseerd op twee eigen locaties waarvoor data beschikbaar zijn.

Met betrekking tot categorie zakelijk reisverkeer (6) en woon-werkverkeer werknemers (7) hebben we een schatting gemaakt van het aandeel woon-werkverkeer en zakelijk verkeer binnen het totaal aantal reisebewegingen. De systematiek die we in 2024 gebruiken om reisebewegingen vast te leggen voorziet in onvoldoende mate in dit onderscheid. In 2025 wordt de registratie van alle reisebewegingen centraal in één administratie vastgelegd.

Bijna 91% van de gerapporteerde uitstoot is het aan DAS toe te kennen deel van de uitstoot door ondernemingen, staten en entiteiten waarin belegd wordt.

Er zijn geen biogene CO₂-emissies bekend en ook niet opgenomen in de scope 3-rapportage die voortkomen uit de verbranding of biodegradatie van biomassa die plaatsvinden in de waardeketen. Dit geldt eveneens

voor emissies van andere soorten broeikasgassen (zoals CH₄ en N₂O) en CO₂-emissies die plaatsvinden in de levenscyclus van biomassa anders dan door verbranding of biodegradatie.

Insurance Associated Emissions (IAE) is de uitstoot van CO₂ en andere gassen die gerelateerd zijn aan de activiteiten van klanten van DAS. Een pro-rata deel van hun uitstoot wordt aan DAS toegewezen op basis van een allocatiefactor. IAE wordt gerapporteerd binnen CSRD onder scope 3. Op dit moment vallen onze producten buiten de scope van de regelgeving, voornamelijk omdat er onvoldoende data beschikbaar zijn om daarover betrouwbare schattingen te kunnen maken en te rapporteren. In 2025 zal opnieuw gekeken worden naar de ontwikkelingen in de regelgeving en de beschikbaarheid van betrouwbare data.

Niet alle openbaarmakingsvereisten van CSRD hoeven in het eerste jaar van de duurzaamheidsrapportage te worden ingevuld, enkele kennen een infaseringstermijn. Voor het onderwerp Klimaatverandering ESRS E1 komt het volgende openbaarmakingsvereiste in 2025 in beeld: E1-9: Beoogde financiële effecten van materiële fysieke en transitierisico's en potentiële klimaatkansen.

EU Taxonomy

We rapporteren over het aandeel van onze taxonomie-overeengekomen ('eligible') en afgestemde ('aligned') economische activiteiten in beleggingen en verzekeringen, volgens EU-verordening 2020/852 Artikel 8(4) (EU-taxonomieverordening) in samenhang met de Gedelegeerde Verordeningen (EU) 2021/2139,

2021/2178, 2022/1214, 2023/2486 en 2023/3851 van de Commissie.

We hebben onze verslaglegging op deze basis ingericht. De EU-taxonomieverordening bevat een gestandaardiseerd systeem om te classificeren welke economische activiteiten als ecologisch duurzaam kunnen worden aangemerkt en onder welke voorwaarden.

De taxonomiecriteria voor de klimaatgerelateerde milieudoelstellingen zijn:

- klimaatmitigatie (CCM);
- klimaatadaptatie (CCA);
- duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen;
- overgang naar een circulaire economie;
- preventie en bestrijding van verontreiniging;
- bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen.

Voor het verslagjaar 2024 rapporteren we niet alleen over het aandeel van onze activa die voor de taxonomie in aanmerking komende (eligible) economische activiteiten financieren, maar ook over het aandeel van onze activa waarmee we economische activiteiten financieren die afgestemd zijn op de klimaatgerelateerde milieudoelstellingen. Onze focus met betrekking tot de taxonomie is het berekenen van de maatstaven die vereist zijn door de regelgeving. Er zijn op dit moment geen bredere strategische implicaties. Door deels te beleggen in een beleggingsfonds met sustainable financial disclosure regulation-classificatie volgens

artikel 9 wordt de kans op financieren van een activiteit die voldoet aan één van de zes taxonomiecriteria voor de milieudoelstellingen vergroot, zonder dat een keuze wordt gemaakt voor één van deze doelstellingen. Beleggingen met een focus op ESG zijn met name te vinden in onze belegging in dit beleggingsfonds dat investeert in Green bonds.

Op het moment van publicatie was er geen informatie beschikbaar over de vier niet-klimaatgerelateerde milieudoelstellingen voor het verslagjaar van de ondernemingen waarin we beleggen. We hebben echter gekeken naar andere beleggingen in niet-financiële activa, om te bepalen of ze in aanmerking komen voor de taxonomie en dus wat hun bijdrage is aan de nieuw geldende milieudoelstellingen. Daarbij hebben we ook rekening gehouden met de nieuwe economische activiteiten in het licht van de klimaatgerelateerde milieudoelstellingen.

Om te voldoen aan de vereiste van artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2486 van de Commissie, hebben we de tabellen opgenomen als voorgeschreven in bijlage X van die verordening, bekend onder 'De verzekerings-KPI voor schadeverzekerings- en schadeherverzekeringsondernemingen'.

Verzekeringsactiviteiten

Gedelegeerde verordening (EU) 2021/2139 beschrijft de technische screening criteria om te bepalen of een specifieke economische activiteit kan worden aangemerkt als substantieel bijdragend aan de mitigatie van klimaatverandering of de adaptatie aan klimaatverandering (aligned). DAS voert geen producten die aan deze screening criteria voldoen. DAS voert ook geen producten die voor de taxonomie in aanmerking komen (eligible). Het op EU taxonomie afgestemde aandeel in de premies is gelijk gebleven aan vorig jaar op 0%. De in de tabel gebruikte premie is de bruto premie zoals opgenomen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening. Er zijn geen wijzigingen in de mate waarin de door DAS gevoerde producten in aanmerking komen voor de taxonomie.

DAS maakt juridische hulp toegankelijk voor iedereen. Dat is onze missie als toonaangevende juridisch dienstverlener. En hoewel we iedereen willen aanmoedigen om verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor onze planeet en klimaat, als juridisch dienstverlener maken we geen onderscheid tussen klanten op basis van hun duurzaamheidsprestaties. Iedereen heeft recht op een eerlijke rechtsgang en professionele ondersteuning.

GEAD (Geen ernstige afbreuk doen aan)

De verzekerings-KPI voor schadeverzekerings- en schadeherverzekeringsondernemingen volgens artikel 6 van Verordening (EU) 2020/852 vereiste rapportage

GEAD (Geen ernstige afbreuk doen aan)

[illegible]

Beleggingen

Alle activa die theoretisch in staat zijn om economische activiteiten te financieren, vallen binnen het toepassingsgebied van de taxonomie-KPI's. Dit omvat voor DAS voornamelijk de balansposten 'Overige financiële Beleggingen', 'Materiële vaste activa' en 'Liquide middelen'. Het omvat geen immateriële vaste activa. Bovendien vallen beleggingen in overheden, centrale banken en supranationale emittenten buiten het toepassingsgebied van de taxonomie-KPI's. Investerings in overheden omvatten ook investeringen in Duitse deelstaten. Emittenten die worden gegarandeerd door EU-staten worden onderworpen aan een beoordeling om de eligibility en alignment te bepalen.

De totale beleggingen, de basis voor de berekening van het bestreken aandeel ('coverage ratio'), omvatten voornamelijk de beleggingen in overheden, centrale banken en supranationale emittenten, naast de beleggingen in het kader van de taxonomie-KPI's. De EU-taxonomeieverordening bevat een gestandaardiseerd systeem om te classificeren welke economische activiteiten als ecologisch duurzaam kunnen worden aangemerkt en onder welke voorwaarden.

Voor het jaar 2024 gelden de rapportagevereisten voor alle zes milieudoelstellingen, overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2486 van de Commissie. Openbaarmaking over het in aanmerking komen voor de taxonomie moet worden verstrekt voor de nieuw toepasselijke, niet-klimaatgerelateerde

milieudoelstellingen: duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen; overgang naar een circulaire economie; preventie en bestrijding van verontreiniging; en bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen. De klimaatgerelateerde milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en adaptatie aan klimaatverandering zijn in 2023 geactualiseerd, met wijzigingen in de technische screeningcriteria en toevoeging van aanvullende economische activiteiten. Voor elke economische activiteit die in 2023 voor het eerst wordt gemeld, blijft er een overgangperiode van één jaar over, waarin alleen hoeft te worden gerapporteerd over het in aanmerking komen van die activiteit voor de taxonomie.

Onze informatieverschaffing over de geschiktheid en afstemming van de taxonomie is gefaseerd volgens de verschillende door de regelgeving gestuurde openbaarmakingstijddlijnen van onze beleggingen. We nemen de rapportage in aanmerking van niet-financiële ondernemingen die voor het boekjaar 2023 informatie hebben gepubliceerd over hun afstemming op de taxonomie met betrekking tot de milieudoelstellingen voor mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering, en over hun geschiktheid voor de taxonomie met betrekking tot alle zes milieudoelstellingen. Om die reden rapporteren we over het in aanmerking komen voor de taxonomie met betrekking tot de vier niet-klimaatgerelateerde milieudoelstellingen bekend onder "Activa die in aanmerking komen voor Taxonomy, economische activiteiten waarvan de afstemming nog niet is beoordeeld". Met betrekking tot onze beleggingen in financiële ondernemingen hadden we in het lopende

verslagjaar voor het eerst de beschikking over gegevens over de afstemming van de taxonomie met betrekking tot de CCM- en CCA-milieudoelstellingen.

Voor het deel van onze portefeuille dat een belegging vertegenwoordigt in de activiteiten van bedrijven die verplicht zijn een niet-financiële verklaring te publiceren, vermelden we de aandelen van respectievelijk de omzet die in aanmerking komt voor de taxonomie en de op de taxonomie afgestemde omzet en van de kapitaaluitgaven die in aanmerking komen voor de taxonomie en die op de taxonomie zijn afgestemd die we financieren via onze investeringen bij de rapporterende bedrijven. Met betrekking tot beleggingen in andere primaire verzekeraars en herverzekeraars wordt het aandeel van de op de taxonomie gebaseerde en op de taxonomie afgestemde verzekeringsactiviteiten beschouwd als een op de omzet gebaseerd aandeel. Aangezien de geschiktheid voor de taxonomie op basis van CapEx niet volledig is gerapporteerd door andere verzekeraars, is het niet mogelijk om een volledige, consistente beoordeling en presentatie te geven van de geschiktheid voor de taxonomie of, op zijn beurt, de afstemming. In dit geval zijn deze beleggingen toegerekend aan "Activa van ondernemingen waarin wordt geïnvesteerd en die niet worden gebruikt om het in aanmerking komen voor de taxonomie te beoordelen". Voor het verzamelen van de gegevens maken wij gebruik van de dataprovider ISS STOXX en gebruiken wij alleen gegevens die daadwerkelijk zijn gerapporteerd en maken dus geen gebruik van schattingen. De noemer omvat het totaal van de activa die onder de taxonomie-KPI's vallen.

De volgende tabel toont de reikwijdte van de taxonomie-KPI's en de 'coverage ratio', dat wil zeggen de activa die door de KPI's worden gedekt in verhouding tot de totale beschouwde investeringen. Het geeft een volledig overzicht van de investeringen die binnen het toepassingsgebied van de taxonomie-KPI's vallen.

In overeenstemming met de bepalingen van artikel 8 van de EU-taxonomieverordening, in samenwerking met Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2486 van de Commissie, rapporteren we hieronder maatstaven met betrekking tot het aandeel van onze activa die in aanmerking komen voor de taxonomie en die zijn afgestemd op de taxonomie. De tabel geeft een volledig overzicht van de activa die zijn opgenomen in de beoordeling over de geschiktheid van en afstemming met de taxonomie.

Standaardtemplate voor de krachtens artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 vereiste rapportage

Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen

Omschrijving	% 2024	% 2023	Omschrijving	€ M 2024	€ M 2023
De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen die gericht zijn op financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa, met de volgende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen			De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen die gericht zijn op financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, met de volgende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen:		
Op omzet gebaseerd:	2,4	0,4	Op omzet gebaseerd:	2	0
CapEx-gebaseerd:	2,9	0,8	CapEx-gebaseerd:	3	1
Het percentage van de door de KPI bestreken activa in verhouding tot de totale beleggingen (totaal activa onder beheer). Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten:			De monetaire waarde van door de KPI bestreken activa. Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten:		
Bestreken aandeel	39,8	48,2	Bestreken aandeel	89	114

Omschrijving	% 2024	% 2023	Omschrijving	€ M 2024	€ M 2023
Bijkomende aanvullende rapportage: uitsplitsing van de noemer van de KPI					
Het percentage derivaten in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa.	0,6	-	De waarde in geldbedragen van derivaten:	1	0
Het aandeel van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit de EU die niet aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:			Waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit de EU die niet aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:		
Voor niet-financiële ondernemingen:	12,2	6,2	Voor niet-financiële ondernemingen:	11	7
Voor financiële ondernemingen:	64,4	54,1	Voor niet-financiële ondernemingen:	57	61
Het aandeel van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU-landen die niet aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:			Waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU-landen die niet aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:		
Voor niet-financiële ondernemingen:	12,6	10,8	Voor niet-financiële ondernemingen:	11	12
Voor financiële ondernemingen:	16,7	13,1	Voor financiële ondernemingen:	15	15
Het aandeel van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:			Waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:		
Voor niet-financiële ondernemingen:	-	5,8	Voor niet-financiële ondernemingen:	0	7
Voor financiële ondernemingen:	-	10	Voor financiële ondernemingen:	0	11
Het aandeel van blootstellingen met betrekking tot andere tegenpartijen in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:	-	-	Waarde van blootstellingen aan andere tegenpartijen:	0	0
Het deel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van de beleggingen die worden aangehouden in het kader van levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico wordt gedragen door de polishouders:	100	100	Waarde van beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, anders dan beleggingen aangehouden in het kader van levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico wordt gedragen door de polishouders:	89	114

Omschrijving	% 2024	% 2023	Omschrijving	€ M 2024	€ M 2023
De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:			Waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren:		
Op omzet gebaseerd:	12,5	4,9	Op omzet gebaseerd:	11	6
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	10,8	3	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	10	3
De waarde van alle beleggingen die voor de taxonomie in aanmerking komen, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten financieren, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:			Waarde van alle beleggingen die voor de taxonomie in aanmerking komen, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten financieren:		
Op omzet gebaseerd:	7,1	2	Op omzet gebaseerd:	6	2
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	6,1	2,4	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	5	3
Bijkomende, aanvullende rapportage: uitsplitsing van de teller van de KPI					
Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:			Waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19bis en 29bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:		
Voor niet-financiële ondernemingen:			Voor niet-financiële ondernemingen:		
Op omzet gebaseerd:	1,5	0,4	Op omzet gebaseerd:	1	0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	2,5	0,8	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	2	1
Voor financiële ondernemingen:			Voor financiële ondernemingen:		
Op omzet gebaseerd:	0,9	-	Op omzet gebaseerd:	1	0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0,4	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0	0
Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, anders dan beleggingen die worden aangehouden met betrekking tot levensverzekeringscontracten waarbij het beleggingsrisico wordt gedragen door de polishouders, en die gericht zijn op de financiering van, of verband houden met, op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:			Waarde van beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, anders dan beleggingen aangehouden met betrekking tot levensverzekeringscontracten waarbij het beleggingsrisico wordt gedragen door de polishouders, die gericht zijn op de financiering van, of verband houden met, op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:		

Omschrijving	% 2024	% 2023	Omschrijving	EUR M 2024	EUR M 2023
Op omzet gebaseerd:	2,4	0,4	Op omzet gebaseerd:	2	0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	2,9	0,8	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	3	1
Het aandeel van op taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa ten opzichte van de totale activa die door de KPI worden gedekt:			Waarde van op taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa ten opzichte van de totale activa die door de KPI worden gedek		
Op omzet gebaseerd:	-	-	Op omzet gebaseerd:	0	0
Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	-	-	Op kapitaaluitgaven gebaseerd:	0	0
Uitsplitsing van de teller van de KPI per milieudoelstelling					
Op de taxonomie afgestemde activiteiten –:	% 2024	% 2023	Uitsplitsing	% 2024	% 2023
1. Klimaatmitigatie					
Omzet:	77,9	100	Transitieactiviteiten: A % (Omzet)	1,3	6
CapEx:	95,1	100	Transitieactiviteiten: A % (CapEx)	2,5	9,3
			Faciliterende activiteiten: B % (Omzet)	31,9	42,2
			Faciliterende activiteiten: B % (Capex)	40,6	38,8
2. Klimaatadaptatie					
Omzet:	22,1		Transitieactiviteiten: A % (Omzet)	-	
CapEx:	4,9		Transitieactiviteiten: A % (CapEx)	-	
			Faciliterende activiteiten: B % (Omzet)	16	
			Faciliterende activiteiten: B % (Capex)	0	

Op de taxonomie afgestemde activiteiten –:	% 2024	% 2023	Uitsplitsing	% 2024	% 2023
3. Duurzaam gebruik en bescherming water en mariene hulpbronnen					
Omzet:			Transitieactiviteiten: A % (Omzet)		
CapEx:			Transitieactiviteiten: A % (CapEx)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Omzet)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Capex)		
4. Transitie naar een circulaire economie					
Omzet:			Transitieactiviteiten: A % (Omzet)		
CapEx:			Transitieactiviteiten: A % (CapEx)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Omzet)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Capex)		
5. Preventie en bestrijding van verontreiniging					
Omzet:			Transitieactiviteiten: A % (Omzet)		
CapEx:			Transitieactiviteiten: A % (CapEx)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Omzet)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Capex)		
6. Bescherming en herstel van de biodiversiteit en de ecosystemen					
Omzet:			Transitieactiviteiten: A % (Omzet)		
CapEx:			Transitieactiviteiten: A % (CapEx)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Omzet)		
			Faciliterende activiteiten: B % (Capex)		

Deze tabel bevat een beoordeling van de milieudoelstellingen van mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering. Met betrekking tot de milieudoelstellingen 3-6 werd de eligibility alleen beoordeeld voor directe investeringen in niet-financiële activa, die DAS in 2024 en 2023 niet had. Voor onze liquide beleggingen in ondernemingen waarin wordt belegd, zijn momenteel geen gerapporteerde gegevens voor milieudoelstellingen 3-6 beschikbaar. Bovendien zijn afstemmingscijfers(alignment) alleen opgenomen van niet-financiële ondernemingen waarin is geïnvesteerd, aangezien de gerapporteerde afstemmingsgegevens van financiële ondernemingen waarin is geïnvesteerd nog niet beschikbaar zijn.

Een overzicht van onze investeringsactiviteiten in de opwekking van fossiel gas en kernenergie, evenals het aandeel van onze activa dat de bijbehorende economische activiteiten financiert die in aanmerking komen voor de taxonomie en op de taxonomie zijn afgestemd is te vinden in onderstaande tabel. De standaardmodellen voldoen aan de eisen van bijlage XII, zoals bepaald in artikel 8, lid 8, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Europese Commissie. Dit betreft de openbaarmakings-vereisten in overeenstemming met artikel 8, leden 6 en 7 met betrekking tot activiteiten op het gebied van de opwekking van fossiel gas en kernenergie.

Activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas:

Rij	Activiteiten in verband met kernenergie:	
1.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en uitrol van innovatieve installaties voor elektriciteitsopwekking die energie produceren uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus.	Nee
2.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw en veilige exploitatie van nieuwe nucleaire installaties voor de productie van elektriciteit of proceswarmte, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof, evenals verbetering van de veiligheid daarvan, met gebruikmaking van de beste beschikbare technologieën.	Nee
3.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de veilige exploitatie van bestaande nucleaire installaties die elektriciteit of proceswarmte produceren, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof uit kernenergie, evenals verbetering van de veiligheid daarvan.	Nee
Activiteiten in verband met fossiel gas		
4.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw of exploitatie van installaties voor elektriciteitsopwekking die elektriciteit produceren uit fossiele gasvormige brandstoffen.	Nee
5.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmte-/koudekrachtkoppeling met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	Nee
6.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmteopwekking die warmte/koude produceren met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	Nee

4. Sociaal

4.a. Eigen medewerkers – ESRS S1

Inleiding

DAS heeft het recht in haar DNA zitten. Iedere dag maken wij juridische hulp toegankelijk voor onze klanten. Alle medewerkers bij DAS voeren deze missie uit en zo leveren wij samen een bijdrage aan een eerlijke en rechtvaardige samenleving.

De uitkomst van de dubbele materialiteitsanalyse (DMA) heeft geresulteerd in de volgende IRO (impact, risk or opportunity) lijst voor het thema eigen personeel (het nummer # verwijst naar het volgnummer in de volledige IRO-lijst zoals eerder beschreven).

De CSRD erkent twee groepen in het eigen personeel: medewerkers en niet-medewerkers. Onderstaande IRO's gelden voor de groep medewerkers. Alle IRO's behalve de IRO 'aantrekkelijke werkgever', zijn ook materieel voor niet-medewerkers, omdat niet-medewerkers een arbeidsovereenkomst elders hebben.

#	Materieel onderwerp	IRO	Omschrijving	ESRS-thema	Sub-thema	Tijds-horizon	Waar-deketen
6	Gelijke behandeling en inclusiviteit	I (+)	Een gelijke behandeling van medewerkers en inclusiviteit hebben een positieve impact op medewerkers. DAS kijkt gelijkwaardig naar personen; medewerkers kunnen zijn wie ze willen zijn. Dit leidt tot meer gelukkige, betrokken en gemotiveerde medewerkers.	Eigen personeel - ESRS S1	Gelijke behandeling en gelijke kansen voor iedereen	Jaarlijks	Eigen operatie
8	Leiderschap	I (+)	Goed leiderschap heeft een positieve impact. Het leiderschap binnen DAS heeft een positieve impact op het welzijn van het personeel en de organisatie.	Eigen personeel - ESRS S1 Zakelijk gedrag - ESRS G1	Andere arbeidsrechten Bedrijfscultuur	Jaarlijks	Eigen operatie
9	Training en ontwikkelingsvaardigheden	I (+)	Training en ontwikkeling van vaardigheden van medewerkers heeft een positieve impact. DAS heeft een eigen opleidingsinstituut en verbetert doorlopend de vaardigheden en bekwaamheden van medewerkers. Dit biedt de kans om DAS te profileren als opleidingsinstituut, heeft een positief effect op werkgelegenheid, werkmogelijkheden en vitaliteit en vergroot de concurrentiepositie van DAS.	Eigen personeel - ESRS S1	Gelijke behandeling en gelijke kansen voor iedereen	Jaarlijks	Eigen operatie
10	Aantrekkelijk werkgeverschap	I (+) R	Een aantrekkelijke werkgever versterkt zijn positie op de arbeidsmarkt. Door goede en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden versterkt DAS haar arbeidsmarktpositie en willen medewerkers graag werken voor DAS. Door krapte op de arbeidsmarkt kan DAS moeite hebben om de juiste mensen aan te trekken en dat kan een kostenverhogend effect hebben.	Eigen personeel - ESRS S1	Arbeidsvoorwaarden	Jaarlijks	Eigen operatie
11	Flexibel werken	I (+)	Flexibel werken heeft een positieve impact op werkgelegenheid. De mogelijkheid van flexibel werken bij DAS brengt meer balans tussen werk en privé, minder benodigde kantoorhuisvesting en afname van het aantal reisdrengen.	Eigen personeel - ESRS S1	Arbeidsvoorwaarden	Jaarlijks	Eigen operatie
12	Werkdruk	I (-)	Een hoge werkdruk heeft een negatieve impact op het welzijn van medewerkers. Hoge werkdruk kan leiden tot mogelijke uitstroom, hogere ziektekosten en verlaagde efficiency. Het inzetten van nieuwe en slimmere manieren van werken kan helpen om processen te verbeteren en (ervaren) werkdruk te verlagen.	Eigen personeel - ESRS S1	Arbeidsvoorwaarden	Jaarlijks	Eigen operatie

HR-missie en -visie

Onze medewerkers doen ertoe! Van onze medewerkers verwachten we dat zij vakkundig, klantgericht en vitaal zijn en met passie werken aan de missie van DAS. DAS beoogt een inspirerende en uitdagende werkomgeving te creëren waarin onze medewerkers zich duurzaam kunnen ontwikkelen en waarin zij betrokken en bevlogen kunnen zijn om het beste resultaat te bereiken voor onze klanten, organisatie en samenleving.

Trends en materiële thema's

Drie hedendaagse trends maken impact op ons eigen personeel: hun welzijn, de krappe arbeidsmarkt en de technologie op het werk. De impact van deze trends op onze medewerkers meten we met verschillende KPI's (kritieke prestatie-indicatoren) en die monitoren we nauwgezet.

Deze trends zijn verweven met de behoeften en wensen van onze medewerkers in termen van moderne arbeidsvoorwaarden. Die gaan over relevante thema's: duurzaam en goed ondernemerschap, gelijke behandeling en inclusiviteit, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. Deze thema's zijn de rode draad in dit onderdeel. Het HR-beleid geldt voor alle medewerkers en in dit beleid staan de beleidsuitgangspunten die uitmonden in programma's die zich verhouden tot de voor dit stuk relevante IRO's. Hieronder worden bij de programma's de IRO's waar ze betrekking op hebben vermeld.

DAS als werkgever

In dit onderdeel leggen we het fundament voor IRO 6 gelijke behandeling en inclusiviteit. Een gelijke behandeling van medewerkers en inclusiviteit hebben een positieve impact op medewerkers. Als werkgever pleit DAS voor gelijke kansen en diversiteit in denken en doen voor alle medewerkers. De missie van DAS is om juridische hulp toegankelijk te maken voor iedereen. DAS respecteert de mensenrechten volledig, dus ook die voor onze eigen medewerkers.

Overkoepelend HR-beleid

DAS valt onder de Nederlandse wet- en regelgeving en deze wetgeving heeft mensenrechten verankerd in haar systeem. Het spreekt voor zich dat DAS voldoet aan Nederlandse wet en regelgeving en dit heeft verankerd in HR-beleid, richtlijnen en procedures.

In ons overkoepelend HR-beleid staat beschreven hoe alle medewerkers vallen onder de normen en waarden van DAS, waarmee de inclusiviteit van dit beleid geborgd wordt. In verschillende ondersteunende documenten is vastgelegd en geborgd hoe gelijke behandeling wordt gewaarborgd. In de processen van recruitment, beloning en beoordeling is beschreven welke stappen er voor elke medewerker gelijk doorlopen moeten worden. Dit beleid ondersteunt en beschermt niet alleen de reputatie van DAS als een werkgever die pleit voor gelijke kansen, die diversiteit aanmoedigt en mensenrechten respecteert, maar zorgt er ook voor dat medewerkers het gevoel hebben zichzelf te kunnen zijn. Onze HR-directeur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en initiatie van het overkoepelend HR-beleid. Dit beleid geldt voor al ons

eigen personeel. Wij streven naar gelijke kansen voor alle medewerkers en naar het continu aantrekken, behouden en ontwikkelen van onze medewerkers, zodat zij DAS als een aantrekkelijke werkgever blijven zien. Het HR-beleid schrijft de gemeenschappelijke normen voor diversiteit, talent, ontwikkeling en prestaties van onze medewerkers voor.

Doelstellingen in ons HR-beleid zijn als volgt:

1. DAS is een aantrekkelijke werkgever in de breedste zin van het woord, zodat mensen graag bij DAS werken.
2. Zorgen dat we nu en in de toekomst voldoende deskundige en integere medewerkers met de juiste competenties en vaardigheden hebben, die gemotiveerd en betrokken zijn en bovendien vitaal en duurzaam inzetbaar zijn.
3. Het leiderschap van DAS begeleiden en ontwikkelen, zodat onze leidinggevendenden een werkklimaat creëren waarin medewerkers optimaal betrokken zijn, zich veilig voelen, zich kunnen ontwikkelen en resultaat kunnen leveren, waarbij inclusiviteit wordt gewaarborgd.
4. Zorgen dat onze medewerkers zich gewaardeerd voelen en dat hun beloning eerlijk en marktconform is.
5. Zorgen dat onze medewerkers weten wat er van hen verwacht wordt en hoe zij bij kunnen dragen aan de missie en strategische doelstellingen van DAS.
6. Zorgdragen voor een efficiënte bedrijfsvoering met het oog op de financiële fitheid van DAS.

Onze medewerkers

In dit onderdeel staan de volgende IRO's centraal: gelijke behandeling en inclusiviteit (IRO 6), aantrekkelijke werkgever (IRO 10), flexibel werken (IRO 11) en werkdruk (IRO 12).

We beogen een inspirerende en diverse werkomgeving te blijven creëren. Dit vertaalt zich naar een een bedrijfscultuur die iedereen verwelkomt en waarin ruimte is voor volledige betrokkenheid en innovatie.

Binnen DAS bestaat het personeelsbestand uit verschillende groepen medewerkers. Het grootste deel van de medewerkers werkt parttime, namelijk 53%. Fulltimers vormen de op één na grootste groep met 37,5%. Gedetacheerden maken 4% van het personeelsbestand uit, terwijl de groepen van overige externe medewerkers en stagiaires met vergoeding elk 1% vertegenwoordigen. Uitzendkrachten vormen 2,5% van de medewerkers, vlieguurders of On-Demand-medewerkers 1%, en zzp'ers een kleine 1%. Het verloop van 17,1% wordt gedreven door de relatief hoge uitstroom uit het Juridisch Servicecenter (29% op het totale aandeel van alle medewerkers die uit dienst zijn gegaan; dat is niet ongebruikelijk voor een dergelijke omgeving).

Tabel 1

Eigen medewerkers

	2024
Gemiddeld aantal medewerkers	1.301
Uitstroom	223
% personeelsverloop	17,1

Tabel 2

Aantal medewerkers niet in vaste dienst

	2024
Totaal niet-medewerkers	109

Bovenstaande data zijn vastgesteld op basis van de gegevens in het personeelsregistratiesysteem.

Inclusieve, diverse en gelijkwaardige werving

DAS biedt werkgelegenheid aan gekwalificeerde sollicitanten en medewerkers. We hebben een nultolerantiebeleid als het gaat om integriteitsincidenten zoals discriminatie. We zorgen voor gelijke kansen voor alle medewerkers. In ons wervingsproces houden we de volgende principes aan waardoor we gelijke behandeling en inclusiviteit willen borgen in ons indiensttredingsproces (IRO 6).

We ondernemen de volgende acties:

- Onze werving doen we duidelijk en transparant; alle sollicitanten bieden wij gelijke kansen.
- In het selectieproces beoordelen we sollicitanten op hun waarden, in lijn met onze kernwaarden en normen.
- Kandidaten krijgen open, eerlijk en tijdig feedback.
- Kandidaten worden eerlijk en met respect behandeld.

Tabel 3

Verdeling vrouw, man en anders (in aantal)

	2024	
	Eind	Gemiddeld
Vrouw	795	830
Man	468	471
Anders	-	-
Niet aangegeven	-	-
Totaal	1.263	1.301

Tabel 4

Verdeling vast en tijdelijk dienstverband naar vrouw, man en anders (in aantal)

	2024	
	Vast dienst- verband	Tijdelijk dienst- verband
Vrouw	685	110
Man	396	72
Anders	-	-
Niet aangegeven	-	-
Totaal	1.081	182

Tabel 5

Loonkloof (in percentage)

	2024
Loonkloof man/vrouw	13,5

Tabel 5a

Loonkloof (ratio)

	2024
Loonkloof best betaalde persoon/ mediaan overige werknemers	6

De hier gehanteerde definitie van de loonkloof man/vrouw is de zogenoemde ongecorrigeerde loonkloof. Deze definitie kijkt slechts naar het gemiddelde uurloon van mannen en vrouwen, zonder hierbij rekening te houden met factoren zoals functieniveau, werkervaring, opleidingsniveau of sector. Voor deze definitie gaan we uit van het fulltimesalaris (fte) op basis van 38 uur.

Wanneer we deze definitie van de ongecorrigeerde loonkloof hanteren, bedraagt de loonkloof tussen mannen en vrouwen 13,5%. Dit betekent dat mannen gemiddeld 13,5% meer verdienen dan vrouwen binnen DAS. Een verklaring van de loonkloof volgens de ongecorrigeerde definitie is dat het aandeel vrouwen werkzaam in de lagere functieschalen hoger is dan het aandeel mannen. Uit vervolgonderzoek blijkt dat wanneer we gelijksoortige functies en functieschalen met elkaar vergelijken er nagenoeg geen noemenswaardige loonkloof is; die is kleiner dan 5%.

De loonkloof best betaalde persoon/mediaan overige werknemers wordt berekend door de respectievelijke jaarlijkse totale beloning te delen. Beide factoren zijn inclusief sociale lasten, onkostenvergoedig en overige personeelskosten. Het bepalen van de mediaan is uitgevoerd op het personeelsbestand per 31 december 2024 en op het bruto voltijds maandloon. De loonkloof bedraagt 6.

Benoemen vrouwen in senior-managementfuncties

We streven naar een gebalanceerde (gender) diversiteit in de organisatie, waarbij genderidentiteit nooit een reden mag zijn om iemand uit te sluiten. We hebben een inclusief benoemingsproces voor het (senior) management door een gebalanceerde spreiding van gender van de kandidaten. Wel hanteren we een ondergrens van 30% zowel voor mannen als voor vrouwen. Voor benoemingen in het (senior) management geldt:

- dat er een gebalanceerde spreiding van gender van de kandidaten moet zijn, tenzij de beoogde balans in het senior-managementteam verloren dreigt te gaan;
- dat bij het selectieproces rekening wordt gehouden met de eventuele geschiktheidsbeoordeling in lijn met de Nederlandse en Europese wetgeving.

Tabel 6

Medewerkers in senior management en medewerkers per leeftijd

	2024	
	Eind	%
Vrouwen in senior management	5	0,4%
Mannen in senior management	6	0,5%
Totaal	11	0,9%
Medewerkers tussen 18 en 30 jaar	242	19,2%
Medewerkers van 30 jaar tot en met 50 jaar	637	50,4%
Medewerkers ouder dan 50 jaar	384	30,4%
Totaal	1.263	100,0%

Belangenbehartiging voor en betrokkenheid van ons eigen personeel

Onze eigen medewerkers hebben medezeggenschap in de besluitvorming via onze Ondernemingsraad (OR). De OR bewaakt onder andere dat gelijke behandeling en inclusiviteit wordt bevorderd voor de medewerkers (IRO 6). Een gelijke behandeling van medewerkers en inclusiviteit hebben een positieve impact op medewerkers. DAS beschouwt

medewerkers als gelijkwaardig; zij kunnen zijn wie ze willen zijn. Dit leidt tot meer gelukkige, betrokken en gemotiveerde medewerkers. De OR communiceert op geregelde basis met de organisatie. DAS is ook aangesloten bij het Verbond van Verzekeraars, de belangenvereniging van schade- en levensverzekeraars. Onze medewerkers hebben de mogelijkheid om contact op te nemen met onze OR en het Verbond van Verzekeraars. HR communiceert met de OR over verscheidene thema's, zoals pensioen, het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek (MBO), de implementatie van de nieuwe arbeidsvoorwaarden of het preventief medisch onderzoek. Daarnaast wordt in alle openheid, in een vroeg stadium, gesproken over mogelijke benodigde organisatieaanpassingen.

Om de betrokkenheid van medewerkers te meten voeren we jaarlijks het medewerkerbetrokkenheidsonderzoek (MBO) uit. Dit onderzoek is belangrijk omdat we zo meten in hoeverre DAS als een aantrekkelijke werkgever wordt ervaren door de medewerkers (IRO 10 – aantrekkelijk werkgeversschap) en hoe medewerkers de werk-privébalans (IRO 10) en werkdruk (IRO 11 - werkdruk) ervaren binnen DAS.

Een aantrekkelijke werkgever verstevigt zijn positie op de arbeidsmarkt. Door goede en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden verstevigt DAS haar arbeidsmarktpositie en willen medewerkers graag werken voor DAS. Door krapte op de arbeidsmarkt kan DAS moeite hebben om de juiste mensen aan

te trekken en dat kan een kostenverhogend effect hebben (IRO 10). In het MBO geven medewerkers aan dat ze een prettig contact hebben met hun leidinggevenden (8.5 uit 10), dat ze elkaar helpen in de teams (8.4 uit 10) en dat ze kunnen zijn wie ze willen zijn (8.3 uit 10). Deze trojspunten dragen bij aan het aantrekkelijke werkgeverschap van DAS.

Tabel 7

Medewerkers en cao

	2024
Percentage medewerkers waar de cao op van toepassing is	100
Percentage medewerkers onder vertegenwoordiging (OR, VvV)	100

Net als voorgaande jaren zien we op het gebied van een veilig en inclusief werkklimaat mooie resultaten uit het MBO. Medewerkers worden geaccepteerd voor wie zij zijn binnen hun werkomgeving en geven een 8,3 op een schaal van 10 (IRO 6); een gelijke behandeling leidt tot meer gelukkige, betrokken en gemotiveerde medewerkers.

In het MBO geven medewerkers aan dat zij trots zijn op de werk-privébalans en zij geven de werk-privébalans een 8.5. Dit draagt bij aan IRO 11. Flexibel werken heeft een positieve impact op werkgekluk. De mogelijkheid van flexibel werken bij DAS brengt meer balans tussen werk en privé, er is minder kantoorhuisvesting nodig en het aantal reisbewegingen neemt af.

Met partner Effectory brengen we verschillende aspecten van de betrokkenheid van onze medewerkers in kaart. Medewerkers kunnen zichzelf zijn en voelen zich gerespecteerd. De samenwerking binnen het team scoort een 8,4. Ook de teamdynamiek en de werk-privébalans worden in het MBO door de medewerkers positief beoordeeld. De goede werk-privébalans en het beter kunnen managen van de taken dragen bij aan een verbeterde ervaring van de werkdruk ten opzichte van vorig jaar (IRO 12).

Veel gaat goed, en daarnaast zijn er verbeterpunten. Zo zijn de scores voor de thema's bevlogenheid (ik voel me geïnspireerd: 6,7) en werkgeverschap (prettige werkomgeving: 5,8) gedaald en ook lager ten opzichte van de benchmark financiële dienstverlening. De thema's autonomie, werkmogelijkheden en teamleiderschap zijn gelijk gebleven en balanceren tussen voldoende en goed.

Werkdruk (IRO 12)

Een hoge werkdruk heeft een negatieve impact op het welzijn van medewerkers. Hoge werkdruk kan leiden tot mogelijke uitstroom, hogere ziektekosten en verlaagde efficiency. Het inzetten van nieuwe en slimmere manieren van werken kan helpen om processen te verbeteren en (ervaren) werkdruk te verlagen. Uit het onderzoek (MBO) blijkt dat de werkdruk onder medewerkers als volgt wordt ervaren: 0% van de respondenten vindt de werkdruk veel te laag, terwijl 1% deze als te laag beschouwt. Een meerderheid van 52% geeft aan dat de werkdruk goed is. Daarentegen vindt 38% van de werknemers de werkdruk te hoog en 9% ervaart deze zelfs als veel te hoog.

De voornaamste reden voor een te hoge werkdruk is de hoeveelheid werk die medewerkers moeten verrichten. Daarnaast spelen het tempo van het werk en de veranderingen die plaatsvinden een belangrijke rol. Andere factoren die volgens het onderzoek bijdragen aan de ervaren werkdruk zijn de werkomgeving, persoonlijke omstandigheden, effectiviteit van werkprocessen en de samenwerking binnen het team.

Wij delen de resultaten van het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek (MBO) met de hele organisatie via MiDAS, ons intranet. Leidinggevendenden kunnen via de portal van Effectory toegang krijgen tot de resultaten van hun team. De resultaten worden uitvoerig besproken in de teams zelf door leidinggevendenden. HR en directie monitoren of de besprekingen in de teams plaatsvinden.

Ter verbetering van de ervaren communicatie en informatievoorziening hebben we de volgende acties ondernomen. We organiseren voor onze medewerkers eens per kwartaal een directie-update waarin de directie de stand van zaken en verwachtingen deelt met al het personeel via een online uitzending. Om de top-down-communicatie te verbeteren zijn er per kwartaal directielunches georganiseerd en gaan senior managers langs de vestigingen om met onze medewerkers in gesprek te gaan over verschillende thema's.

Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers

In dit onderdeel staat IRO 9 centraal. Training en ontwikkeling van vaardigheden van medewerkers heeft een positieve impact. DAS heeft een eigen opleidingsinstituut en verbetert doorlopend de vaardigheden en bekwaamheden van medewerkers. En biedt doorlopend permanente educatie aan. DAS profileert zich daarmee ook als opleidingsinstituut. Dat is niet alleen aantrekkelijk voor nieuw talent maar heeft ook positief effect op werkgekluk, werkmogelijkheden en vitaliteit en vergroot de concurrentiepositie van DAS. Daarnaast zijn er verschillende programma's die ervoor zorgen dat onze medewerkers klaar zijn voor de toekomst.

DAS Academy

Elke collega heeft talenten die we koesteren en willen benutten. Trainingen en het ontwikkelen van kennis en vaardigheden van medewerkers hebben positieve impact op henzelf en voor DAS. We vinden het belangrijk dat alle medewerkers zich blijven ontwikkelen. Via de

DAS Academy bieden we verschillende opleidingen aan, zowel vakgericht als vaardigheidstrainingen. Deze opleidingen zijn ofwel zelf ontwikkeld door DAS of ingekocht. Ook in het kader van duurzame inzetbaarheid of vitaliteit kunnen de medewerkers trainingen en opleidingen volgen. DAS vergoedt bijna alle kosten van de opleidingen voor haar eigen medewerkers. De interne PE-opleidingen voor de juridisch specialisten en de advocaten van DAS worden zowel door de NOvA (de Nederlandse Orde van Advocaten) als door de UvA Academie voor Bank en Verzekeringen geaccrediteerd. Ook meten we de voortgang van de opleidingen en trainingen.

Goed leiderschap maakt positieve impact (IRO 8). We zetten sterk in op leiderschapsontwikkeling voor medewerkers in leidinggevende functies met ons programma Meesters in Leiderschap. Dit omvat zowel live trainingen als online trainingen die wij aanbieden via ons online leerplatform. Het totale aantal trainingsuren bedraagt circa 27.000 (IRO 9). Dit betekent bij een populatie van 1.263 medewerkers gemiddeld zo'n 21 trainingsuur per medewerker. Onze juridisch specialisten en advocaten zijn PE-plichtig en moeten op jaarbasis 20 PE-punten halen dat gelijk staat aan 20 uur.

Tabel 8
Overige personeelsgerelateerde cijfers

Openbaarmakingsvereisten	Cijfers
Aantal intern aangeboden opleidingen(circa)	500
Uren training gehele organisatie gemeten met Studytube	27.000 uren
Gemiddelde cijfer per training	8,4
Aantal medewerkers dat deelnam aan de performancemanagementcyclus (carrièreontwikkeling van DAS)	1.261

Management Drives

De ontwikkeling van onze medewerkers is een vereiste om de belofte aan onze klanten waar te maken (IRO 9). Het gaat om zowel inhoudelijke als persoonlijke ontwikkeling, zowel individueel als in teamverband. Er is gekozen voor Management Drives als hét instrument voor teamontwikkeling binnen DAS. Dit betekent dat de afdeling Learning & Development en HR voor verschillende teams sessies organiseert om de samenwerking in de teams te faciliteren. Ter ondersteuning van deze sessies gebruiken we het instrument Management Drives. Management Drives is een methodiek om de drijfveren van mensen in kaart te brengen. En dat is behulpzaam voor teamleden en managers om samenwerkingsafspraken te maken. We ondernemen dus acties om te zorgen dat er aandacht wordt besteed aan teamontwikkeling.

De drijfveren van teamleden worden in een teamscan met elkaar bekeken zodat teamleden van elkaar weten wat hun drijfveren zijn. Dit leidt tot werkafspraken en begrip voor elkaars manier van werken waardoor betere prestaties mogelijk worden

Van leidinggevend wordt verwacht dat zij een mentor én inspirerende coach zijn voor hun team en dat zij in staat zijn om goed presterende, diverse teams te bouwen. DAS besteedt veel aandacht aan leiderschapsontwikkeling. In het leiderschapsprogramma spelen diverse methodieken en instrumenten optimaal in op de verschillende leerstijlen van de leidinggevend. Ook de directie houdt zich nadrukkelijk met dit onderwerp bezig.

Performancemanagementcyclus

De ontwikkeling van onze medewerkers monitoren we met de performancemanagement cyclus. We besteden hierin veel aandacht aan de ontwikkeling, vaardigheden en bekwaamheden (IRO 9 – training en ontwikkelingsvaardigheden). Aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers maakt impact op hun werkgeluk, werkmogelijkheden en vitaliteit. De performance managementcyclus is van toepassing op alle medewerkers van DAS.

De cyclus bestaat uit verschillende stappen en we communiceren hier met de leidinggevend binnen DAS over via verschillende kanalen, onder andere e-mail, het intranet van DAS en face-to-face. De HR-business partners spreken met leidinggevend

en management teams om ervoor te zorgen dat de kalibraties en gesprekken tussen leidinggevende en medewerker worden gevoerd.

Hierbij is het target dat alle medewerkers de cyclus volledig doorlopen. Dat houdt voor hen het volgende in:

- Prestaties worden gemeten aan de hand van de resultaten die zijn behaald (gedefinieerd door individuele prestatiedoelen) en hoe resultaten zijn bereikt, gemeten aan de hand van de competenties, gedragingen en mindsets die voor de rol zijn gedefinieerd. Deze gegevens staan op het intranet van DAS, MIDAS.
- Aan het begin van het jaar of op het moment van indiensttreding is er een duidelijke set gerichte prestatie- en taakdoelstellingen voor alle medewerkers.
- Potentieel beoordelen: alle leidinggevenden beoordelen periodiek het groeipotentieel van hun medewerkers. Daarbij beoordelen ze gerealiseerde prestaties, ambitie en groeipotentieel.
- In zogenoemde kalibratiesessies staat de consistentie in de beoordelingscriteria centraal en wordt de potentie van het talent van medewerkers gesignaleerd. Het gaat hier om de huidige bijdrage en het waargenomen groeipotentieel van medewerkers.
- Voor geselecteerde posities moet duidelijk zijn welke medewerkers beschikbaar zijn bij continuïteitsrisico's (korte termijn) en opvolging (lange termijn).

De performance managementcyclus wordt afgesloten met een beoordelingsgesprek over de prestaties van een medewerker in het afgelopen jaar. Voor hun prestaties ontvangen medewerkers een beoordelingsletter: A (uitstekend), B (zeer goed), C (goed), D (achterblijvend) en E (onvoldoende). In 2024 zijn de resultaten conform de beoordelingsnorm. Daarnaast heeft een klein percentage van de medewerkers geen beoordeling gekregen, bijvoorbeeld vanwege langdurig verzuim of een te kort dienstverband.

Het doel van de cyclus is ook om te reflecteren op de eigen prestaties en het eigen handelen. De leidinggevende bespreekt met de medewerkers hun prestaties en geeft feedback voor verbetering en ontwikkeling. Dankzij deze acties zetten leidinggevenden hun teamleden in hun kracht en dragen ze bij aan de continue ontwikkeling en het leerproces van de medewerker (IRO 9).

Vitaal meesterschap

Vitaliteit van onze medewerkers is een van de voorwaarden voor het succes van DAS. Vitaliteit van medewerkers staat voorop omdat onze medewerkers de diensten verlenen. Hun gezondheid is van essentieel belang voor DAS. Een gezond bedrijf is ook een aantrekkelijke organisatie (IRO 10).

Leidinggevenden zijn ook verantwoordelijk voor hun directe medewerkers. Goed leiderschap heeft een positieve impact. Het leiderschap binnen DAS heeft een positieve impact op het welzijn van het

personeel en de organisatie (IRO 8). Als onderdeel van het DAS-programma Meesters in Leiderschap worden leidinggevenden getraind in het herkennen van de 'rode vlag' bij medewerkers.

Ons doel is om het welzijn van onze medewerkers te bevorderen. Vitaliteit is lastig te meten omdat er verschillende factoren in het spel zijn. Wel meten we het verzuim nauwgezet en we hebben hiervoor een target van maximaal 5,5% voor de gehele organisatie. We rapporteren hierover in de Enterprise Risk Rapportage, delen maandelijks verzuimrapportages met alle leidinggevenden. De specialist Vitaal Werken onderneemt acties met de HR-business partners om verzuimende medewerkers te ondersteunen bij hun herstel.

In 2024 hebben we een preventief medisch onderzoek (PMO) aangeboden waarmee medewerkers waardevolle inzichten hebben kunnen krijgen over hun eigen vitaliteit. Dit draagt bij aan het aantrekkelijke werkgeverschap van DAS (IRO 10). 354 medewerkers hebben gebruikgemaakt van een fysiek onderzoek; 547 hebben gebruikgemaakt van het digitale onderzoek. Tijdens het fysieke onderzoek zijn lichamelijke waarden gemeten van medewerkers. Ook was er een gesprek met een coach tijdens dit fysieke onderzoek. Uit het fysieke onderzoek is naar voren gekomen dat de werkomgeving als prettig wordt ervaren met mooie kantoren, en er is veel enthousiasme rondom het PMO, dat als een fijne toevoeging wordt gezien. Medewerkers voelen zich gewaardeerd door de werkgever, maar ervaren ook

een toegenomen werkdruk (IRO 12). Het hybride werken wordt als positief ervaren, met als continu aandachtspunt de juiste (thuis)werkplekinstellingen. Andere aandachtspunten zoals werkdruk, ongewenst gedrag van klanten en de veranderingen binnen DAS zijn niet nieuw en houden onze aandacht. Zo blijft DAS middelen en ondersteuning aanbieden die medewerkers nodig hebben om vitaal te zijn en te blijven, zowel op het werk als thuis. Zo beogen we een aantrekkelijke werkgever te zijn voor medewerkers (IRO 10; doelstelling 1 en 2 uit het HR-beleid). Voor de veiligheid op het werk beschikken we over bedrijfshulpverleners. We streven ernaar om de mentale en fysieke gezondheid van onze medewerkers in balans te houden. We nodigen hen uit om zelf regie te houden over hun eigen welzijn. In 2024 hebben we ons werkvermogenbeleid geactualiseerd op basis van een uitgevoerde risico-inventarisatie en -evaluatie in 2024.

We bieden medewerkers de volgende middelen aan zodat medewerkers gezond blijven:

- een gezonde (thuis)werkplek met hulpmiddelen zoals een beeldscherm of een beeldschermbril;
- verzuimbegeleiding;
- toegang tot OpenUp (een online platform over en voor mentaal welzijn, 293 actieve gebruikers);
- GoodHabitZ (een online platform met trainingen, in 2024: 279 medewerkers hebben gebruikgemaakt van GoodHabitZ; 496 studieuren; 444 trainingen gestart; 2.166 lesbezoeken);
- een goede werk-privébalans (zie medewerkersbetrokkenheidsonderzoek),

- werkstressreductie;
- sporten met DAS via fitnessregeling FiscFree (107 medewerkers);
- ons fietsplan en zorgverzekeringen.

Het staat medewerkers vrij om van deze regelingen gebruik te maken, maar vanuit onze organisatie formuleren we hier geen targets op. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de medewerker zelf.

Aantrekkelijke werkgever

Door goede en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, zoals genoemd in het HR-beleid, verstevigt DAS haar arbeidsmarktpositie en willen medewerkers graag werken voor DAS (IRO 10). Per 1 januari 2025 bieden we onze medewerkers een nieuw en modern arbeidsvoorwaardenpakket aan, waaronder een Individueel Keuzebudget, een diversiteitsdag en een ov-kaart zodat medewerkers groene keuzes kunnen maken. Dit pakket maakt ons aantrekkelijk voor alle generaties, zeker in een krappe arbeidsmarkt. Dit meten we zoals eerder beschreven als onderdeel van het MBO.

Professionele en integere medewerkers

Bij DAS hechten we waarde aan de professionaliteit, integriteit en deskundigheid van onze medewerkers. Dankzij onze governance voor integriteitsmeldingen worden alle medewerkers op dezelfde en op een gelijke manier behandeld (IRO 6). We zorgen ervoor dat zij de benodigde kennis en vaardigheden hebben om hun werk professioneel, integer en deskundig uit

te voeren. Ons beleid voor professionele en integere medewerkers is onderverdeeld en uitgewerkt in de volgende categorieën. We hebben hiervoor het volgende beleid en de standaarden:

- Algemene Gedragscode;
- employment screening;
- eed of belofte;
- opleiding en scholing;
- nevenwerkzaamheden.

Voor integriteitsincidenten kunnen medewerkers terecht bij: een interne of externe vertrouwenspersoon, onze afdeling Compliance & Integriteit via de meldknop ongewenst gedrag, hun leidinggevende(n) en onze HR-businesspartners. Medewerkers kunnen via de meldknop op ons intranet MiDAS een incident melden en via vertrouwenspersonen. DAS stimuleert een werkomgeving die vrij is van discriminatie, vijandigheid en fysieke of verbale intimidatie. Elke beschuldiging van discriminatie wordt serieus behandeld en volledig integer onderzocht volgens ons integriteitsmanagement. Dankzij de halfjaarlijkse verplichte korte test op kennis van verschillende regelingen, nemen onze medewerkers kennis van de mogelijkheid om incidenten te melden. In de Enterprise Risk Rapportage rapporteert HR per kwartaal, in samenwerking met Compliance & Integriteit, hoe vaak er sprake is geweest van een integriteitsincident. De tolerantiegrens is één per kwartaal. In het MBO kunnen werknemers aangeven hoe vaak zij in het betreffende jaar te maken hebben gehad met ongewenst gedrag.

Tabel 9

Incidenten

	2024
Meldingen over discriminatie	1
Meldingen klokkenluidersregeling	1
Bedrag aan boetes of schade op grond van schending mensenrechten	0

Er was een melding over discriminatie die in december is afgehandeld. De melding klokkenluidersregeling is nog in behandeling.

Niet alle openbaarmakingsvereisten van CSRD hoeven in het eerste jaar van de duurzaamheidsrapportage te worden ingevuld, enkele kennen een infaseringstermijn.

Voor het onderwerp Eigen personeel - ESRS S1 komen in 2025 nieuwe ESRS - (deel)onderwerpen in beeld:

- S1-7: Kenmerken van medewerkers niet in loondienst onder het eigen personeel van de onderneming;
- S1-11: Sociale bescherming;
- S1-12: Percentage werknemers met een beperking;
- S1-13: Opleiding en ontwikkeling van vaardigheden;
- S1-14: Veiligheid en gezondheid;
- S1-15: Werk-privébalans.

4.b. Consumenten en ondernemers – ESRS S4

Inleiding

DAS bedient zowel consumenten als ondernemers, verzekerd of niet. In dit thema bespreken we de impact, risico's en kansen (IRO's) van DAS met betrekking tot onze klanten. We belichten zowel de positieve als (mogelijke) negatieve effecten van onze diensten, evenals het beleid en de maatregelen die we hebben genomen om deze impact te maximaliseren of te beperken. Daarnaast bespreken we onze doelstellingen op het gebied van klanttevredenheid en loyaliteit, en hoe we die meten.

De uitkomst van de DMA heeft geresulteerd in de volgende IRO (impact, risk or opportunity)-lijst voor het thema consumenten en ondernemers (het nummer # verwijst naar het volgnummer in de volledige IRO-lijst zoals eerder beschreven).

#	Materieel onderwerp	IRO	Omschrijving	ESRS-thema	Sub-thema	Tijds-horizon	Waardeketen
3	Persoonsgegevens en data	I (-)	Het niet adequaat beschermen van persoonsgegevens en data heeft een negatieve impact op privacy en informatiebeveiliging. DAS treft waarborgen om persoonsgegevens te beschermen en data te beveiligen om zo het risico van mogelijke reputatieschade en claims te voorkomen.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Impact op informatie voor consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Upstream, Eigen operatie, Downstream
4	Recht toegankelijk voor iedereen	I (+)	Ongelijkheid verminderen door zowel verzekerden als onverzekerden te bedienen heeft een positieve impact. Door juridische hulp toegankelijk te maken voor beide doelgroepen draagt DAS bij aan een eerlijke(r) samenleving, en profileert zich hiermee. Ook heeft dit een positieve impact op klanttevredenheid en loyaliteit, maar kan ook leiden tot negatieve impact.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Sociale inclusie consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Eigen operatie
5	Preventie boven procederen	I (+)	Advies en mediation hebben een positieve impact bij conflicten. DAS zet advies en mediation in om problemen op te lossen. Door conflicten op te lossen in plaats van te escaleren maak je maatschappelijk impact.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Sociale inclusie consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Eigen operatie
7	Toegang tot informatie	I (+)	De toegang tot informatie voor alle doelgroepen levert een positieve impact op de maatschappij. Door informatie beschikbaar te stellen aan klanten en andere geïnteresseerden in de maatschappij, kan DAS zich profileren als kenniscentrum en als dé rechtsbijstandverzekeraar en juridisch dienstverlener.	Consumenten en eindgebruikers - ESRS S4	Impact op informatie voor consumenten en/of eindgebruikers	Jaarlijks	Eigen operatie

Persoonsgegevens

In dit onderdeel werken we IRO 3 Persoonsgegevens en data uit.

DAS gaat op een zorgvuldige en verantwoorde wijze om met persoonsgegevens. Dit doen wij op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars. Als er sprake is van een datalek, dan is DAS verplicht om de bepalingen te volgen die daarover in de AVG staan. In onze privacyverklaring staat hoe we omgaan met persoonsgegevens, privacy en de rechten van betrokkenen.

Ons privacybeleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen en maakt onderdeel uit van de portefeuille van de CEO. Dit beleid geeft een passende invulling aan de algemene uitgangspunten van de AVG voor DAS. Het overkoepelende doel van het beleid is te waarborgen dat persoonsgegevens die DAS verwerkt bij ons in veilige handen zijn. Onze medewerkers, klanten, relaties en andere betrokkenen moeten daarop kunnen vertrouwen en daar sturen we dan ook doorlopend op.

Specifiek voor het onderwerp privacy is een control framework ingericht (het Privacy Control Framework, PCF). Dit bestaat uit twaalf bouwstenen die alle elementen bevatten die privacy raken. Via controls in het PCF houdt DAS zicht op de naleving van het privacybeleid. De basis van het

PCF is het verwerkingsregister. Aan de hand van het PCF monitoren we de volledigheid en de actualiteit daarvan. Verder sturen we op adequate afwikkeling van datalekken, Data Protection Impact Assessments (DPIA's) en verzoeken van betrokkenen zoals inzage- en verwijderingsverzoeken. De schoning van data wordt gewaarborgd door de check op de Control Objectives for Information Technologies (COBIT)-controles die elk kwartaal wordt uitgevoerd. Systeem- en data-eigenaarschap liggen ook vast in COBIT-controles. Dit PCF wordt periodiek geëvalueerd op werking.

De functionaris gegevensbescherming (FG) rapporteert elk kwartaal over de ontwikkelingen rondom privacy in het Operational Risk Committee (ORC), wat zorgt voor doorlopende aandacht voor privacy bij het hogere management. Daarnaast is er een jaarrapportage van de FG. Het thema privacy komt ook aan bod in de kwartaalrapportages van Compliance & Integriteit.

Juridische dienstverlening

In dit onderdeel van het verslag behandelen we IRO 4,5 en 7 die gaan over het hart van de juridische dienstverlening van DAS.

De kwaliteit van de producten en diensten is van cruciaal belang voor het succes van DAS. Kwaliteit zorgt ervoor dat het klantbelang centraal staat en dat klanten (meer dan) tevreden zijn over de producten en diensten. Ons kwaliteitsbeleid moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van de producten en

diensten die DAS levert (meer dan) voldoet aan de klantverwachtingen en de kwaliteitsstandaarden. Ons klantfeedback-beleid heeft als doel te borgen dat de organisatie voortdurend aandacht blijft houden voor de feedback van klanten en daarmee aan de slag gaat om de producten en dienstverlening van DAS te verbeteren en te vernieuwen. Ons kwaliteitsbeleid en klantfeedback-beleid is van toepassing op DAS Holding N.V. en haar dochterondernemingen en maakt onderdeel uit van de portefeuille van de CEO.

Positieve effecten op klanten

Het positieve effect van DAS is dat we onze klanten toegang geven tot juridische informatie, gericht op het voorkomen en oplossen van conflicten. Dit draagt bij aan de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven. Rechtsbijstand-verzekerden hebben bovendien een gerust en veilig gevoel, omdat zij erop mogen vertrouwen dat DAS klaarstaat als dat nodig is. Bovenal bieden we zowel verzekerde als niet-verzekerde klanten hoogwaardige juridische dienstverlening om conflicten zo effectief en efficiënt mogelijk te voorkomen of op te lossen.

Onze positieve impact bestaat uit vijf belangrijke aspecten.

- 1. Toegankelijkheid van onze rechtshulpverlening (IRO 4)** Een brede doelgroep is verzekerd voor rechtsbijstand. Dit geeft onze klanten een gerust en veilig gevoel. Klanten zonder rechtsbijstandverzekering of verzekerde klanten die te maken krijgen met een conflict dat niet

onder de dekking van de verzekering valt, kunnen snel en makkelijk een beroep doen op DAS als dat nodig is (DAS On Demand). Juridische hulp is zo altijd binnen handbereik.

2. Kwaliteit van onze dienstverlening (IRO 7)

Klanten krijgen hoogwaardige juridische hulp bij vragen of (dreigende) juridische conflicten die onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering vallen. Het klantbelang staat hierbij steeds centraal. Dit geeft onze klanten inzicht in hun situatie en steun bij het zo effectief en efficiënt mogelijk voorkomen of oplossen van conflicten.

3. **Preventie van escalatie (IRO 5)** Klanten krijgen hulp van juristen en advocaten in dienst van DAS. Die proberen een conflict eerst minnelijk op te lossen, voordat er eventueel een procedure moet worden gestart. Hierbij kunnen ook alternatieve vormen van geschillenbeslechting worden ingezet, zoals mediation. Dit kan escalatie voorkomen en leiden tot een snellere oplossing van het conflict met minder gedoe en stress voor onze klanten.

4. **Toegang tot juridische informatie (IRO 7)** (Potentiële) klanten hebben toegang tot juridische informatie, gericht op het voorkomen van conflicten. Hiermee krijgen onze klanten antwoord op juridische vragen en advies over wat zij zelf kunnen doen om een conflict op te lossen of om (escalatie van) conflicten te voorkomen.

5. **Aandacht voor kwetsbare klantgroepen (IRO 4)** Kwetsbare klantgroepen, zoals klanten met een beperking, laaggeletterden en klanten met problematische schulden, krijgen extra aandacht.

Mogelijke negatieve effecten op klanten

De mogelijke negatieve effecten van onze dienstverlening komen vooral voort uit dekkingsuitsluitingen of juridische haalbaarheid van een zaak. Dit kan betekenen dat sommige klanten geen (verdere) hulp kunnen ontvangen. Ook kunnen klanten te maken krijgen met een beroepsfout van DAS, waardoor ze schade kunnen lijden.

De mogelijke negatieve gevolgen van DAS op klanten houden concreet het volgende in.

- **Dekkingsuitsluitingen (IRO 4)** Verzekerde klanten kunnen te maken krijgen met een conflict dat niet onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt, waardoor hun conflict niet wordt opgelost.
- **Juridische haalbaarheid (IRO 4)** Klanten kunnen te maken krijgen met een zaak die juridisch (gedeeltelijk) niet haalbaar blijkt te zijn. Het gevolg kan zijn dat hun conflict niet (volledig) wordt opgelost.
- **Beroepsfouten (IRO 4)** DAS kan een beroepsfout maken waardoor het probleem van een klant niet wordt opgelost en die klant mogelijk schade lijdt.
- **Privacyrisico's (IRO 3)** De persoonsgegevens van onze klanten kunnen in verkeerde handen vallen, bijvoorbeeld door een datalek of cybercrime. Dit betekent een inbreuk op de privacy van onze klanten.
- **Uitsluiting van klantgroepen (IRO 4)** De acceptatiecriteria van verzekeringen kunnen ertoe leiden dat bepaalde klantgroepen worden uitgesloten of gediscrimineerd, waardoor zij zich niet kunnen verzekeren of een hogere premie moeten betalen.

- **Fraude (IRO 4)** Verzekeringsfraude kan leiden tot hogere kosten, waardoor DAS de premie van de rechtsbijstandverzekering moet verhogen.

Waarborgen van de positieve effecten op klanten

Om onze positieve effecten op klanten te waarborgen, hebben we onder meer de volgende beleidsmaatregelen geïmplementeerd.

- **Breed productaanbod** DAS zorgt voor een [breed productaanbod](#), zodat een brede doelgroep toegang heeft tot verzekerde rechtsbijstand tegen een betaalbare premie. DAS biedt ook juridische hulp zonder verzekeringen.
- **Kwaliteitsborging** De juridische hulp van DAS voldoet aan [strengere kwaliteitsstandaarden en gedragscodes](#):
 - Gedragscode rechtshulp van DAS;
 - Kwaliteitscode Rechtshulpverlening;
 - Gouden Oor Standaard;
 - Nationaal Keurmerk Letselschade;
 - Gedragscode Klachtbehandeling;
 - Gedragscode Informatieverstrekking;
 - Protocol bij Betalingsachterstanden.
- **Klachtenregeling** Klanten die ontevreden zijn over (de dienstverlening van) DAS kunnen een klacht indienen. Hiervoor hebben we een [klachtenregeling](#) op de website staan. Deze klachten behandelt DAS zorgvuldig.

- **Voorkomen van escalatie** In de werkwijze van DAS is geborgd dat de jurist of advocaat van DAS eerst kijkt naar een [minnelijke oplossing](#), waaronder de inzet van mediation. Dit staat in de Gedragscode rechtshulp van DAS en de Kwaliteitscode Rechtshulpverlening.
- **Toegankelijke juridische informatie** DAS geeft [juridische informatie](#) via de website, periodieke mailings en (social) media. Hiermee helpen we zowel onze klanten als een breder publiek om juridisch zelfredzaam te zijn.
- **Kwetsbare klantgroepen** DAS heeft maatregelen getroffen om ook kwetsbare klantgroepen optimaal te bedienen.
 - De website is toegankelijk voor personen met bepaalde fysieke of psychische beperkingen.
 - Alle communicatie-uitingen van DAS zijn geschreven in begrijpelijke taal. Hiervoor leggen we regelmatig teksten ter beoordeling voor aan onze [klantpanels](#).
 - Klanten van wie het vermoeden bestaat dat zij problematische schulden hebben, worden doorverwezen naar schuldhulpverlening.

Beleid beperking negatieve effecten op klanten

We hebben onder meer de volgende beleidsmaatregelen genomen om de mogelijke negatieve effecten op klanten te beperken.

- **Breed productaanbod** DAS ontwikkelt verzekeringsproducten voor een brede doelgroep, waarbij de dekking is afgestemd op de behoeften, verwachtingen en wensen van de betreffende klantgroep(en). Het Product Approval and Review

Proces (PARP) van DAS ziet hierop toe. DAS biedt juridische hulp zonder verzekering voor een vast bedrag (DAS On Demand) als alternatief voor de rechtsbijstandverzekering.

- **Tegengaan van uitsluiting en discriminatie** DAS ontwikkelt geen producten waardoor bepaalde klantgroepen worden uitgesloten of gediscrimineerd. Het Product Approval and Review Proces (PARP) van DAS ziet hierop toe. DAS houdt zich hierbij aan de [Gedragscode Verzekeraars](#), de [Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars](#) en het [Ethisch Kader Datatoepassingen](#).
- **Heldere communicatie** DAS zorgt voor [heldere en begrijpelijke communicatie](#) over wat wel en niet is gedekt binnen de verzekering.
- **Geschillenregeling** Als er een meningsverschil is tussen een klant en de behandelaar over de haalbaarheid van een zaak of de verdere aanpak daarvan, dan kan die klant op basis van de rechtsbijstandverzekering een beroep doen op de [geschillenregeling](#). Dit staat in de Gedragscode rechtshulp van DAS en de Kwaliteitscode Rechtshulpverlening.
- **Beroepsaansprakelijkheid** Als een klant vindt dat de behandelaar een fout heeft gemaakt in de behandeling van het dossier, dan kan die klant DAS daarvoor aansprakelijk stellen. DAS heeft hiervoor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

- **Privacyrisico's** DAS gaat op een zorgvuldige en verantwoorde wijze om met persoonsgegevens. Dit doen wij op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars. Als er sprake is van een datalek, dan is DAS verplicht om de bepalingen te volgen die daarover in de AVG staan. In onze [privacyverklaring](#) staat hoe we omgaan met persoonsgegevens, privacy en de rechten van betrokkenen.
- **Fraudepreventie** DAS heeft maatregelen getroffen om fraude te voorkomen en op te sporen. Informatie hierover staat in het [fraudebeleid](#). DAS voldoet aan het [Protocol Verzekeraars en Criminaliteit](#) en het [Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen](#).

Klanttevredenheid en loyaliteit als doelstelling

Verdere acties en doelstellingen die volgen uit ons beleid

Voor het meten van klanttevredenheid en loyaliteit maken we gebruik van de Net Promotor Score (NPS). NPS als maatstaf heeft betrekking op IRO 4, 5 en 7. Buiten de NPS hebben we geen andere maatstaven binnen ESRS S4.

De NPS is een belangrijke key performance indicator ofwel kritieke prestatie-indicator (KPI) om te bepalen in welke mate klanten enthousiast zijn over onze dienstverlening. De NPS wordt gemeten

door te vragen in hoeverre een klant een bedrijf, merk, product, dienst of persoon aanbeveelt bij anderen. DAS had voor 2024 een NPS van minimaal 40 als doelstelling, gemeten na afloop van de rechtshulpverlening aan verzekerde klanten. We meten de NPS na afloop van de rechtshulpverlening door het Juridisch Servicecenter. Heeft het Juridisch Servicecenter de klant niet (volledig) kunnen helpen en sturen we de zaak door naar Interne Rechtshulp? Dan meten we de NPS (ook) na afloop van de reachthulpverlening door Interne Rechtshulp. Vandaar dat er twee NPS-scores zijn. De in 2024 behaalde NPS is 30 bij het Juridisch Servicecenter (37 in 2023) en 45 bij de afdeling Interne Rechtshulp (ook 45 in 2023). In de loop van 2025 wordt bekeken welke NPS- doelstellingen haalbaar zijn. Het aantal respondenten in 2024 was ruim 11.000.

De schaal waarop we de NPS meten loopt van nul tot tien, waarbij nul staat voor zeer onwaarschijnlijk en tien voor zeer waarschijnlijk. Geven klanten een score van nul tot zes, dan zijn zij detractors. Geven zij een zeven of acht, dan zijn zij passives. En geven zij een negen of tien, dan zijn zij promotors. De NPS wordt berekend door het percentage detractors af te trekken van het percentage promotors. Als er bijvoorbeeld 50% promotors zijn en 10% detractors, dan is de NPS 40 (50 minus 10). De NPS is op zijn laagst -100 en op zijn hoogst +100. Een positieve NPS is goed, omdat er dan meer promotors dan detractors zijn.

Klanten met een hoge NPS (promotors) hebben een sterkere emotionele binding met DAS. Dit vergroot de kans dat zij langer klant blijven en waar mogelijk meer producten of diensten van ons afnemen. Daarnaast betekent een hoge NPS dat er minder ontevreden klanten zijn en daarmee de kans op klachten wordt verkleind. Dit draagt bij aan lagere kosten. Verder is bij de promotors de kans groter dat zij ons daadwerkelijk aanbevelen bij anderen. Dit heeft een positieve invloed op onze reputatie en vergroot de kans op het werven van nieuwe klanten. We meten de NPS doorlopend bij klanten met een afgeronde zaak. Na afleg van de zaak krijgen zij automatisch per e-mail een uitnodiging om deel te nemen aan het onderzoek. In de uitnodiging staat een link naar het onderzoek. We laten het onderzoek uitvoeren door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De resultaten worden teruggekoppeld via een dashboard.

Customer engagement

We werken voortdurend aan customer engagement ofwel klantbetrokkenheid door onze klanten uit te nodigen om feedback te geven over onze producten, dienstverlening en organisatie. Dit doen we doorlopend onder andere door middel van klanttevredenheidsonderzoeken, klantpanels, klantreviews en sociale media. We gebruiken deze feedback om van te leren en onze producten en diensten verder te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn de verbetering van het telefonisch keuzemenu, de verbetering van de digitale intake en de juridische keuzehulp op de website van DAS.

Daarnaast kunnen onze klanten complimenten, suggesties of klachten bij ons indienen. Op de website van DAS staat hoe dat kan, wat we hiermee doen en binnen welke termijn onze klanten een reactie kunnen verwachten. Ook deze feedback gebruiken we om onze producten en diensten beter te laten aansluiten bij de behoeften, verwachtingen en wensen van onze klanten en om het klantbelang centraal te stellen. De behandeling van klachten gebeurt door personen binnen de organisatie die niet betrokken zijn geweest bij datgene waarover de klacht gaat. Dit is een van de vereisten van de [Gedragscode Klachtbehandeling](#) waaraan DAS voldoet. Jaarlijks publiceren we een [klachtenrapportage](#) op onze website, met daarin onder meer het aantal ontvangen klachten en hoe we die hebben afgehandeld. Het beleid over het omgaan met kwaliteit en klantfeedback hebben we vastgelegd en valt onder de verantwoordelijkheid van onze kwaliteitsmanager. Deze is ook verantwoordelijk voor het bewaken van de impact, risico's en kansen (IRO's) van DAS met betrekking tot onze klanten.

5. Zakelijk gedrag - ESRS G1

Inleiding

Onze bedrijfscultuur en ons zakelijk gedrag zijn belangrijk. Ze hebben een groot effect op onze prestaties en reputatie. Een gezonde bedrijfscultuur draagt bij aan onze klantgerichtheid en medewerkerstevredenheid, en leidt daarmee tot betere bedrijfsresultaten. Medewerkers die zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen zijn daardoor vaak meer gemotiveerd en betrokken bij hun werk. Dit werkt door in onze productiviteit en prestaties.

Een gezonde bedrijfscultuur helpt ook bij het bouwen aan een sterke reputatie. Een sterke reputatie is onder meer belangrijk bij het aantrekken en behouden van klanten én van bestaand en nieuw talent. Bovendien dragen een gezonde cultuur en een sterke reputatie bij aan de stabiliteit van ons gehele organisatienetwerk en daarmee onze toekomstbestendigheid.

In dit thema beschrijven we ons zakelijk gedrag en wat wij bij DAS allemaal doen, organiseren en onderhouden om onze bedrijfscultuur levend te houden en doorlopend te verbeteren. De volgende aspecten beschrijven we:

- ons beleid op onze bedrijfscultuur;
- hoe we omgaan met ongewenst gedrag;
- hoe we omgaan met leveranciers en zakelijke betalingen;
- hoe we corruptie en omkoping herkennen en voorkomen.

De uitkomst van de DMA heeft geresulteerd in de volgende IRO (impact, risk or opportunity)-lijst voor het thema Zakelijk gedrag (het nummer # verwijst naar het volgnummer in de volledige IRO-lijst zoals eerder beschreven).

#	Materieel onderwerp	IRO	Omschrijving	ESRS-thema	Sub-thema	Tijds-horizon	Waardeketen
2	Bedrijfs-cultuur	I (+)	Zakelijk verantwoord gedrag heeft een positieve impact op de bedrijfscultuur. DAS gedraagt zich zakelijk verantwoord wat bijdraagt aan een solide imago en een vertrouwensrelatie met betrokken stakeholders. Tevens is er een klokkenluidersregeling en wordt corruptie en omkoping aangepakt.	Zakelijk gedrag - ESRS G1	Bedrijfscultuur	Jaarlijks	Eigen operatie
8	Leiderschap	I (+)	Goed leiderschap heeft een positieve impact. Het leiderschap binnen DAS heeft een positieve impact op het welzijn van het personeel en de organisatie.	Eigen personeel - ESRS S1 Zakelijk gedrag - ESRS G1	Andere arbeidsrechten Bedrijfscultuur	Jaarlijks	Eigen operatie

Beleid op bedrijfscultuur en zakelijk gedrag

Beleid en governance

Het governance-charter van DAS beschrijft het besturingsmodel van DAS, waarin ook de bedrijfscultuur is beschreven. DAS doet op een eerlijke manier zaken, met respect voor alle betrokken partijen. Het belang van onze klanten staat daarbij centraal. DAS staat voor een cultuur waarin het vanzelfsprekend is om elkaar aan te spreken op waarden en normen en de naleving van wettelijke verplichtingen.

Afdelingen in de tweede lijn als Risk Management en Compliance & Integriteit dragen bij aan het risicobewustzijn van onze organisatie. Dit doen zij door een risicobeheersingskader met bijbehorend instrumentarium en een governance-structuur te implementeren. En door het verder ontwikkelen van een integere en normbewuste bedrijfscultuur, onder meer door workshops en opleidingen te verzorgen.

DAS hecht belang aan een gezonde bedrijfscultuur. De leden van de directie en de Raad van Commissarissen dragen dit uit. Zij hebben allen de eed of belofte voor de financiële sector afgelegd. Dit geldt ook voor alle onder Solvency II gedefinieerde sleutelfunctiehouders. Bij hun werkzaamheden houden zij in het kader van evenwichtige en consistente besluitvorming rekening met de belangen van alle stakeholders, waaronder uitdrukkelijk maatschappelijke belangen. Educatie van Bestuur en RvC voorziet onder meer in

de expertise met betrekking tot de bedrijfscultuur en zakelijk gedrag, maar ook relevante expertise zoals nieuwe wet- en regelgeving en aanpalende onderwerpen.

De Algemene Gedragscode, het HR-beleid, het integriteitsbeleid en compliance-beleid voorzien in een kaderstelling die de materiële impacts, risico's en mogelijkheden omtrent bedrijfscultuur en zakelijk gedrag beheerst. Ons integriteitsbeleid beschrijft de wijze waarop integere en beheerste bedrijfsvoering bevorderd wordt. Hierbij ligt het accent op het stimuleren en bewaken van een integere bedrijfscultuur en het bevorderen van integer handelen.

Rapportages

Diverse rapportages behandelen ons gedrag en onze cultuur. Ze geven het management inzicht in actuele zaken en ontwikkelingen en bieden de mogelijkheid om te evalueren en bij te sturen. Naast het eerdergenoemde medewerkersbetrokkenheidsonderzoek kennen we het Enterprise Risk Report, dat onder andere ons gedrag en onze cultuur behandelt.

De afdeling Compliance & Integriteit rapporteert op kwartaalbasis over ontwikkelingen en integriteitsincidenten. Beide rapportages aan de directie zijn ook een onderdeel van de periodieke risicobeoordeling die de Audit & Risk Commissie uitvoert en stelt de Raad van Commissarissen in staat om de uitvoering van de strategie en het

beleid door DAS te toetsen. Het three-lines-model en de risk governance borgen onafhankelijkheid en objectiviteit van deze rapportages.

Ongewenst gedrag ontdekken en hierop handelen

Ongewenst gedrag

DAS heeft diverse manieren om gedrag dat strijdig is met haar bedrijfscultuur, gedragscode of beleid te ontdekken, te onderzoeken en hierover te rapporteren (IRO2). In de voorkoming van reactie op en rapportage speelt leiderschap een grote rol. Leiderschap is verder uitgewerkt in S1 (IRO8). DAS heeft een netwerk van interne en externe vertrouwenspersonen. Bij het thema eigen personeel onder 'Professionele en integere medewerkers' is hierover meer beschreven.

Ongewenst gedrag en integriteitsincidenten

Ongewenst gedrag accepteren we niet. Denk aan diefstal, fraude, corruptie, bedreigingen, pesten, discriminatie en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Aan een melding van ongewenst gedrag besteden we veel aandacht. Het melden van ongewenst gedrag kan op verschillende manieren, zoals via een meldformulier ('meldknop') op ons intranet MiDAS en via vertrouwenspersonen.

In overeenstemming met de Wet bescherming klokkenluiders (2023) kent DAS een klokkenluidersregeling. Integriteitsincidenten worden vastgelegd in de centrale governance-,

riskmanagement- en compliance (GRC)-tool van DAS. Incidenten worden in verschillende rapportages gerapporteerd. Bijvoorbeeld in het kwartaalrapport Compliance & Integriteit, het Enterprise Risk Report (ERR), het jaarverslag fraude en het jaarrapport klokkenluiders. We sturen hierbij op een meetwaarde voor het aantal onderzochte integriteitsincidenten, deze wordt gerapporteerd binnen onderwerp Cultuur en Gedrag van de ERR.

Een melding of vermoeden van een integriteitsincident kan leiden tot het opstarten van de procedure van intern onderzoek. Een ad hoc samengesteld incidententeam onder leiding van het hoofd Intern Onderzoek, waar nodig bijgestaan door een externe fraudespecialist, voert het interne onderzoek uit. De onafhankelijkheid en objectiviteit van bij intern onderzoek betrokken afdelingen is geborgd binnen het three-lines-model. Onderzoek wordt uitgevoerd door de tweede lijn.

Relaties met leveranciers

Dit hoofdstuk behandelt de elementen zakelijk verantwoord gedrag en de vertrouwensrelatie met betrokken stakeholders uit IRO 2 Bedrijfscultuur.

Dit hoofdstuk richt zich op leveranciers die producten en diensten leveren en niet op kapitaalverstrekkers en herverzekeraars. Hoewel kapitaalverstrekkers en herverzekeraars ook als leverancier benoemd zijn in de waardeketen, achten wij de toelichtingen die volgen voor hen niet relevant. Het zijn allen grote verzekeraars die zelf duurzaamheidsrapportages publiceren. We geven een toelichting op:

- ons beleid om betalingsachterstanden te voorkomen, vooral bij het mkb;
- onze relaties met leveranciers, rekening houdend met risico's voor de toeleveringsketen en de impact op duurzaamheidskwesaties;
- de manier waarop sociale en milieucriteria meetellen bij het selecteren van contractpartners.

Betalingsgedrag

Bij DAS hanteren wij in onze algemene inkoopvoorwaarden een duidelijke termijn waarbinnen wij ingediende facturen betalen: de wettelijke termijn van 30 dagen na ontvangst van de factuur. Deze termijn geldt voor alle leveranciers. DAS maakt gebruik van een leveranciersmanagementsysteem en een dossierbehandelingssysteem om betalingen aan crediteuren uit te voeren. Onderstaande tabel presenteert het zakelijk betalingsgedrag van het leveranciersmanagementsysteem. Het huidige dossierbehandelingssysteem biedt niet de mogelijkheid om deze berekening uit te voeren.

Het huidige dossierbehandelingssysteem wordt uitgefaseerd en vervangen. Het nieuwe systeem gaat wel betaaltermijnen registreren. Er zijn geen dagvaardingën die leveranciers tegen DAS hebben aangespannen over het betalingsgedrag van facturen.

Tabel

Zakelijk betalingsgedrag (alle facturen met betaaldatum in 2024)

	2024
Gemiddelde betaaltermijn facturen in dagen	37,5
Betalingen in overeenstemming met standaardvoorwaarden in %	33%
Aantal juridische procedures voor late betalingen	0

Bij bovenstaande cijfers is een nuance op z'n plaats. Over 2024 is 78% van de facturen binnen 32 dagen betaald en is 93% van de facturen binnen 60 dagen betaald. Jaarlijks evalueren we ons betalingsproces en voeren we verbeterpunten door om onze betaaltermijn in lijn te brengen met onze algemene inkoopvoorwaarden: 30 dagen na ontvangst van de factuur.

Relaties met leveranciers en selectie op sociale en milieucriteria

Inkoop bij DAS valt uiteen in twee verschillende domeinen. We kopen producten en diensten in die ons helpen als kantoororganisatie. Het gaat hier vooral om de inkoop van ICT-diensten, personele en facilitaire diensten en energie. Daarnaast kopen we diensten in die direct verbonden zijn met onze juridische dienstverlening, zoals de inkoop van diensten van netwerkadvocaten, expertisebureaus en voorkeursadvocaten.

Het eerstgenoemde domein wordt verzorgd door de afdeling Procurement. Procurement is verantwoordelijk voor het goed laten verlopen van het inkoopproces, voortvloeiend uit het inkoopbeleid. De inkoop van de externe juridische dienstverlening, het tweede inkoopdomein, wordt verzorgd door de afdeling Externe Juridische Diensten (EJD).

Gedragscode voor leveranciers en Statement Duurzame Inkoop

Voor beide domeinen is inkoopbeleid geformuleerd. Procurement sluit contracten volgens het inkoop- en uitbestedingsbeleid en daarin zijn de algemene inkoopvoorwaarden van DAS van toepassing. We geven onze leveranciers aan wat onze normen en waarden zijn voor onze zakelijke relaties en hoe we omgaan met duurzame inkoop. Dit hebben we vastgelegd in de onze Gedragscode voor leveranciers en het ons Statement Duurzame Inkoop. De Gedragscode voor leveranciers beschrijft dat DAS zakendoet op een wettige, ethische en verantwoorde manier en wat wij daarbij van onze leveranciers verwachten. We vragen onze leveranciers deze code te onderschrijven. Het Statement Duurzame Inkoop beschrijft hoe we met onze inkoopbeslissingen en onze samenwerking met leveranciers het milieu zo min mogelijk belasten en bijdragen aan een rechtvaardiger en eerlijker samenleving. Dit statement wordt door DAS extern gepubliceerd.

Naleving en evaluatie

We doen jaarlijks proactief onderzoek naar diverse onderwerpen bij onze belangrijkste leveranciers, naleving van deze code is er daar één van. Ook acteren we op signalen die we opvangen omtrent onze leveranciers. Als blijkt dat de code niet wordt nageleefd, gaan wij in gesprek met de leverancier en wordt een verbeterplan opgesteld. Leidt dit niet tot verbetering, dan verbindt DAS hieraan consequenties. Afhankelijk van de mate van de overtreding kan dat leiden tot ontbinding van de overeenkomst met de leverancier.

Externe Juridische Diensten (EJD) handelt volgens het beleid van de inkoop van onze externe juridische diensten, waarin de omgang met netwerkadvocaten, expertise en voorkeursadvocaten is beschreven. EJD werkt primair met onze netwerkadvocaten, als voorkeursleveranciers. Met deze partijen evalueren wij periodiek samenwerking en gedrag.

Werken met voorkeursleveranciers

De strategie van DAS is dat wij willen werken met voorkeursleveranciers. Dit zijn leveranciers die DAS heeft getoetst op diverse criteria van (financiële) betrouwbaarheid en integriteit en waarmee we contractafspraken hebben vastgelegd. Daar zijn twee belangrijke redenen voor. Wij willen meer grip krijgen op de kosten van inkoop en administratie én wij willen alleen zakendoen met bekende, integere en vertrouwde leveranciers.

Tijdens het inkoopproces beoordelen we de leverancier op een breed scala aan onderwerpen en vinden we het belangrijk dat nieuwe leveranciers onze Algemene Gedragscode en Statement Duurzame Inkoop onderschrijven. Dit draagt bij aan zakelijk verantwoord gedrag (IRO2). DAS heeft meer dan 900 leveranciers waaraan op jaarbasis € 80 miljoen wordt betaald. De missie, visie en organisatiestrategie van DAS bepalen de kaders voor ons inkoopbeleid en onze inkoopdoelstellingen. Het inkoopproces volgt en faciliteert onze duurzame keuzes.

Contracten met partijen werken wij, waar nodig, nader uit in service level agreements. Daarin maken we concrete afspraken over de te leveren prestaties en de periodieke afstemming en communicatie daarover tussen leverancier en contracteigenaar. Ons contractmanagementsysteem voorziet in zogenoemde triggers die contracteigenaren aanzetten tot het uitvoeren van specifieke stappen in het contractmanagementproces, zoals het uitvoeren van evaluaties met partijen. We maken hierbij onderscheid in de aandacht die we geven aan leveranciers op basis van een leverancierssegmentatie. Naarmate het belang van een dienst en/of het risico toeneemt voor DAS geven we meer aandacht aan een leverancier. Ook het thema duurzaamheid komt hierbij steeds vaker aan de orde.

Corruptie en omkoping en incidenten

Omkoping of corruptie hebben grote maatschappelijke gevolgen. DAS staat geen enkele vorm van omkoping, corruptie of andere vormen van belangenverstrengeling toe. Ons integriteitsbeleid, de eed of belofte en de Algemene Gedragscode van DAS zijn hier duidelijk over. Onze periodieke frauderisicoanalyse geeft inzicht in mogelijke frauderisico's en de beheersing daarvan. In onze systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) hebben we corruptie en omkoping nader geanalyseerd en de wijze waarop we dit risico beheersen uitgewerkt onder de noemer belangenverstrengeling en corruptie. Gezien de aard van de activiteiten van DAS en de geografische spreiding daarvan beoordelen we het risico op corruptie en omkoping als zeer beperkt. We onderkennen geen functies binnen DAS die in ernstige mate zijn blootgesteld aan corruptie en omkoping. In de uitvoeringen van de onderstaande maatregelen speelt leiderschap een belangrijke rol (IRO8).

Incidenten worden onderzocht en vastgelegd. Een melding van een incident over corruptie of omkoping of het vermoeden ervan wordt onderzocht. Hiervoor wordt het integriteitsincident-managementproces gevolgd, een proces waarin afdelingen als HR en Compliance & Integriteit een belangrijke rol vervullen. Onze bedrijfsvoering bevat controle en evenwicht (checks and balances) die de kans op corruptie of omkoping minimaliseren en de kans op ontdekking van onregelmatigheden

vergroten. We zijn transparant over ontvangen geschenken en uitnodigingen, en leggen dat vast in een register.

Incidenten leggen we vast in een administratie. Integriteitsincidenten worden in verschillende rapportages gemeld. Deze rapportages worden behandeld in de betreffende risk committees en gedeeld met de directie.

Training en awareness

DAS heeft een awareness-programma, waarin ook activiteiten zijn opgenomen over integriteit en ethiek. Al onze medewerkers en de directie volgen verplicht twee keer per jaar een e-learning waarin verschillende onderwerpen uit onze Algemene Gedragscode aan de orde komen. Ze moeten deze training met succes afronden.

In 2024 hebben gemiddeld over twee rondes 1.240 medewerkers deze e-learning gevolgd. 1.228 medewerkers hebben de e-learning succesvol afgerond. Met 98% voldoet DAS ruim aan haar interne norm van een slagingspercentage van 95%.

Op verschillende manieren besteden we gedurende het jaar aandacht aan risicobeheersing, (kern) waarden en de Algemene Gedragscode van DAS. Onder andere door communicatie, workshops en masterclasses over tal van onderwerpen toegesneden op doelgroep, actualiteit en relevantie.

In het rapportagejaar 2024 zijn er géén integriteitsincidenten geweest die te maken hebben met corruptie of omkoping.

	2024
Aantal bevestigde gevallen waarin eigen werknemers een disciplinaire maatregel hebben gekregen vanwege incidenten gerelateerd aan corruptie of omkoping	0
Aantal bevestigde gevallen waarin eigen werknemers zijn ontslagen vanwege incidenten gerelateerd aan corruptie of omkoping	0
Aantal bevestigde gevallen met betrekking tot contracten met zakenpartners die niet zijn verlengd vanwege schendingen met betrekking tot corruptie of omkoping	0
Aantal bevestigde gevallen met betrekking tot contracten met zakenpartners die zijn beëindigd vanwege schendingen met betrekking tot corruptie of omkoping	0
Totaal aantal bevestigde gevallen van corruptie of omkoping	0
Aantal veroordelingen voor anti-corruptie- en anti-omkopingswetten	0
Bedrag aan boetes voor overtreding van anti-corruptie- en anti-omkopingswetten	0

6. Appendix met referentietabel rapportage-eisen

Rapportage-eis	Omschrijving rapportage-eis	Referentie(s) naar paragraaf/alinea in verslag
BP-1 BP-2	Grondslag voor het opstellen van informatie	Grondslagen voor het opstellen van informatie
GOV-1 GOV-2 GOV-3 GOV-4 GOV-5	Governance	Governance
SBM-1 SBM-2 SBM-3 SBM-4	Strategie	Strategie Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)
IRO-1 IRO-2	Impact-, risico- en kansenmanagement	Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO's)
E1.GOV-3	Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen	Governance - Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen
E1-1	Transitieplan voor klimaatmitigatie	Transitieplan
E1.SBM-3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en business-model	Klimaatverandering en DAS
E1.IRO-1	Beschrijving van de processen om materiële klimaatimpacts, -risico's en -kansen in kaart te brengen en te analyseren	Klimaatverandering en DAS
E1-2	Beleid ten aanzien van klimaatmitigatie en klimaatadaptatie	Beleid, acties en doelen
E1-3	Maatregelen en middelen wat betreft beleid ten aanzien van klimaatverandering	Transitieplan
E1-4	Doelen inzake klimaatmitigatie en klimaatadaptatie	Transitieplan

(*niet van toepassing)

Rapportage-eis	Omschrijving rapportage-eis	Referentie(s) naar paragraaf/alinea in verslag
E1-5	Energieverbruik en energiemix	Onze energieconsumptie en -mix
E1-6	Bruto scope 1-, 2-, 3-emissies en totale broeikasgasemissies	Onze CO ₂ -uitstoot
E1-7*	Broeikasgasverwijderingen en projecten voor broeikasgasmitigatie gefinancierd uit carbon credit	
E1-8*	Interne koolstofbeprijzing	
S1.SBM-3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en businessmodel	Strategie
S1-1	Beleid ten aanzien van eigen personeel	DAS als werkgever
S1-2	Processen om met eigen werknemers en werknemersvertegenwoordigers te overleggen over impacts	Onze medewerkers
S1-3	Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor eigen werknemers om zorgen kenbaar te maken	Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers
S1-4	Acteren op materiële impacts op eigen personeel, en benaderingen om wat eigen personeel betreft materiële risico's te mitigeren en materiële kansen te benutten, en de effectiviteit van die maatregelen	Onze medewerkers
S1-5	Doelen wat betreft het beheersen van materiële negatieve impacts, het bevorderen van positieve impacts en het beheersen van materiële risico's en kansen	Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers
S1-6	Kenmerken van de werknemers van de onderneming	Onze medewerkers
S1-8	Kenmerken van medewerkers niet in loondienst onder het eigen personeel van de onderneming	Onze medewerkers
S1-9	Cao-dekkingsgraad en sociale dialoog	Onze medewerkers
S1-10	Leefbare lonen	Onze medewerkers

(*niet van toepassing)

Rapportage-eis	Omschrijving rapportage-eis	Referentie(s) naar paragraaf/alinea in verslag
S1-14	Veiligheids- en gezondheidsmaatstaven	Opleiden en ontwikkelen van onze medewerkers
S1-16	Beloningsmaatstaven (loonkloof en totale beloning)	Onze medewerkers
S1-17*	Incidenten, klachten en ernstige impacts op het gebied van mensenrechten	
S4.SBM-3	Materiële impacts, risico's en kansen en de wisselwerking daarvan met strategie en business-model	Inleiding Positieve effecten op klanten Mogelijke negatieve effecten op klanten
S4-1	Beleid ten aanzien van consumenten en eindgebruikers	Waarborgen van de positieve effecten op klanten Beleid beperking negatieve effecten op klanten
S4-2	Processen om met consumenten en eindgebruikers te overleggen over impacts	Klanttevredenheid en loyaliteit als doelstelling Customer engagement
S4-3	Herstelprocessen voor negatieve impacts en kanalen voor consumenten en eindgebruikers om zorgen kenbaar te maken	Customer engagement
S4-4	Acteren op materiële impacts op consumenten en/of eindgebruikers en benaderingen om met betrekking tot consumenten en eindgebruikers materiële risico's te beheersen en materiële kansen te benutten, en de effectiviteit van die maatregelen	Waarborgen van de positieve effecten op klanten Beleid beperking negatieve effecten op klanten Klanttevredenheid en loyaliteit als doelstelling Customer engagement
G1.GOV-1	De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen	Beleid op bedrijfscultuur en zakelijk gedrag
G1-1	Beleid ten aanzien van zakelijk gedrag en bedrijfscultuur	Beleid op bedrijfscultuur en zakelijk gedrag Ongewenst gedrag ontdekken en hierop handelen
G1-2	Beheer van relaties met leveranciers	Relaties met leveranciers
G1-3	Preventie en opsporing van corruptie of omkoping	Corruptie en omkoping en incidenten
G1-4	Bevestigde incidenten van corruptie of omkoping	Corruptie en omkoping en incidenten
G1-5*	Politieke invloed en lobbyactiviteiten	
G1-6	Betalingspraktijken	Relaties met leveranciers

(*niet van toepassing)

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening 2024

Geconsolideerde balans per 31 december 2024

(voor resultaatbestemming)

x € 1.000	Noot	31 december 2024		31 december 2023*	
Activa					
Immateriële vaste activa	1	5.205		3.479	
			5.205		3.479
Overige financiële beleggingen	2				
Aandelen		56.736		55.989	
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren		140.398		153.972	
Vorderingen uit andere leningen		1.110		1.580	
			198.244		211.541
Vorderingen	3				
Vorderingen uit (in)directe verzekeringen op:					
• verzekeringnemers		406		570	
• tussenpersonen/volmachten		11.827		10.756	
• verzekeraars		35.909		31.060	
Vorderingen uit herverzekering		23.267		13.062	
Overige vorderingen		7.001		6.003	
			78.410		61.451
Overige activa	4				
Materiële vaste activa		8.072		9.656	
Liquide middelen		18.618		13.890	
Onderhanden werk		1.756		1.522	
Latente belastingvorderingen		13.744		11.697	
			42.190		36.765
Overlopende activa	5		14.553		13.903
Lopende rente		777		737	
			777		737
			324.826		313.973

*De cijfers 2023 zijn inclusief fouterstel.

De toelichtingen op pagina 131 tot en met 171 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde balans per 31 december 2024

(voor resultaatbestemming)

x € 1.000	Noot	31 december 2024	31 december 2023*
Passiva			
Groepsvermogen	6	93.429	99.656
Eigen vermogen		93.429	99.656
Technische voorzieningen	7		
Voor niet-verdiende premies bruto		20.082	19.538
Voor niet-verdiende premies aandeel herverzekering		-8.033	-6.838
Voor te betalen schaden bruto		183.552	164.747
Voor te betalen schaden aandeel herverzekering		-42.888	-27.884
		152.713	149.563
Voorzieningen	8		
Compensatie pensioenregeling		6.747	7.200
Jubileavoorziening		2.394	2.171
Regeling vervroegd uittreden		1.207	1.682
Regeling vitaliteitsverlof		893	914
Reorganisatievoorziening		2.982	103
		14.223	12.070
Schulden	9		
Schulden uit directe verzekeringen		2.752	2.448
Schulden uit herverzekering		35.207	24.742
Overige schulden		11.949	11.591
		49.908	38.781
Overlopende passiva	10	14.553	13.903
		324.826	313.973

*De cijfers 2023 zijn inclusief fourterstel

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2024

x € 1.000	Noot	2024	2023*
Technische rekening schadeverzekering			
Verdiende premies eigen rekening	13		
Bruto-premies eigen bedrijf/volmachten		114.062	105.781
Bruto-premies inkomende herverzekering		198.578	177.909
Uitgaande herverzekeringspremies		-110.220	-72.876
Totaal bruto-premies		202.420	210.814
Wijziging voorziening niet-verdiende premies eigen rekening			
-bruto		-544	-668
-aandeel herverzekeraars		1.195	2.121
Totaal wijziging voorziening niet-verdiende premies		651	1.453
		203.071	212.267
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen		2.417	1.248
Schaden eigen rekening	14		
-directe verzekeringen bruto		-58.658	-58.949
-inkomende herverzekering bruto		-121.424	-118.055
-aandeel herverzekeraars		51.914	38.803
Schaden eigen rekening		-128.168	-138.201
Wijziging voorziening voor te betalen schaden eigen rekening		-6.491	-4.838
Wijziging voorziening voor te betalen schaden inkomende herverzekering		-12.314	-10.924
Wijziging voorziening voor te betalen schaden aandeel herverzekeraars		15.004	6.506
Wijziging voorziening voor te betalen schaden (netto)		-3.801	-9.256
		-131.969	-147.457
Bedrijfskosten	15		
Beheers- en personeelskosten; afschrijving bedrijfsmiddelen en provisie		-123.887	-116.148
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars		41.256	24.232
		-82.631	-91.916
Resultaat technische rekening schadeverzekering		-9.112	-25.858

x € 1.000	Noot	2024	2023*
Niet-technische rekening			
Resultaat technische rekening schadeverzekering		-9.112	-25.858
Opbrengsten uit beleggingen	16		
Opbrengsten uit overige beleggingen		2.417	1.239
Gerealiseerde winst op beleggingen		169	8.677
		2.586	9.916
Beleggingslasten	17		
Beheerskosten en rentelasten		-	-3
Waardeveranderingen van beleggingen		-	16
Gerealiseerd verlies op beleggingen		-	-
		-	13
Niet-gerealiseerd(e) winst/verlies op beleggingen	18	604	3.936
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	19	-2.417	-1.248
Andere baten	20	3.869	3.431
Andere lasten	20	-5.757	-4.074
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		-10.227	-13.884
Vennootschapsbelasting	21	2.534	3.699
Resultaat na belastingen		-7.693	-10.185

Totaalresultaat over 2024

x € 1.000	Noot	2024	2023*
Resultaat na belastingen		-7.693	-10.185
Herwaardering beleggingen		1.465	-3.611
Totaalresultaat		-6.228	-13.796

*De cijfers 2023 zijn inclusief fouterstel

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2024

x € 1.000	Noot	2024	2023*
Resultaat na belasting		-7.693	-10.185
Aanpassingen voor:			
• Mutatie technische voorziening	7	3.151	7.804
• Mutatie voorzieningen	8	2.153	-1.169
• Afschrijving bedrijfsmiddelen	1, 4	3.464	2.770
• Waardeverandering beleggingen	2, 6, 16	-2.305	-11.373
• Vorderingen uit verzekeringen	3	-15.962	-3.557
• Latente belastingvordering	4	-2.046	-4.755
• Overige mutaties	3, 4, 5, 9, 10	8.839	12.411
		-2.706	2.131
Kasstroom uit operationele activiteiten		-10.399	-8.054
Investerings en aankopen			
Overige beleggingen	2	-40.453	-97.224
Immateriële vaste activa	1	-2.853	-3.796
Materiële vaste activa	4	-857	-6.805
		-44.163	-107.825
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen			
• Overige beleggingen	2	57.520	118.976
• Groepsmaatschappijen	3	1.770	1.672
		59.290	120.648
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		15.127	12.823
• Betaalde dividenden	6	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-	-
Netto-kasstroom		4.728	4.769
Stand begin van het jaar	4	13.890	9.121
Stand eind van het jaar	4	18.618	13.890
Mutatie geldmiddelen		4.728	4.769

*De cijfers 2023 zijn inclusief fouterstel

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2024

Algemene grondslagen

Verslaggevende entiteit en relatie met moedermaatschappijen

DAS Holding N.V. (statutair gevestigd in Amsterdam), hoofdkantoorhoudend op De Entree 203-225, 1101 HG in Amsterdam, is een naamloze vennootschap waarvan de aandelen voor 50% in het bezit zijn van ERGO Versicherung AG (uiteindelijke 100% aandeelhouder hiervan is Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG). De andere 50% is in het bezit van ASR Deelnemingen N.V. (18%), Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. (31%) en Stichting Beheer Aandelen DAS Holding (1%). Het KvK-nummer van DAS Holding N.V. (DAS Holding) is 34157138.

DAS Holding is een holdingmaatschappij. De voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit het verzekeren in de branche rechtsbijstand en het verlenen van juridische diensten.

De activiteiten van de onderneming en van de groep vinden plaats in Nederland.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Groepsstructuur

DAS Holding is 100% aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V., beide vennootschappen zijn gevestigd in Amsterdam en zijn in de consolidatie begrepen.

Toegepaste grondslagen

De geconsolideerde jaarrekening van de onderneming maakt deel uit van de statutaire jaarrekening van de onderneming en is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Voor de waardering van activa en passiva van de verzekeringsactiviteiten en de resultaatbepaling op deze activiteiten worden de bepalingen van afdeling 15 van titel 9 Boek 2 BW in aanmerking genomen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Daarom vermeldt de enkelvoudige winst-en-verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Het management heeft bij het opmaken van de jaarrekening de continuïteit van de onderneming voor de komende twaalf maanden onderzocht en heeft op basis daarvan besloten tot het toepassen van de continuïteitsveronderstelling.

Foutherstel

In de loop van 2024 bleek de ultimo 2023 gebruikte data voor de berekening van de voorziening voor te betalen schaden incompleet te zijn geweest. Hierdoor was de voorziening voor te betalen schaden per 31 december 2023 eenmalig € 4.009k te laag weergegeven. Aangezien dit een materiële onjuistheid in de jaarrekening 2023 vormt en daarmee niet het wettelijk vereiste inzicht wordt gegeven is het beginvermogen van 2024 zichtbaar met € 2.975k verlaagd. De vergelijkende cijfers in de balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting daarop zijn hiervoor aangepast. In de volgende tabel zijn de effecten van het foutherstel getoond.

	2024 in Jaarrekening	2023 in Jaarrekening	Effect foutherstel
	2024	2023	
Balans - Activa			
Vorderingen uit herverzekering	13.062	13.724	-662
Latente belastingvorderingen	11.182	10.148	1.034
			372
Balans - Passiva			
Onverdeeld resultaat	-8.700	-5.725	-2.975
Technische voorziening voor te betalen schaden bruto	164.747	160.738	4.009
Technische voorziening voor te betalen schaden aandeel herverzekering	-27.884	-27.222	-662
			372
Winst- en verliesrekening			
Wijziging voorziening voor te betalen schaden eigen rekening	-4.838	-3.530	-1.308
Wijziging voorziening voor te betalen schaden inkomende herverzekering	-10.924	-8.223	-2.701
Wijziging voorziening voor te betalen schaden aandeel herverzekeraars	6.506	5.844	662
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	24.232	24.894	-662
Vennootschapsbelasting	3.186	2.152	1.034
			-2.975

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Vergelijking met voorgaand jaar

Er zijn geen wijzigingen in de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en dat de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen, en niet van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijs niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Als de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld. Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van

een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord als alle belangrijke risico's met betrekking tot de geleverde diensten zijn overgedragen aan de afnemer.

Verwachte wijzigingen in verslaggevingsregels voor het komend jaar

Er worden geen wijzigingen in de verslaggevingsregels voor het komend boekjaar verwacht die van materiële invloed zijn op het vermogen en resultaat van DAS Holding.

Presentatie en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle bedragen in deze jaarrekening, die zijn opgenomen in tabellen, zijn opgenomen in duizendtallen. Duizendtallen in de tekst worden aangegeven met een 'k'. De tabellen zijn opgebouwd vanuit de volledige niet-afgeronde cijfers. Daardoor kunnen er afrondingsverschillen ontstaan in de telling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De schattingsposten in deze jaarrekening zijn premie-inkomsten en hieraan gerelateerde balansposten, de latente belastingvorderingen, het onderhanden werk, de technische voorzieningen (inclusief herverzekeringen), de jubileavoorziening, de voorziening voor latente belastingverplichtingen, de reorganisatievoorziening, de vitaliteitsverlofvoorziening, de voorziening voor compensatie van de pensioenregeling, de voorziening voor de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU) en de voorziening voor herstelkosten.

Een belangrijke driver voor de hoogte van de interne voorziening voor te betalen schade is de inschatting van het aantal uren dat nodig is om de lopende (en nog te melden) claims af te handelen. Voor deze inschatting wordt een technische urenregistratie (tijdschrijven) gehanteerd. Voor het gemiddelde aantal uren dat nodig

is om een claim af te handelen en het totaal beschikbaar aantal uren wordt uitgegaan van een gemiddelde over meerdere jaren.

De belangrijkste drivers voor de hoogte van de externe voorziening voor te betalen schade zijn de inschatting van het verwachte aantal dossiers, alsmede de verwachte gemiddelde betaling per dossier. Deze inschattingen worden gemaakt per homogene risicogroep.

Schattingswijzigingen

In de bepalingen van de externe voorziening voor te betalen schade heeft DAS een wijziging doorgevoerd om de verwachte gemiddelde betaling per dossier voor uitbestede claims te bepalen. Voor uitbestede claims wordt bij de bepaling van de verwachte gemiddelde betaling per dossier vanaf 2024 gebruik gemaakt van historische data en actuariële analyses in plaats van steekproeven.

Deze schattingswijziging heeft geresulteerd in een verhoging van de bruto voorziening voor te betalen schade, exclusief prudentie, van € 28 miljoen.

Daarnaast is de prudentiemarge eind 2024 verlaagd van 19,5% naar 17,5% van de best estimate voorziening voor te betalen schade. Door de update van de onderliggende parameters in de best estimate voorziening voor te betalen schade is DAS van mening dat de voorziening minder onzekerheid bevat waardoor

er relatief gezien minder prudentie nodig is. De hoogte van de prudentie is absoluut gezien in lijn met 2023. Zonder deze schattingswijziging zou de prudentiemarge € 2,4 miljoen hoger uitvallen.

Grondslagen voor consolidatie

Consolidatiekring

In de consolidatie worden de financiële gegevens van DAS Holding, haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen opgenomen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin DAS Holding beslissende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Ook zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Als de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, en eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in

het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

Vreemde valuta

De transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. De hieruit voortvloeiende balansposten worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, waarbij eventuele koersverschillen in het resultaat worden verwerkt, tenzij deze betrekking hebben op aandelen die worden verwerkt in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor aandelen.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht immaterieel vast actief of zelfvervaardigd immaterieel vast actief (ontwikkelingskosten software) worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs

als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering, worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening. Onder het eigen vermogen wordt een wettelijke reserve aangehouden ter hoogte van de boekwaarde van de ontwikkelingskosten software.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de kostprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

Gekochte software wordt lineair afgeschreven over een periode van vijf jaar of kortere economische levensduur. Afschrijving van de zelf ontwikkelde software vindt plaats naar rato van het aantal gebruikers van de software per periode over een contractueel vastgelegde termijn van de cloud services die benodigd zijn om de zelf ontwikkelde software te kunnen gebruiken of kortere economische levensduur.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder Bijzondere waardeverminderingen (im)materiële vaste activa.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financierings-verplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten en overige financiële activa en financiële verplichtingen.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

In contracten besloten afgeleide instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt als onderdeel van het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderings-grondslag voor derivaten waarop geen kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen reële waarde. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Maar als financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactie-kosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Als financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde, komt daarvoor de marktwaarde in aanmerking. Als een financieel instrument wordt verhandeld op een actieve markt, dan verschaft de genoteerde marktprijs of beurswaarde de beste aanwijzing voor de reële waarde (methode 1). Er dient dan sprake te zijn van een actieve markt die goed ontwikkeld is en waarbij voldoende volumes worden verhandeld. Als dat niet het geval is of als er geen genoteerde marktprijs beschikbaar is, wordt een andere schattingsmethode gehanteerd. Gehanteerde technieken zijn:

- vergelijking met de actuele waarde van een ander financieel instrument met vergelijkbare kenmerken waar wel een betrouwbare marktwaarde voor kan worden bepaald (methode 2);
- algemeen aanvaarde waarderings technieken zoals bijvoorbeeld netto-contantewaardeberekeningen (methode 3); of
- gebruik van waarderingsmodellen (methode 4).

Na eerste opname worden afgeleide financiële instrumenten die verband houden met aandelen gewaardeerd op actuele waarde. De overige financieel afgeleide instrumenten worden op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige financiële beleggingen

Dit betreft investeringen in aandelen (eigenvermogens-instrumenten), in obligaties en andere vastrentende waardepapieren en vorderingen uit andere leningen.

Aandelen

Alle investeringen in beleggingsfondsen met beursnotering zijn opgenomen onder de categorie aandelen (investeringen in eigenvermogensinstrumenten). Deze investeringen vinden plaats in de surplus-portfolio en zijn beschikbaar voor verkoop. Na de eerste opname worden deze investeringen gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beursnotering. Veranderingen in de reële waarde worden, voor zover het resultaat van de individuele belegging cumulatief positief is, tot het moment van realisatie rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt na aftrek van belasting. Als een waardevermindering groter is dan de herwaarderingsreserve, dient het meerdere ten laste van het resultaat te worden gebracht. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie investeringen in eigenvermogens-instrumenten met beursnotering behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Wanneer de belegging niet langer in de balans wordt opgenomen, wordt de in het eigen vermogen opgenomen cumulatieve waardeverandering overgeboekt naar de winst- en-verliesrekening. In geval van een cumulatieve waardevermindering tot onder de kostprijs wordt de waardevermindering in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren

Gekochte leningen en obligaties waarvan de onderneming de intentie heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, en hiertoe ook in staat is, worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderings-verliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie gekochte leningen en obligaties behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Vorderingen uit andere leningen

Vorderingen uit andere leningen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardevermindering financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere balansdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel

actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering, als er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet-nakomen van betalings-verplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet-belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet-nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële

actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samen-hangende verplichting niet gesaldeerd.

Vorderingen

Onder Vorderingen worden alle bedragen opgenomen waarvan het de verwachting is dat de ontvangst van de vordering zal plaatsvinden binnen twaalf maanden na balansdatum.

Onder Vorderingen worden ook de kortlopende vorderingen op herverzekeraars gepresenteerd. Deze vorderingen zijn afhankelijk van de verwachte claims en schadebe-handelingskosten die voortvloeien uit de desbetreffende herverzekerde verzekeringscontracten. De waardering van door en aan herverzekeraars verschuldigde bedragen geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van het herverzekeringscontract.

De vorderingen uit hoofde van herverzekeringscontracten worden op balansdatum beoordeeld op eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Overige activa

De overige activa bestaan uit materiële vaste activa, liquide middelen, onderhanden werk en latente belastingvorderingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de kostprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De afschrijving vindt plaats over de economische levensduur. Voor dat deel van de materiële vaste activa dat betrekking heeft op de verbouwingen en nagelvast inventaris in gehuurde panden, is de economische levensduur beperkt tot het einde van de contractueel vastgelegde huurtermijn. De langste afschrijvingstermijn is elf jaar en drie maanden, zijnde de huurtermijn van het kantoor in Amsterdam. De overige materiële vaste activa worden afgeschreven over een periode van vijf jaar, zijnde de verwachte economische levensduur.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen (im)materiële vaste activa

Voor (im)materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom-genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waarde-verminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindering-verlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd op nominale waarde. Als liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Onderhanden werk

Deze post betreft de onderhanden werk positie voor de nog niet afgeronde letselschade dossiers van DAS Legal Services B.V. en bestaat uit de per balansdatum geschatte waarde van de verrichte prestaties.

Latente belastingvorderingen

Voor de waarderingsgrondslag van de latente belastingvorderingen wordt verwezen naar het onderdeel Belastingen in de grondslagen.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogens-instrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Agio

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Hieronder worden tevens begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van aandelen of uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de onderneming. Kosten en kapitaalbelasting verbonden aan de plaatsing van aandelen die niet worden geactiveerd, worden onder aftrek van belastingeffecten ten laste van het

agio gebracht. Als en voor zover het agio ontoereikend is, worden de bedragen ten laste van de overige reserves gebracht.

Herwaarderingsreserve

Veranderingen in de reële waarde van investeringen die beschikbaar zijn voor verkoop, worden, voor zover het resultaat van de individuele belegging cumulatief positief is, tot het moment van realisatie rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt in de herwaarderingsreserve na aftrek van belasting. Daarnaast wordt voor die categorie activa een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves, als geen sprake is van frequente marktnoteringen.

De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. Op de herwaarderingsreserve worden waardeverminderingen van het betreffende actief in mindering gebracht. Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van het resultaat. Bij de bepaling van de herwaarderingsreserve is een bedrag voor belastingen in mindering gebracht. Waardevermeerderingen van financiële instrumenten en andere beleggingen die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden onmiddellijk in het resultaat verwerkt.

Wettelijke reserve

In verband met de ontwikkeling van software wordt ten laste van de overige reserves een wettelijke reserve gevormd. Door afschrijving op het corresponderende immateriële actief vermindert deze wettelijke reserve ten gunste van de overige reserves.

Voorzieningen – algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer:

- er een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting is die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- van het voorgaande een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Als (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden, tenzij anders toegelicht, gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Technische voorzieningen

Voorziening voor niet-verdiende premies

De voorziening voor niet-verdiende premies betreft het per balansdatum nog niet verdiende deel van de netto-premies. Het verschil tussen de bruto-voorziening voor niet-verdiende premies en de netto-voorziening voor niet-verdiende premies betreft provisie. Onder provisie wordt verstaan de vergoedingen aan tussenpersonen en volmachten, en de herverzekeringscommissie aan verzekeraars, voor de verkoop en het beheer van polissen. Deze voorziening heeft over het algemeen een kortlopend karakter. In het geval dat de toereikendheidstoets daartoe aanleiding geeft wordt de voorziening voor niet-verdiende premies verhoogd. Het gedeelte van de voorziening niet-verdiende premies dat ten goede komt aan de herverzekeraars wordt apart gepresenteerd.

Voorziening voor te betalen schade

De voorziening voor te betalen schade omvat het bedrag van de te verwachten schade of verplichtingen, in aanmerking nemende de voor balansdatum ontstane schade of verplichtingen die zijn gemeld en nog niet zijn afgewikkeld, schade of verplichtingen die nog niet zijn gemeld en de kosten die verband houden met de afwikkeling van schade of verplichtingen verminderd met te ontvangen buitengerechtelijke kosten (BGK). Deze voorziening heeft over het algemeen een langlopend karakter.

De toereikendheid van de voorziening voor te betalen schade wordt vastgesteld aan de hand van de Solvency II-waardering van deze voorziening. In de jaarrekening wordt de voorziening voor te betalen schade verhoogd met een prudentiemarge. In het geval dat de toereikendheidstoets daartoe aanleiding geeft wordt de voorziening voor te betalen schade verhoogd.

De voorziening voor te betalen schade bestaat uit twee componenten, de externe en interne voorziening.

Externe voorziening voor te betalen schade

Deze voorziening dient ter dekking van de in de toekomst te maken externe kosten, met name advocaatkosten. Hierin wordt rekening gehouden met dossiers die reeds zijn gemeld en daarnaast met dossiers die in de toekomst nog gemeld zullen worden. De schademeldingen en de externe kosten worden verdeeld in homogene risicogroepen. Per homogene risicogroep wordt een schatting gemaakt van de voorziening. Deze schatting wordt gemaakt op basis van de gemiddelde kosten per dossier en het verwachte aantal meldingen per schadejaar. Voor de homogene risicogroep massaschades wordt een handreserve bepaald, waarbij per schade een inschatting wordt gemaakt van de verwachte kosten.

Interne voorziening voor te betalen schade

Deze voorziening dient ter dekking van de in de toekomst verwachte interne kosten, met name personeels- en exploitatiekosten. Hierin wordt rekening gehouden met dossiers die in behandeling zijn en dossiers die in de toekomst nog gemeld zullen worden. Deze dossiers worden verdeeld in twee homogene risicogroepen. Per homogene risicogroep wordt een inschatting gemaakt van de te verwachten interne kosten voor de afwikkeling van deze dossiers.

De berekening is gebaseerd op patronen van nog uitstaande claims (zowel werkvoorraden als nog niet gemelde claims die al wel hebben plaatsgevonden) op de datum van berekening. Op basis van een urenregistratie (tijdschrijven) wordt een inschatting gemaakt van het aantal uren dat nodig is om de nog uitstaande claims af te wikkelen. Dit resulteert in het aantal fte dat naar verwachting nodig is om de uitstaande claims af te wikkelen. Dit aantal wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde kosten per fte inclusief een opslag voor indirecte kosten voor management, stafkosten, huisvesting en overige kosten.

De voorziening bevat een aftrek voor de verwachte opbrengst van de te ontvangen BGK. Deze aftrek wordt ingeschat met schadedriehoeken waarin de ontvangsten naar schadejaar en boekjaar worden ontwikkeld.

Aandeel herverzekeraars in verplichtingen gerelateerd aan verzekeringscontracten

Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorziening betreft vorderingen op lange termijn op de herverzekeraars en is afhankelijk van de verwachte claims en schadebehandelingskosten (gepresenteerd onder het herverzekeringsdeel in de technische voorzieningen).

Het aandeel van herverzekeraars wordt voor de schadebehandelingskosten bepaald op basis van dezelfde waarderinggrondslagen als gehanteerd voor nog te betalen schaden. Met kredietrisico wordt geen rekening gehouden.

De technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten worden op dezelfde manier verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten.

Verplichtingen uit herverzekering betreffen voornamelijk te betalen premies voor herverzekeringscontracten. Deze premies worden als last opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn.

Voorzieningen

Onder voorzieningen zijn opgenomen de voorziening voor compensatie van de pensioenregeling, de jubilea-voorziening, de voorziening voor de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU), de voorziening

voor vitaliteitsverlof, de reorganisatievoorziening, de voorziening voor herstelkosten en de voorziening voor latente belastingverplichtingen.

Voorziening compensatie pensioenregeling

Op balansdatum is onder voorzieningen een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de (oud-)werknemers, waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de bedragen die zijn toegezegd. Het betreft hier het bedrag dat DAS verschuldigd is na het doen van een aanbod aan de werknemers om een deel van een bestaande pensioenregeling af te kopen.

Jubileavoorziening

De jubileavoorziening is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen plus een bedrag voor het vierten van deze gelegenheid. De voorziening betreft de contante waarde van het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met de toekomstige salarisstijgingen en de blijfkans. Verwezen wordt verder naar de noot Voorzieningen. De regeling ziet er als volgt uit:

- jubileumuitkering bij 12,5 jaar dienstverband: 1/4 maandsalaris;
- jubileumuitkering bij 25 jaar dienstverband: 1 maandsalaris;
- jubileumuitkering bij 40 jaar dienstverband: 1 maandsalaris;
- uitkering bij (pre)pensionering: 1/4 maandsalaris.

Voorziening voor de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)

In de cao voor de verzekeringsbranche is opgenomen dat werknemers drie jaar voor hun AOW-gerechtigde leeftijd onder voorwaarden eerder mogen stoppen met werken, zonder dat dit fiscaal als een RVU wordt belast. Deze vrijstelling geldt alleen voor uitkeringen aan werknemers die in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 maximaal 36 maanden van hun wettelijke AOW-leeftijd verwijderd zijn. Het doel van de tijdelijke aanpassing van de RVU-heffing is om werknemers die zich onvoldoende hebben kunnen voorbereiden op de verhoging van de AOW-leeftijd en die niet in staat zijn om gezond werkend de AOW-leeftijd te bereiken, de mogelijkheid te bieden eerder te stoppen met werken. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen voor de RVU.

Voorziening voor vitaliteitsverlofregeling

Volgens de cao voor de verzekeringsbranche heeft elke werknemer die zeven jaar of langer in dienst is onder bepaalde voorwaarden recht op twee maanden vitaliteitsverlof. Gedurende deze twee maanden ontvangt de werknemer respectievelijk 70% en 40% van zijn bruto-salaris inclusief sociale premies. DAS heeft een voorziening voor vitaliteitsverlof opgenomen waarbij rekening is gehouden met een aantal aannames op het gebied van blijfkans, het percentage van de werknemers dat gebruikmaakt van de regeling en toekomstige salarisstijgingen inclusief sociale lasten en pensioen-premies. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen voor vitaliteitsverlof.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op balansdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende

activiteiten van de onderneming. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde, als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is.

Voorziening voor latente belastingverplichtingen

Voor de waarderingsgrondslag van de voorziening voor latente belastingverplichtingen wordt verwezen naar het onderdeel Belastingen in de grondslagen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Als er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Onder kortlopende schulden zijn tevens de verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen en pensioenen opgenomen voor zover de verschuldigde premies en sociale lasten op balansdatum nog niet zijn voldaan.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd.

Verdiende premies eigen rekening

Hieronder zijn opgenomen de in het boekjaar aan de verzekeringnemers in rekening gebrachte bruto-premies gecorrigeerd voor de mutatie van de technische voorziening voor niet-verdiende premies voor zover deze betrekking hebben op de bruto-premies.

De te betalen premies uit hoofde van uitgaande herverzekeringscontracten zijn als last onder de premie-inkomsten opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn.

Toegerekende opbrengsten uit beleggingen
De aan de technische rekening toegerekende beleggingsopbrengsten hebben betrekking op die beleggingsopbrengsten die gerelateerd zijn aan de beleggingen die worden aangehouden ter dekking van de technische voorzieningen.

Schaden eigen rekening

Onder schaden eigen rekening zijn opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen in- en externe schadebehandelingskosten, waaronder de mutatie van de voorziening voor te betalen schaden.

Bedrijfskosten

Onder bedrijfskosten worden opgenomen de in het boekjaar ten gunste van agenten en gevolmachtigden gecrediteerde provisie, personeelskosten, kosten gevolmachtigden, overige beheerskosten en afschrijvingen die op het boekjaar betrekking hebben. De pensioenpremies worden verantwoord als kosten. De afdelingen die werkzaamheden verrichten voor de schadebehandeling worden op basis van percentages toegerekend aan de schadebehandelingskosten. De percentages zijn afhankelijk van de inschatting van de hoeveelheid werkzaamheden die deze afdelingen verrichten ten behoeve van de schadebehandeling. De jaarlijks van herverzekeraars te ontvangen provisie wordt als bate verantwoord onder bedrijfskosten en berekend op basis van een contractueel overeengekomen percentage van de uitgaande herverzekeringspremie. Dit percentage wordt jaarlijks achteraf, binnen een afgesproken bandbreedte, aangepast op basis van de werkelijke schaderatio totdat alle claims uit een bepaald schadejaar zijn afgewikkeld. De bedrijfskosten van DAS Holding zelf en van DAS Legal Services B.V. zijn verantwoord onder de Andere lasten.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband tijdsevenredig in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Als een beloning wordt betaald waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid), worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeids-ongeschiktheid, wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde

verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeids-overeenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Een verwachte vergoeding aan het personeel van DAS ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen wordt verantwoord als de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt, als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering

is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenkosten

De medewerkers van DAS hadden tot 1 januari 2017 een verzekerde middelloonregeling (bij a.s.r.). Deze regeling is per die datum premievrij gemaakt. Er vindt geen nieuwe opbouw van pensioenaanspraken meer plaats op dit contract. Vanaf 2017 is er een nieuwe regeling voor medewerkers; dit betreft een middelloonregeling die wordt opgebouwd bij een algemeen pensioenfonds (Het Nederlandse Pensioenfonds). In deze regeling zit geen onvoorwaardelijke indexatieverplichting. De directie heeft per 1 januari 2022 een middelloonregeling bij een algemeen pensioenfonds (Het Nederlandse Pensioenfonds). In deze regeling zit een voorwaardelijke indexatie voor zowel de actieve als de inactieve deelnemers. De pensioenopbouw tot 2022 is als verzekerde regeling bij a.s.r. achtergebleven. In die regeling is een voorwaardelijke indexatie voor actieve en inactieve deelnemers opgenomen, die afhankelijk is van de middelen die de werkgever beschikbaar stelt. In overeenstemming met RJ 271.302 worden de pensioenverplichtingen verantwoord volgens de verplichtingenbenadering. De jaarlijkse pensioenlast is op basis van deze systematiek gelijk aan de aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremie,

tenzij sprake is van additionele in recht afdwingbare of feitelijke verplichtingen aan de pensioenuitvoerder of werknemers.

Overeenkomstig de optie in RJ 271.314 wordt bij verantwoording van de pensioenlasten respectievelijk pensioenvoorzieningen geen rekening gehouden met aanpassingen van per balansdatum opgebouwde aanspraken naar aanleiding van verwachte toekomstige salarisstijgingen en/of verwachte toekomstige toekenningen van indexatie.

Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa

De afschrijvingen op (im)materiële vaste activa zijn berekend op basis van vaste percentages van de kostprijs. Bij de afschrijving van de ontwikkelingskosten software wordt rekening gehouden met de resterende economische levensduur en de ontwikkeling van het aantal gebruikers in de tijd.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele lease-contracten afsluiten. Een lease-overeenkomst waarbij de voor- en nadelen die verbonden zijn aan het eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere lease-overeenkomsten worden geclassificeerd als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de

lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende lease-overeenkomst.

Operationele lease

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen voor operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het lease-object te verkrijgen voordelen.

Opbrengsten uit beleggingen en ongerealiseerde koersresultaten

Aandelen

Gerealiseerde koerswinsten op aandelen worden direct in het resultaat verantwoord. Ongerealiseerde koerswinsten op aandelen worden, na aftrek van belasting, in de herwaarderingsreserve beleggingen opgenomen. Ongerealiseerde koersverliezen worden direct ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat de marktwaarde onder de kostprijs daalt.

Obligaties

Ongerealiseerde koerswinsten en -verliezen op obligaties worden niet in het resultaat verantwoord, aangezien obligaties worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Gerealiseerde koerswinsten op obligaties en de afschrijvingen van (dis)agio worden direct in het resultaat verantwoord. Interest op obligaties wordt verantwoord in het jaar waarin dit is gerealiseerd. Bijzondere waarde-verminderingen worden in het resultaat verantwoord.

Andere baten

Naast andere baten worden hier opbrengsten verantwoord uit hoofde van niet-verzekerde juridische dienstverlening.

Hieronder valt de volgende omzet categorie:
Opbrengsten uit het verlenen van diensten
Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien, op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten

worden in de winst-en-verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op balansdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden, de tot dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening en de tot dat moment gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De doorlooptijd wordt gedeeld op de reeds verstreken tijd sinds het begin van de dienstverlening om het stadium van voltooiing te benaderen.

Andere lasten

Onder andere lasten worden bedrijfskosten verantwoord die zijn toegerekend aan activiteiten voor niet-verzekerde juridische dienstverlening en de bedrijfskosten van DAS Holding zelf.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld

op balansdatum, of waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Als de boekwaarden van activa en verplichtingen voor de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaarden, is sprake van tijdelijke verschillen. Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere balansdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van haar activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

DAS Rechtsbijstand rekent af op basis van het fiscale resultaat van de overige rechtspersonen binnen de fiscale eenheid waarbij de fiscale voor- en nadelen aan die maatschappij worden toegerekend waar deze zijn ontstaan.

De latente belastingvorderingen worden gesaldeerd met de latente belastingverplichtingen voor zover deze betrekking hebben op dezelfde fiscale autoriteit en binnen dezelfde fiscale eenheid vallen.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet-gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Verbonden partijen

Het begrip ‘verbonden partij’ wordt overeenkomstig artikel 381 lid 3 BW gedefinieerd als een verbonden partij zoals bedoeld in de door de IASB vastgestelde en door de Europese Commissie goedgekeurde standaarden. Hieronder zijn onder meer moedermaatschappijen, dochter- en zustermaatschappijen, deelnemingen en joint ventures begrepen. Daarnaast vallen ook managers op sleutelposities en bijvoorbeeld echtgenoten van

leden van de bestuursorganen en de leidinggevende en toezichthoudende organen onder de definitie van een verbonden partij.

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties worden de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening, worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de balans

x € 1.000

1 Immateriële vaste activa

	2024			2023		
	Gekochte software	Ontwikkelingskosten software	Totaal	Gekochte software	Ontwikkelingskosten software	Totaal
Stand per 1 januari						
Aanschafwaarde	1.264	2.727	3.991	236	-	236
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-357	-155	-512	-103	-	-103
Boekwaarde per 1 januari	907	2.572	3.479	133	-	133
Mutaties gedurende het boekjaar						
Investeringsen	18	2.835	2.853	1.069	2.727	3.796
Desinvesteringsen	-673	-	-673	-41	-	-41
Afschrijvingen	-336	-599	-935	-295	-155	-450
Afschrijvingen desinvesteringsen	481	-	481	41	-	41
Saldo mutaties	-510	2.236	1.726	774	2.572	3.346
Stand per 31 december						
Aanschafwaarde	609	5.562	6.171	1.264	2.727	3.991
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-212	-754	-966	-357	-155	-512
Boekwaarde per 31 december	397	4.808	5.205	907	2.572	3.479

De afschrijvingskosten zijn verantwoord onder de bedrijfskosten. Met betrekking tot de immateriële vaste activa zijn er geen indicaties dat de boekwaarde materieel afwijkt van de marktwaarde.

De ontwikkelingskosten software hebben betrekking op de ontwikkeling van een nieuw dossierbehandelingssysteem.

Gedurende het jaar heeft er een herbeoordeling plaatsgevonden van de gebruiksverwachtingen en economische levensduur van het dossierbehandelingssysteem. Dit heeft per 1 juli 2024 geresulteerd in een verlenging van de licentie-overeenkomst en de economische levensduur van het immateriële actief tot 30 juni 2029. De afschrijvingen vanaf 1 juli 2024 zijn hierop aangepast.

2 Overige financiële beleggingen

De overige financiële beleggingen bestaan uit:

	2024	2023
Aandelen	56.736	55.989
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	140.398	153.972
Vorderingen uit andere leningen	1.110	1.580
	198.244	211.541

Aandelen

Het verloop van de aandelen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	55.989	89.928
Aankopen	-	-
	55.989	89.928
Verkopen	-2.000	-41.685
Herwaardering - Gerealiseerd resultaat	169	8.677
	54.158	56.920
Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat	1.465	-3.611
Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat belastingdeel	509	-1.256
Niet-gerealiseerde koersresultaten	604	3.936
Stand per 31 december	56.736	55.989

De kostprijs van de aandelen bedraagt € 52.587k (2023: € 53.814k). Ultimo 2024 is 10% (2023: 10%) belegd in aandelenfondsen en 90% (2023: 90%) in fondsen met als onderliggende waarde obligaties.

De aandelen worden in de balans opgenomen tegen reële waarde. De beleggingen vallen in de categorie beleggingen met een genoteerde marktprijs, wat hieronder nader wordt toegelicht.

Reële waarde gebaseerd op gepubliceerde koersen in een actieve markt (methode 1)

Van alle financiële instrumenten in deze waarderings-categorie zijn gepubliceerde koersen afkomstig van een beurs, broker of prijsinstelling beschikbaar. Er is bij deze financiële instrumenten sprake van een actieve markt. Hierdoor vormen de koersen een goede afspiegeling van actuele en regelmatig voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen.

Onderstaande tabel toont de aandelenportefeuille per 31 december 2024

	Balanswaarde ultimo 2023	Aankopen/ verkopen	Herwaardering	Balanswaarde ultimo 2024
Aandelenportefeuille				
Goldman Sachs Global Sustainable Equity Fund	5.346	-200	556	5.702
Goldman Sachs Euro Sustainable Credit Fund	36.174	-1.250	1.767	36.691
Goldman Sachs Green Bond Fund	14.469	-550	424	14.343
Totaal	55.989	-2.000	2.747	56.736

Bovenstaande aandelenfondsen worden gehouden in Nederland.

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren

Het verloop van de obligaties kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	153.972	133.603
Aankopen	40.453	97.224
	194.425	230.827
Verkopen	-	-
Aflossingen	-55.050	-76.871
	139.375	153.956
Afschrijving agio ten laste van het resultaat	1.023	16
Stand per 31 december	140.398	153.972

De beurswaarde van de obligaties bedraagt ultimo 2024 € 138.667k (2023: € 150.524k). De modified duration (gemiddelde looptijd) van de obligatieportefeuille is ultimo 2024 2,06 jaar (2023: 2,20 jaar). De effectieve rente over 2024 bedraagt 1,7% (2023: 0,8%).

De navolgende tabel toont de verdeling van kredietrisico's van de obligatieportefeuille op balanswaarde:

Rating 2024	AAA	AA	Totaal
Classificatie			
Gedekt	14.718	-	14.718
Financieel	11.862	6.009	17.871
Overheid	87.458	11.369	98.827
Semi-overheid	7.984	998	8.982
Totaal	122.022	18.376	140.398

Rating 2023	AAA	AA	Totaal
Classificatie			
Gedekt	11.833	-	11.833
Financieel	10.617	9.976	20.593
Overheid	100.061	8.847	108.908
Semi-overheid	11.667	971	12.638
Totaal	134.178	19.794	153.972

De onderverdeling van de obligaties naar landen is als volgt:

	2024	2023
Land		
Duitsland	54.049	48.844
Nederland	35.892	53.583
Luxemburg	10.513	12.458
Frankrijk	8.925	7.341
België	4.966	2.917
Australië	4.488	3.439
Verenigde Staten	4.409	6.372
Canada	3.894	3.881
Noorwegen	3.837	3.000
Finland	3.795	1.988
Zweden	2.491	4.447
Oostenrijk	2.142	1.489
Denemarken	997	966
Ivoorkust	-	1.751
Verenigd Koninkrijk	-	1.496
Totaal	140.398	153.972

Vorderingen uit andere leningen

Vorderingen uit andere leningen	2024	2023
Stand per 1 januari	1.580	2.000
Bijgeschreven rente	110	80
Aflossingen	-580	-500
Stand per 31 december	1.110	1.580

Per 30 december 2021 is een lening verstrekt van € 2 miljoen aan Axiom Partners GmbH. Deze lening wordt in vier jaar in delen van € 0,5 miljoen afgelost. De eerste betaling is in januari 2023 ontvangen. De rente bedraagt 4% per jaar. Axiom Partners GmbH is geen onderdeel van DAS.

De reële waarde van de lening per 31 december 2024 is € 1.095k (2023: € 1.529k) en wordt bepaald op basis van de verdiscontering van toekomstige kasstromen, waarbij wordt uitgegaan van een verdisconteringsvoet op basis van de risicovrije EIOPA rentecurve en een risico-opslag van 4,34%.

3 Vorderingen

Vorderingen (in)directe verzekeringen

	2024	2023
Vorderingen verzekeringnemers en tussenpersonen/volmachten	12.326	11.430
Voorziening vorderingen verzekeringnemers en tussenpersonen/volmachten	-93	-104
Vorderingen op verzekeraars	35.909	31.060
	48.142	42.386

De vorderingen (in)directe verzekeringen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Op de vorderingen op verzekeraars hebben geen bijzondere waardeverminderingen plaatsgevonden.

Voorziening vorderingen verzekeringnemers en tussenpersonen/volmachten

	2024	2023
Stand per 1 januari	104	269
Afgeboekte vorderingen	-65	-41
Dotatie/vrijval	54	-124
Stand per 31 december	93	104

De voorziening is bepaald op basis van ouderdom van de vorderingen en direct op de betreffende vorderingen in mindering gebracht.

Jaarlijks wordt een backtest uitgevoerd op de gehanteerde percentages voor de berekening van deze voorziening. De effecten van de aanpassing van de gehanteerde percentages naar aanleiding van de jaarlijks uitgevoerde backtesting worden verantwoord onder de regel dotatie/vrijval.

Vorderingen uit herverzekering

	2024	2023
Vorderingen uitgaande herverzekering	23.267	13.062
	23.267	13.062

De vorderingen uitgaande herverzekeringen hebben een looptijd korter dan één jaar. De toename in het percentage herverzekering is de voornaamste oorzaak van de stijging van deze post.

Overige vorderingen

	2024	2023
Vooruitbetaalde kosten	2.861	2.675
Vennootschapsbelasting	548	524
Nog te factureren omzet	587	726
Vorderingen leasemaatschappijen (auto's)	1.354	1.013
Te ontvangen bedragen	1.651	1.065
	7.001	6.003

De vooruitbetaalde kosten betreffen vooral betalingen van huur, automatiseringskosten en contributies.

DAS Rechtsbijstand heeft op basis van een tax sharing agreement de fiscale balansposities van de fiscale eenheid DAS Holding N.V. in haar balans verantwoord. De moedermaatschappij van de fiscale eenheid is DAS Holding N.V. DAS Rechtsbijstand verricht namens haar de afdrachten aan de Belastingdienst. Het saldo vennootschapsbelasting bevat hoofdzakelijk een vordering op de Belastingdienst in verband met de betaalde voorlopige aanslagen.

De vorderingen leasemaatschappijen betreft de voorfinanciering van de individuele leasecontracten op auto's. DAS Holding loopt geen risico ten aanzien van de waardering van het onderpand.

De te ontvangen bedragen betreffen voornamelijk vorderingen op debiteuren en vooruitbetalingen aan de klant.

Van het totaal aan overige vorderingen heeft € 884k (2023: € 611k) een looptijd van langer dan één jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

4 Overige activa

Materiële vaste activa

Andere vaste bedrijfsmiddelen

	2024	2023
Stand per 1 januari		
Aanschafwaarde	24.015	25.955
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-14.359	-20.784
Boekwaarde per 1 januari	9.656	5.171
Mutaties gedurende het boekjaar		
Investeringsen	857	6.805
Desinvesteringen	-1.701	-8.745
Afschrijvingen	-2.095	-2.320
Afschrijvingen desinvesteringen	1.355	8.745
Bijzondere waardevermindering	-	-
Saldo mutaties	-1.584	4.485
Stand per 31 december		
Aanschafwaarde	23.171	24.015
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-15.099	-14.359
Boekwaarde per 31 december	8.072	9.656

De afschrijvingskosten zijn verantwoord onder de bedrijfskosten, de verzekeringstechnische lasten en de andere lasten. DAS Holding is (direct of indirect) economisch eigenaar van alle materiële vaste activa. Met betrekking tot de materiële vaste activa zijn er geen indicaties dat de boekwaarde materieel afwijkt van de marktwaarde. Alle materiële vaste activa zijn te classificeren als andere vaste activa.

De investering van € 6,8 miljoen in 2023 heeft hoofdzakelijk betrekking op de verbouwings- en inrichtingskosten voor het huurpand in Amsterdam en het huurpand in Den Bosch.

In verband met uitbesteding van IT-services is in 2024 vervroegd afscheid genomen van bepaalde hardware en software, wat tot eenmalige afschrijvingen heeft geleid van € 0,5 miljoen in 2024.

Liquide middelen

De liquide middelen staan tot een bedrag van € 1.026k (2023: € 1.100k) niet ter vrije beschikking. Dit betreft een bankrekening die als zekerheid fungeert voor een drietal bankgaranties.

Onderhanden werk

De vergoeding eigen diensten betreft de cumulatief verantwoorde opbrengsten vanuit het onderhanden werk.

Het saldo onderhanden werk kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Vergoeding eigen diensten (onderhanden werk)	1.756	1.522
Bruto onderhanden werk	1.756	1.522
Netto onderhanden werk	1.756	1.522

Het verloop van de vergoeding eigen diensten (onderhanden werk) kan als volgt worden gespecificeerd

	2024	2023
Stand per 1 januari	1.522	1.485
Mutatie onderhanden werk	234	37
Stand per 31 december	1.756	1.522

Het onderhanden werk heeft betrekking op de nog niet afgeronde letselschadedossiers van DAS Legal Services B.V.

Latente belastingvorderingen

Het verloop van de latente belastingvorderingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	11.697	6.942
Ten bate/(laste) van de winst-en-verliesrekening	2.556	3.500
Ten bate/(laste) van het eigen vermogen	-509	-
Saldering	-	1.255
Stand per 31 december	13.744	11.697

De latente belastingvorderingen worden gesaldeerd met de latente belastingverplichtingen voor zover deze betrekking hebben op dezelfde fiscale autoriteit en binnen dezelfde fiscale eenheid vallen.

Op basis van de verwachte toekomstige resultaatontwikkeling is vastgesteld dat er inde toekomst voldoende fiscale winsten beschikbaar zullen zijn ter verrekening van verliezen uit het verleden en de tijdelijke verschillen.

De latente belastingvordering heeft voor € 3.359k (2023: € 11.697k) een looptijd langer dan één jaar. De latente belastingvorderingen worden veroorzaakt door tijdelijke verschillen als gevolg van afwijkingen tussen de commerciële boekwaarden en de fiscale boekwaarden. Zie noot 21 voor meer toelichting.

5 Overlopende activa

Dit betreft lopende couponrente op obligaties. De looptijd is korter dan één jaar.

6 Groepsvermogen

Overeenkomstig art. 2:411 BW wordt het groepsvermogen hier niet verder uitgesplitst. Voor een specificatie van het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

7 Technische voorzieningen

De post Technische voorzieningen bestaat uit:

	2024	2023
Voorziening voor niet-verdiende premies	12.049	12.700
Voorziening voor te betalen schaden	140.664	136.863
	152.713	149.563

Het verloop van de voorziening voor niet-verdiende premies is als volgt:

Andere vaste bedrijfsmiddelen	Bruto	Provisie	Netto
Stand per 1 januari 2023	19.545	-5.392	14.153
Betalingen/premies < boekjaar	-19.545	5.392	-14.153
Dotatie voor boekjaar	17.477	-4.777	12.700
Stand per 1 januari 2024	17.477	-4.777	12.700
Mutaties gedurende het boekjaar			
Betalingen/premies < boekjaar	-17.477	4.777	-12.700
Dotatie voor boekjaar	16.760	-4.711	12.049
Stand per 31 december 2024	16.760	-4.711	12.049
Eigen Bedrijf/Volmachten	15.278	-3.722	11.556
Verzekeraars	12.655	-4.129	8.526
Aandeel herverzekeraars	-11.173	3.140	-8.033
Stand per 31 december 2024	16.760	-4.711	12.049

De voorziening voor niet-verdiende premies is bepaald op basis van netto-premies. Onder netto-premies wordt verstaan de bruto-premies onder aftrek van provisie en volmachtbeloning.

Aandeel herverzekeraars heeft betrekking op het aandeel van herverzekeraars in de voorziening voor niet-verdiende premies. Het quota-share-percentages is per 1 januari 2025 verhoogd naar 40% (1 januari 2024: 35%).

Het verloop van de voorziening voor te betalen schade is als volgt:

	2024			2023		
	Voorziening te betalen schade	Aandeel herverzekeraar	Netto- voorziening te bet. schade	Voorziening te betalen schade	Aandeel herverzekeraar	Netto- voorziening te bet. schade
Stand per 1 januari	164.747	-27.884	136.863	148.984	-21.378	127.606
Betalen < boekjaar	-81.936	18.601	-63.335	-71.055	15.535	-55.520
Vrijval prudentiemarge < boekjaar	-16.495	4.065	-12.430	-15.455	3.771	-11.684
Afwikkelingsresultaten < boekjaar	21.194	-9.873	11.321	24.517	-9.421	15.096
	87.510	-15.091	72.419	86.991	-11.493	75.498
Dotatie voor boekjaar (exclusief prudentie- marge)	82.473	-23.790	58.683	65.797	-13.890	51.907
Dotatie prudentiemarge voor boekjaar	13.569	-4.007	9.562	11.959	-2.501	9.458
Dotatie boekjaar	96.042	-27.797	68.245	77.756	-16.391	61.365
Stand per 31 december	183.552	-42.888	140.664	164.747	-27.884	136.863
Waarvan te ontvangen BGK	28.548	-6.563	21.985	27.688	-4.841	22.847
Stand per 31 december voor aftrek BGK	212.100	-49.451	162.649	192.435	-32.725	159.710

In de voorziening voor te betalen schade is het bedrag voor te betalen schadebehandelingskosten bepaald op basis van de gemiddelde schadeafwikkelingstermijn, waarbij rekening gehouden is met alle toekomstige kosten van deze schade inclusief toekomstige prijsontwikkelingen. De schadevoorzieningen zijn verhoogd met een prudentie-marge. Deze prudentiemarge is per eind 2024 gewijzigd van 19,5% naar 17,5%.

De vrijval van de prudentiemarge in de voorziening voor te betalen schade op oude schadejaren (tot en met 2023) in 2024 bestaat uit de prudentievrijval als gevolg van betalingen en een daling van de prudentiemarge per eind 2024.

Voor een verdere beschrijving van de schattingswijzigingen in 2024 wordt verwezen naar het onderdeel Schattingswijzigingen in de grondslagen. De afwikkelingsresultaten in 2024 in de voorziening voor te betalen schade op oude schadejaren worden voornamelijk gedreven door:

- een update van de verwachte IBNR aantallen in de interne voorziening (€ 2,5 miljoen exclusief prudentie);
- een verhoging van de verwachte gemiddelde betalingen voor uitbestede claims in de externe schadevoorziening (€ 23,4 miljoen exclusief prudentie).

De dotatie van de voorziening voor te betalen schade op het huidige boekjaar (exclusief prudentiemarge) is ten opzichte van 2023 gestegen als gevolg van de verhoging van de verwachte gemiddelde betaling voor uitbestede claims (€ 6,0 miljoen), een update van de verwachte IBNR aantallen in de interne voorziening (€ 2,6 miljoen) en de update van de kosten van de geschatte benodigde tijdbesteding voor de afhandeling van lopende dossiers (€ 9,4 miljoen).

Eind 2024 bedroegen de verwachte toekomstige BGK-opbrengsten € 28,5 miljoen (2023: € 27,7 miljoen).

Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorziening heeft betrekking op het quota-share-herverzekeringscontract en wordt voor de schadebehandelingskosten bepaald op basis van dezelfde waarderingsgrondslagen zoals gehanteerd voor de bruto-voorziening voor nog te betalen schade.

De looptijd van de voorziening vóór herverzekering voor niet-verdiende premies en voor te betalen schade kan als volgt worden weergegeven:

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Niet-verdiende premies	20.082	-	-	20.082
Te betalen schade	92.009	80.030	11.513	183.552
Totaal	112.091	80.030	11.513	203.634

De verdeling van de looptijd van de technische voorziening voor te betalen schade is gebaseerd op de verwachte toekomstige betalingen aan de hand van historische betaalpatronen.

Voor de technische voorzieningen worden dezelfde modellen en uitgangspunten gebruikt als voor de Solvency II-waardering van de technische voorzieningen. Door de voorziening te verhogen met een prudentiemarge wordt de toereikendheid geborgd. Zoals blijkt uit de brugstaat opgenomen in de Solvency II-paragraaf is de Solvency II-voorziening lager dan de voorziening voor te betalen schade. Hierdoor is er geen aanleiding de technische voorzieningen te verhogen als gevolg van de toereikendheidstoets.

8 Voorzieningen

De post voorzieningen bestaan uit de volgende voorzieningen:

	2024	2023
Compensatie pensioenregeling	6.747	7.200
Jubileavoorziening	2.394	2.171
Regeling vervroegd uittreden	1.207	1.682
Regeling vitaliteitsverlof	893	914
Reorganisatievoorziening	2.982	103
	14.223	12.070

Compensatie pensioenregeling

Het verloop van de voorziening compensatie pensioenregeling kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	7.200	7.100
Dotatie	-2.041	3.041
Onttrekking	-400	-400
Effect contant maken	1.988	-2.541
Stand per 31 december	6.747	7.200

Deze voorziening is gevormd voor een door DAS aangeboden compensatiemaatregel voor het vervallen van het overrente-potentieel van de door de verzekeraar van de pensioenregeling ter dekking van de opgebouwde pensioenaanspraken, in een gesepareerd beleggingsdepot, aangehouden beleggingen. De OR heeft het verzoek tot instemming met de door DAS aangeboden compensatiemaatregelen in 2020 afgewezen. In 2021 heeft de rechtbank vervangende instemming verleend en is DAS in 2022 overgegaan tot uitvoering van een deel van de aangeboden compensatie. De OR is in hoger beroep gegaan tegen het vonnis van de rechtbank. In de loop van 2023 heeft het gerechtshof Amsterdam de uitspraak

van de rechtbank nietig verklaard. Inmiddels zijn de onderhandelingen tussen de OR en DAS weer op gang gekomen. Op de balans is een voorziening opgenomen ter hoogte van de contante waarde van het aanbod dat DAS aan de OR heeft gedaan (EUR 6,7 miljoen). Zie ook noot 11 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

Jubileavorvoorziening

Het verloop van de jubileavorvoorziening kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	2.171	2.449
Dotatie	486	5
Onttrekking	-263	-203
Effect contant maken	-	-80
Stand per 31 december	2.394	2.171

De jubileavorvoorziening heeft voor € 2.046k (2023: € 1.931k) een looptijd langer dan één jaar.

De jubileavorvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband of bij (pre-)pensionering plus een bedrag voor het viertal van deze gelegenheden. De voorziening

betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren gratificaties. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijden.

Bij de bepaling van de voorziening zijn de volgende belangrijkste actuariële grondslagen gehanteerd:

- disconteringsvoet: 3,4% (2023: 4,1%);
- overlevingskansen: prognosetafel AG2024;
- er is rekening gehouden met een vaste lange termijn cao-stijging van 2,0% en een leeftijdsgebonden stijging die varieert van 0% - 3,5% en
- uitdiensttredingskansen.

Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)

In de cao voor de verzekeringsbranche is opgenomen dat met ingang van 1 januari 2021 werknemers drie jaar voor hun AOW-gerechtigde leeftijd onder voorwaarden eerder mogen stoppen met werken, zonder dat dit fiscaal als een RVU wordt belast. Deze vrijstelling geldt alleen voor uitkeringen aan werknemers die in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 maximaal 36 maanden van hun wettelijke AOW-leeftijd verwijderd zijn.

Voor de verwachte in de toekomst uit te keren bedragen is de volgende voorziening opgenomen:

	2024	2023
Stand per 1 januari	1.682	1.054
Dotatie	-23	842
Onttrekking	-452	-214
Stand per 31 december	1.207	1.682

Voor de berekening van de RVU-voorziening wordt onder meer uitgegaan van het verwachte bedrag waarover geen RVU-heffing verschuldigd is en van de waarschijnlijkheid dat een werknemer gebruik zal maken van de regeling. De voorziening per jaareinde houdt er rekening mee dat 43% (2023: 38%) van de werknemers die in aanmerking komen voor de regeling hier daadwerkelijk gebruik van zullen maken, uitgaande van een verwachte uitkeringsduur. Werknemers die per 31 december 2024 reeds hebben aangegeven gebruik te willen maken van de regeling zijn volledig in de voorziening opgenomen.

Regeling vitaliteitsverlof

Het verloop van de regeling vitaliteitsverlof kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	914	923
Dotatie	234	166
Onttrekking	-255	-175
Stand per 31 december	893	914

Het vitaliteitsverlof is bedoeld ter ondersteuning van de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers van DAS. Het vitaliteitsverlof duurt twee aaneengesloten maanden. Gedurende de eerste maand ontvangt de werknemer 70% van zijn maandsalaris en gedurende de tweede maand 40%. Voor parttimers is dit 70% respectievelijk 40% van het parttime-salaris.

Voor de berekening van de vitaliteitsverlofvoorziening worden voor zover van toepassing dezelfde actuariële grondslagen gehanteerd als voor de berekening van de jubileavoorziening.

DAS schat in dat 15% (2023: 15%) van de werknemers die recht hebben op vitaliteitsverlof daar ook gebruik van zal maken. Dit is in lijn met de ingediende verzoeken voor vitaliteitsverlof.

Reorganisatievoorziening

Het verloop van de reorganisatievoorziening kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Stand per 1 januari	103	903
Dotatie	3.084	516
Onttrekking	-205	-1.295
Vrijval	-	-21
Stand per 31 december	2.982	103

De resterende afwikkelingsperiode van de voorziening is korter dan één jaar.

9 Schulden

Schulden uit directe verzekeringen en herverzekering

De schulden uit directe verzekeringen en herverzekering hebben een looptijd korter dan één jaar. Vanwege het kortlopende karakter benadert de boekwaarde de reële waarde.

De schulden uit herverzekering houden verband met te betalen premies uit hoofde van de herverzekeringscontracten. De verhoging van het percentage herverzekering heeft geresulteerd in een stijging van deze balanspost.

Overige schulden

De overige schulden kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2024	2023
Crediteuren	2.824	3.783
Omzetbelasting	125	159
Assurantiebelaasting	509	469
Loonbelasting en sociale lasten	6.248	5.753
Pensioenpremie	1.381	50
Personeelskosten	643	1.133
Overig	219	244
	11.949	11.591

De overige schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. Vanwege het kortlopende karakter benadert de boekwaarde de reële waarde.

De crediteuren betreffen de reguliere handelscrediteuren.

De post Pensioenpremie betreft nog af te dragen premie aan Het Nederlands Pensioenfonds (HNPf).

De post Personeelskosten bestaat uit een reservering voor de variabele beloning en een reservering voor individuele vaststellingsovereenkomsten.

Vorig jaar bevatten de personeelskosten tevens een reservering voor een tegemoetkoming van de inflatiekosten.

Onder de post overig zijn onder andere schadeontvangsten opgenomen die nog op de schadedossiers moeten worden geboekt.

10 Overlopende passiva

De overlopende passiva kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2024	2023
Winstcommissies	2.644	2.495
Vakantiegeld- en vakantiedagenverplichting	5.918	5.757
Nog te betalen bedrijfskosten	4.624	4.675
Vooruitontvangen inrichtingsbijdrage en huurkorting	1.300	832
Vooruitontvangen bedragen	67	144
	14.553	13.903

De overlopende passiva hebben een looptijd korter dan één jaar, tenzij hieronder anders vermeld. Vanwege het kortlopende karakter benadert de boekwaarde de reële waarde.

Onder de post winstcommissies zijn de beloningen aan verzekeraars verantwoord die afhankelijk zijn van de performance van hun portefeuille.

De vakantiegeld- en vakantiedagenverplichting is direct opeisbaar en heeft daarom een kortlopend karakter. De nog te betalen bedrijfskosten bestaan voornamelijk uit nog te betalen advieskosten, softwarekosten en nog te betalen kosten voor extern personeel.

Van de vooruitontvangen inrichtingsbijdrage en huurkorting wordt de bate gespreid over de resterende looptijd van de betreffende huurcontracten.

Van het totaal van de vooruit ontvangen inrichtingsbijdrage en huurkorting ad € 1.300k heeft een bedrag van € 894k een langlopend karakter.

11 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn in te delen in drie tijdvakken:

2024	◀ 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huur-verplichtingen	4.793	13.619	3.632	22.044
Lease-verplichtingen	551	1.019	-	1.570
Overige verplichtingen	8.196	21.336	3.715	33.247
Totaal	13.540	35.974	7.347	56.861

2023	◀ 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huur-verplichtingen	3.044	11.093	5.533	19.670
Lease-verplichtingen	502	1.091	-	1.593
Overige verplichtingen	3.069	3.554	-	6.623
Totaal	6.615	15.738	5.533	27.886

Met name op het gebied van ICT zijn nieuwe langjarige contracten aangegaan in 2024.

Compensatie pensioenregeling

De OR heeft het verzoek tot instemming in 2020 afgewezen. In 2021 heeft de rechtbank vervangende toestemming verleend en in 2022 is DAS overgegaan tot uitvoering van een deel van de aangeboden compensatie. De OR is in hoger beroep gegaan tegen het vonnis van de rechtbank. In de loop van 2023 heeft het gerechtshof Amsterdam de uitspraak van de rechtbank nietig verklaard. De onderhandelingen tussen de OR en DAS zijn hervat en per 31-12-2024 nog niet afgerond.

Op de balans is een voorziening opgenomen ter hoogte van de contante waarde van het aanbod dat DAS aan de OR heeft gedaan (EUR 6,7 miljoen).

De uitkomst van de onderhandelingen kan afwijken van de in de balans opgenomen voorziening. De mate waarin dit zal afwijken is op dit moment niet vast te stellen of te waarderen.

Lopende juridische procedures tegen DAS

DAS is betrokken bij juridische processen en disputen over haar producten en diensten als rechtsbijstandverzekeraar en werkgever. Het aantal juridische procedures tegen DAS over haar rol als rechtsbijstandverzekeraar is, vergeleken met de portefeuille van actieve polissen, relatief beperkt.

Per 31 december 2024 liepen er 181 aansprakelijkstellingen, gerechtelijke procedures of procedures bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) met een vordering tot schadevergoeding waar niet reeds een bedrag voor is voorzien. Hoewel het onmogelijk is om de uitkomst van de huidige of toekomstige procedures tegen DAS in te schatten, is het management van DAS ervan overtuigd dat op basis van de huidige beschikbare informatie en na het inwinnen van juridisch advies in zijn algemeenheid, het onwaarschijnlijk is dat de uitkomst van deze procedures een materieel nadelig effect heeft op DAS' financiële positie en operationele resultaten over het boekjaar 2024.

Fiscale eenheid

DAS Holding vormt samen met DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V. een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Samen met deze entiteiten vormt DAS Holding ook een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheden ontstaan.

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. heeft op basis van een tax sharing agreement de fiscale balansposities van de fiscale eenheid DAS Holding in haar balans verantwoord.

De moedermaatschappij van de fiscale eenheid is DAS Holding. DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. verricht namens haar de afdrachten aan de Belastingdienst.

Deelname in de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.

Uit hoofde van het deelnemen in de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. bestaat voor DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. een voorwaardelijke verplichting tot het uitkeren van terreurschaden voor een bedrag van maximaal € 332k (2023: € 350k). Er heeft zich in dit verslagjaar geen terreurschade voorgedaan.

Earn-out bepaling

In de verkoopovereenkomst met Axiom Partners GmbH inzake de verkoop van Cannock-EDR Holding B.V. op 30 december 2021 is een earn-out bepaling vastgelegd. DAS heeft recht op een earn-out betaling van 50% van de EBITDA van Cannock-EDR Holding B.V. boven de € 1,5 miljoen voor de jaren 2024 en 2025, met een maximum van in totaal € 2 miljoen. Deze voorwaardelijke vordering wordt niet gewaardeerd. De hoogte van een eventuele earn-out is momenteel niet op een betrouwbare wijze vast te stellen.

Verstrekte garanties

De maximale claimwaarde van Axiom Partners GmbH jegens DAS bedraagt € 1 miljoen. Uitzondering hierop zijn alle claims in relatie tot de belastingen. Deze zijn verzekerd en kunnen daardoor niet geclaimd worden bij DAS (maximum van € 1).

12 Gebeurtenissen na balansdatum

DAS is voornemens om in het tweede kwartaal van 2025 van investment managers te veranderen. Als onderdeel van dat proces kan het zijn dat een deel (of het geheel) van de beleggingsportefeuille wordt verkocht. De in de jaarrekening gebruikte waarderinggrondslag voor obligaties is geamortiseerde kostprijs, aangezien DAS op balansdatum de intentie had deze beleggingen tot het einde van de looptijd aan te houden. Deze waarderinggrondslag kan, afhankelijk van nog te nemen beslissingen, achterhaald blijken te zijn.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

13 Verdiende premies

x € 1.000	2024	2023
Verdiende premies eigen rekening		
Bruto-premies	114.062	105.781
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (bruto)	-640	64
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (provisie)	212	15
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (netto)	-428	79
	113.634	105.860
Verdiende premies inkomende herverzekering		
Bruto-premies	198.578	177.909
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (bruto)	-406	-891
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (provisie)	290	145
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (netto)	-116	-747
	198.462	177.162
Premies uitgaande herverzekering		
Bruto-premies	-110.220	-72.876
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (bruto)	1.763	2.896
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (provisie)	-568	-775
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies (netto)	1.195	2.121
	-109.025	-70.755
Totaal eigen rekening	203.071	212.267

Alle premies zijn geboekt op verzekeringsovereenkomsten gesloten in Nederland en betreffen uitsluitend rechtsbijstandverzekeringen.

In de verdiende premies inkomende herverzekering zijn de premie-inkomsten van onze aandeelhouders (ASR Nederland N.V. en Nationale-Nederlanden N.V.) opgenomen. Deze verdiende premies zijn marktconform.

In de premies uitgaande herverzekeringen zijn de premies opgenomen die onder de uitgaande herverzekerings-contracten dienen te worden afgedragen.

14 Schaden eigen rekening

De schaden eigen rekening en schaden inkomende en uitgaande herverzekering zijn als volgt tot stand gekomen:

	2024	2023
Schaden eigen rekening		
Schadekosten (bruto)	58.658	58.949
Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden (bruto)	6.491	4.838
	65.149	63.787
Schaden inkomende herverzekering		
Schadekosten (bruto)	121.424	118.055
Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden (bruto)	12.314	10.925
	133.738	128.980
Totaal	198.887	192.767
Schaden uitgaande herverzekering	-51.914	-38.803
Schadekosten (bruto)	-15.004	-6.507
Wijziging technische voorziening voor te betalen schaden (bruto)	-66.918	-45.310
Totaal	131.969	147.457

De netto-schadelast in 2024 is € 15,5 miljoen lager dan in 2023. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging in het procentuele aandeel van de uitgaande herverzekering. Dit verlagende effect wordt deels gecompenseerd door de update van de geschatte benodigde tijdbesteding voor de afhandeling van lopende dossiers alsmede door de verhoging van de verwachte gemiddelde betalingen voor uitbestede claims in de externe schadevoorziening.

De schaden eigen rekening (vóór herverzekeringen) bevatten de volgende uitloopresultaten. Hierin is geen discontering opgenomen

	Technische voorziening stand per 1 januari	Betalingen in het boekjaar	Vrijval prudentie	Technische voorziening stand per 31 december	Uitloop
Schadejaren					
<=2019	33.133	12.155	2.219	19.013	-254
2021	18.078	9.283	1.729	13.026	-5.960
2022	35.780	19.296	3.863	19.906	-7.285
2023	77.756	41.202	8.683	35.565	-7.694
Totaal oude jaren	164.747	81.936	16.494	87.510	-21.193
2024	-	97.552	-	96.042	-
Totaal	164.747	179.488	16.494	183.552	-21.193
Betalingen op schadejaren	179.488				
Betalingen niet op schadejaren	594				
Mutatie technische voorziening	18.805				
Totale schadelast	198.887				

Van de totale schadelast is een bedrag van € 66,9 miljoen (2023: € 45,3 miljoen) voor rekening van de herverzekeraars.

Het negatieve uitloopresultaat van € 21,2 miljoen bestaat uit twee delen. Het eerste deel, van € 17,8 miljoen, heeft betrekking op hoger dan verwachte betalingen en de mutaties in de voorziening voor

te betalen schaden. Hierbij spelen voornamelijk de verhoging van de kosten voor uitbestede claims een rol. Het tweede deel, van € 3,4 miljoen, is een gevolg van de gehanteerde prudentiemethodiek.

15 Bedrijfskosten

	2024	2023
Bedrijfskosten eigen bedrijf	46.877	45.280
Bedrijfskosten voor inkomende herverzekering	77.010	70.867
Overige bedrijfskosten	5.549	3.920
	129.436	120.067
Toegerekend aan andere baten en lasten	-5.549	-3.919
Provisies en winstdeling herverzekeraars	-41.256	-24.232
	82.631	91.916

De bedrijfskosten zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Provisie	96.772	87.801
Personeelskosten	18.103	18.873
Overige beheerskosten	7.973	8.653
Afschrijvingen immateriële vaste activa	367	150
Afschrijvingen materiële vaste activa	672	671
Provisie ontvangen van herverzekeraars	-41.256	-24.232
	82.631	91.916

Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Salarissen	89.320	80.005
Sociale lasten	14.067	12.940
Pensioenlasten	12.208	13.896
Overige personeelskosten	19.692	20.707
	135.287	127.548
Af: toegerekend aan schade	102.661	94.217
Af: toegerekende pensioenlasten aan schade	10.356	11.690
Af: toegerekend aan andere lasten	4.167	2.768
Totaal verantwoord onder bedrijfskosten	18.103	18.873

Onder de pensioenlasten zijn naast de pensioenpremies ook de kosten verbonden aan pensioengerelateerde voorzieningen opgenomen, voor zover deze geen onderdeel vormen van de interestlasten.

De overige beheerskosten zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Huisvestingskosten	898	1.182
Verkoopkosten	7	-20
Marketingkosten	547	1.323
Autokosten	490	461
Automatiseringskosten	3.886	3.404
Accountants- en advieskosten	1.012	863
Portokosten	52	100
Overige algemene kosten	1.081	1.340
	7.973	8.653

De afschrijvingskosten materiële vaste activa zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Afschrijving materiële vaste activa	2.356	2.317
Af: toegerekend aan schade	-1.684	-1.646
Af: toegerekend aan andere lasten	-	-
Totaal verantwoord onder bedrijfskosten	672	671

De volgende honoraria van EY Accountants B.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW (alle bedragen zijn exclusief btw).

	2024	2023
Onderzoek van de jaarrekening	717	706
Andere niet-controle-diensten	222	43
	939	749

De in de tabel vermelde honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2024 hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2024, ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2024 zijn verricht. De verhoging van deze kosten heeft voornamelijk betrekking op de controle van de duurzaamheidsvereisten.

Bezoldiging bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van salaris, toelage, pensioenlasten en leasevergoeding als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste van de onderneming en groepsmaatschappijen gekomen voor bestuurders een bedrag van € 1.670k (2023: € 1.679).

Bezoldiging directie

	2024	2023
Bezoldiging hoogst verdienende bestuurder	610	592
Gemiddelde bezoldiging alle werknemers	106	97
Pay ratio	5,8	6,1

*in deze bedragen is tevens opgenomen: sociale lasten, onkostenvergoeding en overige personeelskosten

De bezoldiging van de huidige en voormalige commissarissen, inclusief onkostenvergoeding, bedraagt in totaal € 160k in 2024 (2023: € 148k). De samenstelling van de Raad van Commissarissen is in 2024 ongewijzigd gebleven.

De commissarissen Joachim Girnth en Ulrike Timmer ontvangen geen vergoeding van DAS Holding.

Medewerkers

Het gemiddeld aantal medewerkers op fulltime-basis voor 2024 bedraagt 1.138 (2023: 1.138). Al deze medewerkers hebben hun standplaats in Nederland.

16 Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten uit beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Ontvangen interest	1.425	1.168
Positieve waardeverandering beleggingen	1.023	-
Overige opbrengsten	-31	71
Opbrengsten uit overige beleggingen	2.417	1.239
Gerealiseerde winst op beleggingen	169	8.677
	2.586	9.916

De opbrengsten uit beleggingen hebben naast de gerealiseerde koersresultaten vooral betrekking op rente-opbrengsten. De gerealiseerde winst op beleggingen is behaald bij verkoop van aandelen.

17 Beleggingslasten

De beleggingslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Beheerskosten en rentelasten	-	3
Waardeveranderingen van beleggingen	-	-16
	-	-13

De post Waardeveranderingen van beleggingen betreft de afschrijving van (dis)agio op de obligatieportefeuille.

18 Niet-gerealiseerd(e) winst/verlies op beleggingen

Door macro-economische omstandigheden zijn de koersen van drie van de vier fondsen in 2022 onder de kostprijs gedaald. Deze niet-gerealiseerde koersresultaten zijn opgenomen als niet-gerealiseerd verlies op beleggingen en als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. In 2023 en 2024 is dit verlies deels goedge maakt, hetgeen ook in de winst- en verliesrekening tot uiting komt.

19 Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering

De opbrengsten uit beleggingen die zijn toegerekend aan de technische rekening schadeverzekering van € 2.417k (2023: € 1.248k) zijn bepaald op basis van het werkelijke rendement van de beleggingen die worden aangehouden ter dekking van de technische voorzieningen.

20 Andere baten en lasten

De geconsolideerde balans en geconsolideerde winst-en-verliesrekening worden opgesteld conform de verzekeringsmodellen uit het Besluit modellen jaarrekening van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Als gevolg daarvan worden de baten en lasten van DAS Holding N.V. en DAS Legal Services B.V. gepresenteerd onder de andere baten en lasten.

Andere baten	2024	2023
Andere inkomsten	3.634	3.395
	3.634	3.395
Mutatie onderhanden werk	235	36
	3.869	3.431

De post Mutatie onderhanden werk heeft betrekking op de opbrengst inzake de nog niet afgeronde letselschade dossiers van DAS Legal Services B.V. DAS heeft zich voor deze dossiers verplicht te trachten de letselschade buitengerechtelijk te verhalen op de aansprakelijke partij. De toerekening van de opbrengsten aan verslagperioden voor deze dossiers vindt plaats op basis van het type dossier, de schadestaat en de fase waarin het dossier zich bevindt.

Andere lasten	2024	2023
Salarissen	2.684	1.758
Sociale lasten	316	273
Pensioenlasten	266	272
Overige personeelskosten	901	466
Huisvestingskosten	1	-
Verkoopkosten	-1	11
Marketingkosten	154	169
Autokosten	27	21
Automatiseringskosten	261	90
Accountants- en advieskosten	687	700
Afschrijvingen immateriële vaste activa	-	-
Afschrijvingen materiële vaste activa	-	1
Overige algemene kosten	461	313
	5.757	4.074

De toename van Andere lasten is voornamelijk het gevolg van reorganisatiekosten.

21 Vennootschapsbelasting

Fiscale eenheid

DAS Holding N.V., DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Service B.V. vormen de Nederlandse fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting genaamd DAS Holding N.V., waardoor zij hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de totale belasting die verschuldigd is door de fiscale eenheid.

Pijler 2

Met ingang van 1 januari 2024 is de Wet minimumbelasting 2024 (Pijler 2) in werking getreden. Op basis van overgangswetgeving mag de impact van Pijler 2 voor de eerste drie overgangsjaren worden berekend op basis van vereenvoudigde CbCR (Country-by-Country Reporting) berekeningen.

Op basis van de effectieve belastingdruk test (ETR-test) is er sprake van een negatieve winst voor belastingen voor het totaal van de Nederlandse entiteiten die onderdeel uitmaken van de groep. Derhalve is geen bijheffing verschuldigd voor het jaar 2024.

Bij het vaststellen van de latente belastingen is gebruik gemaakt van de verplichte tijdelijke uitzondering van RJ 272.717a en is geen belastinglatentie opgenomen in verband met de eventueel verschuldigde minimum belastingheffing op grond van de Wet Minimumbelasting 2024.

Latente belastingen 2024

	Netto latentie 2023	Mutatie door het eigen vermogen	Mutatie door het resultaat	Overige mutatie	Netto latentie 2024
Regeling vervroegd uittreden	67	-	-63	-	4
Jubileumvoorziening	-4	-	89	-	85
Vitaliteitsregeling	-	-	11	-	11
Schadevoorziening	6.003	-	297	-	6.300
Pensioenvoorziening	3.355	-	-511	-	2.844
Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat belastingdeel	1.256	-510	-	-	746
Compensabele verliezen	1.020	-	2.734	-	3.754
Latente belastingen	11.697	-510	2.557	-	13.744

In de balans gepresenteerd als:

-Latente belasting vorderingen	11.697	13.744
Latente belastingen	11.697	13.744

Latente belastingen 2023	Netto latentie 2022	Mutatie door het eigen vermogen	Mutatie door het resultaat	Overige mutatie	Netto latentie 2023
Regeling vervroegd uittreden	-9	-	76	-	67
Jubileumvoorziening	33	-	-37	-	-4
Vitaliteitsregeling	11	-	-11	-	-
Schadevoorziening	3.223	-	2.780	-	6.003
Pensioenvoorziening	3.684	-	-329	-	3.355
Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat belastingdeel	-	1.256	-	-	1.255
Compensabele verliezen	-	-	1.020	-	1.021
Latente belastingen	6.942	1.256	3.499	-	11.697
In de balans gepresenteerd als:					
Latente belasting vorderingen	6.942				11.697
Latente belastingen	6.942				11.697

Belastingen over het resultaat	2024	2023
Vennootschapsbelasting (acuut)	-	-
Impact op latente belastingen door wijzigingen in het belastingtarief	-23	200
Latente vennootschapsbelasting	2.557	3.499
Belastingen over het resultaat	2.534	3.699

De post Verrekenbaar binnen fiscale eenheid en Herwaardering - Ongerealiseerd resultaat belastingdeel zijn opgenomen onder de latente vennootschapsbelasting.

Aansluiting van het wettelijke belastingtarief met het effectieve belastingtarief.

	2024	2023
Resultaat vóór belastingen	-10.228	-13.885
Wettelijk belastingtarief	25,8%	25,8%
Wettelijk belastingbedrag	2.639	3.581
Fiscaal niet-aftrekbare kosten	-83	-82
Aanpassingen in voorgaande perioden	-22	200
Effectief belastingbedrag	2.534	3.699

Het wettelijke belastingtarief in 2024 is 25,8% (2023: 25,8%). Het tarief voor de vennootschapsbelasting in de eerste tariefschijf is 19%.

Het effectieve belastingtarief in 2024 is 24,8% (2023: 26,7%). Het verschil tussen het wettelijk en effectief tarief wordt veroorzaakt door het effect van permanente verschillen en aanpassingen in voorgaande aangiften vennootschapsbelasting.

22 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders, Raad van Commissarissen en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

De transacties met verbonden partijen hebben voornamelijk betrekking op:

- inkomende herverzekeringen, uitgaande herverzekeringen en pensioenbetalingen met aandeelhouders;
- bezoldiging van de bestuurders en vergoedingen aan de leden van de Raad van Commissarissen;
- doorbelastingen van personeelskosten en overige kosten binnen DAS.

Alle transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden tegen marktconforme voorwaarden.

23 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

De liquide middelen staan tot een bedrag van € 1.026k (2023: € 1.100k) niet ter vrije beschikking. Dit betreft een bankrekening die als zekerheid fungeert voor een drietal bankgaranties.

Onder de investeringen in immateriële en materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor in 2024 liquide middelen zijn uitgegeven. Er zijn geen investeringen verricht door middel van financial leasing.

Enkelvoudige jaarrekening 2024

Enkelvoudige balans per 31 december 2024

(voor resultaatbestemming)

x € 1.000	Noot	31 december 2024	31 december 2023*
Activa			
Vaste activa			
Financiële vaste activa	24		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		91.044	95.439
Latente vennootschapsbelasting		319	159
Vorderingen op groepsmaatschappijen		2.603	4.352
		<u>93.966</u>	<u>99.950</u>
Vlottende activa			
Vorderingen		18	-
	25	<u>12</u>	<u>118</u>
Liquide middelen		93.996	100.068
Passiva			
Eigen vermogen	26		
Geplaatst kapitaal		32.300	32.300
Nog te storten		-20.456	-20.456
Geplaatst en gestort kapitaal		<u>11.844</u>	<u>11.844</u>
Agioreserve		9.746	9.746
Herwaarderingsreserve		3.079	1.614
Wettelijke reserve		4.809	2.573
Overige reserves		71.644	84.064
Onverdeeld resultaat		-7.693	-10.185
		<u>93.429</u>	<u>99.656</u>
Kortlopende schulden	27		
Overige schulden		567	412
		<u>567</u>	<u>412</u>
		93.996	100.068

De toelichtingen op pagina 174 tot en met 180 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024

x € 1.000	Noot	2024	2023
Resultaat groepsmaatschappijen na belastingen		-7.233	-9.727
Overige resultaten na belasting	30	-460	-458
		-7.693	-10.185

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2024

Activiteiten

De activiteiten van de vennootschap bestaan voornamelijk uit het deelnemen in groepsmaatschappijen en het uitvoeren van holdingactiviteiten. DAS Holding is gevestigd aan De Entree 203 - 225, 1101 HG Amsterdam.

Groepsstructuur

De vennootschap is 100% aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V.; beide vennootschappen zijn gevestigd in Amsterdam.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Vergelijking met voorgaand jaar

Er zijn geen wijzigingen in de waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen ten opzichte van vorig jaar.

Algemeen

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm. Voor de grondslagen kan worden verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de netto-vermogenswaarde. De netto-vermogenswaarde wordt berekend op basis van de in deze jaarrekening opgenomen grondslagen. Als de waardering van de deelneming volgens de netto-vermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Als en voor zover DAS Holding in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de onderneming, of het stellige voornemen heeft de onderneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, worden deze verplichtingen opgenomen onder schulden aan groepsmaatschappijen.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die per balansdatum de juridische vorm van eigen vermogen hebben, worden in de enkelvoudige jaarrekening verantwoord in het eigen vermogen.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet-gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, waarbij de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar. Deze wordt berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, of waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en aan de hand van eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Als de boekwaarden van activa en verplichtingen voor de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaarden, is sprake van tijdelijke verschillen. Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen. Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen. Dit gebeurt uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer

waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van haar activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

DAS Holding is de moedermaatschappij van de fiscale eenheid. De positie staat bij DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., omdat zij namens DAS Holding de afdrachten verricht aan de Belastingdienst. DAS Holding rekent af op basis van het fiscale resultaat van de overige rechtspersonen binnen de fiscale eenheid, waarbij de fiscale voor- en nadelen aan die maatschappij worden toegerekend waar deze thuishoren.

Toelichting op de enkelvoudige balans

(x € 1.000)

24 Financiële vaste activa

DAS Holding staat aan het hoofd van de groep en heeft de volgende kapitaalbelangen:

Geconsolideerde deelnemingen

Belastingen over het resultaat	Vestigings- plaats	Aandeel in kapitaal %
DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. (DAS RB)	Amsterdam	100%
DAS Legal Services B.V. (DLS)	Amsterdam	100%

Het verloop van de deelnemingen in groepsmaatschappijen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2024			2023		
	DAS RB	DLS	Totaal	DAS RB	DLS	Totaal
Stand per 1 januari	94.759	680	95.439	107.270	1.707	108.977
Resultaat boekjaar	(5.179)	(680)	(5.859)	(8.700)	(1.027)	(9.727)
Mutatie herwaarderingsreserve	1.465	-	1.465	(3.811)		(3.811)
Stand per 31 december	91.045	-	91.045	94.759	680	95.439

De vorderingen en schulden op groepsmaatschappijen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	DAS RB		DLS		Totaal	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Stand per 1 januari	1.767	3.438	2.585	1.575	4.352	5.013
Mutatie	(1.557)	(1.671)	1.181	1.010	(376)	(661)
Bijzondere afwaardering	-	-	(1.373)	-	(1.373)	-
Stand per 31 december	210	1.767	2.393	2.585	2.603	4.352

Door het negatieve resultaat van DLS is de nettovermogenswaarde van DLS ultimo 2024 negatief geworden. De boekwaarde van de vordering op DLS is daarom, als onderdeel van de netto-investering in de deelneming, verminderd met het bedrag van de negatieve nettovermogenswaarde van DLS. DAS Holding beschikt over een rekening-courant-verhouding met DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V.

De interest die van toepassing is op deze rekening-courantverhouding op jaarbasis is gelijk aan de 3-maands Euribor vermeerderd met een marge van 1,75%. De rekening-courantverhouding kan altijd door ieder van de partijen met een opzegtermijn van een maand via een schriftelijke verklaring worden opgezegd, wat inhoudt dat de vordering/schuld dan direct opeisbaar is.

25 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

26 Eigen vermogen

Geplaatst en gestort aandelenkapitaal

	2024	2023
Stand per 1 januari	11.844	11.844
Wijzigingen aandelenkapitaal	-	-
Stand per 31 december	11.844	11.844

Het maatschappelijk kapitaal van de onderneming bedraagt € 64.400k, verdeeld in 700.000 A-aandelen en 700.000 B- aandelen van € 46. Het geplaatst kapitaal van de onderneming bedraagt € 32.300k verdeeld in 351.086 A-aandelen en 351.086 B-aandelen van € 46.

Agioreserve

De agioreserve bestaat uit het boven nominale waarde op aandelen gestort kapitaal.

	2024	2023
Stand per 1 januari	9.746	9.746
Aanpassingen nominale waarde kapitaal	-	-
Stand per 31 december	9.746	9.746

Herwaarderingsreserve

	2024	2023
Stand per 1 januari	1.614	5.425
Tariefswijziging vennootschapsbelasting	-	-200
Herwaardering beleggingen	1.465	-3.611
Stand per 31 december	3.079	1.614

Wettelijke reserve

	2024	2023
Stand per 1 januari	2.573	-
Overige mutaties	2.236	2.573
Stand per 31 december	4.809	2.573

Overige reserves

	2024	2023
Stand per 1 januari	84.064	99.889
Winstverdeling	-10.185	-13.251
Overige mutaties	-2.235	-2.574
Stand per 31 december	71.644	84.064

Onverdeelde winst

	2024	2023
Stand per 1 januari voor fouterstel	-7.210	-13.251
Fouterstel	-2.975	-
Stand per 1 januari na fouterstel	-10.185	-13.251
Overboeking naar overige reserves	10.185	13.251
Onverdeeld resultaat boekjaar zonder fouterstel	-10.668	-7.210
Effect fouterstel op resultaat	2.975	-2.975
Stand per 31 december	-7.693	-10.185

Het solvabiliteitspercentage van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. bedraagt per 31 december 2024 op basis van Solvency II-grondslagen 146% (31 december 2023: 151% en 148% na fouterstel). De wettelijke Solvency II-ratio 2024 is pas definitief na submittie aan de toezichthouder. In de berekening van de solvabiliteit wordt rekening gehouden met alle voor DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. relevant geachte risico's. De interne normsolvabiliteit in het huidige kapitaalbeleid bedraagt 140%. De uitkeerbaarheid van het eigen vermogen wordt mede bepaald door de Solvency II vereisten. Voor de bepaling van de kapitaaleisen wordt de door de toezichthouders geformuleerde standaardformule gehanteerd. Voor een toelichting op het solvabiliteitspercentage en de interne normsolvabiliteit wordt verwezen naar het Solvency II-hoofdstuk.

27 Kortlopende schulden

Overige schulden

	2024	2023
Nog te betalen kosten	567	412
	567	412

De overige schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. Vanwege het kortlopende karakter benadert de boekwaarde de reële waarde.

De nog te betalen kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op accountants- en advieskosten.

28 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De aandelen die DAS Holding houdt in DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. zijn niet volledig volgestort. De volstortingsverplichting van DAS Holding bedraagt € 8.740k (2022: € 8.740k). Daarenboven heeft DAS Holding de verplichting om desgevraagd een agiostorting te doen tot een maximum van € 11.716k (2023: € 11.716k), zodra DAS Holding een obligo storting op haar eigen aandelen heeft ontvangen.

DAS Holding vormt samen DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. en DAS Legal Services B.V. een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Samen met deze entiteiten vormt DAS Holding ook een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheden ontstaan.

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. heeft op basis van een tax sharing agreement de fiscale balansposities van de fiscale eenheid DAS Holding in haar balans verantwoord. De moedermaatschappij van de fiscale eenheid is DAS Holding. DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. verricht namens haar de afdrachten aan de Belastingdienst.

29 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening

(x € 1.000)

30 Overige resultaten na belasting

	2024	2023
Automatiseringskosten	-	-2
Accountantskosten	-187	-206
Advieskosten	-452	-442
Commissariskosten	-162	-160
Bedrijfsverzekeringen	-32	-26
Rente-opbrengsten	217	224
Rentekosten	-1	-1
Belastingen	160	159
Overige kosten	-3	-4
	-460	-458

Personeel

Gedurende 2024 zijn er geen medewerkers (2023: 0) in dienst geweest bij DAS Holding.

Voorgestelde resultaatbestemming

De voorgestelde resultaatbestemming voor 2024 is het gehele resultaat in mindering te brengen op de overige reserves.

Onder de overige resultaten na belasting is rente opgenomen die is ontvangen van groepsmaatschappijen van € 217k (2023: € 224k).

De baten uit de belastingen zijn het gevolg van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting waar DAS Holding deel van uitmaakt.

Overige gegevens

Statutaire winstverdeling

De winstverdeling is in de statuten geregeld in artikel 17.

Dit artikel houdt onder meer in de bevoegdheid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om:

- A. uit de winst bedragen af te zonderen voor dotering aan bestaande of nieuw te vormen reserves;
- B. aan het resterende bedrag een nadere bestemming te geven.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Op pagina 184 tot en met 191 zijn de controleverklaring van de onafhankelijke accountant en het assurance-rapport bij het duurzaamheidsverslag opgenomen.

Amsterdam, 22 april 2025

Directie:

.....
Hanneke Jukema
Chief Executive Officer

.....
Jim van Hees
Chief Financial &
Risk Officer

Raad van Commissarissen:

.....
Jeroen van Breda Vriesman (voorzitter)

.....
Carin Gorter

.....
Ulrike Timmer

.....
Joachim Girnth

.....
Robin Clements

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en raad van commissarissen van DAS Holding N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2024 van DAS Holding N.V. te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van DAS Holding N.V. per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van DAS Holding N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de vennootschap en de omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk "Risicomanagement" van het jaarverslag, waarin de risicoanalyse van de directie is opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode van DAS, klokkenluidersbeleid

en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in "Gebruik van schattingen" onder de "Toelichting op de jaarrekening

2024" in de jaarrekening, waaronder de waardering van de technische voorzieningen voor te betalen schaden. Ook hebben wij data-analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording in aanvulling op het voornoemde risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, management, internal audit, juridische zaken, compliance & integrity, Actuariële Functie, risk management en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op

de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector. Dit hebben wij onder andere gedaan door afstemming met de directie, het kennis nemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van Internal audit, de compliance & integrity en risk management afdeling, communicatie met en lezen van correspondentie van relevante regelgevende en toezichthoudende autoriteiten en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen. Wij verwijzen naar toelichting 11 "Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen" van de jaarrekening.

Wij hebben verder kennisgenomen van correspondentie met juristen en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle, in het bijzonder met betrekking tot naleving van de Sanctiewet. Ten slotte hebben wij schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel Continuïteit onder Toelichting op de jaarrekening 2024 van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste de komende twaalf maanden. Door operationele verliezen is het eigen vermogen gedurende 2024 gedaald. De directie heeft diverse maatregelen getroffen om de solvabiliteitsratio op peil te houden zoals toegelicht in het onderdeel “Solvency II” van het jaarverslag.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten.

Hiertoe hebben wij onder andere kennisgenomen van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) en het Multi Year Plan (MYP) 2025-2027.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen

of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de

continuïteitsveronderstelling, tenzij de aandeelhouders het voornemen hebben om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie Informatie ter ondersteuning van ons oordeel hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 22 april 2025

EY Accountants B.V.

w.g. A. Snaak RA

Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant met beperkte mate van zekerheid over het duurzaamheidsverslag

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van DAS Holding N.V.

Onze conclusie

Wij hebben een assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid uitgevoerd op het geconsolideerde duurzaamheidsverslag voor 2024 van DAS Holding N.V. te Amsterdam (hierna: DAS) in onderdeel Duurzaamheidsverslag van bijgaand Directieverslag inclusief de informatie opgenomen in het duurzaamheidsverslag door middel van verwijzingen (hierna: het duurzaamheidsverslag).

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assurance-informatie is ons niets gebleken op grond waarvan wij zouden moeten veronderstellen dat het duurzaamheidsverslag niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten:

- is opgesteld in overeenstemming met de Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportage (ESRS, European Sustainability Reporting Standards) zoals vastgesteld door de Europese Commissie en in overeenstemming met het door DAS uitgevoerde dubbele materialiteitsanalyse proces om de op grond van de ESRS gerapporteerde informatie vast te stellen;
- voldoet aan de verslaggevingsvereisten op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening).

Onze conclusie is gevormd op basis van de aangelegenheden die in dit assurance-rapport zijn uiteengezet.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot het duurzaamheidsverslag verricht volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3810N, “Assurance-opdrachten inzake duurzaamheidsverslaggeving”.

Onze assurance-opdracht was gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid dat het duurzaamheidsverslag vrij is van afwijkingen van materieel belang. De werkzaamheden variëren in aard en timing van, en zijn ook geringer in omvang, dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid is

daarom ook aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een assurance-opdracht met een redelijke mate van zekerheid.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid over het duurzaamheidsverslag.

Wij zijn onafhankelijk van DAS Holding N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Dit houdt onder meer in dat wij geen activiteiten ondernemen die conflicterend kunnen zijn met onze onafhankelijke assurance-opdracht en dat wij niet betrokken zijn bij het opstellen van het duurzaamheidsverslag, aangezien dit onze onafhankelijkheid kan aantasten. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Benadrukking van aangelegenheden

Het duurzaamheidsverslag is opgesteld in de context van nieuwe standaarden voor duurzaamheidsrapportage, hetgeen entiteitspecifieke interpretaties vereist en het omgaan met inherente meet- of evaluatieonzekerheden. In deze context willen wij de volgende aangelegenheden benadrukken.

Benadrukking van de meest significante onzekerheden die van invloed zijn op de kwantitatieve maatstaven en geldbedragen

Wij vestigen de aandacht op paragraaf “Maatstaven en doelen” in het duurzaamheidsverslag waarin de kwantitatieve maatstaven en geldbedragen zijn geïdentificeerd die aan een hoge mate van meetonzekerheid onderhevig zijn en informatie wordt gerapporteerd over de bronnen van meetonzekerheid, alsmede de aannames, benaderingen en oordelen die DAS bij het meten daarvan heeft gehanteerd in overeenstemming met de ESRS.

De vergelijkbaarheid van duurzaamheidsinformatie tussen entiteiten onderling en in de tijd kan beïnvloed worden door het ontbreken van historische duurzaamheidsinformatie in overeenstemming met de ESRS en door het ontbreken van geüniformeerde praktijken ter beoordeling en meting van deze informatie.

Dit biedt de mogelijkheid verscheidene, acceptabele meettechnieken toe te passen, vooral in de eerste jaren.

Benadrukking van het dubbele materialiteitsanalyse proces

Wij vestigen de aandacht op paragraaf “Impact-, risico- en kansenmanagement (IRO’s)” in het duurzaamheidsverslag. Hierin worden voorgenomen verbeteringen beschreven en het verankeren van de betrokkenheid van getroffen stakeholders in het doorlopende due-diligence- en dubbele

materialiteitsanalyse proces. Due diligence is een doorlopende praktijk die inspeelt op en aanleiding kan geven tot veranderingen in strategie, businessmodel, activiteiten, zakelijke relaties, bedrijfsactiviteiten, inkoop- en verkoopcontext van DAS. Het dubbele materialiteitsanalyse proces vereist van DAS belangrijke oordeelsvorming en toepassing van drempelwaarden en kan op termijn worden beïnvloed door de nog vast te stellen sectorspecifieke standaarden.

Het duurzaamheidsverslag kan derhalve niet iedere impact, risico en kans of additionele entiteitspecifieke rapportage bevatten die een individuele stakeholder(groep) belangrijk kan achten in diens eigen specifieke inschatting.

Onze conclusie is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

Ter vergelijking opgenomen informatie niet onderzocht

De duurzaamheidsinformatie over het jaar eindigend op 31 december 2023 en eerder die is opgenomen in het duurzaamheidsverslag, is geen onderdeel geweest van deze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid. Derhalve geven wij geen zekerheid bij de ter vergelijking opgenomen informatie en daaraan gerelateerde rapportages in het duurzaamheidsverslag over het jaar eindigend op 31 december 2023.

Onze conclusie is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beperking in de reikwijdte van onze assurance-opdracht

Wanneer DAS prospectieve informatie rapporteert in overeenstemming met de ESRS, geeft de directie een beschrijving van de onderliggende aannames en methodes voor het produceren van de informatie, alsmede van andere factoren waaruit blijkt dat deze informatie een weergave is van de daadwerkelijke plannen of beslissingen van DAS (acties). Prospectieve informatie heeft betrekking op gebeurtenissen en acties die zich nog niet hebben voorgedaan en zich wellicht ook nooit zullen voordoen. De werkelijke uitkomsten zullen naar verwachting afwijken, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet zullen voordoen zoals verwacht. Wij geven geen zekerheid omtrent de haalbaarheid van prospectieve informatie.

Onze conclusie is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor het duurzaamheidsverslag

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het duurzaamheidsverslag in overeenstemming met de ESRS, inclusief het door DAS uitgevoerde dubbele materialiteitsanalyse proces als basis voor het duurzaamheidsverslag en het rapporteren over materiële impacts, risico's en kansen in overeenstemming met de ESRS. Als onderdeel van

het opstellen van het duurzaamheidsverslag, is de directie verantwoordelijk voor het voldoen aan de verslaggevingsvereisten op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening). De directie is ook verantwoordelijk voor het selecteren en toepassen van additionele entiteitspecifieke rapportage zodat gebruikers inzicht krijgen in de duurzaamheidsimpacts, -risico's of -kansen van DAS en voor het bepalen dat deze additionele entiteitspecifieke rapportage aanvaardbaar is in de gegeven omstandigheden en in overeenstemming met de ESRS.

De directie is verder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opstellen van het duurzaamheidsverslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het duurzaamheidsrapportageproces, waaronder het door DAS uitgevoerde dubbele materialiteitsanalyse proces.

Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid over het duurzaamheidsverslag

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van de assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

Wij passen de van toepassing zijnde voorschriften voor kwaliteitsmanagement toe op grond van de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement (NVKM). Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving

Onze assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid bestond onder andere uit:

- het inwinnen van inlichtingen en uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de relevante duurzaamheidsthema's en -kwesties, de kenmerken van DAS, de activiteiten en de waardeketen, en de essentiële immateriële middelen, om het door DAS uitgevoerde dubbele materialiteitsanalyse proces te beoordelen als basis voor het duurzaamheidsverslag en het rapporteren over alle materiële duurzaamheidsimpacts, -risico's en -kansen in overeenstemming met de ESRS;
- het via het inwinnen van inlichtingen op hoofdlijnen inzicht verwerven in de interne beheersingsomgeving, de processen van DAS voor het verzamelen en rapporteren van informatie over de entiteit en de waardeketen, de informatiesystemen en het risico-inschattingsproces van DAS relevant voor het opstellen van het duurzaamheidsverslag, alsmede voor het identificeren van de activiteiten van DAS, het bepalen van in aanmerking komende en afgestemde economische activiteiten en het opstellen van de rapportage vereist op grond

van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening), zonder het verkrijgen van assurance-informatie over de implementatie van of het toetsen van de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen;

- het beoordelen van het door DAS uitgevoerde dubbele materialiteitsanalyse proces en het identificeren van gebieden in het duurzaamheidsverslag, inclusief de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening), waar het waarschijnlijk is dat misleidende of onevenwichtige informatie of een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude of fouten zich zal voordoen (geselecteerde informatie). Het bepalen en uitvoeren van verdere assurance-werkzaamheden om te beoordelen dat het duurzaamheidsverslag geen afwijkingen van materieel belang bevat in reactie op deze risico-inschatting;
- het overwegen of de beschrijving van het dubbele materialiteitsanalyse proces in het duurzaamheidsverslag door de directie in overeenstemming lijkt te zijn met het door DAS uitgevoerde proces;
- het uitvoeren van cijferanalyses op kwantitatieve informatie in het duurzaamheidsverslag, inclusief het overwegen van data en trends;
- het beoordelen of de door DAS gehanteerde methoden voor het ontwikkelen van schattingen passend zijn en consistent zijn toegepast voor geselecteerde informatie. Wij hebben data en trends overwogen, echter omvatten onze werkzaamheden niet het toetsen van de gegevens waarop de

- schattingen zijn gebaseerd op het zelfstandig ontwikkelen van onze eigen schattingen voor het evalueren van de schattingen van de directie;
- het op basis van beperkte deelwaarnemingen analyseren van relevante interne en externe documentatie die voor DAS beschikbaar is (inclusief publiek beschikbare informatie of informatie afkomstig van spelers in de waardeketen) voor geselecteerde informatie;
- het lezen van de andere informatie in het jaarverslag om eventuele van materieel belang zijnde inconsistenties met het duurzaamheidsverslag te identificeren;
- het overwegen of de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening) voor elke milieudoelstelling, aansluit op de onderliggende vastleggingen van DAS en consistent of samenhangend is met het duurzaamheidsverslag, redelijk lijkt, in het bijzonder of de in aanmerking komende economische activiteiten voldoen aan de cumulatieve voorwaarden om te kwalificeren als afgestemd en of aan de technische screeningcriteria is voldaan, en of de gerapporteerde kritische prestatie-indicatoren zijn bepaald en berekend in overeenstemming met het Taxonomie referentiekader, en voldoet aan de verslaggevingsvereisten op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening), inclusief het verslagleggingsformaat en de presentatie van de activiteiten;
- het overwegen van de algehele presentatie, structuur en fundamentele kwalitatieve kenmerken

van informatie (relevantie en getrouwe weergave: volledig, onpartijdig (neutraal) en nauwkeurig) gerapporteerd in het duurzaamheidsverslag, inclusief de rapportage vereist op grond van artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (Taxonomieverordening);

- het overwegen op basis van onze werkzaamheden ter verkrijging van een beperkte mate van zekerheid en de evaluatie van de verkregen assurance-informatie of het duurzaamheidsverslag zonder afwijkingen van materieel belang is opgesteld in overeenstemming met de ESRS.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de assurance-opdracht en over de significante bevindingen die uit onze assurance-opdracht naar voren zijn gekomen.

Amsterdam, 22 april 2025

EY Accountants B.V.

w.g. A. Snaak RA

Colofon

Uitgave

DAS Holding N.V.

De Entree 203 - 225, 1101 HG Amsterdam
Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam

communicatie@das.nl

www.das.nl

Eindredactie

Corporate Communicatie DAS Holding N.V.